

STORTINGET

Dokument 15:8

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1051-1200
23. januar–5. februar 2021

Innhold

1051. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. omstillingsmidler til pelsdyrbønder som er rammet av stortingsflertallets næringsforbud, besvart av landbruks- og matminister.....	11
1052. Fra vararepresentant Aud Hove, vedr. kjøtskam, besvart av helse- og omsorgsminister.....	12
1053. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. tiltaket som hindrer kvinner fra Nordre Follo å ha med seg ledsager under fødsel, besvart av helse- og omsorgsminister	13
1054. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. trig-punkta i naturen, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	14
1055. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. domstolleiarar, besvart av justis- og beredskapsminister	15
1056. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. T-bane fra Oslo til Lillestrøm via Ahus, besvart av samferdselsminister.....	16
1057. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. plan for å få et kryssningsspor i eller ved Asker, besvart av samferdselsminister.....	17
1058. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. effekten på kommunenivå om formuesskatten, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	17
1059. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. Salten, besvart av landbruks- og matminister	18
1060. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. endre strukturen i politiet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	19
1061. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. Hæren og helikopterstøtte, besvart av forsvarsminister	19
1062. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. lærernes smittevern- og arbeidsmessige forhold, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	20
1063. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. enerettsaktørene, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	22
1064. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. CO2-kompensasjon for industriverksemder i Noreg, besvart av klima- og miljøminister	23
1065. Fra stortingsrepresentant Jette F. Christensen, vedr. «corona-skolen», besvart av kunnskaps- og integreringsminister	24
1066. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. øke CO2-avgiften til 2000 kroner i 2030 i de fleste sektorer, besvart av finansminister.....	25
1067. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. mindre byråkratiske ordninger, besvart av samferdselsminister.....	26
1068. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. sekvenseringskapasiteten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	26
1069. Fra stortingsrepresentant Jon Georg Dale, vedr. ladeinfrastruktur og landstraum som er delvis finansiert av Enova, besvart av klima- og miljøminister	27
1070. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. Nav-ombud, besvart av arbeids- og sosialminister	28
1071. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. Svinesundsterskelen, besvart av samferdselsminister	29
1072. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. familieinnvandringstillatelsene, besvart av justis- og beredskapsminister.....	30
1073. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. familier som ikke får dekket korsettbehandling, besvart av helse- og omsorgsminister	31
1074. Fra stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen, vedr. boliglånsrente i Oslo, besvart av finansminister.....	32
1075. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. eksamen våren 2021, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	33
1076. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. oversikt over alle Nav kontorer i kommuner og bydeler av 22.09.2020, besvart av arbeids- og sosialminister	34
1077. Fra stortingsrepresentant Tore Hagebakken, vedr. tilgang på BankID, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	34
1078. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. status for utnevning av medlemmer, mandater og frister for Stortingets vedtatte ekspertutvalg for rettssikkerhet i barnevernet, besvart av barne- og familieminister.....	35
1079. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. responstid, besvart av justis- og beredskapsminister	36
1080. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. bankenes praksis med setting av boliglånsrente, besvart av finansminister.....	37

1081. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. kvoten for fangst av Steinkobbe til minimum 180 dyr per år, besvart av fiskeri- og sjømatminister	37
1082. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. familiegjenforening, besvart av justis- og beredskapsminister	38
1083. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. Statens vegvesen sine Etske rettningslnjer R730 og boliginnløsning R731, besvart av samferdselsminister	39
1084. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. støtteordningene og sirkus- og tivolibransjen, besvart av næringsminister	41
1085. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. teststasjonen på Svinesund, besvart av justis- og beredskapsminister	42
1086. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. fraktkostnadene til kraftfôr, besvart av landbruks- og matminister	42
1087. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. smittevernet ved døgnhvileplassen på Fugleåsen på Langhus, besvart av samferdselsminister	43
1088. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. konflikten i Tigray i Nord-Etiopia, besvart av utenriksminister	44
1089. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. journalisten og dissidenten Jamal Khashoggi, besvart av utenriksminister	45
1090. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. studenter med funksjonsnedsettelse har til å ta frivillige og ulønnede verv, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	46
1091. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. smittevernutstyr, besvart av helse- og omsorgsminister	47
1092. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. utfordringer på utdanningsområdet, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	47
1093. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. endring i forskrift om byggesak og byggetekniske forskrift, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	48
1094. Fra stortingsrepresentant Else-May Norderhus, vedr. beredskapsmodell for norsk produksjon av legemidler, besvart av helse- og omsorgsminister	49
1095. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. tilgang til helt nødvendig utstyr for blant annet å utføre redningsoppdrag i hele Finnmark, besvart av justis- og beredskapsminister	50
1096. Fra stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre, vedr. Varanger kraft AS sin konsesjon for Raggovidda vindkraftpark i Berlevåg kommune, besvart av olje- og energiminister	51
1097. Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. frisørsalongene i det nedstengte Østlandsområdet, besvart av arbeids- og sosialminister	52
1098. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. manglende ressurser i Arbeidstilsynet, besvart av arbeids- og sosialminister	53
1099. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. nye veiutbyggingene og CO2-utslipp, besvart av samferdselsminister	54
1100. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. påbudet om obligatorisk testing, besvart av justis- og beredskapsminister	55
1101. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. risikovurdering for gjennomføring av eksamen våren 2021, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	55
1102. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. rettsferdig konkurranse om studieplasser mellom elever, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	56
1103. Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. norsk statsborger dømt til døden i Somaliland, besvart av utenriksminister	57
1104. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. Riksveg 3 fra Rena til Ulsberg til vinterdriftsklasse B, besvart av samferdselsminister	58
1105. Fra stortingsrepresentant Solveig Schytz, vedr. rettsstedene i Førde, Nordfjordeid og i Sogndal, besvart av justis- og beredskapsminister	59
1106. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. råkjøring i Ryfast, besvart av samferdselsminister ..	60
1107. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. obligatorisk testing på grensene, besvart av justis- og beredskapsminister	61

1108. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. støtte til BUA/utlånsentraler, besvart av barne- og familieminister.....	62
1109. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. garantiansvaret for bompengelån på riksveg, besvart av samferdselsminister.....	63
1110. Fra vararepresentant Aud Hove, vedr. nedleggelse av Kringsjåtunet styrke psykisk helse, besvart av helse- og omsorgsminister.....	64
1111. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. amerikanske luftforsvarets forestående utplassering av strategiske bombefly (B-1) på Ørland Flystasjon, besvart av forsvarsminister.....	65
1112. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. anbudet på distribusjon av Covid 19-vaksine, besvart av helse- og omsorgsminister.....	66
1113. Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. manglende vintervedlikehold, besvart av samferdselsminister.....	67
1114. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. arbeidsgiveravgiften og matmomsen i serveringsbransjen, besvart av finansminister.....	68
1115. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. Joe Biden tenner nå nytt håp i klimakampen, besvart av statsminister.....	69
1116. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. fornyet oppholdstillatelse for utenlandske kunstnere, besvart av justis- og beredskapsminister.....	70
1117. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. anskaffelse av REGN-COV2 eller tilsvarende «antistoff»-legemidler, besvart av helse- og omsorgsminister.....	71
1118. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. handlingsplanen for en giftfri hverdag, besvart av klima- og miljøminister.....	72
1119. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. vaksinasjon av personer med utviklingshemning og andre kognitive funksjonsnedsettelse, besvart av helse- og omsorgsminister.....	73
1120. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. redde driften av Nordland Kunst- og Filmhøyskole, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	74
1121. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. departementets sladding og hemmelighet av opplysninger i rapporten som er sendt de folkevalgte i Kristiansand kommune, besvart av samferdselsminister.....	75
1122. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. redusert vintervedlikehold på Rv 3, besvart av samferdselsminister.....	76
1123. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. gransking av UD's tilskudd til IPI, besvart av utenriksminister.....	77
1124. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. særbehandling av kommunale barnehager, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	78
1125. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. hjemmel til å være med på tverretatlige kontroller i regi av a-krimsentrene, besvart av justis- og beredskapsminister.....	79
1126. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. at valgkortet til stortings- og sametingsvalget 2021 ikke sendes ut fysisk i posten til alle, besvart av kommunal- og moderniseringsminister.....	80
1127. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. overrepresentasjon i coronasmitte blant innvandrerbefolkningen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	81
1128. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. forenklet levering av reiseregninger, besvart av helse- og omsorgsminister.....	82
1129. Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. mottak av 3 000 soldater til militærøvelse, besvart av forsvarsminister.....	83
1130. Fra stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson, vedr. verne en eller flere av de nasjonale viktige ravinene på Romerike, besvart av klima- og miljøminister.....	84
1131. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. påtalejurister, besvart av justis- og beredskapsminister.....	85
1132. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. støtte for å avhjelpe kultursektoren gjennom koronapandemien, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	85
1133. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. BankID, besvart av finansminister.....	86
1134. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. døgnkontinuerlig bemannet politipatrulje i Sør-Varanger, besvart av justis- og beredskapsminister.....	88

1135. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. virkemiddelapparatet, besvart av næringsminister	88
1136. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. mediemangfoldet, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	90
1137. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. nye krav til vinterdekk på vogntog i 2021, besvart av samferdselsminister.....	91
1138. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. utenlandske transportselskaper, besvart av samferdselsminister ..	92
1139. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kompensasjon for pelsdyrforbud, besvart av landbruks- og matminister	93
1140. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. nærleiken mellom Stavanger kontrollsentral og Hovedredningsentralen, besvart av justis- og beredskapsminister	94
1141. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. forvaltnings- og oppsynsstillinger i de ulike nasjonalparkene og landskapsvernområda, besvart av klima- og miljøminister	94
1142. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. utviklingen på Sri Lanka, besvart av justis- og beredskapsminister.....	95
1143. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. statssekretær som bidrar i en lokalpolitisk konflikt som privatperson, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	96
1144. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. regelverk for grensependlere, besvart av arbeids- og sosialminister.....	96
1145. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. fyllingsdam av grønnstein i Namsvatnet, besvart av olje- og energiminister	97
1146. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. "Pasienten først", besvart av helse- og omsorgsminister	98
1147. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. opprettholde kontakt med familien til sin avdøde forelder, besvart av barne- og familieminister	99
1148. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. utlån til eierkonsernet for å finansiere andre virksomheter, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	100
1149. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. statsborgerskap, besvart av justis- og beredskapsminister.	101
1150. Fra stortingsrepresentant Cecilie Myrseth, vedr. trafikksikkerheten på E8, besvart av samferdselsminister.....	102
1151. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. tilskuddsordningen mot rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	103
1152. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. utbedre og sikre veien sør for Lavangsdalen til Vollan, besvart av samferdselsminister	104
1153. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. trafikklysordning for idretten slik som det er for skoleverket, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	105
1154. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. kuttet i bevilgningen til Norsk kulturfond, besvart av kultur- og likestillingsminister	106
1155. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. Langtidsplan for toganskaffelser, besvart av samferdselsminister.....	107
1156. Fra stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar, vedr. finansiering av Narviksenterets register over norske personer som deltok i kampene i Norge under 2. verdenskrig, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	108
1157. Fra stortingsrepresentant Runar Sjøstad, vedr. distribusjonstilskuddet, besvart av landbruks- og matminister	109
1158. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. revisjoner av eldre vannkraftkonsesjoner hos NVE, besvart av olje- og energiminister	110
1159. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. Forvaltningsloven og § 9a, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	110
1160. Fra stortingsrepresentant Jorodd Asphjell, vedr. strakstiltak for å avhjelpe situasjonen som yrkesfagelever, skoler, opplæringskontorer og næringsliv, besvart av kunnskaps- og integreringsminister	112
1161. Fra stortingsrepresentant Ulf Isak Leirstein, vedr. kverning av over 3 millioner levende kyllinger hvert år, besvart av landbruks- og matminister	113
1162. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. militærøvelsen «Joint Viking», besvart av forsvarsminister.	114
1163. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. avlivning av hunder, besvart av landbruks- og matminister	115

1164. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. planprosesser, besvart av kommunal- og moderniseringsminister	116
1165. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. skattesystem, besvart av finansminister.....	116
1166. Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. tannhelseprosjektet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	118
1167. Fra stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen, vedr. kjøp av privat kapasitet i spesialisthelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister	118
1168. Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. å utrede Haslemoen som supplement til rekruttskolen på Terningmoen, besvart av forsvarsminister.....	119
1169. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. forskriftsregelen om bruk av hjemmeopplæring som ikke er begrunnet i smittevern, besvart av kunnskaps- og integreringsminister.....	120
1170. Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. lokale nedstengninger, besvart av næringsminister.....	121
1171. Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. informasjon, besvart av helse- og omsorgsminister.....	122
1172. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. antisemittisme i radioprogrammet «Shaun på P13», besvart av kultur- og likestillingsminister	122
1173. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. endringer i sentralbankloven, besvart av finansminister.	124
1174. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. sesongarbeidere til fiskeindustrien, besvart av fiskeri- og sjømatminister	125
1175. Fra stortingsrepresentant Nina Sandberg, vedr. Livsvitenskapsbygget, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	126
1176. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. styrking av patruljetjenesten i landet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	127
1177. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. kulturell og geografisk mangfoldspolitikk, besvart av kultur- og likestillingsminister	128
1178. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. tjenester fra spesialisthelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister	130
1179. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. hjelpe barn og unge samt voksne med spiseforstyrrelser i pandemien, besvart av helse- og omsorgsminister	131
1180. Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. å bruke helikopter til avliving av rovdyr, besvart av klima- og miljøminister	132
1181. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. å analysere prøver og avdekke muterte virus, besvart av helse- og omsorgsminister	132
1182. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. at barn og ungdom skal prioriteres og hensyntas i vurderingen av ulike smitteverntiltak, besvart av helse- og omsorgsminister.....	133
1183. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. tunnelutbedringsprogrammet, besvart av samferdselsminister	134
1184. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. et viktig oljefunn i Norskehavet, besvart av olje- og energiminister	135
1185. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. insentivordningen for filmproduksjon, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	136
1186. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Nav og delt løsning for de sammenslåtte fylker, besvart av arbeids- og sosialminister.....	137
1187. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. kostnader som har påløpt det offentlige for saks- og domstolsbehandling i den såkalte «Farida-saken», besvart av justis- og beredskapsminister	137
1188. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. budsjettering av enkeltprosjektet i statsbudsjettet under «flerårige riksvegprosjekter», besvart av samferdselsminister.....	138
1189. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. veistrekningen E39 Osli-Hove, besvart av samferdselsminister.....	139
1190. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. politireformen, besvart av justis- og beredskapsminister	140
1191. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. Nye Veier, besvart av samferdselsminister	141
1192. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. den reduserte vaksineleveransen fra AstraZeneca i kombinasjon med mangelfull dokumentasjon om effekt på risikogrupper, besvart av helse- og omsorgsminister.....	142

1193. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. antall selvmord og selvmordsforsøk ved de inngripende sosiale tiltakene knyttet til koronaepidemien, besvart av helse- og omsorgsminister	143
1194. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. samlokalisering av kontrollsentralene i Røyken og på Sola, besvart av justis- og beredskapsminister.....	144
1195. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. Norsk Rikstoto, besvart av landbruks- og matminister	145
1196. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. gjennomgang av Merkur-programmet, besvart av distrikts- og digitaliseringsminister	146
1197. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. det utplasserte Deisjø-paret, besvart av klima- og miljøminister	147
1198. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. Sea King redningshelikopter til utstilling i museumshangaren til Flyhistorisk museum Sola,, besvart av justis- og beredskapsminister	148
1199. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. F-16 og F5 på Flyhistorisk museum Sola, besvart av forsvarsminister	149
1200. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. Sputnik V-vaksinen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	149

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1051 - 1200) for sesjonen 2020-2021**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

Uav Uavhengig representant

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

Andersen, Karin (SV)	1082, 1119
Arnstad, Marit (Sp)	1102
Asphjell, Jorodd (A)	1160
Bastholm, Une (MDG)	1115
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	1085, 1100, 1144, 1170
Borch, Sandra (Sp)	1060, 1061, 1152, 1153
Bruun-Gundersen, Åshild (FrP)	1166, 1167
Christensen, Jette F. (A)	1065
Christoffersen, Lise (A)	1149
Dale, Jon Georg (FrP)	1069
Eide, Petter (SV)	1103
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	1072, 1127, 1187
Fagerås, Mona (SV)	1101, 1148, 1159
Fasteraune, Bengt (Sp)	1079, 1109
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1142, 1143, 1177
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	1064, 1132, 1133
Grande, Arild (A)	1098, 1125
Grung, Ruth (A)	1158, 1165
Gulati, Himanshu (FrP)	1062, 1063
Hagebakken, Tore (A)	1077
Halleland, Terje (FrP)	1188
Haltbrekken, Lars (SV)	1118, 1145
Hansen, Øystein Langholm (A)	1106, 1189, 1194
Hansen, Svein Roald (A)	1173
Henriksen, Kari (A)	1078, 1151
Hjemdal, Silje (FrP)	1073, 1163, 1185
Hoksrud, Bård (FrP)	1091, 1121, 1186
Hove, Aud (Sp)	1052, 1110
Huitfeldt, Anniken (A)	1088, 1089
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	1095, 1134
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	1114
Johnsen, Tor André (FrP)	1122, 1135
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1066, 1080
Kjerkol, Ingvild (A)	1068, 1192, 1200
Klinge, Jenny (Sp)	1054, 1055, 1128, 1131, 1176
Lauvås, Stein Erik (A)	1081, 1195
Leirstein, Ulf Isak (Uav)	1161
Leirtrø, Kirsti (A)	1183, 1191
Lerbrekk, Solfrid (SV)	1097
Liadal, Hege Haukeland (A)	1178, 1179
Limi, Hans Andreas (FrP)	1181
Listhaug, Sylvi (FrP)	1107, 1172
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	1076

Lysbakken, Audun (SV)	1111, 1162
Mehl, Emilie Enger (Sp)	1104, 1168
Moflag, Tuva (A)	1053, 1087, 1171
Mossleth, Siv (Sp)	1059, 1086, 1141, 1174, 1190
Moxnes, Bjørnar (R)	1099, 1112
Myhrvold, Ole André (Sp)	1197
Myrli, Sverre (A)	1182
Myrseth, Cecilie (A)	1129, 1150
Mørland, Tellef Inge (A)	1084, 1117, 1193
Njåstad, Helge André (FrP)	1058, 1075, 1093, 1164
Norderhus, Else-May (A)	1094
Nordlund, Willfred (Sp)	1196
Nævra, Arne (SV)	1137, 1138, 1155, 1180
Pollestad, Geir (Sp)	1051, 1139, 1140
Sandberg, Nina (A)	1090, 1175
Sandrøen, Nils Kristen (A)	1113
Schytz, Solveig (V)	1105
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	1083, 1136, 1154
Sivertsen, Eirik (A)	1067
Sjåstad, Runar (A)	1157
Solberg, Torstein Tvedt (A)	1169
Steffensen, Roy (FrP)	1092, 1124, 1198, 1199
Støre, Jonas Gahr (A)	1096
Staalesen, Siri Gåsemyr (A)	1074
Søttar, Hanne Dyveke (FrP)	1156
Trettebergstuen, Anette (A)	1108, 1120
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1123
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1126, 1184
Wiborg, Erlend (FrP)	1070, 1071, 1147
Wilkinson, Nicholas (SV)	1056, 1057, 1130
Øvstegård, Freddy André (SV)	1116
Aasrud, Rigmor (A)	1146

STORTINGET

Dokument 15:8

(2020–2021)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1051

Innlevert 23. januar 2021 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 1. februar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Vil statsråden umiddelbart sørge for å foreslå økte omstillingsmidler til pelsdyrbønder som er rammet av stortingsflertallets næringsforbud?

BEGRUNNELSE:

I en sak i Nationen 23. januar 2021 fremgår det at årets pott til omstillingsmidler alt er tom. Dette rammer pelsdyrbønder som er rammet av næringsforbudet som alliansen bestående av Frp, H, KrF, V, SV og MDG sikret flertall for i Stortinget.

Tre år etter at regjeringen Solberg lanserte forbudet mot pelsdyrnæringen er det fortsatt uavklart hvilke rammer som gjelder for økonomiske kompensasjon/erstatning. I tillegg er midlene til å finne alternative leveveier/omstillingsmidler brukt opp før årets første måned er over.

Svar:

Det er positivt at de som har vært pelsdyroppdrettere er aktive i å se etter andre inntektsmuligheter. Den omstillingsordningen som Innovasjon Norge forvalter, gir mulighet til å søke på midler som spesielt er øremerket til omstilling for pelsdyrprodusenter, og kommer i tillegg til andre ordninger samfunnet har for å bidra til næringsutvikling. Det er besluttet at det samlet skal avsettes 100 mill. kroner til omstilling for pelsdyroppdrettere, hvorav 5 mill. kroner til kompetanseutvikling. Dette skal gjelde

fram til forbudet mot hold av pelsdyr trer i kraft 1. februar 2025 for dagens oppdrettere.

I motsetning til kompensasjonsordningene som beløpsmessig utgjør vesentlig mer enn omstilling-smidlene, er ordningen med omstillingsmidler ikke en rettighetsbasert ordning. Det er derfor ikke slik at den enkelte oppdretter har krav på å få omstillingsmidler. Innovasjon Norge må tildele midler innenfor de økonomiske rammene som er satt for ordningen – og i tråd med de kriteriene som er satt for tildeling.

Jeg har fått opplyst fra Innovasjon Norge at midlene for 2021 ikke er brukt opp, men at de har ubehandlede saker som overstiger den summen som nå er disponibel. Det er i utgangspunktet lagt opp til at departementet i budsjettprosessene skal fordele de samlede omstilling-smidlene mellom år, slik at disse kan bidra til omstilling gjennom avviklingsperioden. Jeg vil fram mot revidert nasjonalbudsjett vurdere om den høye avviklingstakten tilsier at en større andel av omstillingsmidlene skal utløses allerede i år.

SPØRSMÅL NR. 1052**Innlevert 23. januar 2021 av stortingsrepresentant Aud Hove****Besvart 4. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Helsedirektoratet sitt kosthaldsråd er å spise mange ulike matvarer for å få i deg alle næringsstoffa kroppen din treng. Matjungelen, som regjeringa peiker på i klimameldinga, skal vidareutvikle oppskrifter og informasjon retta mot våre barn og unge for å etablere gode vanar. Dei har ein meny fri for kjøt.

Meiner statsråden det er rett at barnehagar og skular slik vert arena for kjøtskam ved å oppmoda barn og ungdom til eit kjøttfritt kosthald, og korleis har da regjeringa tenkt å legge om norsk jordbruk til å bli kjøttfritt?

GRUNNGJEVING:

Korleis vi utviklar samfunnet vårt er viktig for våre barn og unge si framtid. Barnehage og skule er ein viktig arena for kunnskap, refleksjon og det å lære å ta gode val. Dette er også tema i Klimaplanen med eit eige avsnitt med innsatsområde for barn og unge.

I Klimaplanen skriv også regjeringa at dei ynskjer å føre ein ambisiøs klimapolitikk som gjer at vi innfrir klimamåla samstundes som vi legg til rette for fleire jobbar, styrka velferd og berekraftig vekst i norsk økonomi. Verdiskaping er ein føresetnad. Regjeringa og jordbruket har inngått ei avtale om å redusere utsleppa og auke opptaket av klimagassar i jordbrukssektoren. I avtalen står det at det er fire hovudmål for jordbrukspolitikken; matsikkerheit og beredskap, landbruk over heile landet, auka verdiskaping og eit berekraftig landbruk med lågare utslepp av klimagassar. Når ein les intensjonsavtala mellom jordbruket og regjeringa om reduserte klimagassutslepp står det ingenting der om å ha eit kjøttfritt jordbruk.

Svar:

Stortingsmeldingen om klimaplan 2030, Meld. St. 13 (2020-2021) Klimaplan 2021 – 2030, har ingen formuleringer om kjøttfritt kosthold. Den bygger på intensjonsavtalen med jordbruket som representanten også viser til. En del av intensjonsavtalen mellom regjeringa og jordbruksorganisasjonene omhandler “regjeringens arbeid med forbruksendringer som indirekte kan medføre reduksjoner i klimagassutslipp fra jordbrukssektoren”. Et av eksemplene på tiltak regjeringa ifølge intensjonsavtalen vil arbeide for er “Å endre matforbruket i den norske befolkningen slik at matforbruket i størst mulig grad blir i tråd med de nasjonale kosthaldsrådene”. Spørsmålet

om hvordan regjeringa har tenkt å legge om norsk jordbruk til å bli kjøttfritt, har derfor ingen rot i virkeligheten.

Omtale av kosthold i stortingsmeldingen er først og fremst en tydeliggjøring av at oppfølging av Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold (2017-2023) er viktig også i et klima- og bærekraftperspektiv. Stortingsmeldingen omtaler tiltak for å bedre kostholdet i tråd med Helsedirektoratets kostråd og for å redusere matsvinn. Begge deler har med praktiske ferdigheter, vaner og kunnskap om mat og råvarer å gjøre. Klimaplanen løfter derfor fram blant annet tiltak for å bedre kompetansen og å spre gode modeller for mat- og måltidsordninger i barnehage, skole og skolefritidsordningen. Der er Matjungelen ett av flere verktøy.

Handlingsplan for bedre kosthold har som mål å øke andelen som har et kosthold i tråd med kostrådene. Det er helt riktig at Helsedirektoratets kostråd er å spise variert slik at vi får i oss mange ulike matvarer som bidrar med ulike næringsstoffer som kroppen trenger. Et sunt kosthold kan settes sammen på ulike måter. Kostråd nr. 1 er å ha et “variert kosthold med mye grønnsaker, frukt og bær, grove kornvarer og begrensede mengder bearbeidet kjøtt, rødt kjøtt, salt og sukker”. Vel halvparten av voksne menn og en av tre voksne kvinner inntar mer enn de 500 gram med rødt kjøtt og bearbeidet kjøtt i uken som er øvre anbefalt mengde. 9-åringer spiser fem ganger så mye kjøtt som fisk. Barn og unge spiser også for lite frukt, grønnsaker og grove kornvarer.

Aktivitetsprogrammet Matjungelen, som driftes av den sosiale entreprenøren Folkelig på oppdrag fra Helsedirektoratet, har som mål at barna kan få oppdage, oppleve og utforske en jungel av mat som er bra for både kroppen og kloden. Med støtte fra Gjensidigestiftelsen er programmet nå et tilbud til SFO i hele landet, og 25 000 barn på 250 skolefritidsordninger i 76 kommuner har så langt takket ja til å delta. Deltakelse må forankres i kommunene.

Ett av punktene i regjeringserklæringen er å bidra med veiledning og kunnskap for bedre kosthold i SFO/AKS. Det arbeides nå med ny rammeplan for SFO der mat og måltider, bærekraftige matvaner og forbruk vil være tema. Da er nettopp Matjungelen et nyttig verktøy og tilbud. Matjungelen er et univers utviklet spesielt for SFO med aktiviteter for barn som blant annet dyrking og sanseløype, nye smaker, e-læring for personalet og en oppskriftsbank. Det gis ingen signaler om at kjøtt ikke skal være en del av kostholdet. Det er oppskrifter både med egg, ost, melk og også noe kjøtt.

Fra Helsedirektoratet som følger opp arbeidet med Matjungelen, har departementet mottatt følgende utdyping om oppskriftene:

“Når det gjelder oppskriftsbanken er den ment som inspirasjon til SFO og er fremdeles under utvikling. Matjungelen har til nå fokusert på #MerAv-satsingen til myndighetene; mer grønt, mer grovt, mer fisk og sjømat. Matjungelen har erfart at SFO trenger inspirasjon til oppskrifter som øker inntaket av disse tre matvaregruppene. Derfor har denne typen matretter så langt blitt prioritert når Matjungelen har utviklet innholdet. Det betyr ikke at de anbefaler kjøttfrie menyer på SFO. I videre utvikling av oppskriftsbanken til Matjungelen vil det også være flere oppskrifter med kjøtt, men gjerne med en sunnere og mer klimavennlig vri”.

#MerAv-satsingen som det her vises til er en del av oppfølgingen av intensjonsavtalen som er inngått mellom helsemyndighetene og matvarebransjen om samarbeid for sunnere kosthold. Helsedirektoratet utgir også en nettbasert Kokebok for alle. Denne kan lastes ned

gratis og brukes i skole og SFO. Der er det et eget kapittel om kjøtt og kjøttoppskrifter. Videre har Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet ved Høgskulen på Vestlandet en viktig rolle i å samle og formidle læringsressurser, inspirasjon og praksiseksempler om ernæring, mat og måltid til barnehage og skolesektoren. Eksempler og henvisninger utelukker på ingen måte kjøtt. Senteret bidrar også sammen med Helsedirektoratet i utviklingen av Matjungelen. Det er derfor lite hold i påstanden om at barn og unge oppfordres til et kjøttfritt kosthold slik representanten antyder.

Jeg håper representanten framover vil støtte opp om tiltak overfor barn og unge som bidrar til bedre praktiske ferdigheter, råvarekunnskap, engasjement og nysgjerrighet, samt bærekraft på matområdet. Jeg mener Matjungelen bidrar til det.

SPØRSMÅL NR. 1053

Innlevert 23. januar 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 1. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Kan man forsvare forholdsmessigheten i tiltaket som hindrer kvinner fra Nordre Follo å ha med seg ledsager under fødsel, og vil helseministeren iverksette et testregime ved fødeavdelingene etter modell fra Danmark for å sikre at kvinner og par slipper så inngripende tiltak i en sårbar situasjon?

BEGRUNNELSE:

I en pressemelding lørdag ettermiddag opplyser Ahus følgende:

Fødende kan ha med seg en ledsager under fødsel unntatt ved smitte eller mistenkt smitte. Gravide og fødende fra Nordre Follo kommune betraktes som mistenkt smittet og kan ikke ha med ledsager under fødsel inntil smitteutbruddet er under kontroll.

Jordmorforbundet har tatt til orde for at man skal ta i bruk et testregime ved norske fødeavdelinger, slik at man kan avklare smittestatus til fødende og deres ledsager.

https://www.dagensmedisin.no/artikler/2020/10/26/for-streng-smittevernregler/?fbclid=IwAR1ZeEixGq7ZZAh9nIIEqZyNoV_MJEDWHw-Mgn4eBtpuE_no62icP5Dof1qU

Dette har blitt formelt etterspurt til helsedirektoratet høsten 2020.

Svar:

Jeg har fått følgende informasjon fra Helse Sør-Øst vedrørende situasjonen for fødende ved Akershus universitetssykehus:

Da det ble kjent at det var et utbrudd av det muterte viruset i Nordre Follo, ble det satt i verk særskilte tiltak for pasienter og ansatte med adresse Nordre Follo, for å beskytte mot spredning av den nye virusvarianten.

Lørdag 23.1 ble dette fulgt opp med innføring av besøkstopp til sykehusets behandlingssteder, og det ble lagt ut nyhetssak om dette på Ahus sine nettsider.

Kvinneklinikken fulgte opp dette ved å si at heller ikke partnere for fødende fra Nordre Follo kunne være med inn, av hensyn til den alvorlige smittesituasjonen. Dette ble også lagt ut på Ahus sine nettsider. Etter kort tid lørdag fikk sykehuset tilbakemeldinger som gjorde at man raskt valgte å vurdere dette på nytt. For å ta hensyn til behovet for å ha ledsager til stede ved fødselen, valgte man å legge til rette for at det kunne skje på en trygg måte også for fødende fra Nordre Follo. Derfor ble informasjonsteksten

på ahus.no endret til «Ahus vil legge til rette for at fødende fra Nordre Follo kan ha med ledsager på en trygg måte.» Ledsager får også komme på besøk ved barselavdeling og observasjonspost for gravide, dersom det ikke foreligger smitte eller mistenkt smitte, og kan i så fall også være med på barselhotellet.

Det ble formidlet beskjed om dette internt, men i en hektisk situasjon skjedde ikke dette raskt nok. Ahus beklager derfor de ulike beskjedene de aktuelle fødende fikk, og belastningen knyttet til dette.

Når det gjelder testing ved fødeavdelingene og eventuell bruk av antigen-hurtigtester, gjorde Helsedirektoratet sammen med andre aktører en validering av antigen-hurtigtester høsten 2020. Anbefalinger om bruk av antigen-hurtigtester og andre covid-19 tester ligger på FHI sine nettsider. Anbefalingene omfatter ikke generell testing av fødende og evt. ledsager. En eventuell testing på fødeavdelingene må besluttes av det enkelte helseforetak i henhold til de gjeldende testkriterier.

SPØRSMÅL NR. 1054

Innlevert 24. januar 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 29. januar 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Vil statsråden sjekke kven som er ansvarleg for trigpunktta i naturen og ta initiativ til at nokon set i gang eit arbeid for å få dei mest skjemmande og farlege restane etter desse fjerna?

GRUNNGJEVING:

Statens Kartverk, i kortversjon Kartverket, sette i løpet av 1950- og -60-tallet opp geometriske punkt på fjelltoppar og høgdedrag i landet. Dette vart sett opp med tanke på kartkonstruksjonar og landmålingsoppdrag. Koordinatane til desse ligg lagra hos Kartverket. Fastpunktet er ein bolt i fjellet, og merkinga av punkta er eit kvitmåla trekors bardunert i fjell. Dette for at dei skulle være synlege ved flyfotografering. Merkinga har for lengst gjort si nytte, og det er ruinane etter dette som no skapar problem.

Desse såkalla trig-punkt i naturen har altså gått ut av bruk, men wirane, strengen og ein treinstallasjonen er likevel enno til stades dei fleste stadene. Eg har fått eit engasjert innspel frå ein nordmøring som meiner dette utstyret bør fjernast, ikkje berre for det estetiske sin del, men også fordi utstyret utgjer ein fare for dyr og fuglar. Han har sjølv funne ein død rein som hadde vikla hornet inn i strengen ved eit slikt trig-punkt, og ein annan stad også ein død sau som hadde gått seg fast i strengen.

Eg meiner dette er eit veldig godt innspel fordi det for det første handlar om å unngå at dyr lir. For det andre er dette snakk om stader i naturen som folk gjerne går til for å få ei god oppleving, ikkje for å sjå høgst synlege, langtidshaldbare og mange stader rotete restar av ein installasjon som ikkje lenger er i bruk.

Det er slik eg ser det ikkje nødvendig å fjerne boltane som utstyret er festa til, men det ville vore veldig positivt om nokon tok initiativ til at resten – strengen, wiren og treinstallasjonane – blir fjerna. Det er vanskeleg å sjå for seg at løna folk skal gjera dette, men eg er viss på at det finst fjellglade folk og organisasjonar eller velforeiningar rundt om i landet som kan bidra dersom kommunane eller andre aktørar initierer dette. Nokon må halde nødvendig verktøy og sørge for deponi, men dette får bli opp til statsråden i samråd med aktuelle aktørar å finne ut av. Eg oppmodar statsråden til å sjå bilete av slike trig-punkt på nett dersom han er usikker på kva eg meiner. Trig-punkta vart i si tid monterte av ein statleg etat, og ein bør kunne forlange at staten også ryddar etter seg – eller sørger for at det blir opprydda.

Svar:

Spørsmålet blei først stila til klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn. Etter avklaring med Stortinget er det eg, som ansvarleg for statens kart- og geodatapolitikk, som svarer.

Framfor alt vil eg få takke for spørsmålet og initiativet som ligg bak.

All kartlegging, oppmåling og anna bruk av geografiske koordinatar er avhengig av eit felles geodetisk grunnlag. Nasjonalt har det i snart 250 år vore ei stor oppgåve å etablere eit slikt grunnlag i form av faste punkt over heile landet. Eldre målemetodar kravde korte avstandar og sikt mellom punkta. Fram til om lag 1990 blei det derfor bygd opp eit trigonometrisk bestemt fastmerkenett av vel 50 000 punkt (ofte omtala som trig-punkt). I tillegg er det eta-

blert minst ein million lokale fastmerke av kommunane og andre. Sjølve fastmerket er som oftast ein bolt eller eit anna merke av metall, og skal ikkje vere til hinder for nokon.

Om lag 24 000 punkt i det nasjonale grunnlaget blei markert med bardunerte tresignal for at dei skulle vere godt synlege under arbeidet. I mange tilfelle var det bruk for signalet også etter at punktet var ferdig etablert. Signalet blei da gjerne ståande. Andre tresignal blei også brukt. I nokre tilfelle blei det bygd permanente vardar av stein. Fram til 1977 dekte kommunane i dei fleste tilfella kostnadane med å byggje signala. Det var opp til kommunen å avgjere om signalet skulle haldast ved like eller takast ned. Etter 1977 tok staten ved fylkeskartkontora over ansvaret for signalbygginga og dermed også ansvaret for signala. I dag ligg det statlege ansvaret til Kartverket. I nokre tilfelle kan det ha blitt avtalt meir eller mindre formelt at kommunen skulle stå for vedlikehaldet.

Med nye satellittbaserte målemetodar er det berre unntaksvis bruk for slike bardunerte tresignal. Dei som ikkje blir tatt ned og rydda bort, blir øydelagt med tida. Tremateriala rotnar opp, men stålstrengane etter bar-

dunane blir søppel som kan vere farleg for folk og dyr. Sjølve fastmerket har som regel ein varig verdi og kan ikkje fjernast utan løyve frå kommunen eller Kartverket. Mange punkt, særleg dei som er markerte med vardar, kan også måtte reknast som kulturminne. Det er forslag om å verne om lag 40 slike plassar som ledd i den statlege verneplanen for Kartverket.

Eg har sendt spørsmålet om behov for opprydding til Kartverket.

Kartverket er samd i at det er behov for å rydde opp mange plassar der det har stått bardunsignal som ikkje lenger er i bruk. Kartverket vil ta initiativ for å starte eit slikt arbeide. Dette er første gongen Kartverket blir gjort kjend med at bardunrestar har leia til dyretragediar.

Som følgje av det høge talet signal som er bygd, og at mange av punkta ligg på fjelltoppar og andre avsidesliggjande plassar, vil ei opprydding krevje innsats over mange år. Kartverket vil søke samarbeid med kommunar og andre aktørar for å få betre oversyn over omfanget, og foreslå tiltak.

Eg støttar ei slik tilnærming.

SPØRSMÅL NR. 1055

Innlevert 24. januar 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 29. januar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil regjeringa sørgje for at alle domstolleiarar som no mistar leiarfunksjonen ved domstolen sin i samband med domstolreforma, uansett om den er stor eller liten, kan ha like moglegheiter til å søkje på stillingane som domstolleiar ved dei nye, samanslåtte domstolane, eller meiner statsråden at det skal vera forskjell på domstolleiarane sine sjansar til å få ei leiarstilling framover?

GRUNNGJEVING:

I haust kom regjeringa med mange nye lovnader knytt til domstolreforma, mellom anna om at alle rettsstadene skulle vera likestilte. Statsråden lovte at det ikkje skulle finnast noko hovudsete der domstolleiaren hadde fast tilhald, men vedkomande skal reise rundt til alle rettstadene i rettskretsen. DA går no ut med at ikkje alle stillingane som leiarar i dei nye, samanslåtte domstolane skal utlystast, fordi somme ved dei største tingrettane i krinsen skal kunne halde fram som domstolleiar viss «lederen fortsatt

kjenner igjen stillingen sin», jamfør denne artikkelen i Rett24:

<https://rett24.no/articles/lordag-1.mai-er-datoen-domstols-norge-endes>

Dersom statsråden sin lovnad om omreisande domstolleiarar skal oppfyllest, vil ikkje DA finne domstolleiarar som kjenner att stillinga si i ein slik grad at det er naturleg å overføre leiarfunksjonen for dei nye, samanslåtte domstolane uten utlysing til somme domstolleiarar. Og uavhengig av om dei kjenner att stillingane sine, er det viktig å sørgje for ein prosess som alle domstolleiarane kjenner er rettferdig. Å lyse ut slik at alle har høve til å søkje er langt meir rettferdig enn å gi somme av dei nye stillingane til dei som allereie leier dei største domstolane. Det er også ein annan dimensjon ved dette, og det er at ein kan ende med å sitje att nesten utelukkande med domstolleiarar som var positive til samanslåingane, medan dei kritiske røystene blir fråtekne den plattformen for deltaking i offentleg debatt og øvrig påverknad som ein domstolleiarfunksjon gir. Dette framstår ikkje som særleg

demokratisk og mangfoldig. I og med at stillingane skal lyssast ut allereie i januar, hastar det at statsråden gjer noko dersom prosessen skal bli betre enn den no ligg an til å bli.

Svar:

Som jeg tidligere har opplyst er det Domstoladministrasjonen som er ansvarlig for å lyse ut stillinger i domstolene, jf. Dokument nr. 15:913 (2020-2021).

Hvilke stillinger som skal lyses ut må baseres på en konkret vurdering og i tråd med gjeldende regler. Jeg har tillit til at Domstoladministrasjonen håndterer dette på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 1056

Innlevert 24. januar 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 29. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvilke konkrete planer har regjeringen for å bygge en T-bane fra Oslo til Lillestrøm via Ahus?

BEGRUNNELSE:

SV ønsker en T-bane fra Oslo via AHUS/Lørenskog til Lillestrøm for å få bedre klimavennlige transportløsninger. Jeg viser revidert Oslopakke 3 og gjeldende NTB. Jeg vil gjerne vite hvilke planer regjeringen har for å få banen på plass, alternativt om regjeringen ikke har arbeidet med dette utenom planene jeg har vist til.

Svar:

Jeg er kjent med at det i regi av tidligere Akershus fylkeskommune er utarbeidet en konseptvalgutredning (KVU) om fremtidig kollektivbetjening av Nedre Romerike. Denne er også er kvalitetssikret eksternt (KS1).

Det er gjennomført en forstudie for T-baneforlengelse til Lørenskog/Skårersletta. Formålet var å avklare en hovedløsning (trasé) som i neste omgang kan planlegges mer detaljert etter plan- og bygningsloven. Forstudien har vært på lokal høring, og saken skal ha blitt behandlet i komiteen for samferdsel i Viken fylkeskommune den 27. januar 2021.

Jeg er kjent med at det i handlingsprogrammet for Oslopakke 3 for 2021-2024 er avsatt planleggingsmidler til prosjektet. Jeg er videre kjent med at Oslopakke 3 skal reforhandles i 2022.

Jeg viser for øvrig til at Nasjonal transport 2022-2033 vil bli lagt fram for Stortinget denne våren.

SPØRSMÅL NR. 1057**Innlevert 24. januar 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson****Besvart 3. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Har regjeringen en plan for å få et kryssningsspor i eller ved Asker, for å styrke togtilbudet mellom Oslo, Akershus vest og Buskerud?

BEGRUNNELSE:

SV mener vi trenger bedre klimatransportløsninger. Videre mener SV at vi har et problem i Asker siden det ikke er et kryssningsspor her. Et slikt kryssningsspor er nødvendig for å styrke togtilbudet. SV har nevnt kryssningsspor i Asker i sitt alternative statsbudsjett, men jeg så ingen planer for dette i statsbudsjettet som ble vedtatt.

Jeg ber om å få all informasjon om planer, kostnader og tidshorisont, og om regjeringen har til hensikt å jobbe med løsning på dette problemet.

Svar:

Det er ingen planer for kryssningsspor i Asker. Derimot planlegger Bane NOR, på oppdrag fra Jernbanedirektoratet et nytt vendespor på Asker stasjon, og jeg antar dette

er tiltaket representanten viser til. Målet for prosjektet er å øke vendekapasitet og fleksibilitet på og gjennom Asker stasjon. Økt vendekapasitet i Asker er nødvendig for på sikt å kunne realisere økt frekvens på lokaltoget (linje L1) fra 15 til 10 minuttersintervall, slik det legges opp til i ny rutemodell på Østlandet. Foruten planlegging av et nytt vendespor inngår flere andre tiltak i dette prosjektet, som etablering av flere nye sporveksler på stasjonsområdet, samt en ny sporsløyfe i Lieråstunnelen på Drammenbanen. Samlet vil disse tiltakene gi en vesentlig bedret robusthet og fleksibilitet i togfremføringen på Askerbanen. Kostnadsramme for tiltakene og tidsplan vil bli endelig fastlagt på et senere tidspunkt. Arbeidet med reguleringssplan pågår, og teknisk detaljplan vil starte opp sommeren 2021 og overleveres Jernbanedirektoratet innen utgangen av 1. kvartal 2023.

Bane NOR planlegger også å gjennomføre punktlighetstiltak på strekningen Drammen-Lillestrøm, herunder robustiserende tiltak på Lysaker (Askerbanen) og fornyelsestiltak på Skøyen.

Det er med andre ord mange tiltak på gang som vil gi økt robusthet og fleksibilitet på Askerbanen.

SPØRSMÅL NR. 1058**Innlevert 24. januar 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 29. januar 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Kan statsråden liste opp effekten på kommunenivå om formuesskatten ikkje var ein del av inntektsutjevningssordninga?

GRUNNGJEVING:

Etter at Bø kommune reduserte den kommunale delen av formuesskatten har debatten om dette blitt meir aktualisert. Eg har og merka meg at inntektsystemutvalet skal sjå på denne delen av intetsystemet. Det hadde vært interessant å sjå effekten av å ikkje la formuesskatten inngå i utjevningssordningem på kommunenivå.

Svar:

I skatteutjamninga for kommunane inngår inntektene til kommunane frå skatt på inntekt og formue. Siste tilgjengelege oversikt over formuesskatt til kommunane er frå 2018. Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser i tabell 1 konsekvensar i skatteutjamninga av å ikkje la formuesskatten inngå i skatteutjamninga for 2018. Sidan 2018 har det vore endringar i både kommunestruktur og skatteinntekter og truleg fordelinga mellom inntektene til kommunane frå skatt på høvesvis inntekter og formue, samtidig som det vil vere avvik mellom skatteinngangen for formuesskatt og likningsår. Tabell 1 gir likevel indikas-

jonar på effekten av å halda formuesskatten utanfor skatteutjamninga.

Vedlagde tabell viser at endringane av å utelate formuesskatt frå skatteutjamninga varierer mellom ein gevinst på 4012 kroner pr. innbyggjar (12 %) i Austevoll kommune og eit tap på 1855 kroner pr. innbyggjar (-6 %) i Tjeldsund kommune. Store kommunar som Oslo, Bærum og Asker ville fått betydelege gevinstar av ei slik endring. For fleirtalet av kommunane – 369 av 422 kommunar – ville endringa medført eit tap.

Inntektssystemutvalet er gitt eit tilleggsmandat om å gi ei nærare vurdering av om lågare skattesatsar enn maksimalsatsane på skatt på inntekt og formue frå personlege skattytarar, er forenleg med dagens system for skatteutjamning. Utvalet er òg bedt om å sjå på korleis eit høve til å ha lågare skattesatsar bør handterast i inntektssystemet. I dagens system vil dette gjelda både for inntekts- og formuesskatten.

SPØRSMÅL NR. 1059

Innlevert 24. januar 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 1. februar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

I 1993 ble Statskog omorganisert til statsforetak, som styres etter resultatmål; økonomisk overskudd hvert år til statskassa. Strukturen er sentralisert, med nedbemanning ute i distriktene. Det er ikke bra for lokalkunnskap og -tilknytning. I Salten er stillingen som regionleder fjernet. Prinsippet om lokal forvaltning etter fjelloven gjelder ikke, som sør for Nordlands grense.

Hva vil statsråden gjøre med den uretten at Salten ikke har lokal forvaltning av statsallmenningene, og i tillegg mister stedlig ledelse?

Svar:

Statskog SF ble etablert i 1993, som følge av en omorganisering av Direktoratet for statens skoger. Ved etableringen ble det vedtatt å flytte hovedkontoret fra Oslo til Namsos. Etableringen av Statskog SF sammenfalt i tid med en stor omlegging og effektivisering av skogbruket i Norge. Skogsdrift gikk over fra å være manuelt arbeid med mange skogsarbeidere til å bli utført av skogsmaskiner. I tillegg til dette måtte Statskog SF, i likhet med flere andre store skogeiere i Norge, redusere sitt hogstkvantum fordi tidligere planer og beregninger av balansekvantum hadde vist seg å være for optimistiske. Dette er en utvikling som ikke har noe med etableringen av Statskog SF å gjøre, men førte til at foretaket ikke lenger hadde bruk for så mange ansatte som tidligere og måtte nedbemanne. På tross av dette mener jeg det er feil å kalle strukturen i Statskog SF sentralisert. Tvert imot mener jeg at Statskog SF er et godt eksempel på en desentralisert virksomhet med

sine om lag 110 ansatte fordelt på 18 kontorer i hele landet. Statskog SF har delt inn organisasjonen i fire regioner med hver sin regionleder. Dette er Sør-Norge, Midt-Norge, Nordland og Troms. Tidligere var Nordland i en periode delt opp i to regioner, Salten og Helgeland, med hver sin regionleder. Organiseringen av regionene, og ledelse av disse er Statskog SFs ansvar. Statskog SF vil ikke ha mindre stedlig ledelse i Nordland enn i andre deler av landet, og endringen har heller ikke medført mindre tilstedeværelse fra Statskog SF i Salten. Statskog SF opplyser at den nye fagsjefen for Fjelltjenesten er tenkt plassert i Fauske. Ved å redusere ressursbruken til administrasjon og ledelse mener Statskog SF det vil være mulig å styrke fagfunksjonene i regionen.

Når det gjelder spørsmålet om lokal forvaltning i Nord-Norge viser jeg til tidligere redegjørelser for Stortinget om oppfølging av anmodningsvedtaket om utrede å gi fjelloven samme anvendelse i Nordland og Troms, som sør for Nordland grense. Dette er omtalt i Prop. 1 S (2019–2020). Her framgår det at regjeringen ikke har tatt stilling til spørsmålet om å innføre fjelloven i Nordland og Troms, men at regjeringen vil ta stilling til spørsmålet parallelt med at den tar stilling til forslaget fra Samerettsutvalget II om ny forvaltningsordning for Nordland og Troms i NOU 2007: 13 Den nye sameretten. Stortinget vil bli orientert om dette på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1060**Innlevert 24. januar 2021 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 29. januar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvorfor legger regjeringen opp til prosesser som vil endre strukturen i politiet, og hva mener statsråden om at politimesteren fortsatt vil gå videre med å forslag som omfatter sentralisere tjenestekontorfunksjonen, namsfogden og øvrige forvaltningsoppgaver i Troms?

BEGRUNNELSE:

I forrige uke la ble det klart at politimesteren i Troms ville legge frem forslag om endring av organisasjonsstrukturen i Troms. Her kom det frem at et av forslagene var å redusere GDEer i fra 5 til 2, i tillegg til ny seksjonsinndeling. Noe som vil få en alvorlige konsekvenser for politiet i Troms.

Det gikk ikke mange timene før politimesteren trakk forslaget, det etter mange reaksjoner fra blant annet nesten samtlige ordførere i de berørte områdene. Dette var forslag om store endringer i strukturen som kommunene ikke var involvert i eller viste om før de leste om det i media.

Det er klart at politimesteren vil gå videre med prosessene som vil sentralisere tjenestekontorfunksjonen, namsfogden og øvrige forvaltningsoppgaver i Troms. Det er ingen tvil om at situasjonen i Troms bidrar til stor usikkerhet om hva som vil skje med organisasjonsstrukturen i politiet fremover.

Svar:

I Meld. St. 29 (2019-2020) Politimeldingen - et politi for fremtiden slår regjeringen fast at den overordnet organiseringen av politiet ligger fast. Antall tjenestesteder (politistasjoner, lensmannskontor) skal i utgangspunktet ligge på samme nivå de kommende årene. Stortingets forutsetninger for politireformen tilsier at det bare er aktuelt med endringer der det er lokal tilslutning til sammenslåing eller annen endring. Det er ikke aktuelt å legge ned tjenesteheter eller tjenestesteder i Troms politidistrikt.

Jeg har ellers registrert at politimesteren i Troms i forrige uke opplyste at hun stanser prosessen med å vurdere sammenslåing av geografiske driftsenheter og seksjoner. samt at spørsmålet om lokal organisering av forvaltningssoppgavene utredes videre i politidistriktet uten at det er aktuelt å redusere antall tjenestesteder.

Politimesterens tilrådning om å etablere ett felles namsdistrikt har vært på høring hos kommunene og ligger nå til avgjørelse hos Politidirektoratet.

Jeg har tillit til at politimesteren på en god måte innenfor sine tildelte rammer forvalter og fordeler ressurser kostnadseffektivt og målrettet, samt sørger for at det lokale tjenestetilbudet utvikles i samråd med kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1061**Innlevert 24. januar 2021 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 29. januar 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

Inntil nye helikopter er på plass, hvordan har statsråden tenkt å sikre at Hæren har helikopterstøtte, samt beholde kompetansen både i Hæren og det taktiske helikoptermiljøet?

BEGRUNNELSE:

Etableringen av Bardufoss som hovedbase for militær helikoptervirksomhet skulle legge til rette for operative og logistiske synergieffekter med utgangspunkt i et videreført og forsterket operativt tyngdepunkt spesielt for den mellomtunge helikopterstrukturen i nord samt en langsiktig, rasjonell drift av den fremtidige helikopterflåten. Gjennom føringer i omstillingen var organisasjonen på plass 1. august 2016.

I Prop. 151 S (2015–2016) valgte regjeringen å flytte Hæren sine helikopter til Rygge, samt legge ned 339-skvadron. Helt siden Prop. 151 S (2015–2016) ble lagt frem, har det blitt advart mot flyttinga av Hæren sine helikopter og nedlegginga av 339-skvadronen.

Det er over flere år bygd opp et solid og svært verdifullt kompetansemiljø på Bardufoss. Dette gjelder operativ virksomhet så vel som teknisk. Helikoptermiljøet på Bardufoss må styrkes, ikke desimeres. Uklarheten omkring Hærens helikoptre i nord har imidlertid skapt en betydelig usikkerhet i helikoptermiljøet på Bardufoss.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 25. januar 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Sandra Borch om hvordan statsråden har tenkt å sikre at Hæren har helikopterstøtte, samt beholde kompetansen både i Hæren og det taktiske helikoptermiljøet, inntil nye helikopter er på plass.

Regjeringen la i Prop. 85 S (2017–2018) frem en plan for en delt løsning med Bell-helikoptrene. Løsningen med 15 helikoptre på Rygge og tre helikoptre på Bardufoss ivaretar Stortingets ambisjon om økt støtte til spesialstyrkene, samtidig som den gir helikopterstøtte til Hæren. Gjennom behandlingen av Prop. 1 S (2018–2019) sluttet Stortinget seg til denne løsningen. Dersom situasjonen tilsier det, kan Forsvaret i perioder omprioritere bruken av Forsvarets helikopter til andre avdelinger eller til andre deler av landet.

I Innst. 87 S til Prop. 14 S (2020–2021) Evne til forsvar – vilje til beredskap, Langtidsplan for forsvarssektoren, fattet Stortinget blant annet følgende vedtak:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med den planlagte anskaffelsen av nye helikoptre til spesialstyrkene fra 2024, også anskaffe nye helikoptre til dedikert helikopterstøtte til Hæren. De nye helikoptrene skal organiseres i en skvadron på Rygge, og en skvadron på Bardufoss for å understøtte og samvirke med Hæren. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om anskaffelsen av helikoptrene, herunder antall.»

Kompetanseutfordringene knyttet til Forsvarets helikopterressurser er sammensatte. For Hærens del, er det viktig at Hæren har kompetanse til å planlegge og gjennomføre aktivitet understøttet av helikopterressurser. For Luftforsvarets del, inkluderer kompetanseutfordringene blant annet rekruttering, utdanning og trening av piloter, teknisk personell og øvrig støttepersonell. Som kjent utdannes norske helikopterpiloter i USA og det er begrenset tilgang på utdanningsplasser. Vedtaket vil også innebære behov for et økt kompetansetilfang både av piloter, teknisk personell og støttepersonell. Forsvarsdepartementet er i gang med å se på implikasjonene av det foran nevnte stortingsvedtaket. Det er avgjørende at etableringen av en ny skvadron gjøres på en slik måte at det ikke får konsekvenser for øvrige vedtatte ambisjoner og innfasingen av allerede besluttede kapasiteter.

Jeg er trygg på at vi både skal finne gode løsninger for å realisere Stortingets vedtak samtidig som vi finner gode løsninger for fremtiden med hensyn til kompetanseutfordringene i Luftforsvaret og ivaretagelse av helikopterstøtte til Hæren.

SPØRSMÅL NR. 1062

Innlevert 24. januar 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 3. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Mener statsråden at lærernes smittevern- og arbeidsmessige forhold er godt nok ivare tatt i pandemien, og hva vil statsråden gjøre for å gjøre gjeldende retningslinjer tydeligere og praksisen mer ensartet på tvers av skoler og kommuner, slik at arbeidsmengden er overkommelig og ingen lærere i Norge føler frykt i forbindelse med å utøve sitt viktige yrke?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til spørsmål som jeg stilte statsråden om smittevernmessige forhold for lærere i høst. Det er fortsatt mange lærere som føler en utrygghet og usikkerhet på jobb som følge av pandemien. Jeg har fått tilbakemelding om at smitteveilederne oppleves som lite presise og åpen for stor tolkning, slik at praksis og implementering får ulike utslag i nabokommuner med tilnærmet like forhold. Det meldes om bekymring rundt den at den britiske mutas-

jonen, som skal være mye mer smittsom, ifølge studier er mest smittsom blant barn og unge.

I tillegg meldes det om flere tilfeller av at lærere tar ut ulønnet permisjon for å få avbrekk fra den krevende situasjonen, ettersom de blir pålagt jobbing og tilstedeværelse til tross for usikkerhet. Lærere i risikogrupper eller som bor sammen med noen i risikogrupper melder om mangelfull tilrettelegging. Mange lærere har opplevd å bli pålagt et vesentlig merarbeid hele dette skoleåret for å ivareta smittevern, og for å sørge for at både elever med fysisk undervisning og hjemmeskole får en kvalitativ god undervisning. Over halvparten av lærerne i en undersøkelse meldte om å ha vurdert å skifte yrke, noe som gir grunn for stor bekymring.

Svar:

Skolehverdagen skal være trygg for både elever og ansatte i skolen. Jeg har gjennom hele våren og høsten hatt jevnlike dialogmøter med organisasjonene i skole-Norge. På disse møtene har smittesituasjonen vært et viktig tema. Dialogen har blant annet vist at smittevernveilederne har vært veldig viktige, både for å organisere smittevernet og for å bidra til trygghet. Sammen med helsemyndighetene vurderer vi kontinuerlig behovet for oppdateringer og tydeliggjøring av rådene både i smittevernveilederne og på andre områder.

Hvordan skolehverdagen er i praksis rundt om i landet, vil nødvendigvis variere utfra lokale forhold også der hvor smittetrykket er tilnærmet likt og tiltaksnivået for smittevern det samme. Noen skoler har stor plass, andre mindre, noen har et nærmiljø som de bruker som uteskole andre har lokaler i nærmiljøet de kan bruke. Noen steder må elevene ha skyss, andre steder kan eleven gå til skolen. Fordi skolene er så ulike, er det skoleledere og skoleeiere som må vurdere hvordan de kan legge til rette for gode arbeidsmessige forhold og godt smittevern – gjerne i dialog med helsemyndighetene hvis de er i tvil. Mitt utgangspunkt er å jobbe for at opplæringstilbudet skal være så likeverdig og godt som mulig, innenfor de rammene og lokale forholdene som påvirker skoledagen for elever og ansatte.

Vi kan alle være enige om at vi er inne i usikre og krevende tider. Jeg har stor forståelse for at ansatte i skolen er slitne og bekymret for å bli smittet, eller for å smitte andre. Jeg kan forsikre om at jeg jobber tett med helsemyndighetene om å sikre tryggheten til ansatte og elever. Smittevernveilederne er utarbeidet nettopp med tanke på å holde skoler åpne på en forsvarlig måte, også ved økt smitte. Smittevernveilederne har også informasjon om hvordan ansatte som tilhører grupper med høyere risiko for alvorlig forløp av covid-19 bør forholde seg.

Smittesituasjonen kan endre seg relativt raskt, både lokalt og nasjonalt. Nylig har den engelske virusvarianten skapt ekstra bekymring. Og selv om ny informasjon tyder

på at også for dette viruset er det slik at barn smitter videre i mindre grad enn voksne, vet vi den er mer smittsom i alle aldergrupper. FHI har også derfor nylig publisert forsterket smittevernanbefaling for ansatte i skoler og barnehager i de berørte kommunene.

Jeg og regjeringen har vært tydelige på at kommunesektoren skal kompenseres for nødvendige merutgifter og mindreinntekter i forbindelse med virusutbruddet. I 2020 ble kommunesektoren kompensert med 18,7 mrd. kroner begrunnet med koronapandemien. I statsbudsjettet for 2021 følger vi opp med flere tiltak, og det er bevilget 8,6 mrd. kroner til kommunesektoren knyttet til covid-utgifter for første halvår 2021. Dette skal også dekke merutgifter i barnehager og skoler, inkludert videregående opplæring. Regjeringen vurderer nå tiltak som bør gjennomføres i kommuner og fylkeskommuner slik at smitteverntiltak kan håndteres i skoler og barnehager uten at det går på bekostning av kvaliteten i tilbudet eller medfører unødvendig belastning på ansatte. Kommunesektorens utgifter til disse tiltakene vil være med i beregningene av merutgifter til barnehage og skole til revidert nasjonalbudsjett.

Det er mitt og regjeringens mål at barn og unge skal ha en så lav tiltaksbyrde som mulig. Det å kunne være fysisk til stede på skolen er av stor betydning for elevenes utvikling, trivsel, sosiale samspill og læring. Skolen er også et sted barn og unge blir sett, fulgt opp og satt i kontakt med de rette hjelpetjenestene ved behov.

Å være lærer er en spennende, meningsfull, variert, utfordrende, og en veldig viktig jobb. Jeg har forståelse for at mange lærere har opplevd store deler av det siste året også som særlig krevende. Det å kunne gjøre en forskjell i barn og unges liv, bidra til sine elevers utvikling og læring og glede seg sammen med dem når de opplever mestring, er noe av det fineste som finnes. Jeg håper og tror derfor at de fleste lærere fortsatt ønsker å stå i jobben. Forhåpentligvis vil den tunge tiden vi nå er inne i snart gå over.

SPØRSMÅL NR. 1063**Innlevert 24. januar 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 1. februar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Kan kultur- og likestillingsministeren redegjøre for Norsk Tipping og Rikstotos gratiseksponering, herunder verdi og omfang av TV-sendte trekninger og eksponering i kommisjonærleddet, samt hvilken andel av lønnskostnadene til enerettsaktørene som knyttet til ansatte som jobber med markedsføring og utviklingen av andelen de siste årene (gjærne de ti siste årene)?

BEGRUNNELSE:

Enerettsaktørene skal gi et moderat og ansvarlig tilbud til norske spillere, men markedsføringsaktivitetene er omfattende og til dels aggressive. Den betalte markedsføringen er reklame på sosiale medier, nettaviser, trykte medier, radio, kino og direkte markedsføring som e-poster og SMS-er. Norsk Tippings årsregnskap fra 2019 opplyser at virksomheten bruker total 580 MNOK på reklame, profilering, konsulenter, distribusjon, trykksaker og TV-produksjon. Rikstoto brukte på sin side 131,6 MNOK på markeds-, salgs- og mediekostnader og drifts- og reklamemateriell i 2019.

Det som ikke fremkommer av årsrapportene, er verdien av gratiseksponeringer.

Gratiseksponeringen foregår gjennom kanaler TV-sendte trekninger, kickback-ordninger og eksponering i kommisjonærleddet, herunder all eksponering av spill og logoer på plakater, spillbonger, -kuponger og lodd (Oslo

Economics, 2018: s. 83-84). Enerettsaktørene har totale lønnskostnader på 537,5 MNOK. Representanten ønsker å vite hvilken andel som går til ansatte som jobber med markedsføring, reklame, PR og kommunikasjon, og hvordan utviklingen av andelen har vært de siste ti årene.

Svar:

Norsk Tipping og Norsk Rikstoto har enerett på å tilby en rekke pengespill i Norge. Pengespill skal avholdes og formidles i trygge former under offentlig kontroll, for å forebygge negative konsekvenser av pengespillene. En del av oppdraget for enerettsaktørene er å kanalisere nordmenns spillelyst til regulerte pengespill som er tillatt i Norge. Begge selskapene er derfor avhengige av markedsføring og eksponering, for å kanalisere nordmenns spillelyst til ansvarlige spill. Norsk Tipping er hovedsakelig en salgs- og markedsorganisasjon, hvor det er naturlig at mange jobber spesifikt med dette eller har støttefunksjoner knyttet til den operative driften i salg av pengespill og utviklingen av selskapet som et pengespillselskap. Samtidig er det viktig å merke seg at alle ansatte i Norsk Tipping jobber innenfor de ansvarlige rammene som er satt for Norsk Tippings oppdrag. Under følger en oversikt over andelen lønn knyttet til ansatte innenfor markedsføring for Norsk Tipping og Norsk Rikstoto. Selskapene er ulikt organisert, og tallene er dermed ikke nødvendigvis sammenlignbare.

For Norsk Tipping er andelen lønn knyttet til ansatte innenfor markedsføring anslått slik de siste fem årene:

2016	2017*	2018	2019	2020
17,78%		17,67%	17,43%	17,49%

ikke tilgjengelig

For Norsk Rikstoto er andelen lønn knyttet til markedsføring slik de siste fem årene:

2016	2017	2018	2019	2020
6,03%	6,27%	6,74%	6,63%	6,44%

Det er vanskelig å vurdere verdien av eksponering i TV-sendte trekninger og hos kommisjonærer eksakt. TV-sendte trekninger av Norsk Tippings spill på NRK er et redaksjonelt produkt, som NRK velger å sende. NRK har redaksjonell frihet og har ikke økonomisk eller annen egeninteresse i Norsk Tippings spill. Sendingene vises fordi informasjonen anses å være av allmenn interesse for et bredt publikum. Programmene produseres på grunnlag av bestilling fra NRK, og NRK betaler for programmene.

Norsk Tippings kostnader knyttet til TV-trekninger de siste tre år er 30 mill. kroner i 2018, 27 mill. kroner i 2019 og 26 mill. kroner i 2020.

Når det gjelder kommisjonærleddet er det både fysiske og digitale kommisjonærer som kommuniserer og synliggjør at de formidler spill fra Norsk Tipping og Rikstoto. Kommisjonærleddet er derfor ikke bare en salgfunksjon, men blant annet også en arena for profilering og markedsføring. Disse funksjonene må sees i sammenheng. Verdien

på eksponering i kommisjonærleddet er ikke beregnet. Kostnadene til kommisjonærer representerer investerin-

gene som Norsk Tipping løpende gjør i denne salgskanalen, og gjelder i hovedsak salgspolisjoner.

SPØRSMÅL NR. 1064

Innlevert 24. januar 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 29. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Kva er status knytt til fastsetting av nye retningslinjer for CO₂-kompensasjon for industriverksemder i Noreg?

GRUNNGJEVING:

Som svar på spørjetimespørsmål frå underteikna 9. desember 2020 svara statsråden mellom ann fylgjande:

“Det er nettopp ESA som kjem til å fastsetje retningslinjene for CO₂-kompensasjon for EFTA-landa. I fotnote 11 i EUs retningslinjer er ESA, på grunn av den norske vasskrafta, gjeve eit handlingsrom overfor EFTA-landa som ikkje gjeld tilsvarende for EUs medlemsland. Regjeringa jobbar no for at ESA skal ta omsyn til Noregs spesielle situasjon med tanke på vasskraft, og at vasskrafta vil ha ein verknad både for karbonfaktoren og i vurderinga av kva for enkeltverksemder som blir rekna som karbonlekkasjetsette når det endelege regelverket er klart.”

Dei nye retningslinjene skal gjelde frå støtteåret 2021, og det vil vere viktig for berørte verksemder å vite korleis dei nye retningslinjene vil slå ut for dei. Førebelse vurderingar som regjeringa har gjeve som svar på budsjettspørsmål fra Senterpartiet i november 2020 syner at ei rekkje industriverksemder står i fare for å miste heile eller delar av sin kompensasjon med dei nye retningslinjene.

Svar:

ESAs retningslinjer for CO₂-kompensasjon for perioden 2021-2030 vart vedtekne 16. desember 2020. Desse retningslinjene vil gjelde for Noreg og dei andre EFTA-landa.

Regjeringa arbeider med å vurdere korleis ei norsk ordning for CO₂-kompensasjon kan sjå ut. Ei vidareføring av den norske ordninga for CO₂-kompensasjon krev forskriftsendring som må på høyring før ei ordning kan bli notifisert til ESA for godkjenning.

Regjeringa arbeider også opp mot ESA for å ivareta norske interesser. I den forbindelse minner eg om at retningslinjene for Noreg og dei andre EFTA-landa svarar til retningslinjene i EU. Avsnitt 69 i ESAs retningslinjer opnar likevel for at ESA kan endre eller tolke retningslinjene på

ein spesifikk måte når slike endringar er rettferdiggjort i spesielle omstende som ikkje gjer seg gjeldande andre stadar i EØS. Endringane må vere i samsvar med retningslinjene sin logikk og formål. Regjeringa vurderer at Noreg er i ein slik særeigen situasjon når det gjeld den norske vasskrafta, og at dette har ein verknad både på den norske karbonfaktoren (dvs. CO₂-innhaldet i norsk kraftpris) og karbonlekkasjestatusen til norske verksemder.

På bakgrunn av dette arbeider regjeringa for at norske enkeltverksemder som isolert sett er rekna som karbonlekkasjetsette blir inkludert i CO₂-kompensasjonsordninga, sjølv om dei etter retningslinjene høyrer til ein sektor som ikkje er rekna som karbonlekkasjetsett. Vi har tett kontakt med ESA og gjer no eit grundig arbeid for å forklare den spesielle situasjonen norske verksemder er i.

SPØRSMÅL NR. 1065**Innlevert 25. januar 2021 av stortingsrepresentant Jette F. Christensen****Besvart 1. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

2001-kullet som gikk ut av videregående i 2020 hadde 3 mnd. med den såkalte «corona-skolen», og slapp av den grunn eksamen. 2002 kullet som har hatt halvannet år med corona-skole, skal gjennomføre eksamen.

På hvilken måte mener statsråden dette bidrar til at begge kullene stiller likt, og hva vil statsråden foreta seg for å sikre likebehandling?

BEGRUNNELSE:

Dette spørsmålet er reist med bakgrunn i bekymring hos elever og lærere ved en skole i Bergen og jeg regner med de ikke er de eneste som lurer på dette. Statsråden bes svare med tanke på å opplyse elvene om prosess fremover og ivaretagelse av deres faglige bekymringer.

Svar:

Representanten Christensen stiller et spørsmål som opptar både meg og mange andre sterkt om dagen. Som representanten Christensen peker på, har mange elever hatt en del hjemmeopplæring dette skoleåret. Før jul håpet vi at vi snart kunne lette på mange av tiltakene og at resten av skoleåret kunne bli mer normalt, om ikke helt normalt. I stedet økte smitten, og alle videregående skoler og ungdomsskoler måtte starte på rødt nivå etter juleferien. Og til tross for at smittetrykket nå ser ut til å avta, har vi fått en ny utfordring med en virusvariant som trolig er mer smittsom. For svært mange av elevene betyr at det fortsatt vil kunne bli en kombinasjon av undervisning på skolen og hjemme enda lengre enn vi hadde trodd. Det er ikke tvil om at dette skoleåret ikke har vært optimalt for veldig mange elever. Jeg har selvsagt merket meg at mange stemmer både blant elever og lærere som mener vi burde avlyse eksamen allerede nå, selv om det også finnes de som mener det motsatte.

Begrunnelsen for å gjennomføre eksamen er de vanlige. Hovedformålet med eksamen er at elevene skal få vist sin kompetanse. Andre viktige begrunnelser for eksamen er blant annet opptak til høyere utdanning, ekstern vurdering av elevene, kalibrering av karakterene osv. Grunnene til å at vi nå må vurdere gjennomføringen av eksamen våren 2021 er helt andre. Jeg mener eksamen er en viktig del av vurderingssystemet i skolen, men det siste året har gjort at vi må se på alternative løsninger. Vi må sørge for at den avgjørelsen vi tar hensyn til helheten i situasjonen.

Utdanningsdirektoratet fikk i november et oppdrag om å følge opp at eksamen kunne gjennomføres våren 2021. Den nasjonale koordineringsgruppen for gjennomføring av eksamen ble også reetablert, slik at vi kunne ha tett kontakt med fylkeskommunene som skoleeiere og KS om saken. I tillegg til dette har jeg også tett dialog med organisasjonene om gjennomføringen av eksamen. Rett før jul leverte Utdanningsdirektoratet en risikovurdering for gjennomføring av eksamen våren 2021. Risikovurderingen tok hensyn til en gjennomføring under ulike smittescenarioer og vurderte mulige tiltak for å underlette situasjonen. Vi har nå også fått Utdanningsdirektoratets vurderinger av alternativer for eksamensgjennomføringen denne våren. Jeg har allerede diskutert innspillet med Elevorganisasjonen, lærerorganisasjonene og KS og fått gode råd fra dem. Jeg vil fortsette dialogen med organisasjonene. Alle disse innspillene og andre danner et godt beslutningsgrunnlag for de vurderingene vi nå gjør i departementet før regjeringen fatter en beslutning.

Jeg har et mål om å ta en beslutning så raskt som mulig. Det er viktig at både skoler, lærere og elever vet hva de skal planlegge ut fra, samtidig er det også viktig at vi vurderer de samlede konsekvensene nøye. Enn så lenge bør derfor alle planlegge for at det blir eksamen.

Et veldig viktig aspekt i disse vurderingene er, som representanten viser til, likebehandling. Vi er opptatt av at vi også i denne vanskelige situasjonen må sikre et mest mulig rettferdig og kvalitetssikret sluttvurderingssystem. Jeg forsikrer derfor representanten om at dette er en del av vurderingen vi nå holder på med. Uansett hvilket utfall vi lander på, er målet vårt at pandemien ikke skal hindre noen elever i å komme videre i livet. Vi vil derfor komme frem til en løsning som sikrer at elevene får vitnemål, og at vi ikke lukker noen dører for læreplass, fagbrev eller videre utdanning.

Jeg vil til slutt understreke at jeg ikke har grunn til å trekke i tvil at lærere og skoleledere har gjort og gjør alt de kan for å gi elevene best mulig opplæring under de forholdene vi har hatt hele dette skoleåret og deler av det forrige.

SPØRSMÅL NR. 1066**Innlevert 25. januar 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 1. februar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

I klimameldingen foreslår regjeringen å øke CO₂-avgiften til 2000 kroner i 2030 i de fleste sektorer. I meldinga står det blant annet at «Ved å trappe opp avgifta meir tidleg, kan den forventa klimaeffekten bli større. Ved å trappe opp mindre tidleg, kan den forventa klimaeffekten bli mindre». Utslippseffekten er altså veldig avhengig av hvilken opptrappingsplan man velger.

Hvordan har regjeringa tenkt å trappe opp CO₂-avgiften?

BEGRUNNELSE:

I regjeringens klimamelding foreslås det å øke CO₂-avgiften i ikke-kvotepliktig sektor til 2000 kroner i 2030. I tillegg skal også CO₂-avgiften for luftfart og petroleums-selskapene øke. CO₂-avgiften er et viktig virkemiddel for å kutte klimagassutslipp. Regjeringen åpner for at økningen i CO₂-avgiften kan motsvares med en tilsvarende reduksjon i avgiftene for fossile biler. Det på tross av at klimameldingen skriver at det vil redusere utslippskuttene med 40 %. Innretningen av CO₂-avgiften blir avgjørende for størrelsen på de totale utslippskuttene.

Svar:

I klimameldingen varsles det at «regjeringa vil gradvis auke avgiftene på ikkje-kvotepliktige utslepp av klimagassar til om lag 2 000 2020-kroner per tonn CO₂ i 2030» og at «regjeringa vil auke CO₂-avgifta på innanriks kvotepliktig luftfart og CO₂-avgifta på kvotepliktige utslepp frå olje- og gassutvinninga i takt med auken i avgifta på ikkje-kvotepliktige utslepp, slik at den samla karbonprisen (avgift + kvotepris) i 2030 er om lag 2 000 kroner per tonn CO₂, målt i faste 2020-kroner.»

Ulike aktørers tilpasninger til CO₂-avgiften avhenger blant annet dels av gjeldende avgiftsnivå og dels av aktørens forventninger til fremtidig avgiftsnivå.

Gjeldende avgiftsnivå er særlig viktig for løpende driftsbeslutninger. Dette kan f.eks. være en aktør med et gassdrevet energianlegg som enten kan benytte naturgass eller biogass. Jo høyere gjeldende CO₂-avgift er, desto sterkere er incentivene til å benytte biogass istedenfor naturgass.

Aktørenes forventninger til fremtidig avgiftsnivå er særlig viktig for investerings-beslutninger. Dette kan f.eks. være aktører som skal investere i et nytt skip og står overfor valget mellom å investere i konvensjonelt frem-

driftsmaskineri eller et fremdriftsmaskineri basert på hydrogen. Dersom fremdriftsmaskineriet har en levetid på 30 år, så er det forventede kostnader over de neste 30 årene som er avgjørende for investeringsbeslutningen. Jo lengre levetid investeringen har, desto mindre betydning har derfor gjeldende avgiftsnivå for beslutningen og desto større betydning har aktørens forventninger til fremtidig avgiftsnivå for beslutningen.

Hvordan avgiftene på utslipp av klimagasser trappes opp de kommende årene, kan ha betydning for løpende driftsbeslutninger, men vil i mindre grad påvirke langsiktige investeringsbeslutninger. Regjeringen har lagt vekt på å skape forutsigbarhet for aktørene ved å varsle et nivå på CO₂-avgiften i 2030. Det er viktig med en opptrapping som gir troverdighet om dette nivået. Konkrete forslag til endringer i skatter og avgifter vil bli lagt fram for Stortinget i de årlige forslag til statsbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 1067**Innlevert 25. januar 2021 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 29. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Jeg har merket meg at komiteens flertall har lagt til grunn at det skal være en søknadsbasert ordning for de 400 millioner kronene. Det synes likevel som unødvendig byråkratisk gitt alle de nevnte føringene og det begrensede beløpet.

Er statsråden enig i at denne ordningen kan gjøres mindre byråkratisk, og vil han ta initiativ til dette?

BEGRUNNELSE:

Stortinget behandlet 9. oktober 2020 Prop. 142 S (2019-2020)/Innst. 19 S (2020-2021). I tråd med Innst. 19 S (2020-2021) ble bevilgningen på kap. 1320, post 65 Tilskudd til fylkesveier økt med 400 mill. kr.

Det vises til merknaden fra flertallet i finanskomiteen om bevilgningsøknningen:

“Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at det er behov for tiltak som bidrar til aktiviteten i økonomien, og foreslår derfor å opprette en søknadsbasert tilskuddsordning til generelt vedlikehold av fylkesveier med oppfordring til fylkene om å søke. Flertallet viser til at midlene skal brukes til prosjekter og tiltak som kommer i tillegg til allerede vedtatte prosjekter i fylkeskommunenes opprinnelige, vedtatte årsbudsjetter for 2020. Det vil ikke stilles krav om egenandel i prosjektene som finansieres med tilskuddet. Flertallet merker seg at dette medfører en økning på posten med 400 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag.”

Statens Vegvesen inviterer nå fylkeskommunene til å søke på disse midlene og understreker at midlene skal behandles særskilt:

- Tilskuddet skal rettes mot generelt vedlikehold av fylkesveier
- det stilles ikke krav om delfinansiering fra fylkeskommunene
- ordningen avgrenses ikke til tiltak som er særskilt viktige for eksport av næringsgruppene fiske og akvakultur.

Samtidig antydes det en fordeling pr fylke basert på midlene i rammetilskuddet til fylkeskommuner til særskilt fordeling til opprusting og fornying av fylkesveinettet (tabell C-fk).

Svar:

Det er i 2020 bevilget 400 mill. kr til generelt vedlikehold på fylkesveier. Prosessen for denne tilskuddsordningen er allerede godt i gang. Det ble i desember 2021 sendt ut invitasjon til fylkeskommunene om å søke om midler innunder denne ordningen. Frist for å søke er satt til 15. februar 2021. Det er dermed lite hensiktsmessig å gjøre endringer for akkurat denne ordningen på det nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1068**Innlevert 25. januar 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol****Besvart 8. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hvor stor er den totale sekvenseringskapasiteten i Norge på nåværende tidspunkt (inkludert sekvenseringskapasiteten hos andre aktører enn FHI, herunder i høyskole- og universitetsmiljø), hvor mye av denne totale kapasiteten er i dag i bruk – og hvordan har regjeringen siden 14. desember arbeidet for å øke sekvenseringskapasiteten?

BEGRUNNELSE:

Den 14. desember rapporterte Storbritannia til Verdens helseorganisasjon om den samme mutasjonen som det nå er utbrudd med i Nordre-Follo (mutasjon B.1.1.7). 18. desember rapporterte Sør-Afrika om en annen mutasjonen (mutasjon 501Y.V2). Mutasjoner mot mer smittsomme varianter er et forventet scenario, som bekreftes av virologer. Det er derfor forventet at helsemyndighetene

har jobbet over tid med å kartlegge og øke sekvenseringskapasiteten, slik at en kan avdekke aktuelle utbrudd med nye mutasjoner i Norge innen forsvarlig tid. Likevel ser vi eksempler på at det nå tar opp til tre uker å få svar på om positive prøvesvar som er sendt inn til sekvenseringsanalyse er muterte virusvarianter. Både universitetsmiljøer (herunder St.Olavs/NTNU) og private aktører har meldt fra om at de har både utstyr, kompetanse og kapasitet til å bidra til å supplere Folkehelseinstituttets sekvenseringskapasitet.

Svar:

Sekvensering av SARS-Cov-2-viruset er et viktig redskap for å identifisere og overvåke mutasjoner som utvikler seg og som kan få konsekvenser for pandemiens utvikling. Sekvensering innebærer å kartlegge virusets gener; enten fullstendig kartlegging av alle gener (såkalt helgenomsekvensering) eller delvis kartlegging, gjerne med fokus på kjente mutasjoner. Det finnes også andre metoder for raskt å identifisere positive prøver for kjente mutasjoner, basert på real-time pcr-teknikk. Denne metoden vil raskt kunne analysere et høyt antall prøver, sammenliknet med sekvensering.

Folkehelseinstituttet har under hele pandemien overvåket viruset ved å sekvensere virusprøver fra hele landet, og da med hovedfokus på utbruddssituasjoner. Norge har sammenliknet med de fleste andre land sekvensert en høy andel av positive prøver. Overvåkingen skal være av tilstrekkelig omfang for å plukke opp tilfeller av virusvarianter. Ved funn intensiveres testingen rundt disse. Det europeiske smittevernbyrået ECDC anbefaler nå, med virusvariant i omløp, at land screener eller sekven-

serer minst 500 prøver ukentlig. Norge oppfyller denne anbefalingen med den kapasiteten som er på FHI, men vil likevel øke betraktelig i tiden fremover. Total kapasitet til hel- eller fullsekvensering hos FHI er i dag 1000 prøver i uken. Det har vært tett dialog med FHI, Helsedirektoratet og HOD om sekvenseringskapasiteten i hele perioden, og kapasiteten hos FHI har også raskt økt. Statistikk over gjennomførte tester publiseres på FHIs nettsider.

Det er ingen andre virksomheter som per i dag gjennomfører fullgenomsekvensering av SARS-Cov-2-viruset rutinemessig. Flere forskningslaboratorier har sekvenseringsutstyr tilgjengelig, men metoden må hos de fleste aktørene forberedes og tilpasses før den kan tas i bruk. Regjeringen har gitt beskjed om å øke kapasiteten på sekvensering i Norge. Det var dialog med FHI om dette fra 12. januar og 19. januar ble det gitt oppdrag til Folkehelseinstituttet om å redegjøre for hvordan ytterligere oppskalering kan gjennomføres. Forslaget fra Folkehelseinstituttet om å be andre mikrobiologiske laboratorier ta i bruk en screeningstest ble umiddelbart fulgt opp fra Regjeringen og vil raskt være på plass. Det er i et nytt oppdrag bedt om snarlig tilbakemelding på status for dette arbeidet. Det innføres også takst som laboratoriene kan bruke til dette formålet. Målet er da at alle positive prøver vil screenes for kjente mutasjoner ved helseforetakene. Videre er det snart på plass en avtale mellom FHI og Oslo Universitetssykehus om å skalere opp helgenomsekvenseringen ytterligere. Helsedirektoratet er også i dialog for å se på om noe av testkapasiteten kan utføres ved andre private laboratorier. Disse vil også kunne screene etter virusvariant.

SPØRSMÅL NR. 1069

Innlevert 25. januar 2021 av stortingsrepresentant Jon Georg Dale

Besvart 29. januar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Kva konkrete grep vil statsråden foreta seg for å sikre at ladeinfrastruktur og landstraum som er delvis finansiert av Enova vert utforma slik at han faktisk kan nyttast av norsk næringsliv?

GRUNNGJEVING:

Det er i ei rekke hamner bygd ut ladeinfrastruktur og landstraum med støtte frå Enova. Denne er i altfor få tilfeller standardisert. Dette medfører at skip legg til kai, uten å kunne nytte seg av det utbygde tilbodet. Det er openbare behov for at utbygginga vert standardisert slik at norske skip kan velge ei felles løysing, alternativt må utbygginga også ta inn over seg at det valgt ulike løysingar på skip, slik

at infrastrukturen vert utstyrt med ein eller flere adaptera slik at den påkosta infrastrukturen faktisk kan nyttast.

Svar:

Enova er gjennom den nye avtalen for perioden 2021-2024 spissa som teknologi- og klimaverkemiddel. Formålet til Enova er å medverke til å nå Noregs klimaforpliktingar for ikkje-kvotepliktige utslepp og medverke til omstillinga til lågutsleppssamfunnet. Enova vil bidra til den nødvendige teknologiutviklinga fram mot 2030 og lågutsleppssamfunnet i 2050. Departementet styrer Enova på eit overordna nivå gjennom fireårige styringsavtalar. Innanfor rammene av avtalen er det opp til Enova å utforme program, prioritere mellom område og tildele støtte til enkeltprosjekt.

Det følgjer av regjeringas handlingsplan for grøn skipsfart at vi vil leggje til rette for rask utbygging av ladeinfrastruktur i heile landet gjennom ein kombinasjon av offentlege verkemiddel og marknadsbaserte løysingar, for å halde tritt med auka i elektriske transportmidlar. Hovudverkemiddelet for dette er Enova som har støtta prosjekt i transportsektoren med om lag 900 millionar kroner i året sidan 2016. I maritim sektor støttar Enova ladeinfrastruktur til låg- og nullutsleppsferjer og -hurtigbåtar, elektrifisering av sjøtransport og etablering av landstraum i hamner og på fartøy.

Norske hamner skal i dag og framover dekkje eit aukande behov for landstraum til ein stor flåte med ulike

tekniske løysingar. Parallelt går utviklinga fort innanfor batterihybridisering og ladeteknologi. Enova opprettar verkemiddel med sikte på å oppnå varige marknadsendringar, og målet med landstraum-programma er å etablere ein levedyktig marknad for landstraum. Gjennom programma bidreg Enova til å bygge offentleg tilgjengeleg infrastruktur med god bruksutnytting, og tilbyr stønad til forprosjekt og tilrettelegging av fartøy. Dette bidreg også til koordinering mellom aktørane i denne verdikjeda.

Enova stiller konkrete krav om standardiserte løysingar i deira landstraumsprogram, og alle landstraumanlegg som mottar støtte skal tilfredsstillе dei gjeldande standardane:

1. NEK IEC/ISO/IEEE 80005-1 Utility connections in port – Part 1: High Voltage Shore Connection (HVSC) Systems – General requirements

2. NEK IEC/PAS 80005-3 Utility connections in port – Part 3: Low Voltage Shore Connection (LVSC) Systems – General requirements

Enova deltar òg i standardiseringsarbeidet til Norsk Elektroteknisk Komite (NEK) som arbeider med å vidareutvikling dei aktuelle standardane. NEK og Enova har saman etablert Landstrømsforum som er ein nasjonal arena for standardiseringsaktivitetar for landstraumforsyning. Styringsgruppa for landstraumforum består blant anna av NEK, Enova, NVE, Sjøfartsdirektoratet og DSB.

SPØRSMÅL NR. 1070

Innlevert 25. januar 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 1. februar 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Når kan Stortinget forvente at Nav-ombud er etablert?

BEGRUNNELSE:

Stortingets flertall vedtok i 2020 gjennom Dok 8:56S (2019-2020), innst. 254S å få på plass et Nav-ombud. Saken ble oversendt Harberg-utvalget som fikk i oppgave å fremme forslag til etableringen av ombudet.

Svar:

Stortinget behandlet 12. mai. 2020 Innst. 254 S (2019-2020) om etablering av Nav-ombud etter et forslag (Dokument 8:56 S (2019-2020)) fra representantene Erlend Wiborg og Gisle Meininger Saudland.

Stortinget vedtok da å be presidentskapet om å endre mandatet til utvalget som utreder Stortingets kontrollfunksjoner (Harberg-utvalget) slik at utvalget vurderer og kommer med forslag til etableringen av et Nav-ombud i tråd med merknadene fra stortingsflertallet i Innst. 254 S (2019-2020). Flertallets merknad i innstillingen som det refereres til, konkluderer med at et Nav-ombud best kan

fungere som en ordning under Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen). Det vil dermed være opp til Stortinget å vurdere og eventuelt iverksette

anbefalingen fra Harberg-utvalget. Utvalget skal i henhold til vedtak i Stortinget etter behandling av Innst. 271 S (2018-2019) avgi sin innstilling innen 31. januar 2021.

SPØRSMÅL NR. 1071

Innlevert 25. januar 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 29. januar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hva har gjort og gjør statsråden for å få fortgang med å løse utfordringene Svinesundsterskelen gir?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet har i mange år presset på for å få slipet og løst utfordringene Svinesundsterskelen gir for næringslivet i Halden. Svenske myndigheter har vært lunkne tidligere, noe som gjør det ekstra viktig at Norge fortsetter å presse på og også innhenter så mye faktakunnskap som mulig som kan overbevise svenske myndigheter. Det er derfor nyttig å få en tilbakemelding på hva dagens statsråd faktisk har gjort og planlegger å gjøre fremover for å løse denne viktige saken for næringslivet.

Svar:

Farledstiltaket som vurderes i innseilingen til Halden vil være viktig for fremkommelighet og sikkerhet i dette farvannet. Særlig gjelder dette for skipstrafikken knyttet til virksomhet ved Nexans Halden og Norske Skog Saugbrugs.

Det mulige prosjektet i innseilingen til Halden vil innebære inngrep både på norsk og svensk side av fjorden, og krever således tillatelse fra myndigheter på begge sider av grensen.

Kystverket har gjennomført flere forundersøkelser og vært i prosess for å få avklart utredningskrav og undersøkelsesprogram med lokale svenske myndigheter, Länsstyrelsen i Västra Götalands län og Vattenmyndigheten for Västerhavet.

Kystverket har nylig oversendt departementet en opdatert gjennomgang av prosjektet. Det blir vist til at de utredninger som kreves for en behandling av saken hos svenske myndigheter ventelig vil ta to til tre år. Videre blir det pekt på enkelte andre momenter som må håndteres i den videre prosessen. Dette knytter seg til forskjeller i

plansystemene i Norge og Sverige, og hva som må til for å få en endelig avklaring hos svenske myndigheter.

På bakgrunn av Kystverkets gjennomgang vurderer vi nå hvordan prosjektet bør håndteres fremover, herunder eventuelle behov for kontakter på ulike myndighetsnivå mellom Norge og Sverige. Dette har vært en både ressurs- og tidkrevende prosess, men det arbeides for å få på plass nødvendige avklaringer så snart som mulig.

Jeg vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget etter at vi har fått gjennomgått det nye grunnlagsmaterialet for videre håndtering av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1072

Innlevert 25. januar 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim

Besvart 1. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hvordan er familieinnvandringstillatelsene fordelt mellom referansepersoner som har henholdsvis bakgrunn som asylsøkere, enslige mindreårige asylsøkere og overføringsflyktninger, og når kom referansepersonen til Norge?

BEGRUNNELSE:

Innvandringstillene for 2020 (jan.-nov.) viser en nedgang i asylsøknader på 40 prosent og en nedgang i familieinnvandring til personer med fluktbakgrunn på 8 prosent.

Svar:

I 2020 var det 3 022 personer som fikk førstegangs familieinnvandringstillatelse der referansepersonen i Norge innvandret på grunnlag av beskyttelse. Tabellen gir oversikt over antall personer som fikk familieinnvandring fordelt på året referansepersonen i Norge fikk sin første tillatelse og om referansepersonen i Norge var asylsøker, enslig mindreårig eller overføringsflyktning:

År referanse-personens første tillatelse	Asyl - ikke enslige mindreårige ved vedtak	Asyl - enslige mindreårige ved vedtak	Overførings-flyktning	Total
Før 2005	120	16	48	184
2005	15		1	16
2006	6		8	14
2007	23	3	11	37
2008	21	17	3	41
2009	43	28	9	80
2010	38	27	5	70
2011	47	7	6	60
2012	123	4	13	140
2013	229	4	21	254
2014	194	8	22	224
2015	290	68	32	390
2016	455	87	51	593
2017	199	54	50	303
2018	221	37	80	338
2019	155	23	41	219
2020	47	12		59
Totalsum	2226	395	401	3022

SPØRSMÅL NR. 1073**Innlevert 25. januar 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 4. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

I Norge er vi opptatt av likeverdige helsetjenester, uansett hvor man bor i landet.

Hva vil helseministeren gjøre for at også ungdom på f.eks. Vestlandet skal få dette tilbudet?

BEGRUNNELSE:

I Bergen Tidende søndag 24 januar kan man lese om fortvilte familier som ikke får dekket korsettbehandling for barna sine som lider av den sjeldne lidelsen pectus carinatum (Fuglebryst).

<https://www.bt.no/nyheter/lokalt/i/56b71z/her-betaler-familier-35000-kroner-for-slik-korsettbehandling-oestpaa-t>

Denne korsettbehandlingen viser gode resultater, gir ingen risiko, er billigere og er mye mer skånsom enn en operasjon.

I saken fremkommer det at Haukeland Sykehus ikke selv får lov til å gi ungdommene slik korsettbehandling. Det gis bare et tilbud til dem som er hardest rammet, nemlig ved operasjon av brystveggen. Dette betyr at det store flertallet står uten behandlingstilbud og at dem som ønsker hjelp må oppsøke privat hjelp og dekke dette selv.

Hjerteavdelingen har henvendt seg til Helsedirektoratet og ba om lov til å starte korsettbehandling. Svaret derfra var negativt og man henviste til NAV som også avslår alle søknader om slike korsett.

Det som fremkommer er imidlertid at situasjonen er en annen på Østlandet. Toraxkirurgisk avdeling på Rikshospitalet gir korsettbehandling i samarbeid med ortopedibedriften Sophies Minde.

Regningen for korsettet blir sendt til det sykehuset pasienten sokner til, men tilbudet er foreløpig bare tilgjengelig for dem som er bosatt i Helse sør-øst.

Det fremstår som svært uheldig at det er postnummeret til disse ungdommene som skal avgjøre hvilken hjelp de får, eller tykkelsen på foreldrenes lommebok. Spørsmålsstiller har stort forståelse for at både pasientene og deres familier opplever forskjellen mellom regionene som problematisk og urettferdig.

Svar:

Jeg har bedt om en orientering fra Helse Vest og Helse Sør-Øst om denne saken.

Helse Sør-Øst RHF har innhentet informasjon fra Oslo universitetssykehus. Ifølge Oslo universitetssykehus

oppfatter ikke fagmiljøet ved sykehuset at det foreligger faglig uenighet om behandlingen eller indikasjonen for denne.

Det er Thoraxkirurgisk avdeling (TKA) som gir korsettbehandling ved fuglebryst i samarbeid med ortopedibedriften Sophies Minde AS. Behandlingen gis poliklinisk/som dagbehandling, og pasientene slipper normalt operasjon. Oslo universitetssykehus HF estimerer at det er omlag 40 pasienter per år de nærmeste årene som er aktuelle for korsettbehandling. Korsettet utarbeides av ortopediteknikere ved Sophies Minde AS.

Helseforetaket opplyser at TKA har fått noen henvisninger fra legesentre på Vestlandet om mulig korsettbehandling, men at disse er blitt avvist fordi TKA ikke har hatt kapasitet til å behandle pasienter utenfor egen region. Oslo universitetssykehus HF har ikke mottatt henvendelser fra det thoraxkirurgiske miljøet i Bergen eller andre steder.

Oslo universitetssykehus HF viser til at NAV frem til nylig har finansiert korsettbehandling av barn og ungdom i forbindelse med medfødt thoraxdeformitet, hvorav majoriteten er hulbryst. NAV har vurdert finansieringen av dette på nytt og konkludert med at korsettbehandling ikke er å regne som et ortopedisk hjelpemiddel som skal finansieres av NAV, men et behandlingshjelpemiddel som skal finansieres av det regionale helseforetaket.

Oslo universitetssykehus HF fakturerer pasientens bostedssykehus kostnaden til selve korsettet inntil denne kostnaden er relevant dekket gjennom ISF-systemet.

Helse Vest har innhentet informasjon fra Helse Bergen som er kjent med saken og har tatt følgende initiativ i saken:

- Helse Bergen har undersøkt ulike alternativ for å kunne gi pasientene i regionen et kunnskapsbasert ikke-kirurgisk behandlingstilbud, f.eks. korsett.
- I samarbeid med Oslo universitetssykehus er korsettbehandling meldt inn til vurdering i systemet for Nye Metoder.
- Helse Bergen vil i samarbeid med lokal ortopedisk verksted sette i gang utprøvende behandling med korsett for egne pasienter.
- Det arbeides parallelt med forutsigbar finansiering av behandlingen i ISF-systemet.

Disse initiativ skal bidra til å sikre et likeverdig behandlingstilbud på tvers av regionene.

SPØRSMÅL NR. 1074**Innlevert 25. januar 2021 av stortingsrepresentant Siri Gåsemyr Staalesen****Besvart 1. februar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Ser statsråden det urettferdige i at hvorvidt du bor øst eller vest i Oslo avgjøre hvilken boliglånsrente du får på godt sikrede boliglån på vanlige boliger, og har finansdepartementet vurdert å sette et utvalg slik Jorge B Jensen fra Forbrukerrådet foreslo i Dagbladet 22. juni 2020 der han oppfordrer Sanner til å nedsette et utvalg med representanter fra de etablerte bankene, forbrukerinteressene og andre relevante faginstanser for å gå gjennom systemet for hvordan pris på boliglån formidles og rapporteres?

BEGRUNNELSE:

Avisa Oslo hadde en sak i forrige uke der en analyse foretatt av Renteradar.no viser at folk i Oslo øst må ut med høyere boliglånsrenter enn de som bor på vestkanten av byen.

Svar:

Det er en kjensgjerning at Oslo er en by med til dels betydelige forskjeller mellom øst og vest, men også innen bydelene. Det gjelder bl.a. inntekts- og utdanningsnivå, som igjen kan påvirke hvilken sikkerhet, belåningsgrad og betjeningsevne den enkelte har knyttet til sine boliglån, som på sin side vil spille inn på vilkårene de ulike bankene tilbyr.

Bankene er pålagt å ta kundespesifikke vurderinger av betjeningsevne, tapsrisiko og andre forhold som påvirker priser og vilkår overfor den enkelte låntaker. Lav belåningsgrad gir større sikkerhet for banken, som igjen kan tilby låntager lavere rente. Dette kan være en del av forklaringen på forskjellene som renteradar.no har offentliggjort.

I tillegg er det en sammenheng mellom utdanningsnivå og andre sosioøkonomiske faktorer og det som gjerne kalles finansiell kompetanse i befolkningen, som bl.a. har betydning for i hvilken grad kundene benytter seg av sin forbrukermakt. Jo bedre kunnskap en har om egne finansielle behov og hvilke tjenester som tilbys, jo lettere er det å forhandle seg frem til gode vilkår og velge bort dyre og u hensiktsmessige tilbud. Som vi har redegjort for bl.a. i Finansmarkedsmeldingen 2020, er regjeringen opptatt av bedre økonomiforståelse i befolkningen. Personlig økonomi har dessuten lenge vært et tema i skolens læreplaner og ble ytterligere styrket med Fagfornyelsen, Finansnæringen gjør også en viktig innsats for å bidra til mer kunnskap hos unge og voksne.

Vi vet at lånekunder i Norge i stor grad er lojale mot banken sin, og vi ser av undersøkelser at mange tror det er lite å spare på å bytte bank og ikke ønsker å bruke tid på det. Det lave rentenivået kan ha forsterket dette ytterligere. Jeg er opptatt av at det skal være enkelt for folk å få oversikt over tilbudene som finnes i finansmarkedet, og enkelt å bytte bank og andre leverandører av finansielle tjenester. Finansportalen og andre tjenester gir god, sammenlignbar og enkelt tilgjengelig informasjon om ulike tjenester, slik at folk kan finne de beste prisene og vilkårene og lettere orientere seg i markedet. For at den skal fungere etter hensikten, har bankene plikt til å innrapportere sine priser til Finansportalen, og regjeringen har i statsbudsjettet for 2021 også styrket utvikling og drift av portalen med 6 millioner kroner. Satsing på åpenhet, god informasjon og kunnskaper om personlig økonomi er etter mitt syn de beste virkemidlene for å sikre bred tilgang til gode finansielle tjenester til riktig pris.

SPØRSMÅL NR. 1075**Innlevert 26. januar 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 1. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for hvorfor departementet ikke ønsker å oppgi sammensetning og mandat for gruppen, og kan statsråden informere om når elevene kan forvente svar?

BEGRUNNELSE:

Mange elever føler stor usikkerhet knyttet til koronarestreksjoner og gjennomføring av eksamen våren 2021. Elever ved Metis Videregående skole i Bergen har ved flere anledninger prøvd å finne ut av saksgangen i vurderingen om eksamen våren 2021 bør avlyses. De opplever det som et demokratisk problem at Kunnskapsdepartementet ikke ønsker å oppgi sammensetning av koordineringsgruppen og at departementet heller ikke svarer på konkrete spørsmål om saksgangen.

Svar:

Representanten Njåstad stiller et spørsmål som kan gi inntrykk av at jeg som kunnskapsminister og Kunnskapsdepartementet for øvrig holder tilbake informasjon om arbeidet vi gjør for å vurdere gjennomføring av eksamen denne våren. Til dette kan jeg gi et klart svar tilbake om at det stemmer ikke. Jeg vil derimot påpeke at det har vært særlig viktig for meg å ha en åpen prosess om dette arbeidet.

Den nasjonale koordineringsgruppen for gjennomføring av eksamen ble opprinnelig opprettet våren 2020 for å finne gode løsninger for vårens privatister slik at disse kunne få et vitnemål de kunne komme seg videre i utdanningssystemet med. Hvem som deltok i denne gruppa var på ingen måte hemmeligholdt, verken da eller nå. Den 21. april 2020 ble det lagt ut pressemelding som omtaler gruppa og mandatet den hadde fått. Da gruppa ble reetablert senhøstes 2020 fikk den et noe bredere mandat, nemlig å skulle vurdere hvordan eksamen praktisk kan bli gjennomført våren 2021 for både elever og privatister. Gruppa har samme sammensetning. Sammen med Kunnskapsdepartementet som leder gruppa deltar Utdanningsdirektoratet, representanter for fylkeskommunene, statsforvalterne, UNIT/Samordna opptak og KS. Da gruppa ble reetablert ble det også lagt ut en pressemelding om dette, datert 4. desember 2020.

Selve mandatet for gruppen er heller ikke unntatt offentlighet. Vi har blant annet sendt mandatet ut til organisasjonene som representerer lærere og elever og til

skoleeiere som deltar i gruppen. Det er også gitt fullt inn-syn i dokumentene som er sendt mellom Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet under arbeidet med mandatet og gruppen.

Dokumentene som Utdanningsdirektoratet har utarbeidet i forbindelse med oppdraget om å følge opp at eksamen gjennomføres våren 2021 er offentlige. Rett før jul fikk Kunnskapsdepartementet en risikovurdering for gjennomføring av eksamen. Den 25. januar i år fikk vi som en oppfølging av risikovurderingen direktoratets anbefalinger for hva som bør skje med eksamensgjennomføringen denne våren. Disse anbefalingene har vært diskutert bredt i media de siste dagene.

Jeg har som mål å få et godt beslutningsgrunnlag for de vurderingene vi nå skal gjøre i departementet før vi fatter en endelig beslutning, og jeg har allerede diskutert Utdanningsdirektoratets anbefalinger med organisasjonene, inkludert Elevorganisasjonen, og fått gode råd fra disse. Jeg ønsker så klart å ta en beslutning så raskt som mulig. Det er viktig at både skoler, lærere og elever vet hva de skal planlegge ut fra, samtidig er det også viktig at vi vurderer de samlede konsekvensene nøye. Enn så lenge bør derfor alle planlegge for at det blir eksamen.

SPØRSMÅL NR. 1076**Innlevert 26. januar 2021 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 1. februar 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Viser til mitt spørsmål om oversikt over alle Nav kontorer i kommuner og bydeler av 22.09.2020 (15:2719), og kan det bes herved om at oversikten ajourføres pr. 01.01.2021 hvor også bydelskontorer tas med?

Svar:

Vedlagt følger en ajourført oversikt over statlige årsverk i Arbeids- og velferdsetaten. Vedlegg 1 viser statlige årsverk i etaten sortert etter i hvilken kommune arbeidsplassen ligger, med informasjon om antall arbeidsplasser på ulike enhetsnivåer (NAV-kontor, Kontaktsenter osv.).

Representant Lundteigen etterspør en oversikt over statlige arbeidsplasser ved bydelskontorer. Dette er tatt med i vedlegg 2 som gir en oversikt over statlige årsverk

fordelt på arbeidssted, NAV-kontor i kommunene og i bydelskontor. For de fleste kommunene vil vedlegg 1 og vedlegg 2 være den samme, men vedlegg 2 gir en mer detaljert oversikt over fordelingen av statlige arbeidsplasser i byer der Arbeids- og velferdsetaten er organisert med bydelskontorer. Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert om at registreringen av arbeidssted er basert på manuell rapportering. Som følge av et etterslep i registreringen er det derfor noe svakere datakvalitet på registreringen av arbeidsstedskommune. Det gir i noen tilfeller et lite avvik mellom tall for ansatte fordelt på geografi og på organisatorisk tilknytning (kontornivå). Summert er de to oversiktene i samsvar og gir en korrekt oversikt over statlige arbeidsplasser i Arbeids- og velferdsetaten.

Vedlegg til svar:

<https://www.stortinget.no/dok15-202021-1076-vedlegg>

SPØRSMÅL NR. 1077**Innlevert 26. januar 2021 av stortingsrepresentant Tore Hagebakken****Besvart 4. februar 2021 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland****Spørsmål:**

Hva vil regjeringen gjøre for å hindre at alle de som ikke har tilgang på BankID ekskluderes fra informasjon og internettbruk?

BEGRUNNELSE:

Informasjon og tjenester fra både myndigheter og andre blir i økende grad nettbaserte, og sensitiv informasjon og betalingsinformasjon sikres med BankID.

Avisa Oslo brakte den 22. januar i år historien om Dzejlana som kan ikke kjøpe sin egen billett. Hun er for ung til å ha Vipps og for ung til egen Bank-ID. Kravet om ekstra sikkerhet ved nettkjøp, ble innført ved nyttår da EU-direktivet «Revised Payment Services Directive» (PSD2) ble iverksatt.

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) hevder at svært mange med utviklingshemning og pårørende rammes av manglende tilgang til BankID. Dette gjelder

også tilgang til informasjon og vedtak fra myndighetene til enkeltpersoner. Nå for tiden er de fleste henvendelsene til NFU knyttet til innlogging på Helsenorge, blant annet for å sjekke resultat av covid-19-test og andre ting, bytte fastlege, bestille time, sende melding til lege, bestille pasientreiser samt vedtak fra NAV. Manglende tilgang til BankID, umuliggjør også netthandel.

Jeg er kjent med at NFU tok denne problemstillingene opp med regjeringen i 2015. Forholdene er fortsatt ikke løst og problemene er blitt større fordi stadig flere ordninger overføres til nettet og krever BankID.

Svar:

Regjeringen vil at digitalisering skal gi en enklere hverdag både for innbyggere, næringsliv og frivillig sektor. Ett av de viktige målene i regjeringens Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025 er derfor at alle som har evne til det, skal kunne kommunisere digitalt med offentlig se-

ktor. I dette ligger at alle må ha mulighet til å skaffe seg sikre eID-er som er enkle å bruke.

Det er igangsatt et kartleggingsarbeid for å få oversikt over status på området, og analysere behov og utfordringer når det gjelder muligheter for ulike grupper i samfunnet for å anskaffe og å kunne bruke eID for innlogging til offentlige tjenester. Dette skal danne grunnlaget for arbeidet med en ny strategi for eID i offentlig sektor. Strategien er planlagt ferdigstilt rundt årsskiftet 2021/2022. Nåværende strategi er fra 2007, og går i hovedsak ut på å benytte markedsløsninger for innlogging via ID-porten for tilgang til offentlige tjenester, i tillegg til den offentlig utstedte eID-en, MinID.

Det finnes retningslinjer for hvor sikre de enkelte eID-er skal være for innlogging til ulike digitale tjenester. Markedsløsningene BankID, Buypass og Commfides er klassifisert med høyest sikkerhet og MinID med nest høyest. Hittil har det vært tilstrekkelig med eID på det nest

høyeste nivået, dvs. MinID, for pålogging til de fleste offentlige tjenester - med unntak av bl.a. tjenester i helsesektoren og tjenester fra NAV.

Siden 2007 har det vært en betydelig utvikling både teknologisk, behovsmessig og markedsmessig. Bruken av offentlige digitale tjenester har eksplodert, ikke minst i 2020. Digitaliseringen i de ulike sektorene har også synliggjort nye behov, som for eksempel eID med høyest sikkerhet for de yngste brukergruppene, men også for utledninger med norsk fødsels- eller d-nummer.

Vi satser derfor på å få på plass en ny strategi så fort som mulig, som sikrer at alle har muligheten til å anskaffe en eID på det nivået de har behov for. Strategiarbeidet vil derfor spesielt fokusere på hvordan dette skal oppnås. En naturlig del av strategiarbeidet vil også være å se på om det fortsatt er hensiktsmessig å basere seg kun på eID-er i markedet når det gjelder eID-er som tilfredsstiller det høyeste sikkerhetsnivået.

SPØRSMÅL NR. 1078

Innlevert 26. januar 2021 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 4. februar 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hva er status for utnevning av medlemmer, mandater og frister for Stortingets vedtatte ekspertutvalg for rettssikkerhet i barnevernet og for trepartssamarbeid om barnevernet, og når forventer statsråden at ekspertutvalget starter sitt arbeid?

BEGRUNNELSE:

Det er store forventninger til at både utvalget som skal vurdere rettssikkerhet i alle ledd i barnevernet, og det vedtatte trepartssamarbeid skal bidra til å sikre og forsterke et kvalitativt godt barnevern for barn, familier og ansatte.

Svar:

Jeg kan orientere om at departementet er i gang med å følge opp både Stortingets vedtak om å sette ned et ekspertutvalg som skal gjennomgå barnevernet med mål om å bedre rettssikkerheten i alle ledd av tjenesten og å etablere et partssammensatt forum mellom de mest sentrale aktører i barnevernet for å sikre en mer bærekraftig utvikling av tjenesten. Vi jobber nå med å utforme både

ekspertutvalgets og det partssammensatte forumets mandat og sammensetning.

Utvalget må få et gjennomarbeidet mandat, vi må finne frem til en god kompetansesammensetning, og de ønskede medlemmene må ha motivasjon for og mulighet til å prioritere arbeidet. Jeg kan forsikre representanten Henriksen at utvalget vil bli satt ned innen rimelig tid, men først når jeg er trygg på at utvalget får et riktig mandat og har en god sammensetning.

Når det gjelder det partssammensatte forumet er det likeledes viktig å se dette i sammenheng med ekspertutvalget og andre relevante prosesser på barnevernområdet. Et godt partssamarbeid vil kunne bidra til bedre dialog, debatt og kunnskapsdeling mellom sentrale aktører i sektoren og samtidig gi bidrag til oppspill, styrket dialog, og forhåpentlig også etablering av en felles tilstandsforståelse.

Departementet er godt i gang med å velge ut representative parter til det partssammensatt forumet og å utforme et mandat som jeg vil presentere så snart det er klart.

SPØRSMÅL NR. 1079**Innlevert 26. januar 2021 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 2. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

I helgen oppsto det brann i et verksted i Skjåk. Politiet brukte to timer på å komme til stedet. En så lang responstid bidrar til å skape usikkerhet for befolkningen i distriktet.

Mener statsråden at to timer responstid er akseptabelt når det oppstår potensielt livstruende situasjoner?

BEGRUNNELSE:

Rask responstid fra politiet når det oppstår potensielt livstruende situasjoner er avgjørende for å sikre tryggheten til innbyggere i hele landet. Senterpartiet advarte mot at Nord-Gudbrandsdal og Midt-Gudbrandsdal har fått felles patruljedistrikt fordi det kunne føre til økt responstid, mindre tilstedeværende politi og mindre trygghet for innbyggerne i Gudbrandsdalen på grunn store avstander.

I en fersk innbyggerundersøkelse kan vi lese at gapet mellom innbyggernes tillit til politiet i små og store kommuner har vokst fra 2 prosentpoeng i 2015 til 7 prosentpoeng i 2020. Andelen som sier seg enig i at politiet kommer raskt til stedet ved akutt behov for hjelp, har i de små kommunene sunket fra 47 prosent i 2015 til 39 prosent i 2020. Dette forsterker Senterpartiet sitt syn om at politiet de siste årene har blitt mindre tilstede i de mindre kommunene i Norge.

Svar:

Krav til politiets responstid på nasjonalt nivå ble innført fra 2015 for å sikre mer kunnskap og en økt bevissthet om betydningen av rask respons. Politidirektoratet setter mer detaljerte krav til responstid for de enkelte politidistriktene.

Jeg kan ikke bedømme de vurderinger og prioriteringer politiets operasjonssentral gjorde ved denne konkrete hendelsen. La meg likevel understreke at krav til responstid gjelder for ekstraordinære hendelser og hendelser der liv er direkte truet, eller der det av andre grunner er påkrevd med umiddelbar respons fra politiet. Disse oppdragene omtales som hasteoppdrag og det er operasjonssentralen i politidistriktet der hendelsen skjer, som foretar vurderingen av hvor mye et oppdrag haster. For at vurderingene skal gjøres mest mulig likt uavhengig av hvem som mottar meldingen og hvor i landet hendelser skjer, gjøres vurderingene etter en standardisert metode.

På nasjonalt nivå er kravet til responstid hvor det bor 20 000 eller flere innbyggere 11 minutter. I tettsteder hvor

det bor mellom 2 000 og 20 000 innbyggere er kravet til responstid 19 minutter. For tettsteder med færre enn 2 000 innbyggere er kravet til responstid 30 minutter. De siste tilgjengelige målingene for politiets responstid viser at politiet innfrir de nasjonale kravene for alle tre tettstedskategorier. Detaljert informasjon og statistikk om politiets responstid er publisert og tilgjengelig under «Tall og fakta» på www.politiet.no. Statistikken viser at Innlandet politidistrikt, som dekker Skjåk kommune, innfrir responstidskravet som Politidirektoratet har satt for alle tre tettstedskategorier.

En viktig del av politireformen handler om å samlokalisere politiets og brann- og redningsetatens nød-meldingssentraler. Dette skal gjøre at etatene enkelt kan kommunisere med hverandre om oppdrag og bidra til godt samvirke. I tillegg bidrar samlokalisering av nød-meldesentralene til forenklet informasjonsdeling, som igjen fører til bedre utnyttelse av nødetatenes samlede ressurser. Hendelsen som stortingsrepresentanten viser til gjelder brann, hvor det er viktig at brann- og redningsvesenet kommer raskt og først til stedet da ledelse av brannbekjempelse ligger til brann- og redningsvesenet. Politiets oppgaver ved en slik hendelse vil være å ivareta sikkerheten i innsatsområde, sette opp sperringer samt sikre spor med tanke på videre etterforskning.

Jeg viser også til at det er etablert en trippelvarslingsrutine hos nødetatene som skal bedre etatenes felles situasjonsforståelse i oppdrag som krever koordinering mellom dem. Det er i stor grad enighet mellom nødetatene om at enten brann, helse eller politi skal prioritere å rykke ut på et oppdrag, og at det kun er ved pågående livstruende vold (PLIVO) at alle rykker ut samtidig.

Jeg har tillit til at politidistriktene vurderer og prioriterer oppdrag slik at hendelser blir løst på en mest mulig hensiktsmessig og ressurseffektiv måte, i lys av hendelsens karakter og tilgjengelige ressurser. Jeg er også glad for å kunne konstatere at innbyggerundersøkelsen viser at befolkningens trygghetsfølelse og tillit til politiet har økt de siste årene.

SPØRSMÅL NR. 1080**Innlevert 26. januar 2021 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 3. februar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Vil finansministeren be Finanstilsynet undersøke bankenes praksis med setting av boliglånsrente og hvorvidt det systematisk tilbys ulik boliglånsrente ut i fra bostedsadresse?

BEGRUNNELSE:

En undersøkelse gjennomført av renteradar.no på forespørsel fra Avis Oslo viser at det er forskjeller i rentebetingelsene på boliglån avhengig av hvor du bor i Oslo. Låntakere i Oslo Øst får dårligere rentebetingelser, betaler altså høyere boliglånsrente, enn låntakere i Oslo Vest. Slike geografiske forskjeller ser vi også mellom landsdeler.

Dersom bostedsadresse påvirker rentesettingen til bankene er bankene med på å opprettholde og forsterke økonomiske forskjeller og den økonomisk delte byen Oslo. Det er alvorlig. Derfor må finanstilsynet undersøke om Renteradars funn stemmer og dersom det er tilfellet, se nærmere på årsakene til en slik praksis.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 1074 fra representant Siri Gåsemyr Staalesen om samme tema. Som jeg skriver i svaret, er det en kjensgjerning at Oslo er en by med til dels betydelige forskjeller mellom øst og vest, men

også innen de enkelte bydelene. Det gjelder bl.a. inntekts- og utdanningsnivå, som kan påvirke hvilken sikkerhet, belåningsgrad og betjeningsevne den enkelte har knyttet til sine boliglån, som igjen spiller inn på vilkårene de ulike bankene tilbyr. Slike forskjeller er det også i noen grad mellom landsdelene, i tillegg til at det er variasjon i boligpriser og konkurransen om bankkundene. Jeg er glad for at Avis Oslo og Renteradar retter søkelyset mot bankenes utlånsrenter og bruker data fra Finansportalen på nye måter, selv om denne undersøkelsen nok ikke tilsier at bankene på generelt grunnlag forskjellsbehandler kunder etter hvor de bor. Digitalisering og fremveksten av prisammenligningstjenester har gjort det lettere for banker og andre aktører å tilby tjenester i hele landet, men geografi spiller fremdeles en rolle. Oppslaget i Avis Oslo er en påminnelse om at det er verdt å være oppmerksom på lokale og regionale variasjoner i analyser av finansmarkedene og norsk økonomi.

Som jeg svarte på spørsmål nr. 1074, er satsing på åpenhet, god informasjon og kunnskaper om personlig økonomi etter mitt syn de beste virkemidlene for å sikre bred tilgang til gode finansielle tjenester til riktig pris.

Jeg vil også vise til de mange tiltakene som regjeringen har truffet for å løfte barnefamilienes økonomi og bidra til integrering og inkludering i arbeidslivet. Denne innsatsen er viktig for å redusere ulikheten på lengre sikt, både i Oslo og resten av landet.

SPØRSMÅL NR. 1081**Innlevert 26. januar 2021 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 2. februar 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen****Spørsmål:**

Vil statsråden etterkomme ønsket til NJFF og sette kvoten for fangst av Steinkobbe til minimum 180 dyr pr år, og dersom ikke, hva er begrunnelsen sett opp mot formålet om å styrke torskebestanden i Oslofjorden?

BEGRUNNELSE:

Norges jeger og fiskeforbund Østfold har i en mail satt spørsmåltegn ved forvaltningen av Steinkobbe i Oslofjorden. I 2019 ble det lovet en økning av kvoten for fangst av Steinkobbe i Oslofjorden på 20 prosent. Dette ble gjennomført for 2019 men kvoten med ekstrakvote ble ikke fylt grunnet at ekstrakvoten kom etter at jakten var avsluttet. Økningen i kvoten ble forstått som en varig

økning og som en del av forsøket med å styrke torskebestanden i oslofjorden. NJFF ønsker et kvoteuttak på til sammen 180 dyr for fylkene Østfold, Telemark og Vestfold slik at bestanden kan holdes nede og bidra til å styrke torskestammen.

Svar:

Kvotefastsettelsen skjer for ett år av gangen, på grunnlag av råd fra Havforskningsinstituttet, og man kan ikke vedta generelt at en viss kvoteøkning for ett år skal også gjelde for påfølgende år. Det er riktig at det ble foretatt en økning av kystselkvotene i Østfold, Vestfold og Telemark for året 2019, i forbindelse med fastsettelse av beskyttelsestiltak for kysttorsk.

Kvotefastsettelsen for 2021 er basert på det vitenskapelige rådet.

Så har jeg også oppfattet at det synes å være en generell oppfatning langs kysten om at selbestandene er større enn hva bestandstellingene anslår.

Jeg anmodet derfor Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet høsten 2020 om å gjennomføre revisjon av forvaltningsplanene for kystsel. I dette arbeidet vil det i løpet av 2021 samles inn genetiske prøver av steinkobber som grunnlag for en inndeling av bestanden i genetisk begrunnede forvaltningsenheter. Innen høsten 2021 gjennomføres også såkalte 'viabilityanalyser' som grunnlag

for å sette mål på hvor tallrike forvaltningsenhetene av havert og steinkobbe bør være. Med denne framdriftsplanen legger Havforskningsinstituttet til grunn at reviderte forvaltningsplaner kan presenteres for Forskerutvalget i 2022. Målsettingen for arbeidet er at forslag til reviderte forvaltningsplaner kan legges fram for departementet tidlig i 2023. I løpet av 2021 skal det for øvrig telles steinkobbe i Finnmark (august) og havert i Troms og Finnmark (november-desember). Med dette vil landsdekkende tellinger være gjennomført for 2017-2021.

Dette innebærer en prosess som sikrer at kvoterådene for kystsel står seg best mulig over tid, og vil understreke prinsippet om at forvaltning av sjøpattedyr baseres på den best tilgjengelige vitenskapelige kunnskapen. Vi får også en anledning til å vurdere beskatningsgraden og forvaltningsmålene, innenfor rammen av en transparent og faglig prosess.

Avslutningsvis vil jeg være tydelig på at jeg er opptatt av selbestandens betydning for fiskebestandene, etter som kystsel og kysttorsk virker i stor grad å konkurrere om samme mat. I forbindelse med reguleringene for 2022 vil departementet vurdere en økning av kvotene basert på den best tilgjengelige kunnskap. Dersom det skulle oppstå en særskilt situasjon som tilsier endringer i kvotene, så vil departementet vurdere tiltak fortløpende.

SPØRSMÅL NR. 1082

Innlevert 26. januar 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 2. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Pandemisituasjonen gjør at flere personer med ulike oppholdstillatelser helt eller delvis har mistet inntekten sin. For personer som søker om familiegjenforening vil dette ha store konsekvenser fordi de da ikke lenger oppfyller kravet til tidligere og/eller framtidig inntekt. Det kan skyldes både størrelsen på beløp og hva slags ytelser som mottas.

Vil regjeringen vurdere mulige unntak som følge av pandemien slik at de som i en normalsituasjon hadde oppfylt vilkårene til familiegjenforening nå kan få familiegjenforening?

BEGRUNNELSE:

Mange har jobbet knallhardt i flere år for å oppfylle kravet, men krisen ødelegger altså muligheten deres for å bli gjenforent med sine familiemedlemmer. Dette er forhold helt utenfor deres kontroll og det burde derfor være mulig å gjøre unntak for underholdskravet i den situasjonen vi står oppe i.

Følgende står på UDI sine hjemmesider:

Når det gjelder kravet til inntekten referansepersonen har hatt i fjor (året før du søker og frem til vi fatter vedtak), regnes dagpenger som inntekt.

Når det gjelder kravet til inntekten referansepersonen har nå, og som det er sannsynlig at hun/han har i minst et

år framover (framtidig inntekt), så regnes ikke dagpenger som inntekt.

Når det gjelder kravet til at referansepersonen ikke kan ha fått økonomisk sosialhjelp fra NAV, så har det ikke noe å si at han/hun har fått dagpenger. Dagpenger er ikke sosialhjelp.

Vi gjør ikke unntak fra kravene til inntekt selv om inntektstapet er forårsaket av tiltakene knyttet til utbruddet av Covid-19. Dette gjelder selv om søknaden ble levert inn før utbruddet av Covid-19.

Hvis referansepersonen ikke lenger har inntekt, er kravene til inntekt ikke oppfylt. Det er viktig at du ettersender oppdatert informasjon om inntekt hvis referansepersonen finner en ny jobb.

Vi vil på vanlig måte, i henhold til regelverket, vurdere om det er sterke menneskelige hensyn i saken som gjør at vi kan gjøre unntak fra kravene til inntekt.

For søknader om fornyelse vil vi gjøre en konkret vurdering av om det vil få konsekvenser for tillatelsen i tilfellene der det viser seg at kravet til fremtidig inntekt ikke har vært oppfylt i perioden tillatelsen var gitt for.

Svar:

Underholds kravet ved søknad om familieinnvandring innebærer at familiemedlemmet som bor i Norge («referansepersonen») må oppfylle krav til både tidligere og fremtidig inntekt. I tillegg stilles det krav om at referansepersonen ikke har mottatt økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven de siste tolv månedene før tillatelsen gis. Dagpenger kan medregnes som tidligere inntekt, men

ikke som fremtidig inntekt. Dersom man tidligere har mottatt dagpenger under koronapandemien, men nå er tilbake i jobb med vanlig lønnsinntekt og inntekten hele tiden har vært tilstrekkelig høy, vil man derfor kunne oppfylle underholds kravet. Det kan gjøres unntak fra underholds kravet dersom særlig sterke menneskelige hensyn tilsier det.

Det er usikkert hvor lenge dagens situasjon med permitteringer og tappt arbeidsinntekt som følge av covid-19-pandemien vil kunne vare, og hvilke konsekvenser det på sikt vil ha for søknader om familieinnvandring. Adgangen til familieinnvandring er av stor velferdsmessig betydning, og det kan oppleves som inngripende at søknaden avslås som følge av at underholds kravet ikke lenger er oppfylt, når årsaken er utbruddet av covid-19. På den annen side må eventuelle unntak vurderes opp mot de samfunnsmessige omkostningene det vil ha dersom mange av referansepersonene ikke kommer tilbake i arbeid etter pandemien, og familiene må forsørges av det offentlige.

Vi har ingen forsikring om at alle referansepersonene som er permittert eller har mistet inntekten sin under pandemien vil komme tilbake i jobb. Det vil ha negative konsekvenser både samfunnsøkonomisk og integreringsmessig dersom personer som blir stående varig utenfor arbeidslivet får hente familiemedlemmer til Norge. På denne bakgrunn har regjeringen valgt ikke å gjøre unntak fra underholds kravet for personer som er permittert eller har mistet inntekten sin under pandemien.

SPØRSMÅL NR. 1083

Innlevert 26. januar 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 2. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvorfor skal ikke Nye Veier AS bruke Statens vegvesen sine Etske retningslinjer R730 og boliginnløsning R731, og hvilke etiske retningslinjer og andre krav til regler mener statsråden man kan kreve som et minimum av firmaet Nye Veier AS når de foretar grunnerv, slik at grunneiere ikke opplever å bli dårligere behandlet enn de blir av Statens vegvesen?

BEGRUNNELSE:

Jeg er blitt kontaktet av en grunneier med en eiendom som nå blir ekspropriert av Nye Veier på grunn av byggingen av ny E 18 ved Langangen/Porsgrunn.

Hovedhuset på eiendommen er erstatningsbolig fra sist E18 ble bygd, dvs. i 1974, så huset på eiendommen er ekspropriert en gang tidligere. Den gang var det Statens vegvesen som bygde veien og de var ryddige og hjelpsomme i arbeidet med å sikre at grunneieren skulle få ny bolig og en riktig erstatning.

Grunneiers mor var enke i 1974 og fikk mye hjelp av Statens vegvesen den gang med etablering av nytt hus.

Nå opplever grunneier et helt annen og mye dårligere ivaretagelse og mener de blir helt overkjørt av Nye veier og deres konsulenter. De opplever også at de er satt på sidelinjen i prosessen og etterlyser et regelverk å forholde seg til.

For Nye veier har etter sigende ingen regler/prosedyrer for innløsning av hus og eiendommer. Hadde det vært Statens vegvesen som innløste husene så ville håndbøkene til Statens vegvesen gjelde, som er Etiske retningslinjer for grunnerverv håndbok R730 og Statens vegvesen Boliginløsning håndbok R731.

Disse håndbøkene/reglene er godkjent av vegdirektoratet, samferdselsdepartementet, jernbaneverket og regjeringsadvokaten juni 2007. Revidert 2014.

Nye Veier bruker ikke håndbøkene, da de visstnok ikke er pålagt dette av

Samferdselsdepartementet. Det er derfor tydeligvis bare opp til den enkelte saksbehandler i Nye veier og innleide konsultantselskap (i dette tilfellet Rambøll) hvordan de opptrer etisk og med respekt i arbeidet med en ekspropriasjon. De skal følge rettsregler, men det er så vidt jeg har forstått bare helt i slutten på en prosess, dvs. skjønnsretten.

Svar:

Nye Veier AS (Nye Veier) er gjennom Meld. St. 25 (2014-2015) På rett vei – Reformen i veisektoren, og de avtaler selskapet har inngått med Samferdselsdepartementet, gitt ansvar for gjennomføring av eiendomserverv som er nødvendig for å bygge veianlegg, herunder midlertidig bruk av eiendom, samt eiendom og rettigheter for senere drift og vedlikehold. På samme måte som Statens vegvesen er underlagt gjeldende lover og forskrifter knyttet til ekspropriasjon og erstatning mv., er også Nye Veier underlagt disse. For øvrig vil foreliggende rettspraksis og teori gi støtte til gjennomføring av prosessene.

Uenighet omkring endelig erstatningsfastsettelse løses ved eventuell ekspropriasjon og etterfølgende skjønnsbehandling. Selskapet skal i sitt arbeid med avtaler legge til grunn statens standpunkter i skjønnsaker, og bruker selv eksterne juridiske fagmiljøer innenfor rettsområdet for å sikre gode prosesser. Nye Veiers grunnerververe har høy faglig kompetanse og bred erfaring fra gjennomføring av grunnerverv på vegne av statlige aktører, herunder særlig Statens vegvesen. Selskapet stiller strenge krav til utdanning og erfaring hos sine grunnerververe. Ved gjennomføring av ekspropriasjonsprosesser er selskapet avhengig av Statens vegvesen som vedtaksmyndighet innenfor vegområdet.

Samferdselsdepartementet ga i 1996 de ulike samferdselsetatene oppdrag om å utarbeide etiske regler for grunnerverv. Etiske retningslinjer R730 og Boligin-

løsning R731 er Statens vegvesens interne håndbøker for gjennomføring av grunnerverv i regi av vegvesenet. Håndbøkene ble utarbeidet på et tidspunkt da Statens vegvesen var statens eneste veiutbygger og er derfor ikke tilpasset andre aktører. Ved etablering av Nye Veier var det derfor naturlig at selskapet utarbeidet egne etiske retningslinjer for grunnerverv. Disse inneholder grunnleggende etiske prinsipper og verdier som Samferdselsdepartementet forventer utvist ved gjennomføring av grunnerverv på vegne av staten. Nye Veier har også tydelige henvisninger til Statens vegvesens håndbøker i sine interne rutiner, særlig på områder hvor det er viktig å unngå forskjellsbehandling. Likhetsprinsippet er viktig for Nye Veier og andre offentlige byggherrer. For øvrig er det utarbeidet prosedyrer og informasjonsbrosjyrer for gjennomføring av grunnerverv i selskapets regi, på samme måte som i Statens vegvesen og andre statlige byggherrer. Disse dokumentene er forpliktende for alle som utfører arbeid på vegne av selskapet.

Nye Veier skal altså ved gjennomføring av grunnervervprosesser sikre at grunneieres rettigheter blir ivare tatt i henhold til lovverket og gjeldende rettspraksis. Grunnervervet skal ellers gjennomføres i tråd med de generelle prinsipper som brukes når myndigheter kjøper grunn for å gjennomføre reguleringsplaner.

Som eier forventer staten at selskapene driver sin virksomhet på en ansvarlig måte, som grunnleggende sett innebærer å opptre etisk forsvarlig, jf. Meld. St. 8 (2019-2020) Statens direkte eierskap i selskaper - Bærekraftig verdiskaping. Ansvarlig virksomhet bidrar til å styrke tilliten og legitimiteten til selskapene. Utover de nevnte etiske retningslinjene som spesifikt er innrettet mot grunnerverv, har Nye Veier utarbeidet etiske retningslinjer som gjelder for alle ansatte og styret, samt for innleid personell, konsulenter og andre som opptrer på vegne av selskapet.

SPØRSMÅL NR. 1084**Innlevert 26. januar 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 3. februar 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Mener næringsministeren at de statlige støtteordningene i forbindelse med koronaviruset har truffet sirkus- og tivolibransjen godt nok hittil, og hvilke justerte ordninger arbeider statsråden eventuelt med å få på plass, for å bidra til at Cirkus Arnardo og andre i deres bransje skal komme seg gjennom den koronarelaterte krisen de nå står oppe i?

BEGRUNNELSE:

Norsk Cirkus- og tivolieierforening melder om en svært alvorlig situasjon for deres bransje, etter at virksomhetene de organiserer har hatt et omsetningsfall på 80-100 %. De melder om en årlig omsetning på ca 200 millioner, men at de totalt bare skal ha mottatt 2,5 millioner kroner i kompensasjon. Sirkusene skal imidlertid også ha mottatt noe kulturkompensasjon.

Cirkus Arnardo, ble etablert helt tilbake i 1949 og holder til i Lillesand. De gir tilbakemelding om at situasjonen for deres del er svært alvorlig. Samtidig er det stor usikkerhet både knyttet til mulighetene for å gjennomføre sesongen 2021 og hva slags eventuelle statlige kompensasjonsordninger Cirkus Arnardo og resten av bransjen kan vente seg.

Stortingsrepresentant Sverre Myrli (Ap) stilte 24. april 2020 i dokument nr. 15:1420 (2019-2020) et spørsmål med lignende tematikk. Da svarte næringsministeren blant annet at regjeringen løpende vurderer om de økonomiske ordningene bør justeres og at:

«Jeg vil følge situasjonen i opplevelsesbransjen tett den neste tiden, og vurdere løpende om iverksatte tiltak har ønsket og tilstrekkelig effekt på bransjens virksomheter.»

Svar:

Koronapandemien har gjort hverdagen uforutsigbar for norsk næringsliv, også for sirkus- og tivoliaktørene. Derfor har regjeringen etablert en rekke ordninger og tiltak for å hjelpe små og store bedrifter over hele landet, og regjeringen la 29. januar 2021 frem for Stortinget forslag til ytterligere tiltak. Tiltakene er en blanding av kompensasjon og tiltak som skal støtte omstilling og aktivitet.

Sirkus og tivoli har lang tradisjon i Norge, og er viktige bidrag til et mangfoldig kultur- og opplevelsestilbud i hele landet. Sirkus- og tivolibransjen kan på lik linje med andre bedrifter søke om midler fra de generelle ordningene som er opprettet for å hjelpe næringslivet gjennom koronapandemien. Ordninger skal bidra til å avlaste bedrif-

tene når det gjelder kostnader, og arbeidstakerne når det gjelder kompensasjon for tapt arbeidsinntekt.

Som kjent opprettet regjeringen sommeren 2020 en egen ordning tilpasset bedrifter med lovpålagt vedlikehold. Foretak med driftstillatelse under lov om taubaner og lov om fornøyelsesinnretninger kunne søke om tilskudd for dekning av en andel av foretakets kostnader til lovpålagt vedlikehold i perioden 12. mars – 31. oktober 2020. Ordningen svarte ikke helt til forventningene, og det ble utbetalt i underkant av 20 mill. kroner.

De omreisende tivoliene er inkludert i støtteordningen for publikumsåpne arrangementer, som Innovasjon Norge forvalter, og sirkusene har vært omfattet av Kulturrådets kompensasjonsordning for arrangører og underleverandører i kultursektoren. Ordningen for store publikumsåpne arrangementer hadde søknadsfrist 1. februar og det er kommet inn i underkant av 130 søknader. Omsøkt beløp i sum på disse søknadene er i overkant av 130 mill. kroner. Kulturrådets kompensasjonsordning har hatt en søknadsrunde, og det er nå en ny runde med søknadsfrist 1. mars. For øvrig er både sirkus og tivoli dekket av kompensasjonsordningen for bedrifter med stort omsetningsfall. Statlige ordninger kan ikke kompensere for alt tap som har påløpt gjennom koronaperioden, men statlige støtteordninger skal hjelpe levedyktige bedrifter gjennom pandemien.

Smittesituasjonen er fremdeles uoversiktlig, og det er ikke mulig å si noe sikkert om hvorvidt sesongen 2021 vil ligne mest på 2020-sesongen eller 2019-sesongen for sirkus- og tivolibransjen. Vi vil ha økonomiske tiltak så lenge krisen varer, og det er viktig at tiltakene er tilpasset smittesituasjonen. Regjeringen er også opptatt av å legge best mulig til rette for å gjenoppta aktivitet den dagen samfunnet kan åpne opp igjen.

SPØRSMÅL NR. 1085**Innlevert 26. januar 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 2. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen for å hindre at personer kan unndra seg obligatorisk test ved å kjøre utenom teststasjonen på Svinesund?

BEGRUNNELSE:

For å hindre import av smitte er det innført obligatorisk test for covid-19 på grensen. Ved Svinesund rapporteres det om at enkelte ikke kjører innom teststasjonen, og unndrar seg obligatorisk test.

Kommunen har ikke myndighet til å håndheve kravet om obligatorisk testing på grensen.

For å hindre import av smitte må det sikres håndheving av kravet til obligatorisk testing.

Svar:

Allerede i mars 2020 ble det innført strenge restriksjoner på utlendingers adgang til å reise inn i Norge under pandemien. Norge har siden den gang vært blant de landene i Europa som har de strengeste tiltak på grensene. Det har vært viktig for regjeringen å se til rådene fra helsemyndighetene for hvilke tiltak som har vært nødvendige på de ulike stadiene av pandemien. Fra november 2020 har innreisevilkårene og relaterte bestemmelser i smittevernlovgivningen gradvis blitt innskjerpet. Fra 18. januar 2021

innførte vi obligatorisk testing på grensen for personer som har oppholdt seg i et område med karanteneplikt.

De 32 godkjente grensepasseringsstedene på norsk indre Schengen-grense har forskjellige utfordringer knyttet til geografi, trafikkvolum, infrastruktur, tilgang på riktig kompetanse og andre forhold som tilsier at det må bli noe forskjellige løsninger på de ulike stedene.

Tilbakemeldingene fra Politidirektoratet beskriver at det er et godt samarbeid på Svinesund mellom kommunen, Statens vegvesen, Tolletaten, helsemyndighetene og politiet. Politidirektoratet bemerker også at det er politiets oppfatning at en stor andel av de reisende over Svinesund er pendlere som er unntatt fra kravet om å la seg teste ved hver innreise.

Justis- og beredskapsdepartementet har gitt politiet fullmakter til å sørge for at aktørene ved grensestasjonene iverksetter de tiltak som er nødvendige for å sikre at alle som skal teste seg passerer gjennom teststasjonene. Onsdag 27. januar besluttet aktørene på Svinesund at politiet skulle bruke ekstra ressurser de neste dagene på å dirigere alle reisende fra grensekontrollen videre inn gjennom teststasjonen. Samtidig startet kommunen, Statens vegvesen og Forsvaret byggingen av en midlertidig vei som vil sikre at all reisende må kjøre gjennom teststasjonen uten at politiet trenger å bruke ressurser på trafikkdirigering. Veien er klar i disse dager.

SPØRSMÅL NR. 1086**Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 3. februar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Bønder på Sør-Helgeland har ved en forskriftsendring nylig fått en uforutsigbar økning i fraktkostnadene til kraftfôr. Dette har skjedd uten noen utredning, og uten at det er noen praktisk endring i hvor de får kraftfôr fra.

Synes statsråden det er akseptabelt å ikke utrede konsekvensene av forskriftsendringen før den settes i verk, og hva betyr forskriftsendringen i økte kostnader for

bøndene i området generelt, og hva betyr det i økte kostnader, eksempelvis for en grisebonde på Vega med en produksjon opp på konsesjonsgrensa?

Svar:

Aller først vil jeg understreke at frakttilskudd for korn og kraftfôr er et viktig virkemiddel for å bidra til å utjevne

regionale prisforskjeller på kraftfôr. Frakttilskuddet for kraftfôr ble styrket med 8 millioner kroner i jordbruksopjøret 2020 til 161 millioner kroner totalt.

Ordningen er bygd opp med frakttilskudd fra utvalgte produksjonsanlegg, kalt basisanlegg, til hver enkelt kommune der husdyrprodusenten har sin virksomhet. Når fraktkostnaden overskrider en beregnet egenfraktkostnad målt fra basisanlegget, er husdyrprodusenten berettiget et frakttilskudd.

Endrede frakttilskudd for husdyrprodusenter på Sør-Helgeland er knyttet til definering av Namdal kornsilo og mølle som basisanlegg fra 1. januar 2021. Ved fastsettelse av basisanlegg i 2013 var produksjonen ved Namdal kornsilo og Mølle ca. 40 000 tonn per år, og Namdal kornsilo og mølle ble ikke definert som basisanlegg. Fram til 2019 hadde produksjonen ved anlegget økt med 50 prosent til mer enn 60 000 tonn. Dette er av Landbruksdirektoratet vurdert som en betydelig fôrproduksjon som kan betjene vesentlige deler av behovet i tilhørende markedsområder, og direktoratet mener anlegget av den grunn bør være basisanlegg. Konsekvensen av at et anlegg

med så stor produksjon ikke er basisanlegg, er at frakt av kraftfôr i dette området vil kunne bli overkompensert på bekostning av resten av landet.

Landbruksdirektoratet sendte forslag til endring av satser for frakttilskudd av kraftfôr på høring 20. november 2020 med tre ukers høringsfrist. I høringsnotatet beskrives bakgrunnen for endrede satser i ordningen og de konkrete satsendringene per kommune er beregnet. Dagens ordning for frakttilskudd for kraftfôr ble forøvrig grundig gjennomgått i 2013. Jeg kan derfor ikke si meg enig i representantens beskrivelse av at endringen i satser for frakttilskudd kraftfôr ikke er utredet.

Avslutningsvis vil jeg legge til at frakttilskuddet for kraftfôr bygger på beregnede kostnadsforskjeller for levering til husdyrprodusenter i de enkelte kommuner. Det er likevel opp til hver leverandør av fôr å optimalisere sin produksjon og transport, samt å fastsette sine priser for dekning av frakt av kraftfôr til sine kunder. Hva endringene derfor betyr for den enkelte husdyrprodusent avhenger slik sett av vurderinger gjort av kraftfôrleverandøren.

SPØRSMÅL NR. 1087

Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 3. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hva gjør samferdselsdepartementet for å sikre at smittevernet ved døgnhvileplassen på Fugleåsen på Langhus blir ivaretatt, og hvordan sikrer man registrering av brukere av døgnhvileplassen slik at man kan følge opp strategien med testing, isolering, smittesporing og karantene (TISK)?

BEGRUNNELSE:

Døgnhvileplassen på Fugleåsen ligger på Langhus i Nordre Follo kommune, som er rammet av et pågående utbrudd med den britiske varianten av covid-19. Kommunen har nå iverksatt svært strenge smitteverntiltak og innbyggerne er anbefalt å holde seg hjemme, og ikke krysse kommunegrensen unødige.

I svar på spørsmål 15:831 (2020-2021) fra Sverre Myrli til statsråd Høie, svarer helseministeren blant annet følgende:

«Etter covid-19-forskriften § 6 b femte ledd er det gjort unntak for innreisekarantene ved kryssing av Norges grense i

arbeidstiden for yrkessjåfører av langtransport og togpersonell som ikke arbeider på godstog.»

Innbyggerne på Langhus og i Nordre Follo er opptatt av at man fjerner risikoen for import av ny smitte, herunder risikoen for smitte fra døgnhvileplassen som også brukes av sjåfører som er unntatt karanteneplikten.

Svar:

Statens vegvesen har ansvaret for driften av Fugleåsen døgnhvileplass. Dette er et tilbud som er forbeholdt næringstransporter og tyngre kjøretøy. Personbiler og campingvogner har ikke lov til å benytte plassen. Døgnhvileplassen består av oppstillingsplasser for vogntog, og det er et servicebygg med dusj- og toaletter. Det er ikke oppholdsrom i tilknytning til anlegget.

Døgnhvileplassen har ikke fast bemanning, men et vaktelskap ivaretar den daglige kontrollen og sikkerheten. Anlegget kontrolleres også daglig av driftspersonell og renholdere. Det er innført forsterket renhold av servicebygget, dette gjennomføres to ganger pr. døgn, sju dager

pr. uke. Det er tilgang til vann, såpe og tørkepapir. Det er også hengt opp informasjon om smittevern på flere språk.

Statens vegvesen har ikke iverksatt tiltak knyttet til registrering av brukere av døgnhvileplassen, og har heller ikke mottatt føringer fra statlige eller lokale helsemyndigheter om slike tiltak. Registrering av brukere av om-

råder som ikke er fast bemannet er utfordrende. Dersom sentrale helsemyndigheter mener det er hensiktsmessig å innføre registreringstiltak på døgnhvileplasser langs riksvegnettet vil Statens vegvesen gå i dialog med helsemyndighetene om hvordan dette kan løses i praksis.

SPØRSMÅL NR. 1088

Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 3. februar 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Konflikten i Tigray i Nord-Etiopia er dypt alvorlig. Tusener har mistet livet. Tidligere utenriksminister Seyoum Mesfin ble drept 13. januar. To millioner mennesker har flyktet fra sine hjem. Hele regionen rammes: Eritrea er involvert, Sudan har mottatt 60 000 flyktninger. Det blir stadig tydeligere at sult og tilgang på mat, vann og medisiner brukes som et våpen i konflikten.

Hva vil utenriksministeren foreta seg for å bidra til en fredelig løsning av konflikten og sikre tilgang for humanitær nødhjelp til sivilbefolkningen?

Svar:

Jeg deler representantens bekymring over de siste månedenes konflikt i den etiopiske regionen Tigray, med store konsekvenser for sivilbefolkningen. Jeg viser til mine svar på tidligere skriftlige spørsmål, henholdsvis spørsmål 391 fra representanten Tvedt Solberg, spørsmål 522 fra representanten Navarsete og spørsmål 644 fra representanten Moxnes, samt uttalelser og pressemeldinger om saken.

Den humanitære situasjonen som følge av konflikten er krevende. Regjeringen bidrar med nærmere 27 millioner kroner til den humanitære responsen i tillegg til bidrag via FNs nødhjelpsfond. Snart tre måneder inn i konflikten er det fortsatt store problemer med å få hjelpen frem. Humanitære aktører må få trygg og uhindret tilgang til alle som er rammet av konflikten. Partene har etter humanitærretten et ansvar for sikre beskyttelse av sivilbefolkningen. Norge vil, sammen med andre, fortsette å be partene i konflikten om å etterleve sine forpliktelser etter humanitærretten. I den forbindelse vil jeg ha tett kontakt med Finlands utenriksminister Pekka Haavisto i kraft av hans rolle som EUs utsending for konflikten.

En langvarig konflikt vil kunne forverre etniske motsetninger i resten av Etiopia, og den bidrar allerede til å destabilisere situasjonen på Afrikas horn. Det er kun en politisk løsning med eierskap i regionen som kan føre til en varig slutt på den militære konflikten, og det haster å få på plass et spor for en politisk løsning gjennom dialog og forsoningstiltak. I min forrige samtale med Etiopias utenriksminister Demeke Mekonnen oppfordret jeg derfor sterkt etiopiske myndigheter til å engasjere seg konstruktivt med den Afrikanske Union (AU) og den regionale organisasjonen Intergovernmental Authority on Development (IGAD) for å finne en løsning. Tilstedeværelse av fremmede lands styrker i Etiopia bidrar ikke til en slik løsning.

Det foreligger samsvarende og sterkt bekymringsverdige rapporter, sist fra FNs spesialrepresentant for seksuell vold i konflikt, som beskriver grove menneskerettighetsbrudd og -overgrep i Tigray-regionen. Å sikre respekt for menneskerettigheter og beskyttelse av sivile i konflikt er en hovedprioritet i norsk utenrikspolitikk. I samarbeid med FN og det internasjonale samfunn vil Norge fortløpende vurdere tilnærminger for å dokumentere og verifisere påstander om brudd på internasjonal humanitærrett og menneskerettighetsbrudd og -overgrep, som underlag til senere etterforskning og straffeforfølgning.

Jeg er også bekymret over rapporter om at flyktingleirer har blitt utsatt for angrep. Norge støtter FNs høykommissær for flyktingers arbeid og har løpende kontakt om utviklingen i landet. Vi slutter oss til høykommissærens oppfordring om en forsterket innsats for å bedre forholdene for flyktninger og internt fordrevne i Tigray og nærområdene. Det er tidskrittisk å få på plass løsninger for de eritreiske flyktingene som har blitt drevet ut av flyktingleirene Shimelba og Hitsats. Det er også avgjørende at høykommissæren får nødvendig tilgang til berørte områder for å utøve sitt mandat.

Norge, sammen FN og det internasjonale samfunn, fortsetter å drive et aktivt påvirkningsarbeid overfor etiopiske myndigheter med budskap om dialog og forson-

ing. Norge er klar til å tilby Etiopia støtte til fremtidige freds- og forsoningstiltak hvis vi blir forespurrt.

SPØRSMÅL NR. 1089

Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 3. februar 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Journalisten og dissidenten Jamal Khashoggi ble i oktober 2018 drept i Saudi-Arabias konsulat i Istanbul. Tre måneder tidligere, i juli 2018, ønsket saudiarabiske myndigheter å få utstedt diplomatstatus i Norge til en sikkerhetsstyrke på ti mann.

Hva har utenriksministeren foretatt seg i denne saken og hvordan vurderer hun henstillingen 26. desember 2020 fra organisasjonen DAWN (Democracy in the Arab World Now), stiftet av Jamal Khashoggi i 2018, om å offentliggjøre navnene på de aktuelle sikkerhetsfolkene?

Svar:

Jeg viser til mitt svar datert 08.01.2021 på representanten Huitfeldts skriftlige spørsmål nr. 825 (2020-2021), som omhandlet samme sak.

La meg først få understreke at Norge har gitt klart uttrykk for at drapet på den saudiske journalisten Jamal Khashoggi var uakseptabelt og at vi har oppfordret Saudi Arabia til full transparens omkring rettsprosessen. Vi er svært bekymret for menneskerettighetssituasjonen i Saudi-Arabia og tar dette jevnlig opp med saudiarabiske myndigheter og i internasjonale fora.

Jeg er oppmerksom på den koblingen som er blitt gjort i media mellom drapet på Khashoggi i Tyrkia og at Saudi-Arabias ambassade i Oslo sommeren 2018 styrket ambassaden med egne sikkerhetsfolk.

Den saudiske ambassaden henvendte seg flere år før sommeren 2018 til Utenriksdepartementet med ønske om å styrke sikkerheten omkring ambassaden i Oslo. Det ble over tid diskutert ulike løsninger for hvordan vaktholdet ved ambassaden kunne styrkes, inkludert bruk av innleide mannskaper, før man kom frem til en løsning med tilmeldt saudisk personell i tråd med Utenriksdepartementets retningslinjer. Utenriksdepartementet var kjent med at saudiske myndigheter foretok en styrking av vaktholdet ved sine ambassader i flere andre europeiske land.

Det er flere ambassader i Oslo som har slikt sikkerhetspersonell. Alle ambassader i Oslo har behov for å ivareta egen sikkerhet, og det henger blant annet sammen med at Norge som vertsland har begrenset myndighet innenfor selve ambassadeområdet. Tilsvarende gjelder i forholdet mellom norske ambassader ute og mottakerstaten. Dette følger av Wien-konvensjonen om diplomatisk samkvem, som Norge er folkerettslig forpliktet av.

Det medfører ikke riktighet at saudiarabiske myndigheter ønsket å tilmelde vaktene som diplomater. Det var enighet om å tilmelde vaktleder som diplomat, mens de øvrige ni ble registrert som administrativt og teknisk personell.

Utenriksdepartementet har avslått en begjæring fra organisasjonen DAWN om innsyn i navnene på den saudiske ambassadens sikkerhetspersonell. Dette er gjort med hjemmel i offentlighetsloven § 24 tredje ledd, som gir adgang til å avslå innsyn i opplysninger fordi innsyn ville «lette gjennomføringen av straffbare handlinger» eller «utsette enkeltpersoner for fare», og offentlighetsloven § 20 første ledd bokstav b som gir adgang til å avslå innsyn når det er «påkravd av omsyn til Noregs utanrikspolitiske interesser» og «opplysningene er mottekne under føresetnad av eller det følger av fast praksis at dei ikkje skal offentliggjeras».

Vurderingen som er gjort reflekterer blant annet Norges ansvar som mottakerstat for å ivareta sikkerheten for andre lands diplomatiske representasjoner i Oslo. En offentliggjøring av navnene ville kunne få betydning for ambassadens mulighet til å ivareta egen sikkerhet. Tilsvarende ville en slik offentliggjøring være en praksis som prinsipielt sett kunne gjøre det vanskeligere for norske myndigheter å ivareta hensynet til sikkerheten omkring våre egne representasjoner og utsendte i utlandet.

SPØRSMÅL NR. 1090**Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Nina Sandberg****Besvart 3. februar 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim****Spørsmål:**

Vil statsråden fjerne reguleringer som begrenser muligheten studenter med funksjonsnedsettelse har til å ta frivillige og ulønnede verv?

BEGRUNNELSE:

Studenter med funksjonsnedsettelse som ikke kan ha lønnet arbeid i tillegg til utdanningen, kan søke tilleggsskipend i Statens Lånkasse. Lånkassen setter imidlertid som vilkår at stipendmottakere har begrenset eller ingen frivillige og ulønnede verv.

I Khrono 8. januar viser leder av Velferdstinget i Oslo og Akershus, Idun Kløvstad, at dette fratru studenter med funksjonsnedsettelse muligheten til å ta frivillige eller ulønnede verv. Kravet, som nok er ment å hindre misbruk av ordningen, medfører at studenter som allerede har begrensede muligheter, ikke får delta på viktige arenaer. Velferdstinget i Oslo og Akershus kjenner til flere som har måttet trekke seg fra frivillig arbeid eller gjør det i skjul for å ikke bli oppdaget og eventuelt miste stipendet sitt. I Aftenposten 19. november skrev en student med sterk dysleksi om hvor gjerne hun ville jobbet frivillig i juleferien, men ikke kunne, på grunn av Lånkassens regel.

Det er problematisk å sette likhetstegn mellom frivillig og lønnet arbeid. Et frivillig verv kan være mer fleksibelt og lavterskel enn et arbeidsforhold. Studenter med funksjonsnedsettelse bør ikke fratru retten til å engasjere seg frivillig for noe de er engasjert i på fritiden. Frivillig arbeid kan gi mer deltakelse i både arbeids- og samfunnsliv. I Norge står fortsatt mange med nedsatt funksjonsevne utenfor arbeidslivet, selv om de ønsker og kan arbeide.

Statens Lånkasse hjemler begrensningen i forskrift for utdanningsstøtte §83, som sier at «En søker som på grunn av nedsatt funksjonsevne ikke kan ha lønnet arbeid i tillegg til utdanningen, har, i tillegg til basislånet, rett til et stipend som i studieåret 2020-2021 er 3 834 kr per måned. Stipendet kan gis i 12 måneder per studieår. Søkeren kan ikke ha arbeidsinntekt i stipendperioden». Forskriften omtaler kun arbeidsinntekt, og det er grunn til å spørre om det er juridisk grunnlag for å sette vilkår knyttet til frivillig arbeid.

Arbeiderpartiet vil endre praksis, strukturer og lovgivning som hindrer mennesker med nedsatt funksjonsevne i å delta i samfunnet slik de ønsker. Unødvendige barrierer for mennesker med funksjonsnedsettelse er det altfor mange av. Derfor håper jeg statsråden bidrar til å fjerne flest mulig av dem.

Svar:

Tilleggsstipendet til studenter med nedsatt funksjonsevne er ment for dem som ikke kan ha lønnet arbeid i tillegg til utdanning med normal utdanningsprogresjon. Også studenter med nedsatt funksjonsevne og lavere kapasitet enn andre skal kunne bruke Lånkassen til å finansiere utdanning. For at studenten skal ha rett til stipend, må den nedsatte funksjonsevnen påvirke studiesituasjonen slik at eventuelt lønnet arbeid vil føre til forsinkelse i utdanningen. Det er ikke anledning til å ha arbeidsinntekt i stipendperioden. Dette er regulert i forskrift om utdanningsstøtte § 83.

Tilleggsstipendet skal kompensere for manglende mulighet til å ha lønnsinntekt ved siden av utdanning. Jeg er enig i at dagens praksis der ulønnet frivillig arbeid sidestilles med lønnet arbeid kan oppfattes som en for streng tolkning av regelverket. Jeg har siden starten av januar vært i dialog med Lånkassen om denne saken. Fra og med våsemesteret 2021 vil Lånkassen åpne for større fleksibilitet, slik at den enkelte studenten kan kombinere dette stipendet med ulike verv og frivillig arbeid uten lønn. Frivillig arbeid har en verdi i seg selv, og kan også være en døråpner til arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 1091**Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 4. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil helseministeren ta initiativ til at helsepersonell nå skal bruke smittevernutstyr, som vi vet bidrar til å redusere sjansene for smitte både hos ansatte og pasienter?

BEGRUNNELSE:

NRK kunne i går avsløre at helsepersonellet på blant annet Sykehuset Telemark i Skien hverken er pålagt eller bruker hansker eller munnbind konsekvent. Pasienten i gårsdagens NRK-avsløring handlet om døde etter å ha fått påvist korona på sykehuset. Hun er en av seks pasienter som har dødd etter å ha mulig blitt koronasmittet ved sykehuset. Hittil har sykehuset hatt 69 innlagte pasienter med covid-19. Av disse har 15 pasienter sannsynligvis blitt smittet på sykehuset.

Mens helsepersonellet på sykehuset ikke har krav til å bruke munnbind og hansker, er det faktisk påbud om å bruke munnbind for alle som besøker kjøpesentrene og butikker i byen, det ene ligger bare noen steinkast fra sykehuset. Det kan virke som at man anser smittefaren å være større på kjøpesentre enn på institusjoner der det ligger mennesker som er syke og med nedsatt immunforsvar og hvor det er påvist at pasienter har fått covid-19 på sykehuset. I følge NRK er det også slik at alle andre land i Europa nå har påbud om bruk av munnbind på sykehusene sine.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har i forbindelse med besvarelsen av dette spørsmålet vært i kontakt med Helse Sør-Øst RHF. De har innhentet en orientering fra Sykehuset Telemark HF, hvor sykehuset opplyser at de har fulgt Folkehelseinstituttets nasjonale råd for bruk av smittevernutstyr under hele pandemien. Sykehuset har en rekke tiltak for å redusere risikoen for smitte, utover bruk av munnbind. De ansatte følger basale smittevernrutiner, det er innført besøks- og adgangskontroll, det er utspørring/screening av pasienter og pårørende, pasienter blir isolert ved mistanke om smitte, det er lav terskel for testing, og krav til å holde mest mulig avstand.

Bruk av munnbind ved sykehuset er egentlig å betrakte som et supplerende tiltak, men har etter at smittetrykket økte i Grenland i desember, blitt brukt av sykehusets ansatte når det ikke har vært mulig å holde avstand. Sykehuset har likevel indikasjoner på at ansatte og pasienter kan ha blitt smittet – også når det har blitt brukt munnbind.

Når det gjelder covid-utbruddet ved en medisinsk avdeling ved sykehuset i desember, så har sykehuset orientert om at de skal gjennomgå alle smittetilfeller og gjennomgå en omfattende intern hendelsesanalyse. Da vil de blant annet vurdere om deres rutiner har vært gode nok, og om de har fulgt de rutinene de allerede har etablert. I tillegg har sykehuset på eget initiativ varslet Statens helsetilsyn om seks dødsfall. Helsetilsynet har sendt disse varslene videre til Statsforvalteren.

SPØRSMÅL NR. 1092**Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 1. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Corona-epidemien gir store utfordringer på utdanningsområdet. Bruken av hjemmeopplæring skaper problemer for mange elever, og bør derfor begrenses mest mulig. Frp mener det er viktig å følge utviklingen på området tett.

Vil statsråden sørge for at det ukentlig blir innhentet og tilgjengeliggjort statistikk på bruken av hjemmeopplæring fordelt på de ulike grunnlagene i forskriften?

Svar:

Det er viktig at elevene skal få ha en så normal skolehverdag som mulig under pandemien. Samtidig må vi ivareta smittevern og hjelpe skolene med å organisere skoledagen så godt som mulig både på gult og rødt nivå.

Jeg er helt enig med stortingsrepresentant Roy Steffensen om at det er viktig å følge utviklingen slik at verken smitteverntiltakene eller adgangen til å gi noe hjemmeopplæring av hensyn til elevenes samlede opplæring fører til mer hjemmeopplæring enn det som er nødvendig.

Vi har derfor innført en plikt for skoleeiere til å melde fra til statsforvalteren når de beslutter å gi deler av opplæringen som hjemmeopplæring. Meldingen skal inneholde en begrunnelse for hvorfor det anses som nødvendig å gå over til noe hjemmeopplæring og hva en slik beslutning betyr for elevene. Dersom elevene skal få deler

av opplæringen som hjemmeopplæring i mer enn to uker, må skoleeier melde fra til statsforvalteren på nytt.

Meldeplikten vil ivareta flere formål. Den vil for det første være bevisstgjørende for skoleeier, noe som kan redusere risikoen for at skoleeier beslutter hjemmeopplæring i tilfeller hvor dette ikke er nødvendig. En meldeplikt vil også gi statsforvalteren grunnlag for veiledning og eventuelt tilsyn dersom meldingene viser at det kan være risiko for at hjemmeopplæring brukes utover det som er nødvendig. Meldeplikten vil også kunne gi nasjonale myndigheter bedre grunnlag for å vurdere behov for justering av reglene eller andre tiltak.

Jeg har tillit til at skoleeiere, skoler og lærere gjør gode vurderinger, men dette er en vanskelig situasjon som forandrer seg hele tiden. Det er derfor viktig at vi følger med på bruken av hjemmeopplæring. Vi jobber nå med hvordan vi best kan motta regelmessig informasjon fra statsforvalteren på dette område.

SPØRSMÅL NR. 1093

Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 4. februar 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Det er over syv måneder siden forskriften var på høring, så når vil statsråden sørge for at endringen trer i kraft?

BEGRUNNELSE:

12. juni 2020 holdt KMD høring til endring i forskrift om byggesak og byggetekniske forskrift. Endringen vil unnta bygging av terrasser og tilbygg på eiendommen for søknadsplikt. Forslaget vil gi kommunenes byggesakskontorer mer kapasitet til andre saker. Det blir billigere og mindre tidkrevende for innbyggerne å bygge på egen eiendom. Forslaget er også godt mottatt i høringene.

Svar:

Høringsfristen på forslag om endring i forskrift om byggesak og byggeteknisk forskrift utløp 12. oktober 2020. Departementet mottok omtrent 70 innspill som vi har hatt behov for å gå grundig gjennom.

Jeg har foreløpig ikke tatt endelig stilling til om og når de foreslåtte endringene skal tre i kraft, men jeg tar sikte på at eventuelle endringer skal foreligge før sommeren 2021.

SPØRSMÅL NR. 1094**Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Else-May Norderhus****Besvart 9. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Når kommer helseministeren tilbake til stortinget med saken om en beredskapsmodell for norsk produksjon av legemidler, og når vil beredskapsmodellen være på plass?

BEGRUNNELSE:

Norge er nesten 100 prosent avhengig av å importere legemidler. Det betyr at vi er ekstra sårbare ved uforutsette hendelser eller ved brudd i de globale forsyningslinjene. Vi har imidlertid norske produksjonsmiljøer som produserer legemidler, og som utgjør en interessant del av norsk helsenæring.

Bekymringen for sårbarhet, har resultert i flere utredninger fra Legemiddelverket og Helsedirektoratet, som har vurdert både hvilke legemidler vi kan og bør produsere, og hvilke norske produksjonsmiljøer som kan ta en slik rolle. Vi har kunnskapsgrunnlaget som skal til for å handle nå.

I mai 2020, besluttet derfor Stortinget at regjeringen «snarest mulig» må få på plass «en beredskapsmodell for norsk produksjon av viktige legemidler, herunder antibiotika».

For å kunne realisere dette «snarest mulig», er det nærliggende å gå i dialog med de aktuelle produksjonsmiljøene. Noen av produksjonsmiljøene har også utviklet beredskapsmodeller i samarbeid med Forsvaret.

I departementets tildelingsbrev for 2021 til Legemiddelverket og Helsedirektoratet er dette ikke nevnt. Det nevnes imidlertid at de skal bidra inn mot det nordiske samarbeidet på legemiddelområdet (WGEMA), herunder legemiddelproduksjon. Det kan gi en viss trygghet med tanke på fremtidig beredskap, men svarer ikke ut Stortingets vedtak. Stortingets vedtak er tydelig på at de ønsker «norsk produksjon». Dette fordi beredskapsavtaler med norske produksjonsmiljøer vil sikre beredskapen. Men også fordi det vil bygge helsenæringen i Norge, og sikre arbeidsplasser, skatteinntekter, eksportinntekter og fremtidig verdiskapning.

Svar:

Tilgang til legemidler er en global utfordring, uavhengig av koronapandemien. Legemiddelberedskap er derfor et område regjeringen har jobbet systematisk med over tid. I 2018 ba jeg Helsedirektoratet gjennomføre en ny vurdering av den nasjonale legemiddelberedskapen. Rapporten forelå sommeren 2019, med en delrapport om legemi-

ddelproduksjon i februar 2020. Med utgangspunkt i de faglige anbefalingene har vi raskt kunnet iverksette nødvendige tiltak for å ivareta tilgangen til legemidler under covid-19 på en god måte.

Vi har i håndteringen av pandemien bl.a. innført omsetningsrestriksjoner for å sikre at legemidler forblir i landet, og kan fordeles rettferdig mellom pasientene som trenger dem. Som representanten vil være kjent med bygger vi også opp omfattende beredskapslagre av forsyningskritiske legemidler. Oppbygging av beredskapslagre gjennomføres i hovedsak gjennom legemiddelgrossistene, som legger inn bestillinger hos produsenter som kan levere legemidler med markedsføringstillatelse (MT) i henhold til listene myndighetene har fastsatt. Som et ytterligere beredskapstiltak har vi anskaffet råstoff for å kunne produsere enkelte intensivlegemidler der det er viktig å ha ekstra beredskap under covid-19, dersom disse ikke skulle la seg anskaffe.

Legemiddelproduksjon er et svært komplekst område, med høye krav til kvalitet i alle ledd.

Helsedirektoratets anbefalinger knyttet til industriell- og apotekproduksjon er derfor omtalt i en egen delrapport som ble levert i slutten av februar 2020. Rapporten følges opp gjennom flere spor. I mars i fjor ga jeg Helsedirektoratet i oppdrag å vurdere mulighetene for å kunne raskt iverksette anbefalinger i rapporten. Som en del av dette har Legemiddelverket kartlagt produksjonskapasitet på enkelte forsyningskritiske legemidler på kort, mellomlang og lengre sikt. Kartleggingen viste et begrenset mulighetsrom. Oppdraget representanten viser til i tildelingsbrev til Legemiddelverket om regelverk for apotekproduksjon er også en del av dette oppfølgingsarbeidet.

Helsedirektoratet anbefalte at det gjennomføres en samfunnsøkonomisk analyse av muligheter for antibiotikaproduksjon, og departementet fikk en kartlegging av mulighetsrommet for industriell antibiotikaproduksjon fra Legemiddelverket i mai 2020. Kartleggingen trekker frem nødvendigheten av en detaljert studie som avklarer både markedsforhold og investeringsbehov for etablering av produksjon. Jeg ga derfor sommeren 2020 Helsedirektoratet i oppdrag å gjennomføre en slik mulighetsstudie, i samarbeid med relevante offentlige og private aktører. Det er bevilget 15 mill. kroner til denne mulighetsstudien. Oppdraget er organisert som et prosjekt, der også representanter fra det næringspolitiske virkemiddelapparatet er representert i styret. Studien skal bidra til å avklare både investeringsbehov og mulig fordeling av investering-

skostnader mellom aktørene, inkludert mulighet for offentlig-privat samarbeid. Studien skal ferdigstilles innen utgangen av 2021, og jeg vil i etterkant av dette komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Helsedirektoratets øvrige anbefalinger er utredet videre gjennom et prosjekt ledet av Legemiddelverket, der også private aktører har bidratt med sine anbefalinger. Helse- og omsorgsdepartementet vil sammen med Nærings- og fiskeridepartementet jobbe videre med resultatet av dette arbeidet.

Egenproduksjon av legemidler kan være et bidrag til å bedre beredskapen i tilfeller der markedet ikke kan levere. Produksjon som tiltak for å ivareta forsyningssikkerheten kan imidlertid ikke vurderes isolert og med et kortsiktig perspektiv. Det må sees i sammenheng med øvrige innretninger og systemer på beredskaps- og mangelområdet. Dette er et pågående arbeid. Som Stortinget er orientert

om, har Helsedirektoratet også fått i oppdrag å utrede innretning av et permanent beredskapslager for legemidler.

For å ivareta forsyningssikkerheten må vi ha ulike nasjonale tiltak, men også delta aktivt i det nordiske og europeiske samarbeidet. Samarbeidet med EU har vært og er fortsatt av stor betydning for vår håndtering av pandemien. I tillegg til legemidler og vaksiner har dette bidratt til tilgang til smittevernustyr. Det har vært en stor fordel at vi er en del av det europeiske fellesskapet på disse kritiske områdene. EU har kommet med et forslag til styrket helseberedskapssamarbeid for å være bedre rustet til å møte nåværende og fremtidige helsekriser. Dette inkluderer blant annet utvikling, produksjon og innkjøp av legemidler. Pandemien har vist at vi er avhengige av nordisk og europeisk samarbeid, det gjelder også legemiddelproduksjon. Det å stå alene med nasjonale løsninger er ikke et alternativ.

SPØRSMÅL NR. 1095

Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 2. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I Finnmark politidistrikt har snøskutere og ATV-er blitt sentralisert, solgt og flyttet slik at store deler av politidistriktet nå i praksis er uten disse viktige kjøretøyene.

Vil statsråden sørge for at denne viktige beredskapen gjenoprettes slik at politiet i hele Finnmark får tilgang til helt nødvendig utstyr for blant annet å utføre redningsoppdrag, sørge for tilstedeværelse og håndhevelse av lov og orden?

BEGRUNNELSE:

I store deler av Finnmark er både politiet og folk avhengige av skuter og ATV som fremkomstmiddel. Værforholdene gjør at disse kjøretøyene også kan være viktige fremkomstmidler i byer og tettsteder ved blant annet ved stort snøfall, stengte veier osv. Frem til 2020 var skutere og ATV-er spredd rundt på lensmannskontorer og politistasjoner, men nå er de både solgt og sentralisert. Politiet har samarbeid med blant annet Røde Kors for transport med skuter, men frivillige og andre etater med egnede kjøretøy er ikke til stede overalt i Finnmark og det kan jo stilles spørsmål om hvor forsvarlig det er å rekvirere frivillige dersom politiet for eksempel må rykke ut til steder med voldelige, farlige eller rusede personer. Frivillige organisasjoner har

heller ikke nødvendigvis folk tilgjengelig på kort varsel og politiets oppdrag kan være svært tidskritiske.

Politiet bistår også helsevesenet både når det gjelder rus- og psykiatri, men også hvis folk er skadet eller ved kritisk sykdom. Dersom dette gjelder personer som oppholder seg på steder uten egnet bilvei vil politiet i verste fall være avhengige av å vente på skuter eller ATV fra Stor-skog, noe som tar flere timer.

Svar:

Politimestrene skal selv disponere ressursene slik de mener er best til investeringer i utstyr og tjenestekjøretøy. Det er Politimesteren som best kan gjøre en helhetlig vurdering av utstyrsbehovet basert på distriktets lokale forutsetninger og utfordringer.

SPØRSMÅL NR. 1096**Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre****Besvart 3. februar 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Hva vil regjeringen gjøre for å sikre at Varanger kraft AS får beholde sin konsesjon for Raggovidda vindkraftpark i Berlevåg kommune, som forutsatt i begrunnelsen for utvidelsen av nettkapasiteten til Øst-Finnmark, slik at man kan sikre økt forsyningssikkerhet og tilgang på kraft til forbruksutviklingen i Øst-Finnmark i henhold til forutsetningene for Statnetts nettutbygging?

BEGRUNNELSE:

Norge er en ledende energinasjon. I årene som kommer vil Norge trenge mer fornybar energi. Det å se helheten, bruke skjønn, lytte til lokalsamfunnene og ha respekt for geografisk variasjon er vesentlig når vi skal utvikle hele Norge og drive en helhetlig energipolitikk.

Dersom Nord-Norge skal kunne utvikles industrielt og næringsmessig vil bærekraftig energiutbygging være avgjørende. Finnmark trenger flere grønne lønnsomme industriarbeidsplasser. Raggovidda har blant de beste vindressursene i landet. Vindkraftprosjektet er godt planlagt, lokalt forankret og ønsket. Kraften produsert på Raggovidda gjør det mulig å satse både på grønn hydrogen og ammoniakkproduksjon i Berlevåg.

Gode vindkraftprosjekter med solid lokal forankring må støttes, slik at de kan bidra til verdiskaping og industriutvikling i distriktene. Raggovidda vindpark er et eksempel på et godt og ønsket prosjekt.

Varanger Kraft har jobbet i 10 år for å realisere vindparken, og har fått samarbeid med flere industrielle aktører lokalt. Varanger Kraft har en konsesjon på 200MW til å bygge Raggovidda vindpark. Men på grunn av begrensninger i nettet har utbyggingen blitt delt opp i tre trinn. Første trinn er ferdig utbygd. Det ble søkt om forlengelse utover fristen på 2021. På grunn av vedtaket gjort 19. juni i Stortinget er prosjektet satt under press.

For å sikre grønn industriutvikling med ønskede vindkraftprosjekter er det viktig at Stortingets vedtak om å ikke gi forlenget frist for idriftsettelse for gitte konsesjoner presiseres, slik at det ikke gjelder prosjekter som er sterkt ønsket av lokalsamfunn. Formuleringen må åpne for at NVE kan imøtekomme anken fra Varanger Kraft.

I mars 2019 annonserte Statnett at de på bakgrunn av forventning om raskere elektrifisering og økt forbruk og næringsutvikling i Øst-Finnmark søkte om konsesjon for å bygge ny nettkapasitet fra Skaidi og østover. Som en del av dette arbeidet bygges ny 420 kV kraftledning fra Adamselv til Varangerbotn, og Statnett gir blant annet den

konsesjonsgitte vindkraften på stedet som begrunnelse for å igangsette prosjektet (<https://www.statnett.no/vare-prosjekter/region-nord/skaidi-varangerbotn/>).

Svar:

I vedtak nr. 799 av 19. juni 2020 anmodet et flertall i Stortinget bestående av Arbeiderpartiet, Høyre, Framskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti om følgende: "Stortinget ber regjeringen innenfor gjeldende regelverk ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon."

Departementet følger opp anmodningsvedtaket, og jeg viser i den forbindelse til redegjørelsen i Prop. 1 S (2020-2021) punkt 4.1 og komiteens innstilling, Innst. 9 S (2020-2021), som ble behandlet av Stortinget 14. desember. I stortingsproposisjonen skriver departementet bl.a. følgende:

"Departementet kan vanskelig se at det er forvaltningsrettslig adgang til å avslå en søknad om fristforlengelse der et vindkraftanlegg er under bygging med sikte på realisering innen 31. desember 2021, og på grunn av «force majeure» eller andre forhold utenfor konsesjonærens kontroll blir forsinket. Som andre forhold utenfor konsesjonærens kontroll kan være konsesjonspålegg som det ikke vil være mulig for konsesjonæren å oppfylle i tide eller fremføring av kraftledning til anlegget, og som ikke konsesjonæren ikke har ansvar for".

Videre heter det

"For prosjekter som ikke har startet bygging, er anmodningsvedtaket i samsvar med de prinsipper for fristforlengelse som NVE la til grunn høsten 2019, jf. Meld. St. 28 Vindkraft på land – Endringer i konsesjonsbehandlingen, kapittel 2.5 Status for utbygging. Dersom manglende byggestart for slike prosjekter i stor grad skyldes forhold utenfor konsesjonærens kontroll, må det gjøres en konkret rettslig vurdering av adgangen til å avslå. Departementet kan innenfor de forvaltningsrettslige rammer også legge vekt på at kommunen har fattet eget vedtak om at søknaden bør innvilges".

I innstillingen hadde et flertall i komiteen - medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti følgende merknad:

"Dette flertallet støtter regjeringens vurdering av forvaltningskjønnet. Det var ikke dette flertallets intensjon å stoppe vindkraftanlegg som er sterkt ønsket av vertskommunen, og der forsinkelsen skyldes forhold utenfor konsesjonærens kontroll."

Jeg er glad for at Arbeiderpartiet støttet regjeringens vurdering av hvordan anmodningsvedtaket av 19. juni skal følges opp. Departementet vil legge dette til grunn

for vår behandling av søknader om fristforlengelse der et vindkraftanlegg er under bygging med sikte på realisering innen 31. desember 2021. Det gjelder også Rákkočearro vindkraftverk trinn III.

Departementet mottok 14. september 2020 klagesaken om NVEs avslag på søknad om utsatt frist for idrifts-

etting av Rákkočearro vindkraftverk trinn III. Klagesaken er nå under behandling i departementet. Jeg ber om forståelse for at jeg ikke kan uttale meg om sakens utfall før den er ferdig behandlet.

SPØRSMÅL NR. 1097

Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 5. februar 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Lite tyder på at frisørsalongene i det nedstengte Østlandssområdet stenger ned uten at det kommer et pålegg om dette.

Hvilke vurderinger ligger bak at frisørsalonger ikke er stengt ned, og hvordan mener statsråden at økonomiske tap skal kompenseres for de som opplever at kunder og provisjon uteblir?

BEGRUNNELSE:

Mange frisører brukte lørdagen på å avlyse kunder for deretter å møte uka med tomme kundelister, som følge av en forventning om nedstenging. Samtidig har andre kontrakter som gjør at de må dra mellom salonger i ulike kommuner etter kjedenes behov. Fagforbundet Frisørenes Fagforening oppgir at dette skaper fortvilelse fordi mange taper økonomisk og frykter for smitte både under reise til arbeid og kundebehandling.

Svar:

Dette spørsmålet berører områder som ligger under helse- og omsorgsministeren og finansministeren i tillegg til mitt ansvarsområde. Jeg har derfor utarbeidet svaret i samråd med de nevnte statsrådene.

Nedstengingen på store deler av Østlandsområdet i to omganger fra henholdsvis lørdag 23. januar og mandag 25. januar omfattet ikke frisører. Bakgrunnen for at frisører ikke ble pålagt å stenge, slik de ble ved nedstengingen i mars i fjor, er at det nå er krav om smittevernaglig drift av slike virksomheter i covid-forskriften. Jeg er ikke kjent med at det er registrert smittespredning knyttet til besøk hos frisører etter at disse åpnet opp igjen i april i fjor. Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet har i fellesskap laget en veileder for virksomheter med én-til-én-kontakt

som frisører, kroppsspleie mv. Veilederen beskriver tiltak som reduserer smitterisikoen. Erfaringen med denne er gode. Virksomhetene skal også ha kontaktinformasjon som kan brukes ved en eventuell smittesporing. Helse- og sosialdepartementet og Folkehelseinstituttet regner ikke med at det er risiko for ukontrollert smitte eller massesmittehendelser i en-til-en virksomheter dersom disse tiltakene følges. I tillegg ble det i forbindelse med de siste tiltakene på Østlandet gitt en anbefaling om at frisører bør innføre forsterkede tiltak som bruk av munnbind i situasjoner der det ikke er mulig å opprettholde én meters avstand eller å redusere eller midlertidig fjerne behandlingstilbud som innebærer nær ansikt-til-ansikt kontakt.

For frisørvirksomheter eller arbeidstakere hos frisører gjelder de generelle støtteordningene. Regjeringen har i januar fremmet flere forslag for å forsterke og forlenge de ulike ordningene. Det vises til proposisjonene Prop. 72 LS (2020–2021) med tillegg og Prop. 79 S (2020–2021). Blant annet vil følgende forslag også kunne hjelpe frisørbransjen:

- For kompensasjonsordningen som skal gi hjelp til bedrifter som er rammet av pandemien, foreslår regjeringen å øke støttefaktoren til 85 prosent og forlenge ordningen i to ekstra måneder, ut juni 2021.
- Kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere som har mistet inntekt som følge av utbrudd av covid-19 er foreslått videreført til og med 30. juni 2021. Stortinget har i anmodningsvedtak 539 bedt regjeringen forlenge ordningen med inntektssikring for selvstendig næringsdrivende og frilansere til 01.10.21. Regjeringen vil følge opp dette så snart Stortinget har fattet lov- og budsjettvedtak.
- Regjeringen foreslår at perioden med fritak for lønnsplikt under permittering forlenges til 1. juli 2021 for permitteringer som ellers vil gå ut maksimal periode fra iverksettelsestidspunkt og til 1. juli, samtidig som ref-

eranseperioden på 18 måneder midlertidig oppheves. Stortinget har i anmodningsvedtak 534 bedt regjeringen utvide permitteringsperioden til 1. oktober 2021. Regjeringen vil følge opp dette så snart Stortinget har fattet lov- og budsjettvedtak.

- Regjeringen foreslår også å lempe midlertidig på inngangskravene for dagpenger, slik at flere av de som nå

blir ledige eller permitterte kan få dagpenger. Kravet til tidligere inntekt for å kvalifisere for dagpenger senkes. I tillegg reduseres kravet til tapt arbeidstid, slik at folk som kun er permittert 40 prosent også kan få dagpenger.

SPØRSMÅL NR. 1098

Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 5. februar 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

Medfører denne påstanden riktighet og i så fall; hva slags tilsyn innen hvilke bransjer er det som rammes av denne omprioriteringen?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er gjort kjent med påstander om at Arbeidstilsynet mangler ressurser og må nedprioritere tilsyn og kontroller fordi de må kanalisere ressurser til oppdraget om å begrense spredning av korona.

Svar:

Arbeidstilsynet har blitt kraftig styrket siden 2014, med i underkant av 120 millioner kroner. Dette er ressurser til Arbeidstilsynets innsats for et seriøst og sikkert arbeidsliv og bekjempelse av arbeidslivskriminalitet. For 2021 er etaten bevilget en betydelig budsjettstyrking på 42 millioner kroner, til en satsing på et seriøst arbeidsliv. Koronapandemien har store konsekvenser for samfunnet og påvirker arbeidslivet. Innsatsen for et seriøst og sikkert arbeidsliv inkluderer derfor også oppfølging av arbeidsgivers ivaretagelse av arbeidstakernes smittevern.

På bakgrunn av den pågående pandemisituasjonen har Arbeids- og sosialdepartementet gitt Arbeidstilsynet i oppdrag å føre tilsyn med smittevern i arbeidsforhold. Arbeidstilsynet har gitt kontroll med smittevern høyeste prioritet. Samtidig prioriteres også kritiske og alvorlige ulykkestilsyn og alvorlig arbeidslivskriminalitet.

I den situasjonen vi har i landet nå, er vi helt avhengig av at karantene- og smittevernreglene følges. Dette gjelder også for arbeidsforhold og arbeidsplasser. Arbeidstilsynets innsats er viktig i denne sammenheng. Arbeidstilsynet har derfor vridd ressurser for en periode for å prioritere

smitteverntilsyn og andre kritiske tilsyn. Det betyr ikke at det ikke samtidig også kontrolleres andre forhold i de tilsyn som Arbeidstilsynet gjennomfører. Det vil imidlertid bety at andre type tilsyn må utsettes for en periode. Vridningen i prioritering endres og tilpasses risikoforholdene.

Arbeidstilsynets årsrapport viser at de siste fem årene er det næringene bygge- og anleggsvirksomhet, overnattings- og serveringsvirksomhet, varehandel og industri som har fått flest tilsyn – med noe forskjellig fordeling mellom årene. Tilsynstallene hittil i år viser at det er de samme næringene som får flest tilsyn også i 2021. Arbeidstilsynet målretter innsatsen mot de næringer og virksomheter der risikoen er størst, og benytter de virkemidler og reaksjoner som vil gi forventet best resultat.

SPØRSMÅL NR. 1099**Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 3. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

En rapport fra Avinor, Jernbanedirektoratet, Bane NOR, Kystverket, Nye Veier, Statens vegvesen og Miljødirektoratet til Samferdselsdepartementet datert 1.12.2020 viser at de nye veiutbyggingene som vurderes i kommende Nasjonal transportplan (NTB) vil kunne gi utslipp fra bygging og arealbruksendring på over 4 millioner tonn CO₂-ekvivalenter.

Hva er de beregnede CO₂-utslippene fra de ikke-igangsatte store veiprojektene som allerede har fått grønt lys i NTP fordelt per prosjekt?

BEGRUNNELSE:

Rapporten til Samferdselsdepartementet analyserer kun nye veiutbygginger som enda ikke er godkjent, og estimerer at disse gjennom produksjon av stål, betong og asfalt, men også nedbygging av skog og myr, vil kunne gi klimagassutslipp tilsvarende over 4 millioner tonn CO₂. Det er imidlertid ikke avklart hvor store klimagassutslipp som er knyttet til motorveiprojekter som allerede har fått grønt lys, men som enda ikke er satt i gang.

Svar:

Samferdselsdepartementet fikk levert rapporten Klimaeffekt av virksomhetenes prioriterte prosjekter i NTP 2022 – 2033 1.12.2020. Rapporten er utarbeidet av Avinor, Jernbanedirektoratet, Bane NOR, Kystverket, Nye Veier, Statens vegvesen og Miljødirektoratet. Denne rapporten danner, sammen med flere andre underlagsdokumenter, grunnlaget for prioritering mellom ulike prosjekter i kommende Nasjonal transportplan 2022-2033 (NTP). Grunnlaget for NTP er samlet på regjeringens nettsider (NTP 2022-2033: Oppdrag og svar - regjeringen.no).

Regjeringen har fastsatt en målstruktur for NTP 2022-2033 som inkluderer at planen skal bidra til oppfyllelse av Norges klima- og miljømål. I klimameldingen Klimaplan for 2021-2030 varsler regjeringen at NTP 2022-2033 skal bygge opp under ambisjonen om halvering av klimagassutslippene fra transportsektoren.

Det er ikke helt klart hva representanten Moxnes mener med veiprojekter som har fått grønt lys i NTP og som ikke er igangsatt. Veiprojekter som har fått grønt lys, gitt at dette betyr oppstartsbevilgning i statsbudsjettet, er igangsatt. Jeg vil gjøre oppmerksom på at NTP 2022-2033 ikke er ferdigstilt og det er ikke gitt grønt lys til noen enkeltprosjekter foreløpig. Derfor kan jeg heller ikke oppgi

noe beregnet utslipp fra de prosjektene som vil bli lansert som nye i NTP.

Jeg er opptatt av at vi fanger opp utslippene best mulig i NTP. Når NTP foreligger er det viktig å være klar over at utslippsberegningene forbundet med prosjektene er usikre og at det kan være krevende å sammenligne ulike prosjekter. Vi ser av grunnlagsrapportene til NTP og særlig rapporten fra 1.12.2020, at vi kan anslå utslippseffekter som følger av endret transportomfang fra de fleste prosjektene. Utslipp fra anleggsfasen er imidlertid usikre. Dette skyldes at mange av prosjektene ligger langt frem i tid og det har ikke vært mulig å utrede alle konsekvenser ennå. Anleggsfasen strekker seg dessuten ut over flere år og utslippstallene vil vanskelig la seg sammenligne. Det er også betydelig usikkerhet knyttet til utslipp fra arealbeslag. Utslippene vil være helt avhengig av sentrale forutsetninger om for eksempel veibredde og hvilke naturtyper som beslaglegges. Metoden for å beregne disse utslippene er under utvikling. Det er derfor ikke mulig å fastslå det totale klimagassutslippet fra en NTP som inneholder et stort antall prosjekter som skal gjennomføres over en lengre tidsperiode.

Selv om det er vanskelig å tallfeste den samlede utslippseffekten av NTP, er jeg glad for at grunnlaget vårt stadig blir bedre. Jeg vil sørge for en god omtale av de ulike utslippene i den NTP-en vi nå snart skal legge frem.

SPØRSMÅL NR. 1100**Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 2. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvorfor har ikke regjeringen sikret nødvendige fullmakter til politiet slik at de kan håndheve påbudet om obligatorisk testing?

BEGRUNNELSE:

Viser til skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:1085 (2020-2021)) om personer som unndrar seg obligatorisk test ved Svinesund.

Kommunen har ikke myndighet til å håndheve kravet om obligatorisk testing på grensen.

Til Halden Arbeiderblad har Merete Beck, leder av utlendingsseksjonen i Øst politidistrikt, uttalt følgende:

«Politiets ansvar er innreisekontroll. I den grad noen velger å ikke teste seg, er politiet avhengig av at helsemyndighetene anmelder forholdet, for at vi skal kunne følge det opp.»

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at manglende etterlevelse av påbudet om obligatorisk testing ved innreise håndheves strafferettslig gjennom adgangen til å ilegge bøter. Slik jeg oppfatter det, gjelder representantens spørsmål politiets adgang til å sikre at testing faktisk gjennomføres.

Det er viktig å gjøre etterlevelse av fastsatte smitteverntiltak enkel, og unndragelse vanskelig. De praktiske aspektene ved gjennomføringen av testplikten ved innreise er belyst i mitt svar på representantens spørsmål nr. 1085. Når det gjelder det rettslige, så er det ikke tradisjon i norsk smittevernlovgivning for å knytte inngrepene til tiltak som retter seg mot allmennheten.

Prinsippet om tillitbasert gjennomføring av smitteverntiltak har vært fastholdt gjennom pandemien, og etterlevelse sikres først og fremst ved at brudd på reglene kan straffes med solide bøter. Imidlertid vil også behovet for tydeligere regler for å sikre gjennomføring av plikten til testing, bli vurdert.

SPØRSMÅL NR. 1101**Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 3. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for om arbeidet med alternativ plan er igangsatt, hvordan er innspill fra fagorganisasjonene og andre berørte parter innhentet før eventuelle beslutninger blir tatt, og hva vil statsråden gjøre dersom eksamen våren 2021 gjennomføres for at kullet som går ut i 2021 ikke kommer dårligere ut ved opptak til høyere utdanning enn kullet som gikk ut i 2020?

BEGRUNNELSE:

I Utdanningsdirektoratets (Udir) notat til Kunnskapsdepartementet, Risikovurdering for gjennomføring av eksamen våren 2021 (Saksnummer: 2020/13960), datert 18. desember 2020, konkluderer Udir med følgende:

Vår vurdering er at den samlede risikoen per i dag er rød for å gjennomføre våreksamen 2021 for både elever og privatister for gult og rødt smittescenario. For å redusere risikoen må det iverksettes flere tiltak enn beskrevet gjennom de overordnede tiltakene. [...] Utkast til tiltak er beskrevet over. Disse forslagene er ikke realitetsbehandlet, samtidig vil noen tiltak måtte iverksettes lokalt i starten av januar.

I samme dokument legges det til grunn at «Rødt nivå = Straktiltak for redusering av konsekvenser igangsettes. Overvåkning og varsling påkrevet.»

Videre konkluderer notatet med:

Vår anbefaling ut fra det samlede risikobildet er at et av tiltakene for nasjonalt nivå bør være å utarbeide en alternativ plan som kan iverksettes dersom det før eller under gjennomføring av eksamen er sannsynlig at mål-

bildet ikke kan leveres. Dette vil skje om en eller flere av risikoene med alvorlig og svært alvorlige konsekvenser blir utbredte hendelser.

Den alternative planen kan ta utgangspunkt i å videreføre valgt beslutning og oppfølgingstiltakene for våreksamen 2020, gjennom å avlyse eleveksamen, men gjennomføre eksamener for utvalgte grupper. Siden en slik alternativ plan per i dag vil være utenfor det som er oppdraget og mandatet for koordineringsgruppa, ber vi om avklaring på om departementet ønsker at vi utarbeider et slikt tiltak som en del av vår risikohåndtering.

Svar:

Representanten Fagerås stiller et spørsmål om arbeidet vi gjør for å vurdere gjennomføring av eksamen denne våren og hvordan involveringen av berørte parter foregår.

Den nasjonale koordineringsgruppa for gjennomføring av eksamen ble opprinnelig opprettet våren 2020 for å finne gode løsninger for vårens privatister slik at disse skal få et vitnemål de kan komme seg videre i utdanningssystemet med. Gruppa ble reetablert senhøstes med samme sammensetning, men med et utvidet mandat om finne løsninger for alle eksamener denne våren. Sammen med Kunnskapsdepartementet som leder gruppa deltar Utdanningsdirektoratet, representanter for fylkeskommunene, statsforvalterne, UNIT/Samordna opptak og KS. Jeg er orientert om at denne gruppa også har hatt møter med fagorganisasjonene.

SPØRSMÅL NR. 1102

Innlevert 28. januar 2021 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 3. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Som en følge av at eksamen i våren 2020 ble avlyst, har elevene fra 2001-kullet et noe høyere karaktersnitt enn de foregående kullene. Det samme vil være tilfellet for årets avgangskull dersom vårens eksamen blir avlyst. Dette vil påvirke poengsnittet når elevene skal konkurrere om studieplasser. Det gjelder særlig 2000-kullet.

Hvordan vil statsråden sikre rettferdig konkurranse om studieplasser mellom elever som har eksamenskarakterer og de som kun har standpunktkarakterer på vitnemålet i kvota for førstegangsvitnemål?

Utdanningsdirektoratet fikk i november et oppdrag om å lage en plan for hvordan gjennomføring av eksamen våren 2021 kan gjennomføres. Før jul fikk Kunnskapsdepartementet som en del av dette oppdraget oversendt en risikovurdering for gjennomføring av eksamen. Den 25. januar i år fikk vi som en oppfølging av denne risikovurderingen direktoratets anbefalinger for hva som bør skje med eksamensgjennomføringen denne våren. Disse anbefalingene har vært diskutert bredt i media de siste dagene og har også gått under betegnelsen "alternativ plan".

Jeg har som mål å få et godt beslutningsgrunnlag for de vurderingene vi nå skal gjøre i departementet før vi fatter en endelig beslutning, og jeg har allerede diskutert Utdanningsdirektoratets anbefalinger med organisasjonene, inkludert Elevorganisasjonen, og fått mange gode råd fra disse.

Representanten Fagerås spør også hva jeg vil foreta meg for at ikke årets avgangskull ikke skal komme dårligere ut ved opptak til høyere utdanning enn kullet som gikk ut i 2020. Siden jeg foreløpig ikke har besluttet noe om avlysning/gjennomføring av eksamen har jeg ikke noe svar på dette nå, men jeg forsikrer om at dette spørsmålet er et av dem vi vurderer grundig i dette arbeidet.

Jeg håper å få tatt en beslutning så raskt som mulig. Det er viktig at både skoler, lærere og elever vet hva de skal planlegge ut fra, samtidig er det også viktig at vi vurderer de samlede konsekvensene nøye.

Svar:

Representanten Arnstad peker i sitt spørsmål på en problemstilling som er på agendaen både for meg og mange andre nå. Foreløpig er det ikke besluttet hva vi skal gjøre med eksamen våren 2021.

Dersom noen eller alle eksamener avlyses denne våren, vil det kunne føre til noe utslag på elevenes karakternivå fordi vi vet at eksamen har en form for kalibreringsmekanisme. I fjor gikk gjennomsnittskarakterene noe opp for førstegangsvitnemålene. Samtidig kan vi ikke sikkert tilskrive hele økningen til at det ikke ble gjennomført eleveksamener. Avlysningen og situasjonen vi

var oppe i våren 2020 førte også til at perioden for standpunktvurdering ble forlenget og at selve vurderingen måtte gjennomføres på andre måter enn tidligere.

I fjor opplevde vi i tillegg at det var rekordmange søkere til høyere utdanning, noe som også bidro til at det ble noe vanskeligere å komme inn på mange populære studier. Vi må forvente at dette en trend som vedvarer også i år, selv om det er vanskelig å spå noe sikkert om fremtiden.

I 2020 fikk elevene i videregående opplæring vitnemål kun basert på standpunkt karakterer. Dette medførte in-

gen endringer i opptaksregelverket til høyere utdanning. Det ble ikke vurdert som aktuelt å se bort ifra eksamen karakterer for søkere som hadde avsluttet videregående opplæring tidligere år. Dette er i tråd med praksis fra tidligere år, som da eksamen ble avlyst grunnet streik i 2008, 2010 og 2012.

Konsekvenser for elevenes vitnemål er noe jeg vurderer nøye når det skal tas en beslutning om eksamen våren 2021.

SPØRSMÅL NR. 1103

Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 5. februar 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

I november 2020 ble en norsk borger dømt til døden i Somaliland for å ha brukt en forsvarsspray med døden til følge. Etter norsk press ble henrettelsen i november 2020 utsatt. Norsk engasjement i Moland/French-saken i 2017 må anses som en standard i slike saken, men så langt er det ikke kjent hvordan Norge arbeider tilsvarende med denne saken.

På hvilken måte kan utenriksministeren forsikre at Norge med like stor tyngde og ressurser engasjerer seg i denne saken som i Moland/French-saken fra 2017?

BEGRUNNELSE:

Den norske statsborgeren er dømt til døden i Somaliland, dømt for å brukt en norskinnkjøpt forsvarsspray med døden til følge. En dags ankeforhandlingen har allerede vært. Forsvareren fikk ikke gjennomgått saken på en forsvarlig måte, retten var heller ikke interessert i å etterkomme hans anmodninger om å belyse saken. Etter rettsmøtet ble den lokale forsvareren angrepet og utsatt for vold fra avdødes familie. Det arbeides med å få til ny ankeforhandling, en eventuell anke til Høyesterett og søknad til presidenten om benådning. I den norske statsborgerens sak er det benyttet en hybrid prosessløsning, der straffeprosessloven og sharialoven benyttes om hverandre. Risikoen for å bli henrettet hvis den norske statsborgeren igjen dømmes skyldig er stor. Somaliland praktiserer henrettelser, senest 15. januar i år ble 6 menn henrettet. Den norske bistandsadvokaten forteller at den norske statsborgeren utsettes for umenneskelig behandling, hans soningsforhold er livstruende. Han har mange

underliggende sykdommer som krever faste medisiner, noe han ikke får eller har tilgang til.

Det er uklart hvor stort press og engasjement norske myndigheter har i saken. Det rapporteres at UD har gitt konsulær bistand, samt har møtt myndighetene på høyt nivå. Ifølge UD er det gitt tydelig beskjed om at dødsstraffen ikke må fullbyrdes og at den dødsdømte må ha tilgang til vanlige rettsprosesser.

Selve saken har sterke likhetstrekk med Moland/French saken, men det er stor forskjell i det norske engasjementet. Den gang brukte Norge ukjent antall millioner til å dekke diplomatiske og advokatmessige utgifter. Saken ble løftet høyt på den politiske agenda, og selv statsministeren avbrøt 17. mai feiringen for å ønske en løslatt French tilbake til Norge. Uavhengig av hva Moland og French eventuelt måtte være skyldige i, investerte Norge betydelig i ressurser for å forhindre henrettelsen av de to, noe vi ettertid må betrakte som en standard for et norsk engasjement i tilsvarende saker.

På den bakgrunn er det viktig å etterlyse et tilsvarende engasjement i denne saken.

Svar:

Jeg ser svært alvorlig på denne saken, der en nordmann er dømt til døden. Denne saken prioriteres høyt av utenriktjenesten. Utenriktjenesten har ytt konsulær bistand i saken siden nordmannen ble arrestert i april i fjor, og arbeidet er intensivert etter at dommen falt 18. november.

Utenriktjenesten tilbyr konsulær bistand uavhengig av bakgrunn for arrestasjon. Like saker behandles likt og i tråd med føringene i Meld St. 12 (2010-2011). I likhet med

Kongo-saken omhandler denne saken dødsstraff. Norske myndigheter vil alltid prioritere disse sakene. Dette er også i tråd med vårt globale engasjement mot dødsstraff. I alle saker der en norsk borger er dømt til døden, eller er tiltalt for forbrytelser der dødsstraff er et mulig utfall, gir vi uttrykk for vårt prinsipielle syn mot dødsstraff og på at en eventuell straff ikke må fullbyrdes.

I samtale med Somalilands president har jeg gitt tydelig beskjed om at dødsstraffen ikke må fullbyrdes, og at nordmannen må få tilgang til ordinære rettsprosesser. Ambassaden i Nairobi har også hatt samtaler med Somal-

ilands president, utenriksminister og høyesterettsjustitiarius. Videre følger ambassaden opp med besøk til fengslede og kontakt med hans familie og hans lokale advokat, og Utenriksdepartementet i Oslo har kontakt med hans norske advokat. Vi er kjent med voldshendelsen som fant sted i fengselet nylig, og ser svært alvorlig på dette. Hendelsen er allerede tatt opp med Somalilands president. Det er lokale myndigheter som har ansvar for at den fengsledes helse og sikkerhet er ivaretatt, og utenriktjenesten vil fortsette å følge dette opp.

SPØRSMÅL NR. 1104

Innlevert 28. januar 2021 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 5. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Jeg viser til dok. 8 nr. 15:559 (2020-2021), hvor jeg spurte om samferdselsministeren ville instruere Statens vegvesen i å reklassifisere Riksveg 3 fra Rena til Ulsberg til vinterdriftsklasse B så fort som mulig. Statsrådets sa at Statens vegvesen ville vurdere å endre bruksklasse eller sykklustid dersom det skulle vise seg at valgt driftsklasse ikke er hensiktsmessig. Det har nå gått to måneder, og er håpløse forhold på veien.

Vil statsråden nå instruere Statens vegvesen i å få tilbake tidligere standard, vinterdriftsklasse B?

BEGRUNNELSE:

Riksvei 3 er en hovedvei for godstransport mellom Oslo og Trondheim. I tillegg til å være en viktig ferdselsåre, er den også arbeidsplassen til mange yrkessjåfører. Foran vinterens sesong ble vintervedlikeholdet på veien nedgradert fra vinterdriftsklasse B til C. Etter dette har blant annet Norges Lastebileierforbund rapportert om svært dårlige kjøreforhold på veien. Ordførerene i regionen, blant annet i Stor-Elvdal og Tynset, har uttrykt bekymring for at mange føler seg utilpass og utrygge på veien. Jeg mener nå at statsråden har fått så tydelige signaler fra de som kjenner og bruker veien at han må instruere Statens vegvesen i å få tilbake tidligere, og høyere, vinterstandard på veien.

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 1113 og nr. 1122 fra henholdsvis representantene Nils Kristen Sandtrøen og Tor André

Johnsen som omhandler samme sak og til mine svar på disse.

Statens vegvesen baserer all vegdrift på anbudskonkurranser og fastsetter detaljerte krav i sine kontrakter som entreprenøren er forpliktet til å levere i henhold til. Dersom entreprenøren ikke leverer i henhold til kontrakten er det systemer for økonomiske sanksjoner. I ytterste konsekvens kan kontrakter bli hevet.

Det kan forekomme innkjøringsproblemer i starten av kontraktperioder, men i denne konkrete oppstarten har Statens vegvesen informert meg om at innkjøringsproblemene har vart lenger enn normalt. På riksveg 3 i Østerdalen har entreprenøren ikke levert i henhold til standarden som er satt i kontrakten. Kjøreforholdene på vegen denne vinteren har derfor vært langt dårligere enn det som er vanlig for en veg med vinterdriftsklasse C. Statens vegvesen har presisert at de sjelden opplever denne typen utfordringer med driftsentreprenører.

Driftsklasse C er den vanligste driftsklassen for riksvegnettet i Norge. Både E16 gjennom Valdres, E6 over Dovrefjell og rv. 25 Trysilvegen har denne driftsklassen. Statens vegvesen har informert meg om at de jobber tett sammen med entreprenøren for å få bedret kvaliteten på vinterdriften på rv. 3, slik at vegen blir i samsvar med kravene som stilles for driftsklasse C.

Statens vegvesen har videre informert meg om at de prioriterer denne saken og har satt av ressurser for å følge opp kontrakten tett gjennom vinteren. Vegvesenet har gjennomført flere møter med driftsentreprenøren for å evaluere entreprenørens innsats under den siste værhendelsen. Vegvesenet har stilt flere krav som entreprenøren

har måttet innfri med omgående frister. Entreprenøren har utarbeidet nye rutiner for varsling, drift og oppfølging slik at en unngår liknende forhold i fremtiden. Blant annet er brøyterodene nå inndelt i soner med egne so-neansvarlige. Det er utarbeidet en felles instruks for hver enkelt sone og ny organisasjonsplan for drift ved værhen-delser. Det er også utarbeidet sjekklister for oppfølging av underentreprenør. Sjekklisten skal benyttes før og etter værhendelser for å sikre at alle brøyteenheter er ute på rett sted til rett tid. Jeg er informert om at Statens vegvesen og entreprenøren denne uken skal teste de nye rutinene i

en beredskapsøvelse for å sikre at det nye driftsopplegget fungerer på en tilfredsstillende måte.

I denne saken har entreprenøren fått flere økonomiske sanksjoner for mangelfull drift. Jeg er informert om at Statens vegvesen vil følge opp entreprenøren med hyppige kontroller ute på vegen i tiden som kommer. Det er først når entreprenøren gjennomfører vinterdriften i tråd med vinterdriftsklasse C at Statens vegvesen kan vurdere om denne driftsklassen er hensiktsmessig. Jeg er orientert om at Statens vegvesen følger opp saken og vil vurdere å endre bruksklasse dersom det viser seg å være behov for dette.

SPØRSMÅL NR. 1105

Innlevert 28. januar 2021 av stortingsrepresentant Solveig Schytz

Besvart 2. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Kan statsråden bekrefte at Sogn og Fjordane tingrett beholder rettsstedene i Førde, Nordfjordeid og i Sogndal og skal være lokalisert sammen med jordskifteretten ved alle rettsstedene slik at dagens praksis med bruk av alle tre rettssteder både for jordskifteretten og tingretten fortsetter som i dag?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har fastsatt ny forskrift for domstolens innde-ling i rettskretser og lagdømmer. I forbindelse med fastsettelse av den nye forskriften er det, til tross for at det ikke er gjort endringer i forskriften når det gjelder inndelingen av domstolen i Sogn og Fjordane Tingrett, skapt usikkerhet vedr om det at Nordfjordeid/Stad ikke er nevnt som rettssted innebærer at tingretten i Sogn og Fjordane ikke lengre skal bruke rettsstedet i Nordfjordeid.

Fra 1. januar 2005 ble Nordfjord tingrett, Sunnfjord tingrett og deler av Ytre Sogn tingrett, slått sammen til Fjordane tingrett med hovedsete i Førde. Den østlige delen av Ytre Sogn ble slått sammen med Indre Sogn tingrett og utgjorde fra samme tidspunkt Sogn tingrett med kon-torsted i Sogndal. Fra 1. juli 2017 ble Sogn tingrett og Fjor-dane tingrett slått sammen til Sogn og Fjordane tingrett med hovedsete i Førde samt bemannet rettssted i Sogndal og delvis bemannet rettssted på Nordfjordeid. Fra dette tidspunktet fikk Sogn og Fjordane rettskrets en felles tin-grett.

I stortingets behandling av domstolsreformen har regjeringspartiene og Fro lagt til grunn at domstolsre-formen ikke skal føre til endinger i rettsstedene i Sogn og Fjordane tingrett og har presisert i merknadsform at «Komiteens medlemmer fra Høyre og Frp viser til at dom-stolstilbudet i Sogn og Fjordane, Sunnfjord, Nordfjord, Ytre og Indre Sogn skal bestå med dette forslaget. Det åpnes dermed for en systematisk overføring av akker mel-lom dagens domstoler slik at rettsaktiviteten kan øke»

I domstolsreformen er jordskifterettene i Sunnfjord og Ytre Sogn Jordskifterett, Indre Sogn Jordskifterett og Nordfjord jordskifterett slått sammen til Sogn og Fjor-dane jordskifterett med samme domssogn som tingret-tens rettskrets. De tre rettsstedene for jordskifte blir opprettholdt som i dag, de skal være likeverdige og be-mannet.

Det ligger til grunn for behandling av saken i Stortinget en forståelse av at det at det ikke gjøres en-dringer på strukturen i domstolen i Sogn og Fjordane at tingretten beholder rettsstedet på Nordfjordeid og i Sog-ndal og skal være lokalisert sammen med jordskifteretten ved alle rettsstedene slik som i dag.

Svar:

Det er kun rettssteder med fast bemanning som er regulert i forskrift, og som dermed er berørt av strukturreformen. Jeg viser i den forbindelse til tabell 3.1 og tabell 4.1 i Prop. 11 L (2020-2021), med oversikt over henholdsvis anbefalt tingrettsstruktur og jordskiftestruktur, som lå til grunn

for behandlingen i Stortinget 10. desember 2020. Jeg viser også til mitt svar på skriftlig spørsmål om de ubemannede rettsstedene på Odda og i Norheimsund, jf. Dokument nr. 15:744 (2020-2021).

Rettsstedet i Nordfjordeid er hverken regulert i dagens forskrift om inndeling av domssogn og lagdømmer eller i den nye forskriften som er fastsatt og trer i kraft 1. mai 2021. Rettsstedet i Nordfjordeid er derimot regulert i forskrift om inndeling av jordskiftesokn og tilordning til lagmannsrettene, ettersom dagens Nordfjord jordskifterett har sete i Nordfjordeid. Rettsstedet i Nordfjordeid videreføres på lik linje med rettsstedene i Førde og Sogndal, i

nye Sogn og Fjordane jordskifterett. Endringen innebærer at tingretten og jordskifteretten i Sogn og Fjordane vil ha sammenfallende rettskretser. Sogn og Fjordane tingrett vil på samme måte som tidligere kunne sette rett på rettsstedet i Nordfjordeid.

Jeg har vært i kontakt med Domstoladministrasjonen, som regulerer de ubemannede rettsstedene, og som kan opplyse om at det er ingen planer om å gjøre endringer i dagens ordning, der Sogn og Fjordane tingrett disponerer lokaler på rettsstedet i Nordfjordeid, og som også deler et saksbehandlerårsverk med jordskifteretten.

SPØRSMÅL NR. 1106

Innlevert 28. januar 2021 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 8. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Det har ikke manglet advarsler om råkjøring i Ryfast, og både Fylkesmann/Statsforvalter, lokalpolitikere og politikere fra opposisjonen i Stortinget har advart om dette. Samferdselsministeren sitter imidlertid og venter på en søknad fra Statens vegvesen, istedenfor å endre en politikk på ville veier.

Er statsråden beredt til å ta ansvar for dødsulykker, eller andre alvorlige ulykker/hendelser i Ryfylketunellen som en konsekvens av ulykker i høy fart?

BEGRUNNELSE:

I Stavanger Aftenblad den 28.januar kan vi lese følgende overskrift:

«Ryfast er overmoden for fotobokser». Det er sitat fra en betjent i utrykningspolitiet, som viser til at det er beslaglagt 7 førerkort så langt i 2021. Høyeste hastighet målt i januar er 168 km/t. I fjor sommer ble en bilist dømt for å ha kjørt i 230 km/t mens han filmet kjøringen og la den ut på Snapchat. Han viser videre til at dette nok bare er toppen av isfjellet, «for bare en liten del av dem somkjører altfor fort blir tatt. Mørketallene er store.»

Ryfylketunnelen er utstyrt med utstyr til å måle både punktvis og strekningsvis automatisk fartsmåling. Utstyret er imidlertid ikke tatt i bruk, fordi sittende regjering, i avtale med Frp fikk inn et punkt i Granavolden-erklæringen som sier at regjeringen vil begrense bruken av Streknings-ATK på grunn av personvernet. Dette er blitt gjen-

nomført, til tross for protester fra både Fylkesmannen og andre instanser. Avisen skriver at:

«Samferdselsdepartementet har tidligere sagt at de vil vurdere punkt-ATK eller streknings-ATK i Ryfylketunellen dersom det kommer en søknad fra Statens Vegvesen.»

Nå er Frp ute av regjeringen, og ifølge politiet øker tilfellene av råkjøring i tunnelen dramatisk, og tiden er overmoden for å sette i gang automatisk fartskontroll. Ifølge avisen sitter statsråden passivt og venter på at Statens vegvesen skal vurdere og evaluere fartsmålinger som er foretatt, for så å sende en søknad. Men vegvesenet har enda ikke påbegynt det arbeidet. En trafikk-sikkerhetsrevisjon skal gjennomføres i tidligfase, og så skal statsråden ta stilling til og eventuelt følge de anbefalingene. Imens foregår det råkjøring i Ryfylketunellen, og både branner og dødsfall kan skje som følge av ulykker i stor fart.

Svar:

Trafikk-sikkerhet er et felles ansvar, og en trygg og sikker trafikkavvikling er slik sett avhengig av god regeletterlevelse.

Jeg registrerer at det har blitt målt høye hastigheter i Ryfylketunnelen og at det stadig blir gjort førerkortbeslag. Dette er både alvorlig og bekymringsfullt. Det er en godt dokumentert sammenheng mellom fart og ulykkesrisiko. I tillegg er skadepotensialet i tunnel høyere enn på vei i dagen.

Automatisk trafikk kontroll (ATK) er et svært effektivt og viktig virkemiddel på strekninger hvor høy fart er et trafiksikkerhetsproblem.

Departementet har hatt Statens vegvesens forslag til reviderte kriterier for bruk av streknings-ATK til vurdering. Jeg mener det bør være en faglig vurdering å beslutte igangsetting av streknings-ATK opp mot fastsatte kriterier. Derfor vil jeg nå gi tilslutning til at Statens vegvesen, i samråd med politiet, fastsetter de reviderte retningslinjene og legger disse til grunn for det videre arbeidet.

I tråd med de reviderte retningslinjene gis Statens vegvesen, i samråd med politiet, igjen myndighet til også å fatte beslutninger om iverksetting av streknings-ATK etter faglige vurderinger i henhold til kriteriene.

For å sikre god informasjon til trafikantene og best mulig trafikkflyt vil jeg også be

Statens vegvesen vurdere behovet for særlige informasjonstiltak på strekninger med streknings-ATK, eksempelvis fartsvisningstavler for rett fartsvalg, skilt med påminnelse om gjeldende fartsgrense og pågående måling.

SPØRSMÅL NR. 1107

Innlevert 28. januar 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 2. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Vil statsråden ta grep, slik at ikke ansvarspulverisering fører til at det er fritt frem å reise inn i Norge uten å teste seg?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet har siden august argumentert for at det må innføres obligatorisk testing på grensene. Til tross for at regjeringen først advarte mot å innføre dette, og siden har sagt det er innført flere ganger, rapporteres det fortsatt om at mange krysser grensen uten å ta den obligatoriske testen. Dette skjer selv om testkapasiteten på eksempelvis Svinesund er god nok.

27. januar kunne blant annet Halden Arbeiderblad og NRK rapportere om at mange av de som krysser ved Svinesund, lar være å teste seg på grensen. Det til tross for at Halden kommune har kapasitet til å teste alle som passerer her. De fleste bilistene dropper testen og kjører rett ut på motorveien.

Beredskapsleder i Halden kommune anslår at bare 20-25 prosent blir testet. Hverken politiet eller kommunen sier de har ansvar for å dirigere trafikken innom teststasjonen. Kommunen sier på sin side at ingen har hjemmel til å tvinge folk til å teste seg, mens politiet sier at de bare har ansvar for å kontrollere at de som ønsker å passere grensen til Norge oppfyller innreisevilkårene.

Svar:

Allerede i mars 2020 ble det innført strenge restriksjoner på utlendingers adgang til å reise inn i Norge under pandemien. Norge har siden den gang vært blant de landene i Europa som har strengest tiltak på grensene. Det har vært viktig for regjeringen å se til rådene fra helsemyndighetene for hvilke tiltak som har vært nødvendige på de ulike stadiene av pandemien. Fra november 2020 har innreisevilkårene og relaterte bestemmelser i smittevernlovgivningen gradvis blitt innskjerpet. Fra 18. januar 2021 innførte vi obligatorisk testing på grensen for personer som har oppholdt seg i et område med karanteneplikt.

De 32 godkjente grensepasseringsstedene inkl. teststasjonen på norsk indre Schengen-grense har forskjellige utfordringer knyttet til geografi, trafikkvolum, infrastruktur, tilgang på riktig kompetanse og andre forhold som tilsier at det må er noe ulike løsninger på de ulike stedene.

Tilbakemeldingene fra Politidirektoratet beskriver at det er et godt samarbeid på Svinesund mellom kommunen, Statens vegvesen, Tolletaten, helsemyndighetene og politiet. Flere av aktørene har fått nye oppgaver på kort varsel og vi må ha forståelse for at det tar noe tid å etablere gode rutiner. Politidirektoratet bemerker også at det er politiets oppfatning at en stor andel av de reisende over Svinesund er pendlere som er unntatt fra kravet om å la seg teste ved hver innreise.

Onsdag 27. januar besluttet aktørene på Svinesund at politiet skulle bruke ekstra ressurser de neste dagene på å dirigere alle reisende fra grensekontrollen videre inn gjennom teststasjonen. Samtidig startet kommunen,

Statens veivesen og Forsvaret byggingen av en midlertidig vei/bru som vil sikre at all reisende må kjøre gjennom teststasjonen uten at politiet trenger å bruke ressurser på trafikkdirigering. Denne brua skal etter planen tas i bruk 1. februar.

Politidirektoratet ble i brev datert 29. januar 2021 gitt ansvaret for å koordinere involverte aktører på grensepasseringsstedene for å sikre best mulig oppfølging av gjeldende innreiserestriksjoner og smittevernregelverk.

SPØRSMÅL NR. 1108

Innlevert 28. januar 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 4. februar 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hvilke BUA/utlånsentraler fikk støtte, som følge av regjeringens bevilgning på 50 mill. kroner i desember 2020?

BEGRUNNELSE:

Behovet var vel kjent, og regjeringen meldte på spm. fra AP i budsjettssammenheng at kun 2/3 av søknadene om BUA/utstyrssentraler var imøtekommet. I et intervju med NRK den 21.01. der det meldes om at mange ikke får tilgang til utlån, uttaler statsråden at det nettopp i desember er bevilget 50 mill. kroner.

Svar:

Spørsmålet begrunnes med at jeg i et intervju med NRK 21. januar 2020, som handlet om at utstyrssentraler hadde meldt om økt etterspørsel etter utstyr, viste til at regjeringen i desember økte bevilgingen med 50 mill. kroner. Bevilgingen jeg viser til her er styrkingen i budsjettet for 2021 av Nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge. Den ble styrket med totalt 48,5 mill. kroner. Av dette vil 2 mill. kroner gå til administrasjon av ordningen i Bufdir. Styrkingen innebærer at ordningen i 2021 utgjør om lag 360 mill. kroner, og bidrar til at flere utstyrssentraler kan motta tilskudd i 2021 sammenlignet med i fjor.

Nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge skal være et virkemiddel for å bedre mulighetene for at flere barn og ungdom skal få delta på viktige sosiale arenaer, som ferie- og fritidsaktiviteter, uavhengig av foreldrenes inntekt og sosiale situasjon. Offentlige instanser, frivillige organisasjoner og private aktører kan søke om tilskudd. Utstyrssentraler er en av flere tiltak som kan motta tilskudd gjennom ordningen.

Utstyrssentralene må søke via kommunen, i likhet med de fleste andre tiltakstypene som omfattes av ordningen. Dette innebærer at de fleste søknadene, inkludert

søknader som ikke gjelder utstyrssentraler, blir rangert av den respektive kommunen søknadene gjelder for. Bufdir legger i behandlingen av søknadene stor vekt på kommunens/ bydelenes anbefalinger og prioriteringer.

Søknadsfristen for å søke om tilskudd gjennom Nasjonal tilskuddsordning for tilskuddsåret 2021 var 4. desember 2020. Aktører som har søkt om tilskudd via kommunen kan regne med å få svar på søknaden i mai 2021.

I intervjuet med NRK uttalte jeg også at vi skulle vurdere å øke bevilgingen til utstyrssentralene på bakgrunn av den økte etterspørselen etter å låne utstyr. Derfor foreslår vi i Prop. 79 S (2020–2021) å sette av 20 mill. kroner til BUA, Kirkens Bymisjon (Skattkammeret) og Frilager. Bevilgningen skal bedre kapasiteten ved utstyrssentralene, slik at flere barn og unge kan få låne utstyr denne vinteren og våren.

Jeg viser for øvrig til svar på spørsmål 66 til statsbudsjettet fra Arbeiderpartiet hvor det vises til at 2/3 av søknadene om utstyrssentraler ble innvilget i 2020. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet mottok dette året 1 387 søknader, med en total søknadssum på 693 853 110 kroner. Det vil si at det var stor oversøking på ordningen, og at utstyrssentralene i 2020 sett opp mot dette, fikk god uttelling.

SPØRSMÅL NR. 1109**Innlevert 28. januar 2021 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 3. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I forbindelse med Trontaledebatten vedtok Stortinget å be regjeringen «fremme sak for Stortinget hvor staten overtar garantiansvaret for bompengelån på riksveg, både på nåværende og framtidige prosjekter.» Nå har Stortinget til behandling der fylkeskommunene er bedt om å stille garanti for bompengelån på riksveg.

Når vil statsråden følge opp Stortingets vedtak om å fremme en sak hvor staten overtar garantiansvaret for bompengelån på riksveg?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har nå til behandling Prop. 70 S (2020-2021) Finansiering og utbygging av E18 Tvedestrand-Dørdal. I proposisjonen kommer det fram at Vestfold og Telemark fylkeskommune og Agder fylkeskommune har vedtatt å stille bompengegaranti på til sammen 5708,8 mill. kroner. Ved behandlingen av saken pekte begge fylkeskommunene på at garantiforpliktelsene er svært høye, og for Agder sin del «på grensen av hvor mye som kan tåles av fylkeskommunen.» Agder fylkeskommune har stilt garantier for totalt 24 mrd. kroner på utbyggingene av E39 og E18.

Svar:

Det samlede garantiansvaret for fylkeskommunene knyttet til statlige veiprosjekter var ved utgangen av 2020 estimert til om lag 144 mrd. kroner. Dette gjelder endelig godkjente garantier, inkludert bompengepakker/bypakker som inneholder statlige veiprosjekter.

Garantiomfanget varierer mellom fylkeskommunene, men Samferdselsdepartementet er kjent med at flere fylkeskommuner opplever garantiansvaret som høyt.

Bompenger er som kjent bidrag i finansieringen av et prosjekt - i tillegg til egne midler fra det ansvarlige forvaltningsnivå. Lokal og regional tilslutning til bompengeneinnkreving sikrer oppslutning om innkrevingen, og lokale og regionale myndigheter er også med på å bestemme bompengeprogget - som takstnivå og bomplassering. Dette gjelder uavhengig av hvilket veinett som skal bompengefinansieres. Dette har avgjørende betydning for inntektsnivået. Et robust finansieringsopplegg er derfor avhengig av lokal og regional forankring.

Det er de fylkeskommunalt eide bompengeselskapene som tar opp lånene til bompengeprosjektene, og det er derfor viktig at fylkeskommunene er med på å stille

garanti for lånene på bomprosjekt. Som garantist sikrer fylkeskommunen gode finansieringsbetingelser for prosjektene, og sikrer forsvarlig nivå på takstene. Som eier av bomselskapene kan fylkeskommunene vurdere økonomisk risiko og sikre effektiv drift av innkrevingen. Garantisttillelse sikrer også at fylkeskommunene får en avgjørende innflytelse i bomprosjektene.

Stortinget har fattet to anmodningsvedtak knyttet til dette, et våren 2018 (anmodningsvedtak nr. 738 (2017-2018)) og et høsten 2020 (anmodningsvedtak (nr. 2 (2020-2021))).

På bakgrunn av dette har Samferdselsdepartementet i samarbeid med berørte departementer - startet arbeidet med å vurdere ulike modeller som kan avlaste fylkeskommunene. En ordning der staten er med og stiller garanti for bompengelån reiser nye problemstillinger. Disse må utredes, blant annet for å sikre at garantiansvar og betingelser blir riktig. Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til Stortinget så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 1110**Innlevert 28. januar 2021 av stortingsrepresentant Aud Hove****Besvart 10. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Meiner statsråden at ein ved å ta ned så mange senger innanfor psykiatrien vil gje eit betre tilbod til dei som treng det mest, og meiner statsråden at det er klokt å samle tilbodet som barn og unge får ved barne- og ungdomspsykiatriskavdeling ved Kringsjåtunet i eit miljø med vaksne rusavhenginge og sterkt psykotiske på det psykiatriske sjukehuset Sannerud?

GRUNNGJEVING:

«Hvordan kan nedleggelse av Kringsjåtunet styrke psykisk helse?» Spør Martina Andersson som er lærar ved skuleavdelinga ved barne- og ungdomspsykiatrisk avdeling Kringsjåtunet i Sykehuset Innlandet. For ungdommar som kanskje ikkje har vore på skulen på to-tre år, som treng eit miljø som blir ein slags heim, men som samtidig treng å komme frå det daglege miljøet for å kome seg på fote att, er dette tilbodet viktig.

Nå har Sykehuset Innlandet HF bestemt at dette tilbodet skal flyttast til Sannerud, ikkje for å spare pengar, men for å fylgje utviklinga blir det opplyst. På Sannerud er det avrusings- og psykoseavdeling for vaksne og det uroar mange at barn og unge skal inn i lokaler saman med denne gruppa. Samtidig blir det færre plassar for barn og unge, frå 11 på Kringsjåtunet nå til 8 ved det nye.

Noko av svaret frå Sykehuset Innlandet er eit ambulerrande team som da skal køyre kanskje 4 timar til Skjåk, hjelpe ein ungdom, for så å køyre attende att. Da blir det ikkje att mykje av arbeidsdagen til å hjelpe dei som sliter. Modige ungdommar står fram i nyheitene og er sterkt bekymra for at eit tilbod som har betydd at dei har fått lyst på livet att, nå ser ut til å bli fjerna.

Vi ser også drastiske kutt for psykiatrien generelt i Sykehuset Innlandet i dei nye planane frå Helse Sør-Øst. Det er allereie teke ned 60 senger sidan 2013 og nåverande 280 senger skal ned til 170. Vi ser også at politiet i stadig større grad må ta seg av denne pasientgruppa. Vi har døme på kommunar som no må kjøpe dyre, private tenester utanfor sitt eige fylke fordi pasientar ikkje får nødvendig tilbod hjå Sykehuset Innlandet.

Svar:

De regionale helseforetakene har ansvar for å planlegge og dimensjonere spesialisthelsetjenester. De skal sørge for at døgnkapasiteten innen psykisk helsevern er tilstrekkelig

til enhver tid, men også sørge for en god balanse mellom døgn og poliklinisk/ambulante tjenester.

Spørsmålet fra representanten Aud Hove har vært forelagt Helse Sør-Øst. Helse Sør-Øst opplyser at divisjon Psykisk helsevern i Sykehuset Innlandet har gjennomført en grundig prosess for å sikre en helhetlig utvikling av det framtidige tilbudet innenfor psykisk helsevern for barn og unge. Både ansatte, tillitsvalgte og representanter fra kommunehelsetjeneste har vært med i prosessen, der det er vurdert ulike forslag til endringer, deriblant flytting av døgnplasser fra Kringsjåtunet til divisjonens barne- og ungdomspsykiatriske avdeling på Sanderud.

Helse Sør-Øst RHF viser til at Sykehuset Innlandet HF peker på at i gjennomsnitt seks av ti døgnplasser innen psykisk helsevern for barn og unge var i bruk i 2019 og 2020. Sykehuset Innlandet ønsker å organisere behandlingstilbudene slik at flere ungdommer kan nås med tilbud som er tilpasset den enkeltes behov. De viser til at nye behandlingsmetoder har gitt mindre behov for døgnbehandling innen psykisk helsevern for barn og unge. En større del av behandlingen blir utført både i hjem/skole og ved poliklinikkene. Mange unge får god hjelp både på poliklinikk og ved døgnenheter. Flere får likevel ikke det tilbudet som er best tilpasset den enkeltes behov. Enkelte trenger mer hjelp enn det polikliniske tilbudet, samtidig som det ikke er ønskelig eller hensiktsmessig med en innleggelse. For et barn eller en ungdom er innleggelse ved en døgnenhet et svært inngripende tiltak. Noen unge og deres familier ønsker heller ikke en slik løsning, selv om behandling og oppfølging i poliklinikk ikke er faglig tilstrekkelig. Sykehuset Innlandet HF vil samle tilbudene i et større fagmiljø for å kunne tilby et bredere tilbud til flere barn og unge som trenger døgnbehandling.

Dette innebærer blant annet at døgnplassene ved Kringsjåtunet ikke legges ned, men flyttes og samlokaliseres med døgntilbudet ved avdelingen på Sanderud. Representanten Aud Hove spør også om jeg mener at det er klokt å samle tilbudet som barn og unge får ved barne- og ungdomspsykiatriskavdeling ved Kringsjåtunet i et miljø med „voksne rusavhengige og sterkt psykotiske” på Sanderud Sykehus. Sykehuset Innlandet HF understreker at barn- og unge vil ivaretas i en egen, ny og moderne enhet ved sykehuset på Sanderud, adskilt fra voksne pasientgrupper. De viser også til at det over mange år har vært behandlingstilbud for ungdom på Sanderud, og erfaringen er at ungdoms særskilte behov ivaretas godt. Enhetene på Sanderud har også et skoletilbud, på lik linje med tilbudet ved Kringsjåtunet. Tilbudet er godt integrert

i dagens behandlingstilbud, og vil være det også videre fremover.

Sykehuset Innlandet HF opplyser videre at de planlagte endringene ikke vil medføre økonomiske innsparinger, men ressursene vil benyttes slik at flere barn og unge kan få tilbud om hjelp. Ambulante team er en del av det helhetlige behandlingstilbudet som vil være tilknyttet ulike enheter og jobbe aktivt ute i pasientenes nærmiljø. Denne typen ambulante arbeid omtales andre steder som «hjemmesykehus». Akutt-team har vist seg å kunne forebygge innleggelser og ha en viktig rolle i behandlingen mellom døgn og poliklinikk.

Representanten Aud Hove stiller også i sin begrunnelse spørsmål ved drastiske kutt for psykiatrien generelt i Sykehuset Innlandet i de nye planene fra Helse Sør-Øst. Det vises til at antall sengeplasser er redusert med 60 siden 2013. Dreining fra døgn- til dagbehandling er i tråd med nasjonale føringer. I tillegg har hele Sykehuset Innlandet gjennomført omstillinger de siste årene som følge av endret opptaksområde. Sykehusetjenestene for befolkningen i Kongsvingerregionen ble den 1. februar 2019 overført fra Sykehuset Innlandet HF til Akershus universitetssykehus HF. Overføringen av Kongsvinger opptaksområde medførte en reduksjon i pasientgrunnlaget på 10 prosent i opptaksområdet til Sykehuset Innlandet. Antall sengeplasser ble justert i forhold til endret opptaksområde.

Sykehuset Innlandet har i dag totalt 260 døgnplasser. I planene for framtidig sykehusstruktur ligger det inne totalt 230 døgnplasser.

Det foregår en kontinuerlig utvikling av tilbudene innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Dette gjøres på grunnlag av lokale behov og forhold, nye behandlingsmetoder som for eksempel nettbasert behandling, framskrivninger og andre relevante datakilder.

Samarbeid mellom tjenestenivåene er sentralt både i planlegging og gjennomføring av endringer. Dette er også tydeliggjort gjennom Nasjonal helse- og sykehusplan og opprettelsen av de nye helsefelleskapene. Sykehuset Innlandet HF understreker at de legger føringene fra Nasjonal helse- og sykehusplan til grunn i sitt arbeid, og viser til at barn og unge er en av de prioriterte gruppene i helsefelleskapene. I omstillingsarbeidet legger de vekt på individuelle tilpasninger for pasientene gjennom samvalg og brukermedvirkning, og videreutvikling av samarbeidet mellom tjenestenivåene.

Jeg forutsetter og har tillit til at de regionale helseforetakene planlegger og videreutvikler tjenestene basert på den beste tilgjengelige kunnskapen til et hvert tidspunkt, og samarbeider med kommunene også om gjennomføring av endringene.

SPØRSMÅL NR. 1111

Innlevert 28. januar 2021 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 4. februar 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for omstendighetene rundt og bakgrunnen for det amerikanske luftforsvarets forestående utplassering av strategiske bombefly (B-1) på Ørland Flystasjon?

BEGRUNNELSE:

18. januar 2021 meldte det nederlandske nettstedet Scramble om en utplassering av fire strategiske bombefly av typen Rockwell B-1 Lancer som angivelig skal ankomme Ørland Flystasjon i februar.

Selv om det ikke skulle være første gang en samtrenning mellom Luftforsvaret og amerikanske B-1 finner sted, har en utplassering av slike fly over lengre tid sikkerhetspolitiske implikasjoner. Dette spesielt i en situasjon hvor

forholdet til Russland er preget av mistillit og manglende dialog, og fordi nyheten føyer seg inn i en rekke av tegn til at USA får en større og mer integrert rolle på norsk territorium i fredstid.

Gitt at Forsvaret nå også har avlyst den større øvelsen Joint Viking grunnet smittesituasjonen, er det også betimelig at statsråden adresserer hvordan smittevernsregimet i Forsvaret er tilpasset alliert samhandling, og hvilke vurderinger som nå blir gjort med tanke på denne type utplasseringer.

Svar:

Forsvarsdepartementet mottok høsten 2020 en anmodning fra det amerikanske luftforsvaret om å få sende B-1B Lancer bombefly for en midlertidig utplassering til Ør-

land Hovedflystasjon i februar-mars 2021. Dette er langtrekkende konvensjonelle bombefly som ikke lenger kan bære kjernevåpen. Regjeringen har vurdert forespørselen grundig og kommet til at den midlertidige utplasseringen vil gi anledning til viktig samøving og trening, og ønsker den velkommen.

Norsk sikkerhetspolitisk balansegang i nord har vært å søke en tett integrasjon med våre allierte og derigjennom oppnå troverdig avskrekking. Retningslinjene for alliert aktivitet har videre som grunnleggende prinsipp at Norge ikke vil tillate utenlandsk militær aktivitet som med rimelighet kan oppfattes som provoserende og skape spenning i forholdet til Russland. Det er på det rene at den økte allierte aktiviteten og villigheten til å bruke ressurser på våre nærområder i nord har gjort den norske sikkerhetspolitiske balansegangen mer krevende. Norske styrker har imidlertid trent og øvd tett med de amerikanske flyvningene siden begynnelsen av 2019. Det er viktig for norsk sikkerhet å demonstrere tett alliansesamhold gjennom norsk deltagelse i de strategiske aktivitetene, også for å påvirke deres innretning. Deployeringen til Ørland er en videreføring av denne aktiviteten og vil gi muligheter for å øve mottak av en alliert styrke, samt tilrettelegge for samtrening med norske styrker. Dette vil styrke vår og NATOs evne til å forsvare Norge.

Norske retningslinjer for alliert aktivitet i Norge ligger til grunn for hvordan vi forvalter alliert aktivitet på norsk jord, sjøterritorium og luftrom. I internasjonalt luftrom har ikke Norge den samme innflytelsen til å påvirke den allierte aktiviteten. For å gi oss økt påvirkningskraft har vi derfor lagt til grunn en deltakende tilnærming til de allierte aktivitetene, inkludert å tilby bruk av norsk

luftrom så lenge de retter seg etter norske føringer. En slik deltagende tilnærming er også viktig for oppfattelsen av norsk tilstedeværelse og ansvar i eget nærområde. Med bakgrunn i den tette dialogen viser våre nære allierte økende forståelse for våre nasjonale sensitiviteter. Og gjennom vår deltagende tilnærming reduserer vi mer effektivt presset på nordområdene. Vi må forvente enkelte russiske reaksjoner på utplasseringen. B-1B er kapable fly, og Russland til hevde at utplasseringen øker spenningen. Jeg er dog trygg på at norske myndigheters føringer på aktiviteten aktivt vil motvirke noen økt spenning i våre nærområder.

Forsvaret av Norge er tuftet på en betydelig alliert dimensjon, der vårt medlemskap i NATO er en grunnstein i sikkerhetspolitikken. At våre nære allierte ønsker å bruke betydelig med ressurser på å komme til Norge for å øve og trene på forsvaret av Norge er positivt. Oppholdet er midlertidig og aktiviteten vil finne sted innenfor rammene av norsk basepolitikk og norske myndigheters retningslinjer for alliert aktivitet i Norge og våre nærområder.

Vi kansellerte øvelse Joint Viking 2021 i lys av den nye smittesituasjonen med det muterte viruset. Oppholdet på Ørland er av en betydelig mindre skala. Det amerikanske personellet reiser med chartrede fly direkte til Ørland hovedflystasjon og går i karantene ved ankomst – de har i tillegg vært skjermet en periode i USA før avreise. Personellet blir pålagt bevegelsesbegrensninger som i praksis gjør at de kommer til å være avskjermet fra sivilbefolkningen i området. Forsvaret har utarbeidet en robust smittevernplan som vil bli fulgt for hele oppholdet.

SPØRSMÅL NR. 1112

Innlevert 28. januar 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 4. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilket firma har fått anbudet på anbudet på distribusjon av Covid 19-vaksine, og hvor mange underleverandører og andre aktører er involvert i distribusjon av vaksinene i Norge?

Svar:

Folkehelseinstituttet inngikk i 2016 en kontrakt med World Courier etter en anbudskonkurranse på distribusjon av pandemivaksiner. World Courier har Jetpak som underleverandør. Jetpak bruker primært egne kjøretøy og samarbeidspartnere for transport av vaksiner i Sør-Norge. For Nord-Norge brukes kommersielle flyselskaper til å frakte pakker med vaksiner.

SPØRSMÅL NR. 1113**Innlevert 28. januar 2021 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen****Besvart 5. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Hva vil samferdselsministeren konkret gjøre bedre enn i dag for å sikre at det manglende vintervedlikehold ikke fører til farlige og glatte forhold på riksvei 3 som setter liv og helse i fare?

BEGRUNNELSE:

Anbudsutsettingen av vintervedlikeholdet byr på en rekke utfordringer i Østerdalen. De senere dagene har det vært til dels uforsvarlige forhold langs vinterveiene for folk.

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 1104 og nr. 1122 fra representantene Emilie Enger Mehl og Tor André Johnsen som omhandler samme sak og til mine svar på disse.

Statens vegvesen baserer all vegdrift på anbudskonkurranser og fastsetter detaljerte krav i sine kontrakter som entreprenøren er forpliktet til å levere i henhold til. Dersom entreprenøren ikke leverer i henhold til kontrakten er det systemer for økonomiske sanksjoner. I ytterste konsekvens kan kontrakter bli hevet.

Det kan forekomme innkjøringsproblemer i starten av kontraktperioder, men i denne konkrete oppstarten har Statens vegvesen informert meg om at innkjøringsproblemene har vart lenger enn normalt. På riksveg 3 i Østerdalen har entreprenøren ikke levert i henhold til standarden som er satt i kontrakten. Kjøreforholdene på vegen denne vinteren har derfor vært langt dårligere enn det som er vanlig for en veg med vinterdriftsklasse C. Statens vegvesen har presisert at de sjelden opplever denne typen utfordringer med driftsentreprenører.

Driftsklasse C er den vanligste driftsklassen for riksvegnettet i Norge. Både E16 gjennom Valdres, E6 over Dovrefjell og rv. 25 Trysilvegen har denne driftsklassen. Statens vegvesen har informert meg om at de jobber tett sammen med entreprenøren for å få bedret kvaliteten på vinterdriften på rv. 3, slik at vegen blir i samsvar med kravene som stilles for driftsklasse C.

Statens vegvesen har informert meg om at de prioriterer denne saken og har satt av ressurser for å følge opp kontrakten tett gjennom vinteren. Vegvesenet har gjennomført flere møter med driftsentreprenøren for å evaluere entreprenørens innsats under den siste værhenndelsen. Vegvesenet har stilt flere krav som entreprenøren har måttet innfri med omgående frister. Entreprenøren

har utarbeidet nye rutiner for varsling, drift og oppfølging slik at en unngår liknende forhold i fremtiden. Blant annet er brøyterodene nå inndelt i soner med egne so-neansvarlige. Det er utarbeidet en felles instruks for hver enkelt sone og ny organisasjonsplan for drift ved værhenndelser. Det er også utarbeidet sjekklister for oppfølging av underentreprenør. Sjekklisten skal benyttes før og etter værhenndelser for å sikre at alle brøyteenheter er ute på rett sted til rett tid. Jeg er informert om at Statens vegvesen og entreprenøren denne uken skal teste de nye rutinene i en beredskapsøvelse for å sikre at det nye driftsopplegget fungerer på en tilfredsstillende måte.

I denne saken har entreprenøren fått flere økonomiske sanksjoner for mangelfull drift. Jeg er informert om at Statens vegvesen vil følge opp entreprenøren med hyppige kontroller ute på vegen i tiden som kommer. Det er først når entreprenøren gjennomfører vinterdriften i tråd med vinterdriftsklasse C at Statens vegvesen kan vurdere om denne driftsklassen er hensiktsmessig. Jeg er orientert om at Statens vegvesen følger opp saken og vil vurdere å endre bruksklasse dersom det viser seg å være behov for dette.

SPØRSMÅL NR. 1114**Innlevert 28. januar 2021 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen****Besvart 4. februar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Hva er proveny på å fjerne henholdsvis arbeidsgiveravgiften og matmomsen i serveringsbransjen i fire måneder, og vurderer departementet å midlertidig fjerne disse to avgiftene for serveringsbransjen?

BEGRUNNELSE:

Serveringsbransjen er særlig hardt rammet av nedstengingen i forbindelse med korona-pandemien. Ytterligere midlertidige lettelser i avgifter for bransjen vil i mange tilfeller kunne bidra til at mange bedrifter klarer seg.

Svar:

Merverdiavgiften er en generell avgift på forbruk. Når forbruket går ned, går også virksomhetens merverdiavgiftsbelastning tilsvarende ned. Virksomheter som opplever etterspørselssvikt eller nedstenging, vil dermed i liten grad ha nytte av satsreduksjoner i merverdiavgiften. Det er virksomheter som i liten grad er påvirket av pandemien som vil ha mest nytte av en slik satsreduksjon. Det er derfor lite målrettet å støtte serveringssteder som har økonomiske problemer som følge av koronapandemien gjennom fritak for merverdiavgift.

Departementet er ikke kjent med statistikk som viser omsetningen fra serveringsvirksomhet omfattet av den alminnelige merverdiavgiftssatsen. Det vil kreve nærmere utredning for å kunne gi et presist provenyanslag.

Et regneeksempel kan illustrere omfanget av forslaget. Ifølge SSBs omsetningsindeks for transport, reiseliv og IKT, var omsetningen fra serveringsvirksomhet om lag 62 mrd. kroner i 2019. Statistikken inkluderer ikke bare serveringstjenester omfattet av den alminnelige merverdiavgiftssatsen, men også omsetning som er omfattet av den reduserte satsen for næringsmidler på 15 pst., for eksempel hentemat og matlevering uten servering. Omsetningen fra serveringsvirksomhet gikk ned med om lag 20 pst. i de tre første kvartalene av 2020, sammenlignet med samme periode i 2019. I regneeksempelet legges til grunn en omsetning som utgjør om lag 80 pst. av omsetningen i 2019, og at 80 pst. av denne omsetningen er omfattet av den alminnelige merverdiavgiftssatsen. Med disse antagelsene kan provenytapet ved at serveringstjenester har nullsats i merverdiavgiften i fire måneder, anslås til om lag 2,5 mrd. kroner. Det er ikke tatt hensyn til eventuelle tilpasninger.

En fjerning av arbeidsgiveravgiften for serveringsbransjen i 4 måneder vil på usikkert grunnlag gi et provenytap på i størrelsesorden 1 mrd. kroner. Ettersom arbeidsgiveravgiften er regionalt differensiert, vil et midlertidig fritak ikke ha noen effekt for serveringsbransjen i Tiltakssonen, der avgiftssatsen er 0. I andre deler av landet vil effekten bli større desto mer sentralt lokalisert serveringsstedet er.

En fjerning av arbeidsgiveravgiften vil videre være til lite hjelp for virksomheter hvor alle eller en vesentlig del av de ansatte er permitterte, og arbeidsgiverperioden er utløpt. Virksomhetene betaler ikke arbeidsgiveravgift etter utløp av arbeidsgiverperioden, med mindre arbeidsgiver i denne perioden likevel gir ytelser til arbeidstaker som er rapporteringspliktige. For eksempel vil innskudd til pensjonssparing til permitterte arbeidstakere være avgiftspliktig.

Serveringsvirksomheter som er hardt rammet av koronasituasjonen, kan på samme måte som virksomheter i andre bransjer benytte seg av den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet. Formålet med kompensasjonsordningen er å unngå unødvendige konkurser og bevare norske arbeidsplasser gjennom koronakrisen. Kompensasjonsordningen er et mer målrettet virkemiddel overfor virksomheter som opplever etterspørselssvikt, enn en generell, midlertidig fjerning av merverdiavgift og arbeidsgiveravgift for alle virksomheter i en gitt bransje.

SPØRSMÅL NR. 1115**Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 5. februar 2021 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

USAs president Joe Biden tenner nå nytt håp i klimakampen. Han ber kongressen fjerne subsidier til fossil energi. Han innfører et midlertidig vern mot oljeboring på føderalt land. I sitt valgprogram har han gått inn for et globalt forbud mot fossilsubsidier og et internasjonalt moratorium mot oljeleting i Arktis. Det er avgjørende at USAs allierte gir klar støtte til Bidens nye klimapolitikk.

Vil regjeringen støtte Bidens nye klimaforslag, inkludert forslaget om midlertidig vern mot oljeleting i Arktis?

Svar:

Regjeringen ønsker velkommen Biden-administrasjonens tydelige signaler om en offensiv amerikansk klimapolitikk både nasjonalt og internasjonalt. USAs gjennntreden i Paris-avtalen vil ha mye å si for det globale klimasamarbeidet fremover. Presidentordrene som gir et første helhetlig bilde av hvordan Biden-administrasjonens politikk vil se ut, er positive. Administrasjonen ser ut til å ville gå raskt frem med etableringen av den nye amerikanske klimapolitikken. Regjeringen har derfor i vår første kontakter med Biden-administrasjonen, fremhevet klima som et av de områdene der USA og Norge har mye å vinne på med fornyet dialog og samarbeid.

I klimaforhandlingene i FN har vi allerede etablerte kanaler og fora for dialog med USA. Det er grunn til å tro at drøftingene med USA vil bli enklere sett fra norsk ståsted fremover. Vi ligger godt i forkant av USA gjennom vårt innmeldte utslippsbidrag i samarbeidet under Paris-avtalen. På mange måter er det nå opp til Biden-administrasjonen selv å sette handling bak ord hvis USA skal gjenvinne tillit og vise lederskap i praksis. For å overbevise andre land om større ambisjoner og forsterkede klimamål under Paris-avtalen, må USA - slik Norge har gjort - presentere en overbevisende plan for gjennomføring.

Blant områdene der vi sonderer mulighetene for klimasamarbeid med USA fremover er klimafinansiering og annen støtte til utviklingsland - inkludert til klimatilpasning og forebygging, reduserte utslipp fra avskoging, fornybar energi, havbaserte klimatiltak, klima og sikkerhet, og klimarelaterte spørsmål i Arktis. Vi håper selvsagt gjennom dette også å bidra til bedre muligheter på klimaområdet for norsk industri og næringsliv, og til forsterket samarbeid innen forskning og utvikling.

Bidens presidentordre om midlertidig stans av oljeleting i Alaskas Arctic National Wildlife Refuge (ANWR), gjelder et verneområde på land i Alaska som har vært

politisk omstridt i USA. Den politiske debatten som har pågått over lang tid i USA om hvor myndighetene skal tillate leting etter nye olje- og gassressurser, lar seg ikke enkelt overføre til norske forhold. Arktis er mangfoldig, det gjelder klima, vær, bosettingsmønster, næringsliv og naturressurser. I Norge har vi hatt bosetting og næringsliv nord for polarsirkelen i uminnelige tider. Golfstrømmen gjør at våre nordligste havområder har helt andre klimatiske og naturmessige forhold enn for eksempel havområdene utenfor Alaska. Norge ser for øvrig frem til dialog med USA om nordområdene og verdens felles utfordringer, både bilateralt og i andre relevante fora.

Gjennom flere tiår har vi drevet en trygg og sikker produksjon av olje og gass på norsk sokkel. Forutsetningene for å gjøre det samme i våre nordligste havområder er i utgangspunktet ikke vanskeligere enn lenger sør. Tildelinger av lisenser for leting og produksjon foregår etter strenge kriterier for miljø, helse og sikkerhet. Ingen havområder kan gjøres tilgjengelige for petroleumsvirksomhet uten at Stortinget har vedtatt åpning. Slik må det være også i fremtiden. Norsk petroleumspolitikkk må bestemmes av folkevalgte i Stortinget og av den norske regjeringen.

I forvaltningsplanene for norske havområder har vi som kjent, satt en grense for petroleumsvirksomheten. Det skal ikke igangsettes petroleumsvirksomhet i områder der det forekommer havis mer enn 15 % av dagene i april. Ingen andre arktiske land har satt en slik fast grense for petroleumsvirksomhet i Arktis, heller ikke USA.

I norsk del av det sørlige Barentshavet har det vært drevet petroleumsvirksomhet i 40 år. Det er boret mer enn 150 letebrønner. Det er bygd ut felt og produsert på en sikker og forsvarlig måte. Dette vil vi også gjøre fremover slik at fellesskapet kan høste av naturressursene også i nord.

I 2013 vedtok Stortinget åpning av nye områder i Barentshavet sørøst. Dette skjedde etter at delelinjen mot Russland var avklart. Stortinget tok senest sommeren 2020 stilling til arealmessige rammer for petroleumsvirksomhet i åpnede områder gjennom behandlingen av forvaltningsplanene for norske havområder.

Norge er, sammen med EU, blant de landene som har den mest ambisiøse klimapolitikken i verden. Dagens petroleumspolitikkk er forenlig med vårt mål under Paris-avtalen.

Petroleumsvirksomheten i Norge er allerede underlagt streng virkemiddelbruk for å begrense utslippene til luft fra produksjonsaktiviteten. Kvoteplikt og CO2-avgif-

ten er hovedvirkemidlene i klimapolitikken på norsk sokkel. I klimaplanen som regjeringen nylig la frem, legges det

blant annet opp til en opptrapping av CO₂-avgiften også for petroleumsvirksomhetene. Samtidig vil regjeringen følge opp anbefalingene fra klimarisikoutvalget og som det fremgår i Granavolden-plattformen, stille krav til at selskapene synliggjør klimarisiko i sine utbygging-splaner.

Når det gjelder arbeidet mot subsidiering av fossile brensler, slutter regjeringen opp om FNs bærekraftsmål 12c om å redusere ineffektive subsidier til fossilt brensel ved å fjerne markedsvriddinger som oppmuntrer til overforbruk. Regjeringen vedtok i 2014 en strategi for å støtte opp om det internasjonale arbeidet med utfasing av subsidier som er skadelige for miljø og klima, som motvirker

rettferdig fordeling og som undergraver bærekraftig utvikling.

I oppfølgingen av denne strategien har regjeringen støttet det internasjonale arbeidet for økt forståelse og oppslutning hos myndigheter og befolkning om fordelene ved utfasing av subsidier til fossile brensler. Norge deltar blant annet i vennegruppen for reform av fossile subsidier. Formålet til vennegruppen er å bygge konsensus internasjonalt om viktigheten av reform av fossile subsidier.

Regjeringen støtter også myndigheter i utviklingsland som har politisk vilje til å gjennomføre helhetlige, langsiktige og bærekraftige reformer knyttet til subsidier til fossile brensler, blant annet som supplement til Norges betydelige utviklingssamarbeid generelt.

SPØRSMÅL NR. 1116

Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 3. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Pandemisituasjonen gjør at mange kunstnere nå helt eller delvis har mistet inntekten sin. Utenlandske kunstnere med oppholdstillatelse som selvstendige næringsdrivende får beskjed fra UDI at de ikke vet hva slags konsekvenser bortfallet av inntekt vil ha for fornyelse av oppholdstillatelsen.

Hva har regjeringen gjort og hva vil regjeringen gjøre for å løse denne situasjonen slik at de kan få en fornyet oppholdstillatelse og hva slags økonomisk støtte kan disse kunstnerne få?

BEGRUNNELSE:

UDI oppgir følgende på sin hjemmeside om situasjonen for selvstendige næringsdrivende som helt eller delvis har mistet sin inntekt:

Jeg har oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende og har helt eller delvis mistet inntekten min. Mister jeg oppholdstillatelsen min nå?

Hvis du har en gyldig oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende, trenger du ikke melde fra til UDI eller politiet hvis du har helt eller delvis mistet inntektene dine.

Du kan oppholde deg i Norge så lenge oppholdstillatelsen din er gyldig.

Vi vet ikke nå hvilken betydning det vil kunne få på en søknad om fornyelse av oppholdstillatelsen din, eller en søknad om permanent oppholdstillatelse, hvis du har helt eller delvis mistet inntektene. Vi vil komme tilbake med mer informasjon når vi vet noe mer.

Svar:

Utlendinger som gis oppholdstillatelse i Norge må være sikret underhold og bolig, slik at de kan forsørge seg selv. For å få oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende er det en forutsetning at underhold i det vesentlige vil være sikret gjennom ervervsvirksomheten. Det stilles derfor krav om at det er økonomisk grunnlag for virksomheten. Midler fra kompensasjons- og tilskuddsordninger knyttet til covid-19-pandemien medregnes ikke som del av underholdskravet.

Det er usikkert hvor lenge dagens situasjon med tapt arbeidsinntekt som følge av covid-19-pandemien vil kunne vare, og hvilke konsekvenser det på sikt vil ha for utlendinger med oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende som søker om fornyet tillatelse. Eventuelle unntak fra underholdskravet må vurderes opp mot de samfunnsmessige omkostningene det vil ha dersom utlendingen ikke klarer å oppnå tilstrekkelig inntekt etter pandemien og må få støtte fra det offentlige.

Vi har ingen forsikring om at selvstendig næringsdrivende som helt eller delvis har mistet inntekten sin under pandemien vil kunne få tilstrekkelig inntekt etter pandemien. Det vil ha negative samfunnsøkonomiske konsekvenser dersom det gis fornyet oppholdstillatelse i saker der det ikke lenger er økonomisk grunnlag for driften av virksomheten. På denne bakgrunn har regjeringen valgt ikke å gjøre unntak fra underholdskravet for selvstendig næringsdrivende som har mistet inntekten sin under pandemien.

Til spørsmålet om hva slags økonomisk støtte som kan gis, viser jeg til at utlendinger med oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende, på lik linje med andre

næringsdrivende som har mistet oppdrag og inntekt under koronapandemien, kan få midler gjennom ulike kompensasjonsordninger som er opprettet for å avhjelpe konsekvensene av covid-19, slik som

- kompensasjonsordning for selvstendig næringsdrivende og frilansere
- kompensasjonsordning for næringslivet der bedrifter med stort omsetningsfall som følge av virusutbruddet kan få dekket en andel av sine uunngåelige kostnader av staten
- kompensasjonsordninger for kultur-, frivillighets- og idrettssektoren.

SPØRSMÅL NR. 1117

Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 9. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke vurderinger har norske helsemyndigheter gjort rundt en eventuell anskaffelse av REGN-COV2 eller tilsvarende «antistoff»-legemidler, og hvordan vil helseministeren sikre avtaler som gir oss rask tilgang til dette eller tilsvarende «antistoff»-legemidler, dersom faglige anbefalinger tilsier at denne typen legemidler bør benyttes i behandlingen av koronapasienter?

BEGRUNNELSE:

Deutsche Welle meldte nylig at Tyskland har kjøpt 200.000 doser av REGN-COV2 som det første landet i EU, for behandling av COVID-19-pasienter. Samtidig har tidligere informasjon om dette og legemidler med tilsvarende behandlingsformål gått ut på at det vil være begrenset med tilgang på denne typen medisiner, da produksjon er avhengig av en dyrkningsprosess som ikke kan settes på høygir.

Svar:

Regjeringen iverksatte tidlig i pandemien omfattende tiltak for å ivareta tilgangen til legemidler i Norge. Blant annet ble det etablert beredskapslagre i primær- og spesialisthelsetjenesten, som også omfatter legemidler til behandling av covid-19-pasienter. Listen over legemidler som inkluderes i covid-19-beredskapslageret er dynamisk, og tilpasses ved behov. Den vil dermed også kunne om-

fatte nye legemidler til behandling av covid-19-pasienter, herunder overnevnte REGN CoV-2.

Norge signerte 20. mars i 2020 en rammeavtale som gir oss muligheten til å delta i felles anskaffelser av blant annet legemidler med EU, «Joint Procurement Agreement» (JPA). Helsedirektoratet er nasjonalt kontaktpunkt for JPA opp mot EU. Som ledd i dette har Helsedirektoratets ansvar for å involvere og koordinere samarbeid med de regionale helseforetakene, Legemiddelverket, Folkehelseinstituttet, Sykehusinnkjøp HF, departementet og ev. andre aktører i pågående og fremtidige felles anskaffelser og prosesser rundt disse.

Norge ble nylig tilbudt å delta i en felles anskaffelse av legemiddelet REGN CoV-2 fra Regeneron/Hoffman la Roche via JPA. Norge har meldt sin interesse for å delta i felles innkjøp med EU av et begrenset antall REGN CoV-2, basert på de pasientkategorier dette kan være aktuelt for.

REGN CoV-2 har foreløpig ikke fått markedsføringstillatelse (MT). Søknader om MT for legemidler til behandling av covid-19 behandles sentralt av det europeiske legemiddelbyrået (EMA). EMAs «task force for covid-19» (ETF) er i tidlig dialog med utviklere av denne typen legemidler og identifiserer de legemidlene som fremstår som mest lovende. En søknad om MT vil ofte komme etter dialog mellom produsent og ETF. Utredningsprosessen gjennomføres så raskt som mulig. Erfaringen så langt er at tidslinjene avhenger av datainnsamlingen og produsentenes evne til å ferdigstille nødvendig dokumentasjon. For flere av de mest lovende produktene

gjennomføres en såkalt «rolling review», der dataene vurderes løpende i fellesskap av nettverket av legemiddelmyndigheter i Europa.

Vi ønsker i utgangspunktet å ta i bruk legemidler som er formelt godkjent i EØS, og som da har et så fullstendig dokumentasjonsgrunnlag som mulig. Dersom covid-19-legemidler uten markedsføringstillatelse skal tas i bruk i Norge, må dette være basert på en samlet vurdering av smittesituasjonen og utviklingen sett opp mot nytte-risiko forholdet ved legemidlet.

Representanten viser til en mulig begrensning i tilgang til monoklonale antistoffer, og er bekymret for produksjonskapasitet. Legemiddelverket opplyser om at det er stor kapasitet for produksjon av monoklonale antistoffer på verdensbasis. Kapasiteten til å produsere et nytt covid-19-legemiddel kan være begrenset i en oppstartsfase. Samtidig viser erfaringer fra andre legemidler at kapasiteten svært raskt kan skaleres opp, dersom de vurderes som effektive og sikre for behandling av covid-19.

SPØRSMÅL NR. 1118

Innlevert 22. januar 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 10. februar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Når vil regjeringen legge frem den varslede handlingsplanen for en giftfri hverdag, og vil den inneholde effektive tiltak og virkemidler som vil stanse bruken av miljøgifter i forbrukerprodukter?

BEGRUNNELSE:

Globalt er miljøgifter en av de tre viktigste miljøutfordringene, sammen med klimagassutslipp og bevaring av biologisk mangfold. Hver dag eksponeres vi for hundrevis av miljøgifter, blant annet via luft, mat og drikke, samt mange hverdagsprodukter som klær, leker, elektronikk, møbler, og kosmetiske produkter. Blant annet skismøring som inneholder fluor er både miljø- og helseskadelig, og skismørere kan melde om sterke helseplager. Miljøgiftene kan føre til irreversible skader på miljø og helse.

I 2015 fikk vi vår første Handlingsplan for å stanse utslipp av miljøgifter, kalt «Et miljø uten miljøgifter», med en målsetting om «at utslipp og bruk av miljøgifter kontinuerlig skal reduseres i den hensikt å stanse utslippene innen 2020». Målet har ikke blitt nådd, og regjeringen har lovet en ny femårig handlingsplan. Regjeringen har i både Jeløya- og Granvolden-plattformen lovet å

«Legge frem en handlingsplan for giftfri hverdag.»

Miljødirektoratet fikk i 2019 oppdrag fra Klima- og miljødepartementet å lage et utkast til ny handlingsplan for en giftfri hverdag for perioden 2020 til 2025. Handlingsplanen skal sikre et målrettet og effektivt arbeid med å redusere bruk og utslipp av helse og miljøfarlige kjemika-

lier så langt det er hensiktsmessig, stanse bruk og utslipp av miljøgifter og stoffer med tilsvarende bekymring, og sørge for forsvarlig håndtering av helse- og miljøfarlige kjemikalier.

Utkastet fra Miljødirektoratet er oversendt Klima- og miljødepartementet, og handlingsplanen var forventet å behandles og ferdigstilles før jul.

Svar:

Utslepp og bruk av miljøgifter er ei alvorleg global miljøutfordring. Miljøgiftene er skadelege for både menneske og miljø, dei bygger seg opp i næringskjeda og tek lang tid å bryte ned. Norske styresmakter prioriterer derfor høgt å stanse utslepp og bruk av miljøgifter i forbrukerprodukt og frå andre kjelder.

Miljødirektoratet ga våren 2020 eit fagleg innspel til ein ny handlingsplan for ein giftfri kvardag. Klima- og miljødepartementet bad om eit slikt innspel for å følgje opp Jeløya- og Granvolden-plattformene.

Det er ei rekkje aktivitetar internasjonalt på feltet, og som er viktig for å redusere bruk og utslepp av farlege kjemiske stoff. Regulering og andre tiltak på europeisk og globalt nivå er heilt avgjerande, mellom anna fordi produkta i stor grad vert produsert i andre land og fordi mykje forureining transporterast over landegrenser med luft- og havstraumar. Gitt kor viktig det internasjonale arbeidet er for trygge produkt og for miljøet i Noreg, er det viktig å sjå desse prosessane i samheng med arbeidet med ein giftfri kvardag i Noreg. Noreg er svært aktive i globale fora, til dømes med å få på plass eit globalt rammeverk i for kjemikalier og avfall etter 2020.

EU la våren 2020 fram ein ny handlingsplan for sirkulær økonomi. I 2021 kjem EUs initiativ i produktpolitikken, som òg skal dekkje ei gjennomgang av økodirektivet. Innhald av og handsaminga av farlege kjemiske stoff i ein rekke forbrukarprodukt som elektrisk og elektronisk utstyr, tekstilar og møbel vil vere del av gjennomgangen.

I arbeidet med å redusere risikoen frå helse- og miljøfarlege stoff er kjemikaliestrategien for berekraft som EU-kommisjonen lanserte i oktober 2020 svært viktig.

Denne inneheld ei rekke tiltak som skal gjennomførast dei kommande åra, mellom anna å forby miljøgifter i ei rekke forbrukarprodukt. Noreg har i fleire år arbeidd for at kjemikaliestrategien skulle bli så ambisiøs som den no har blitt.

Eg tar miljø- og helseproblema knytt til miljøgifter og andre kjemikalier på stort alvor og departementet arbeider no med oppfølging av Jeløya- og Granavolden-plattformene.

SPØRSMÅL NR. 1119

Innlevert 27. januar 2021 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 5. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva gjør regjeringen for å sikre at svært vare mennesker med utviklingshemning og andre kognitive funksjonsnedsettelser kan bli vaksinert på en slik måte at en unngår bruk av medisiner eller tvang?

BEGRUNNELSE:

Begrunnelse

Noen personer med utviklingshemning og andre kognitive funksjonsnedsettelser kan være svært vare overfor endringer eller nye situasjoner, spesielt situasjoner som en ikke forstår. En del i disse gruppene har også tillegg utfordringer som plasserer dem blant gruppene som prioriteres høyest i vaksinasjonsprogrammet.

Selve gjennomføringen av vaksinasjonen er kommunenes ansvar. Fra tilsyn med tjenestene og senest med VGs dekning av ulovlig innføring av besøksforbud i hjemmene til mennesker med utviklingshemning, vet vi at kommunene nødvendigvis ikke utøver sine plikter. Det er en statlig oppgave å sikre at også kommunene utøver sine plikter på en forsvarlig måte.

Svar:

Først vil jeg understreke at det er kommunene som har ansvaret for å tilby koronavaksinasjon til personer i anbefalte grupper som oppholder seg i kommunen. Kommunene bestemmer selv hvordan de vil gjennomføre vaksinasjonen lokalt og hvilke samarbeidspartnere de vil bruke. Hvordan dette organiseres kan dermed være ulikt

fra kommune til kommune. I noen tilfeller kan det være aktuelt at hjemmetjenesten gir vaksinen.

Vaksinering er et frivillig tilbud som er basert på personens samtykke. I de tilfeller personen ikke kan samtykke, må vaksinering skje på et annet rettsgrunnlag enn samtykke. Det aktuelle rettsgrunnlag for en person uten samtykkekompetanse som ikke motsetter seg vaksinering være pasient- og brukerrettighetsloven (pbrl.) § 4-6. Dersom en person uten samtykkekompetanse motsetter seg vaksinering, antas det at i all hovedsak ikke vil være aktuelt å vaksinere personen. Dersom det i enkeltstående tilfelle etter en konkret vurdering likevel vurderes å vaksinere personen, kan vaksineringen kun gjennomføres hvis de strenge vilkårene i pbrl. § 4A-3 er oppfylt. Helsedirektoratet har informert landets kommuner og statsforvaltere om dette i brev datert 18.1.2021.

Det er mange mennesker som kan være vare for endringer og nye situasjoner, spesielt personer med utviklingshemning eller annen kognitiv svikt. Det er ulike grunner til dette. Noen kan være redde for nålestikk, andre kan være redde for å oppsøke stedet hvor vaksinen skal settes eller for ting de har hørt om vaksinen som f.eks. bivirkninger. Andre igjen kan bli utrygge av det bruddet i rutiner som vaksinasjonen utgjør. Vansker med å tolke situasjonen og forstå det som foregår, kan også ha betydning.

I situasjoner hvor en person uten samtykkekompetanse uttrykker motstand mot å ta vaksinen, følge med til vaksinasjonsstedet el, er det viktig å være lydhør overfor personens motforestillinger, og bruke tid og prøve å forstå personens motstand. Tiltak som informasjon, tillitsskapende tiltak og personsentrert omsorg vil være

viktige. I mange tilfeller vil man på forhånd kunne forutsi hvilke pasienter eller brukere som vil oppleve vaksinasjonsprosedyren som vanskelig, og det er da viktig å forberede personen og å sette av god tid i forkant av det planlagte vaksinasjonstidspunktet.

Det er nødvendig å gi god informasjon som er tilpasset den enkelte. Til dette formålet kan det være nyttig å bruke hjelpemidler, som lettest informasjon. Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming (NAKU) er i ferd med å oversette lettest informasjon om vaksinasjon basert på materiell fra European association of service providers for persons with disabilities og Inclusion Europe. Dette materialet er allerede oversatt til 12 andre språk og oversettes i samarbeid med Norsk forbund for utviklingshemmede.

Det er høy oppmerksomhet på gjennomføring av vaksinasjonsprogrammet. Personer som har erfaringer og opplevelser som de ønsker å ta opp i forbindelse med vaksinasjon, kan ta kontakt med sitt lokale pasient- og brukerombud, kommunen eller en brukerorganisasjon. Helsedirektoratet har jevnlig kontaktmøter med brukerorganisasjonene.

Forebygging av tvangsbruk og tilrettelegging for frivillig gjennomføring av helsehjelp og andre tiltak er noe vi jobber kontinuerlig med. Under pandemien har det vært brukt mye ressurser på utarbeidelse av veiledningsmateriale om frivillig gjennomføring av ulike smitteverntiltak som begrensning av sosial kontakt, smitteisolering mv.

Gjennomføringen av vaksinasjonsprogrammet følges tett av Statsforvalteren, som skal holde Statens helsetilsyn og Helsedirektoratet orientert om forholdene i fylket.

SPØRSMÅL NR. 1120

Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 9. februar 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

Kan statsråden være så snill å se på muligheten til å redde driften av Nordland Kunst- og Filmhøyskole, ved en bevilgning i revidert statsbudsjett samt et løfte om finansiering i budsjett 2022?

BEGRUNNELSE:

Viser til budsjettinnstillingene fra Familie- og kulturkomiteen samt Utdanningskomiteen der opposisjonen foreslår å opprettholde Nordland Kunst- og Filmhøyskole ved å gi statlige midler til videre drift.

Skolen representerer en unik utdanning innen film og kunst som er av nasjonal betydning for hele det norske film- og tv-produksjonsmiljøet, og slik sett representerer skolen en unik rekrutteringsarena, samt utdanningstilbud i Norge, knytta til den delen av bransjen som internasjonalt er i vekst. Likevel er skolen i en situasjon der man trenger økonomisk overgangsfinansiering for å kunne planlegge for opptak av nye studenter.

I Arbeiderpartiets alternative budsjett for 2021 lå det inne en satsing på studieplasser som ville opprettholdt skoletilbudet ved Nordland Kunst- og Filmhøyskole. Representanter for regjeringspartiene uttalte seg i forkant av budsjettforliket positivt til å finne en løsning med statlige bidrag til videre drift. Likevel fantes det ingen løsning for

skolen da budsjettforliket med FrP og regjeringen ble presentert. Dette kan bety kroken på døra for muligheten til å tilby utdanning av ypperste kvalitet til ungdom som vil inn i film, kunst- og tv-produksjon fremover.

Svar:

Nordland kunst- og filmhøyskole var i utgangspunktet en fagskole og med tilskudd over Kunnskapsdepartementets budsjett, forvaltet av Nordland fylkeskommune. Til og med våren 2019 hadde skolen studenter på fagskoleutdanning i kunst og film. I en overgangsperiode til og med 2020 har departementet skjermet fagskolene som fikk tilskudd over Kunnskapsdepartementets budsjett også før omleggingen av tilskuddsordningen for fagskoler i 2018, deriblant daværende Nordland kunst- og filmfagskole. Disse fagskolene er i en særstilling fordi de er små og har et nasjonalt nedslagsfelt. I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2020 vedtok Stortinget at disse fagskolene skal skjermes for fylkeskommunenes prioriteringer også etter 2020.

I 2013 startet fagskolen opp prosjektet Fra fagskole til høyskole. Fagskolen videreutviklet de to fagskoleutdanningene til en treårig bachelorutdanning i bevegelige bilder. Bachelorutdanningen fikk akkreditering fra NO-KUT i 2017, og fra og med høsten 2019 har det kun blitt

tatt opp bachelorstudenter, ikke fagskolestudenter, ved Nordland kunst- og filmhøyskole. Skolen kan derfor ikke nå få fagskoletilskudd. Skolens akkreditering av fagskoledanning gjelder imidlertid fortsatt, selv om det i dag ikke er fagskoletilbud på skolen.

Stortinget vedtok nye bestemmelser i universitets- og høyskoleloven om statstilskudd til private høyskoler i 2019, som ble endret med virkning fra 1. januar 2020. Etter loven § 8-3 første ledd må private høyskoler som hovedregel ha institusjonsakkreditering fra NOKUT for å kunne søke om statstilskudd. Denne endringen må sees i sammenheng med ambisjonen om å løfte kvaliteten i høyere utdanning og sikre sterke institusjoner og fagmiljøer. Som privat høyskole har Nordland kunst- og filmhøyskole anledning til å søke om institusjonsakkreditering eller gå i dialog om mulig sammenslåing med institusjoner som er institusjonsakkreditert.

Etter loven § 8-3 andre ledd kan private høyskoler søke departementet om unntak fra kravet om institusjonsakkreditering dersom det er særlig samfunnsmessige behov for utdanningen. Lovens forarbeider, se Prop. 9 L

(2019–2020), forutsetter at denne unntaksbestemmelsen skal praktiseres snevert og ikke være en alternativ vei for å få statstilskudd. Private høyskoler som har eller får institusjonsakkreditering, eller som eventuelt skulle få unntak fra kravet om institusjonsakkreditering, har ikke et automatisk krav på statstilskudd, men må søke om dette. Søknadene behandles i de årlige budsjettprosessene og er avhengig av prioriteringer. Det er Stortinget som i behandlingen av de årlige statsbudsjettene tar endelig stilling til hvilke private høyskoler som skal få statstilskudd og nivået på tilskuddet.

Avslutningsvis vil jeg peke på at det er flere private høyskoler som ikke mottar statstilskudd, men som har andre finansieringskilder. Universitets- og høyskoleloven regulerer bare kravene for å kunne få tilskudd etter den særlige tilskuddsordningen for private høyskoler over Kunnskapsdepartementets budsjett. Loven er ikke til hinder for at en privat høyskole får tilskudd eller annen finansiering fra andre instanser, private eller offentlige. For eksempel kan dette være kommunale eller fylkeskommunale tilskudd.

SPØRSMÅL NR. 1121

Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 8. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvilken lovhjemmel og begrunnelse ligger bak departementets sladding og hemmelighold av opplysninger i rapporten som er sendt de folkevalgte i Kristiansand kommune, og mener statsråden at det er innenfor rammen av respekt for lokaldemokratiet å hemmeligholde informasjon slik?

BEGRUNNELSE:

Osdag 27. januar 2021 kunne vi lese en artikkel i Fædrelandsvennen med den svært spesielle tittelen «Temmelig hemmelig». Saken handlet om informasjon, eller retttere sagt mangelen på informasjon, som tilflyter bystyret i Kristiansand om byggeprosjektet Gartnerløkka.

I en referatsak i møtet denne onsdagen var det lagt ved en rapport, «Kvalitetssikringsrapport KS2 av E18/E39 Gartnerløkka – Kolsdalen», som er utarbeidet på bestilling fra Samferdselsdepartementet og Finansdepartementet. Rapporten var ment å gi de folkevalgte og Kristiansand kommune opplysninger om et viktig og sentralt

byggeprosjekt i byen, men store deler av dokumentet var sladdet og dermed hemmeligholdt.

Faktisk var nærmere 20 sider sladdet og all informasjon fjernet med tung sort sladd. Blant annet det som ifølge innholdsfortegnelsen skulle dreie seg om en kuttliste, altså akkurat det temaet en kommunal arbeidsgruppe spilte inn for å se om kostnadene kunne reduseres. Det er uklart hva som ligger bak avgjørelsen om å hemmeligholde denne informasjon, og hvilken lovhjemmel som har blitt brukt. Det er også ekstra oppsiktsvekkende at statlige myndigheter forsøker å tilbakeholde og hemmeligholde informasjon fra de folkevalgte i en av landets kommuner.

Svar:

Jeg kan bekrefte at Kristiansand kommune den 02.06.20 fikk delvis innsyn i rapporten av 24.04.2020 (KS2 av E18/E39 Gartnerløkka – Kolsdalen). Det er vanlig praksis at KS2-rapporter sladdes og unntas delvis fra offentligheten i forbindelse med innsynskrav. Det som unntas fra offentligheten er særlig økonomiske forhold og usikker-

hetsaspekter i prosjektet, som kan påvirke den etterfølgende anbudskonkurransen om selve gjennomføringen av prosjektet på en uheldig måte. I departementets svar til kommunen fremgår: «Din begjæring om innsyn i dokument 21 i sak 19/1780 avslås delvis med begrunnelse i offentliglova § 23 første ledd. Merinnsyn etter off. lova § 11 er vurdert». Det ble samtidig opplyst om rett til å kreve nærmere begrunnelse for avslaget, og rett til å klage.

Offentliglova § 23 første ledd åpner for adgang til å unnta opplysninger når det er påkrevd av hensyn til forsvarlig gjennomføring av økonomiforvaltningen til organet. Hensynet til en forsvarlig gjennomføring av økonomiforvaltningen ivaretas ved at de opplysningene som det er taktisk ugunstig for Statens vegvesen som byggherre å eksponere av hensyn til konkurransen om oppdraget, blir sladdet. Det kan eksempelvis være byggherrens egne anslag over hva deler av arbeidet vil koste og konkrete usikkerhetsvurderinger.

Offentliglova § 11 fastslår at det alltid skal foretas en konkret meroffentlighetvurdering, der det vurderes om hensynet til offentlig innsyn veier tyngre enn behovet for unntak. Spesielt i saken er særlig at en arbeidsgruppe fra Kristiansand kommune har bidratt med forslag til prosjektets «kuttliste». Kommunen har derfor en naturlig interesse i å se hvorvidt innspill fra kommunen har påvirket innholdet i rapporten.

I lys av spørsmålet fra representanten Hoksrud og nylig medieomtale av saken, har jeg - i samråd med Statens vegvesen - foretatt en ny vurdering av meroffentlighet. Jeg har på denne bakgrunn bedt Statens vegvesen oversende en ny versjon av rapporten til Kristiansand kommune, hvor kun det som er særskilt viktig for å sikre en god konkurranse om utbyggingen er unntatt/sladdet, jf. offentliglova § 23 første ledd.

SPØRSMÅL NR. 1122

Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 5. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Er endringene med redusert vintervedlikehold på Rv 3 i tråd med nullvisjonen, hvor ingen skal bli hardt skadd eller drepte på veiene, og er i så fall samferdselsministeren villig til å bedre vintervedlikeholdet ved å gå tilbake til samme standard som før, dvs. driftsklasse B?

BEGRUNNELSE:

I 2020 besluttet Statens vegvesen å nedgradere vintervedlikeholdet på Rv 3 fra klasse B til C.

Både lokalbefolkningen og NLF reagerte sterkt. De fryktet at dårligere vedlikehold ville resultere i dårligere kjøreforhold og flere ulykker

Nedklassifisering fra B til C betyr dårligere vedlikehold om vinteren. Det saltes, brøytes og strøs mindre. Dermed bygger det seg opp snø og is, som gjør at det blir sporete og vanskelig kjøreforhold.

Yrkessjåførene melder om at riksvei 3 aldri har vært så dårlig som nå i vinter. Jeg registrerer at både SVV og Samferdselsministeren har antydnet at problemene skyldes ny entreprenør og at det ikke er uvanlig i en oppstartsfase. Men dårlig vedlikehold og dårlige kjøreforhold har ikke

bare et problem i starten av vinteren, det er fortsatt et problem nå i slutten av januar.

Det var en dødsulykke på Rv 3 før jul i fjor, hvor en personbil fikk sleng, snurret rundt og traff et vogntog i fronten. I tillegg til at en person døde så var det flere alvorlige skadde. Yrkessjåfører, lokalbefolkningen, flere ordførere og FrP frykter flere alvorlige ulykker.

Samferdselsministeren er kjent for å være veldig opptatt av trafiksikkerhet. Et av de viktigste trafiksikkerhets tiltakene er å ha gode veier og sørge for godt vintervedlikehold. Det ser vi spesielt på Rv 3 hvor mange ulykker skjer om vinteren hvor kjøretøyene får skrens og sleng på bilen og kommer over i motsatt kjørebane.

I mitt spørsmål om nedklassifiseringen av Rv 3 til Samferdselsministeren i mars 2020 svarer bl.a. ministeren at det av hensyn til miljøet er et krav om å bruke mindre salt. Det reagerer FrP veldig sterkt på. Det blir helt feil å redusere vedlikeholdet, noe som igjen vil gå ut over trafiksikkerheten, for å spare miljøet. Det er viktigere å ha trygge gode veier og spare liv og helse, enn å spare miljøet ved å bruke mindre salt.

I svaret fra Hareide til undertegnede i mars i 2021 skriver samferdselsministeren at han vurderer å endre bruksklasse, dersom dette viser seg å være nødvendig. Dette er et

meget positivt svar. De dårlige erfaringene vi nå har, bør være mer enn tilstrekkelig dokumentasjon til at Samferdselsministeren ber SVV gå tilbake til driftsklasse B.

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 1104 og nr. 1113 fra representantene Emilie Enger Mehl og Nils Kristen Sandtrøen som omhandler samme sak og til mine svar på disse.

Statens vegvesen baserer all vegdrift på anbudskonkurranser og fastsetter detaljerte krav i sine kontrakter som entreprenøren er forpliktet til å levere i henhold til. Dersom entreprenøren ikke leverer i henhold til kontrakten er det systemer for økonomiske sanksjoner. I ytterste konsekvens kan kontrakter bli hevet.

Det kan forekomme innkjøringsproblemer i starten av kontraktperioder, men i denne konkrete oppstarten har Statens vegvesen informert meg om at innkjøringsproblemene har vart lenger enn normalt. På riksveg 3 i Østerdalen har entreprenøren ikke levert i henhold til standarden som er satt i kontrakten. Kjøreforholdene på vegen denne vinteren har derfor vært langt dårligere enn det som er vanlig for en veg med vinterdriftsklasse C. Statens vegvesen har presisert at de sjelden opplever denne typen utfordringer med driftsentreprenører.

Driftsklasse C er den vanligste driftsklassen for riksvegnettet i Norge. Både E16 gjennom Valdres, E6 over Dovrefjell og rv. 25 Trysilvegen har denne driftsklassen. Statens vegvesen har informert meg om at de jobber tett sammen med entreprenøren for å få bedret kvaliteten

på vinterdriften på rv. 3, slik at vegen blir i samsvar med kravene som stilles for driftsklasse C.

Statens vegvesen har informert meg om at de prioriterer denne saken og har satt av ressurser for å følge opp kontrakten tett gjennom vinteren. Vegvesenet har gjennomført flere møter med driftsentreprenøren for å evaluere entreprenørens innsats under den siste værhendelsen. Vegvesenet har stilt flere krav som entreprenøren har måttet innfri med omgående frister. Entreprenøren har utarbeidet nye rutiner for varsling, drift og oppfølging slik at en unngår liknende forhold i fremtiden. Blant annet er brøyterodene nå inndelt i soner med egne so-neansvarlige. Det er utarbeidet en felles instruks for hver enkelt sone og ny organisasjonsplan for drift ved værhendelser. Det er også utarbeidet sjekkliste for oppfølging av underentreprenør. Sjekklisten skal benyttes før og etter værhendelser for å sikre at alle brøyteenheter er ute på rett sted til rett tid. Jeg er informert om at Statens vegvesen og entreprenøren denne uken skal teste de nye rutinene i en beredskapsøvelse for å sikre at det nye driftsopplegget fungerer på en tilfredsstillende måte.

I denne saken har entreprenøren fått flere økonomiske sanksjoner for mangelfull drift. Jeg er informert om at Statens vegvesen vil følge opp entreprenøren med hyppige kontroller ute på vegen i tiden som kommer. Det er først når entreprenøren gjennomfører vinterdriften i tråd med vinterdriftsklasse C at Statens vegvesen kan vurdere om denne driftsklassen er hensiktsmessig. Jeg er orientert om at Statens vegvesen følger opp saken og vil vurdere og endre bruksklasse dersom det viser seg å være behov for dette.

SPØRSMÅL NR. 1123

Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 10. februar 2021 av utenriksminister Ine Eriksen Søreide

Spørsmål:

Riksrevisjonen har tatt initiativ til å granske UDs tilskudd til IPI, selv om Utenriksministeren har forsikret om at alle UDs tildelinger gjøres innenfor regelverket. IPI-saken er ikke den eneste som indikerer at det har vokst frem en kultur i UD der vennskap påvirker tildeling av midler.

Er utenriksministeren enig i at slike saker svekker tilliten til at UD forvalter folks skattepenger godt, og hva vil utenriksministeren eventuelt gjøre for å gjenopprette denne tilliten?

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv (DN) har gjennom en rekke artikler satt søkelys på pengestøtten til International Peace Institute (IPI), der Terje Rød-Larsen var president. Det har blant annet kommet frem at den norske støtten til tenketanken over statsbudsjettet økte kraftig fra 2005, da Rød-Larsen overtok lederskapet. Rød-Larsen har ifølge DN hatt tette forbindelser til Utenriksdepartementet. Ekspedisjonssjef Geir O. Pedersen i FN-avdelingen som tildelte støtte til IPI, var en venn. Pedersen vurderte seg selv som habil i saken.

Dette er ikke det eneste tilfelle der media har funnet en sammenheng mellom tildeling av støtte til organisasjoner og personlige forbindelser. I 2017 skrev VG at daværende ambassadør i Indonesia Stig Traavik, spilte en betydelig rolle i tildelingen av støtte til en organisasjon ledet av en kvinne han hadde et forhold til.

Hans Andreas Limi (FrP) stilte et skriftlig spørsmål til Utenriksministeren, besvart 3. januar 2020, om hva Utenriksministeren gjør «for å sikre at midler over UDs budsjett tildeles på en upartisk måte og uten påvirkning fra personlige vennskapsforhold». Utenriksministeren svarte da at

«Utenriksdepartementets tildelinger gjøres innenfor de rammene som Stortinget har fastlagt, og følger de lovene og det regelverket som gjelder for forvaltning av offentlig tilskudd».

Til tross for utenriksministerens forsikring har Riksrevisjonen tatt initiativ til å granske UDs tilskudd til IPI. Riksrevisjonen skal:

«undersøke om Utenriksdepartementet (UD) har fulgt gjeldende regler ved tildeling av midler til IPI i perioden 2006-2012».

Svar:

Utenriksdepartementets tildelinger gjøres innenfor de rammene som Stortinget har fastlagt, og følger de lovene og det regelverket som gjelder for forvaltning av offentlig

lig tilskudd. Dette vektla jeg i mitt svar 3. januar 2020 på spørsmål fra representanten Limi, der jeg også gir en redegjørelse for systemet for tilskuddsforvaltning. I svarene til Stortinget har jeg nødvendigvis forholdt meg til min periode som utenriksminister, og jeg har også opplyst om at IPI ikke har mottatt tilskudd etter 2018.

Riksrevisjonens gjennomgang av UDs praksis i forbindelse med tilskudd til IPI skal undersøke om gjeldende regler ble fulgt ved tildeling av midler til IPI i perioden 2006-2012. Utenriksdepartementet samarbeider på vanlig måte med Riksrevisjonen om undersøkelsen. Jeg vil videre fremheve at tilskuddsforvaltningen generelt har blitt styrket de siste årene, særlig fra 2015 og framover. Et særlig viktig tiltak var opprettelsen av et internt fagmiljø for tilskuddsforvaltning og videreutvikling av forvaltningssystemene.

I tildelingsprosesser er habilitet et viktig spørsmål. Det er tjenestemannen selv som avgjør om hun eller han er inhabil, og saksbehandlere og ledere med ansvar for tilskuddsforvaltning får derfor opplæring i habilitetsvurderinger. Habilitetsvurderinger er også beskrevet i UDs interne veileder for tilskuddsforvaltning. Utenriksdepartementets føringer for tilskuddsforvaltning er nedfelt i den såkalte «Grant Management Assistant» (GMA), som er en digitalisert veileder for saksbehandlere i utenriksjenesten. Veilederen beskriver hvordan relevante lover og regler skal anvendes, og beskriver hele tilskuddssyklusen.

SPØRSMÅL NR. 1124

Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 4. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

En kommune vedtok nylig å redusere foreldrebetalingen med 500 kroner i måneden for foreldre/foresatte med barn i kommunale barnehager, men har likevel lagt til grunn maksimalpris ved beregning av tilskuddssatsene til private barnehager for 2021, noe som gjør at private barnehager ikke settes i stand til å redusere foreldrebetalingen.

Har en kommune lov til å særbehandle de kommunale barnehagene slik?

BEGRUNNELSE:

Barnehageloven slår klart fast at kommunen «skal behandle private barnehager som mottar tilskudd, likeverdig med kommunale barnehager.» Et vedtak i Arendal kommunes fra før jul utfordrer denne likebehandlingen. De har vedtatt å redusere foreldrebetalingen med 500 kroner i måneden for foreldre/foresatte med barn i kommunale barnehager, men har likevel lagt til grunn maksimalpris ved beregning av tilskuddssatsene til private barnehager for 2021. Dette medfører at private barnehager i kommunen ikke settes i stand til å redusere foreldrebetalingene.

Svar:

Kommunen har flere roller på barnehagefeltet. Som barnehagemyndighet skal kommunen yte tilskudd til godkjente private barnehager i egen kommune. Barnehageloven § 19 andre ledd fastsetter at kommunen skal behandle private barnehager som mottar tilskudd, likeverdig med kommunale barnehager. Hva som ligger i kravet til likeverdig behandling er nærmere regulert i forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager.

Forskrift om foreldrebetaling i barnehager fastsetter nærmere reguleringer av foreldrebetalingen. Det følger av forskriftens § 1 at foreldrebetaling for plass i barnehage ikke skal settes høyere enn en maksimalgrense. Maksimalgrensen følger av Stortingets årlige budsjettvedtak. At

det er fastsatt et tak for foreldrebetalingen stenger ikke for at barnehageeier, både kommunal og privat, kan velge å sette en lavere foreldrebetaling for barnehageplass enn maksimalgrensen.

Representanten begrunner spørsmålet med en konkret sak i Arendal kommune, hvor problemstillingen er i hvilken grad en reduksjon i foreldrebetaling i en eller flere kommunale barnehager, påvirker kommunens utmåling av tilskudd til de private barnehagene. Jeg er kjent med at Private Barnehagers Landsforbund har klaget i saken, og at klagen er til behandling hos statsforvalteren. Jeg ønsker derfor ikke å gå nærmere inn i vurderingene av denne klagesaken, men vil overlate de konkrete vurderingene til statsforvalteren.

SPØRSMÅL NR. 1125

Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 5. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Medfører disse påstandene riktighet, og i så fall hvorfor har ikke regjeringen sørget for at de nødvendige hjemler er gitt?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er gjort kjent med påstander om at politiet skal ha fått beskjed om at de ikke har hjemmel til å være med på tverretatlige kontroller i regi av a-krimsentrene, og at de derfor har trukket ut alle operative enheter fra alle tverretatlige kontroller. Det blir også opplyst at tolletaten har trukket seg ut av det operative arbeidet.

Svar:

Politidirektoratet har opplyst at Økokrim har utredet politiets hjemmelsgrunnlag i a-krimssamarbeidet for å tydeliggjøre hva politiet har hjemmel til i operative kontroller i samarbeid med andre etater. Utredningen er under oppfølging i Politidirektoratet. Etatenes hjemmelsbruk har vært et gjennomgangstema siden a-krimssamarbeidets oppstart, og utredningen har bidratt til å ta ned usikkerhet som eksisterte rundt politiets hjemmelsgrunnlag. Politidistriktene har fått føringer om å følge anbefalingene i Økokrims utredning, men i praksis er det ikke nødvendigvis behov for store endringer for politiet sammenlignet

med tidligere når det gjelder deltakelse og tilstedeværelse ved a-krimsentrene.

Politidirektoratet har opplyst at korona-situasjonen er hovedårsaken til at a-krimsentrenes utekontroller er redusert noe. Som eksempel ble tverretatlige utekontroller ved a-krimssenteret i Oslo halvert i 2020 sammenlignet med året før. Videre er det ved flere a-krimssentre kun mulig med digital samhandling under pandemien. Politiet ser at enkelte kriminelle arbeidslivskriminelle aktører utnytter handlingsrommet som har oppstått i kjølvannet av smittevernstiltak og økonomiske støtteordninger og har forsøkt å dreie innsatsen i etatslinjen mot dette.

Isolert sett innebærer dette en dreining i retning av økt innsats mot arbeidslivskriminalitet og misbruk av støtteordningene.

Fra Finansdepartementet har jeg fått opplyst følgende:

«Tolletaten er en aktiv deltaker i a-krimssamarbeidet, og prioriterer dette arbeidet høyt. Tolletaten samarbeider med sentrene mot arbeidslivskriminalitet, der Skatteetaten, Politiet, Arbeidstilsynet og Nav er faste deltakere. For målrettet innsats mot arbeidslivskriminalitet er det viktig med en risikobasert tilnærming i kontrollvirksomheten og konkrete vurderinger av hvilke arbeidsmetoder som gir effektiv utnyttelse av de samlede ressursene. Tolletatens tilstedeværelse eller deltakelse i konkrete kontroller ved a-krimsentrene kan derfor variere fra sak til sak og fra område til område, blant annet basert på om kontrollene angår Tolletatens fagområder. Utover dette samarbeider Tolletaten også med bl.a. Nasjonalt tverretatlig analyse- og etterretningssenter (NTAES) og har etablert et samarbeid

med Økokrim om valutautførsel, også utover arbeidet i a-krim-sentrene.

Tolletaten har forsterket samarbeidet med andre kontrolltater som Skatteetaten og politiet siden første strategi mot

arbeidslivskriminalitet ble lagt frem i 2015. Den fjerde strategi mot arbeidslivskriminalitet blir lagt frem 8. februar 2021 og Tolletatens innsats for å bekjempe arbeidslivskriminalitet fortsetter.»

SPØRSMÅL NR. 1126

Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 8. februar 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Hvordan kan regjeringen forsvare at valgkortet til stortings- og sametingsvalget 2021 ikke sendes ut fysisk i posten til alle?

BEGRUNNELSE:

Valgkortet oppgir når valget foregår, hvor du har stemmelokale og hva åpningstidene er. Når velgerne tar det med seg i valglokalet, blir møtet med valgfunksjonærene lettvinnt og greit. Selv brukere av digitale løsninger har satt stor pris på å få valgkortet i posten – og tar vare på det som det «demokratiske verdipapiret» det er.

Dagsavisen meldte 29.01.21 at valgdirektoratet legger opp til at valgkortet ved det kommende stortings- og sametingsvalget blir utsendt digitalt. Eldreombudet engasjerer seg i saken, og frykter at mange som ikke bruker digitale løsninger dermed faller utenom. «De må ta hensyn til at ikke alle er digitale», sier eldreombud Bente Lund Jacobsen til Dagsavisen, og fortsetter:

«– Så enkelt, så greit. Og så må de gjøre ting enkelt og tilgjengelig, sånn at alle får muligheten til et ordentlig valg og får den informasjonen de trenger. Jeg er redd for at det kan bli en rekke eldre som synes det blir for mye herk med valgkort og valgene våre, og bare gir opp. Og at vi får mange som ikke benytter seg av stemmeretten sin på grunn av det.»

Selv om norske borgere er blant de beste i Europa når det gjelder digitale ferdigheter, er det fortsatt mange som ikke bruker datamaskin. Flere syns også det er vanskelig å bruke digitale løsninger av den typen det legges opp til.

14 % av befolkningen, eller om lag 600 000 nordmenn, bruker ikke internett, smarttelefon, datamaskin eller nettbrett, meldte NTB 14.12.20 med henvisning til en undersøkelse fra Kompetanse Norge, som er et direktorat underlagt Kunnskapsdepartementet. Det er sp-

esielt mange eldre og folk med kort utdanning som ikke behersker digitale løsninger. Én av tre i den aktuelle undersøkelsen sier at de ikke har noen erfaring med å finne informasjon på offentlige nettsider. Nærmere to av tre bruker ikke digital ID, mens sju av ti svarer at de aldri har fylt ut et nettskjema.

Svar:

Digital kommunikasjon er ihht. forvaltningsloven hovedregelen i kommunikasjonen mellom innbyggere og det offentlige. Det er imidlertid full anledning til å reservere seg mot elektronisk kommunikasjon fra det offentlige, og motta fysiske brev i stedet.

Stemmeberettigede som ikke behersker digitale verktøy eller ikke ønsker eller kan kommunisere digitalt, og derfor har reservert seg mot elektronisk kommunikasjon med det offentlige, vil fortsatt få et fysisk valgkort i postkassen.

Valgdirektoratet vil sørge for at kommunene får nødvendig opplæring, og at velgerne får nødvendig informasjon om digital utsendelse av valgkort. Jeg understreker at kommunene har plikt til å kunngjøre hvor og når velgerne kan stemme i deres kommune, og at ingen velgere skal være avhengige av valgkortet for å få informasjon om når og hvor de kan stemme. Valgkort er heller ikke nødvendig å ha med seg når man avgir stemme. Det er kun krav om legitimasjon. Valgkortet er således ikke et “demokratisk verdipapir”, slik representanten skriver. Innføringen av digital utsendelse av valgkort vil bli evaluert etter valget.

Ved kommunestyre- og fylkestingsvalget i 2019 ble det gjennomført forsøk med digital utsendelse av valgkort i 18 utvalgte kommuner. Stemmeberettigede i disse kommunene fikk valgkortet elektronisk med mindre de hadde reservert seg mot elektronisk kommunikasjon med det offentlige. Stemmeberettigede som ikke hadde oppdatert eller bekreftet kontaktinformasjon i kontakt- og reservas-

jonsregisteret de siste 18 månedene, fikk sammen med de som hadde reservert seg, valgkortet tilsendt per brevpost.

Informasjon om hvor og når velgerne kunne stemme ble i tillegg gitt i ulike kanaler, og det ble også sendt ut en SMS med påminnelse om valget.

Valgdirektoratet har fått gjennomført en evaluering av forsøket. Tre av fire spurte velgere svarte at de ønsker å få valgkortet elektronisk ved neste valg. Syv av ti åpnet det digitale valgkortet de fikk tilsendt, og halvparten av dem som stemte, brukte dette valgkortet da de stemte. Evalueringen viser at av velgerne i aldersgruppen 60+, foretrekker 61 prosent å få valgkortet digitalt og 26 prosent ønsker å få valgkortet på papir. Av kommunene som svarte på departementets valggjennomføringsundersøkelse etter valget, er flertallet positive eller svært positive til ordningen med digitale valgkort.

Valgdirektoratet fikk i 2020 i oppdrag å følge opp erfaringer med og evaluering av forsøket med elektronisk utsendelse av valgkort til velgere. Valgdirektoratet anbefalte at valgkort gjøres digitalt tilgjengelig for velgerne ved stortingsvalget i 2021. Valgdirektoratet viser til flere fordeler med elektronisk utsendelse. Blant annet vil det gi økt tilgjengelighet for blinde og svaksynte velgere, sørge for at flere velgere mottar valgkortet, redusere kostnadene ved utsendelse av valgkort, og oppfylle statens digitaliseringskrav. Direktoratet påpeker at en forutsetning for en vellykket gjennomføring, er gode kommunikasjonstiltak.

Også valglovutvalget ser positivt på å innføre elektronisk utsendelse av valgkort. Utvalget viser til at det vil være i tråd med forvaltningsloven § 15 a første ledd, som sier at digital kommunikasjon skal være hovedregelen i kommunikasjon med andre.

Departementet vedtok med dette som bakgrunn i november 2020 en endring i valgforskriften som fastslår at valgkort skal sendes elektronisk til stemmeberettigede bosatt innenriks, unntatt på Svalbard og Jan Mayen. Stemmeberettigede som står oppført som reserverte i kontakt- og reservasjonsregisteret, vil fremdeles få valgkortet tilsendt som brevpost. Også de som ikke har oppdatert eller bekreftet kontaktinformasjon i registeret de siste 18 månedene, vil få valgkortet tilsendt som brevpost.

Jeg er kjent med at det er innbyggere som har lav digital kompetanse. Regjeringen har et klart mål om at alle som ønsker det, skal få et tilbud om opplæring i grunnleggende digitale ferdigheter. Regjeringen samarbeider med blant andre KS, Kompetanse Norge og Seniornett Norge for å få legge til rette for veiledning og opplæring i digitale ferdigheter for de som ønsker det. Dette arbeidet vil vi fortsette med også i årene fremover.

Departementet har også, sammen med Valgdirektoratet, invitert Eldreombudet til et møte for å høre deres innspill til hvordan informasjon om valgkortet og mulig innretning på løsningen, kan bidra til å tilrettelegge for denne aldersgruppen.

SPØRSMÅL NR. 1127

Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim

Besvart 5. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva ville anslagsvis det såkalte R-tallet ha vært for landet og Oslo gjennom pandemien, dersom man la til grunn at innvandrerbefolkningen hadde like høye smittetall som øvrig befolkning uten innvandrerbakgrunn, og hva ville R-tallet ha vært gjennom pandemien dersom smittetallet hos øvrig befolkning uten innvandrerbakgrunn hadde vært det samme som hos innvandrerbefolkningen?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til godt og utfyllende svar på mitt spørsmål om overrepresentasjon i smitte blant innvandrerbefolkningen. Tallene viser høy overrepresentasjon blant innvandrerbefolkningen, og det er grunn til å tro at overrepre-

sentasjonen kan være enda høyere enn tallene viser, slik det kommer frem av vedleggene statsråden la ved sitt svar. At vi har vesentlig høyere spredning blant innvandrerbefolkningen, påvirker sannsynligvis de totale smittetallene. Kunnskap om hvilke effekter det kan ha at smitten spres mer blant innvandrere enn hos øvrig befolkning, er viktig å ha for iverksette nødvendige tiltak. Det er trolig flere metoder man kan benytte for å gjøre teoretiske utregninger på hvilken effekt det ville hatt, dersom vi hadde lyktes med å få smittetallene i innvandrerbefolkningen ned til samme nivå som hos øvrig befolkning.

Svar:

Det er dessverre ikke teknisk mulig å estimere et separat reproduksjonstall for spesielle befolkningsgrupper. Det ville ha forutsatt at alle infeksjoner i gruppen var generert inne i gruppen, noe som ikke er sannsynlig. I tillegg ville en slik modell ha definert ulike matriser for hvordan personer i slike grupper interagerer med andre grupper. Dette

måtte så ha blitt sammenholdt med detaljert informasjon om størrelse på husholdning, alderssammensetning, med mer. Enhver forenkling som måtte bli gjort i modellen vil gi misvisende resultater.

Man kan ikke isolere utvalgte deler av befolkningen fra resten av befolkningen. Slike R-estimerer for enkeltgrupper ville derfor hatt liten verdi i praksis.

SPØRSMÅL NR. 1128

Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 9. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Har helseministeren høve til å sjekke om det har skjedd noko med den ideen eg presenterte som ei mogleg løysing for forenkla levering av reiserekningar på betalingssautomatane i samband med reiser til sjukehus og andre helseinstitusjonar der folk har krav på reisedekning?

GRUNNGJEVING:

Eg leverte i februar i fjor eit skrifleg spørsmål til helseministeren om dette temaet, fordi eg hadde eit framlegg til korleis det kan gjerast lettare å få levert reiserekningar i tide. Eg set pris på svaret frå helseministeren, som var:

«Jeg vil takke for ideen og at du har tatt deg tid til å presentere den. Den er oversendt til Pasientreiser slik at de kan ta den med i sitt videre arbeid med å forbedre og forenkle ordningene.»

Utgangspunktet for ideen var å gjera det lettare for folk å få att pengar for reiser til sjukehus og andre helseinstitusjonar der dei har krav på refusjon. Eg skreiv:

«Sjølv om det har vorte noko lettare med ei nettbasert løysing, er det enno slik at mange aldri får att pengane for reiser fordi dei ikkje forstår seg på systemet eller rett og slett leverer kravet for seint. Fristen no er berre på seks månader. Når folk til dømes har fått kreft eller andre alvorlege diagnosar, kan det vera vanskeleg å få levert reiserekningar innan seks månader. Eg meiner fristen bør utvidast for slike tilfelle, men uansett gjorde eg framlegg om ei ny og praktisk løysing, som truleg vil lette oppgåva for svært mange. Eg meiner det bør bli mogleg å levere reiserekninga same dag som du møter til behandling eller undersøking, på den same betalingsautomaten som du uansett skal betale på. I tillegg til å betale på automaten, kan du få opp eit ekstra alternativ: «Levere reiserekning.»

Og så kan spørsmålet til dømes vera:

«Har du reist frå den folkeregistrerte adressa di til denne behandlingstaden i dag? Viss ja, vil du i så fall allereie no levere ei forenkla reiserekning?»

Så kunne systemet rekne ut kilometertal tur-retur og automatisk betale ut pengane til vedkomande innan ei viss tid. Sjølv om vi er inne i ein koronapandemi no, vil eg tru at Pasientreiser har kapasitet til å drive med forenkling til det beste for pasientane, og er spent på om dei har vurdert ideen min.

Svar:

Pasientreiser HF sin primære kanal for brukerne er og vil fortsatt være gjennom helsenorge.no. I 2020 ble 85 % av søknadene sendt digitalt via denne nettsiden, og det pågår kontinuerlig et arbeid for å forbedre og forenkle søknadsmulighetene på denne nettsiden. Pasientreiser arbeider aktivt for kunne redusere dokumentasjonskravene i stadig nye tilfeller, og arbeider nå for eksempel med reiser hvor det blir benyttet ferge.

Selv om brukerundersøkelsene for 2019 viser at en stor del av brukerne fortsatt ønsker å kunne snakke med saksbehandlere ved pasientreisekontorene, så ser likevel de regionale helseforetakene for seg at man i den nærmeste 5-årsperioden må og vil satse mer på automatisering, standardisering og digitalisering. Dette utelukker likevel ikke at man også søker å forbedre løsningene for de mer "analoge" brukerne. For eksempel er søknadsskjemaet for refusjon av reiseutgifter på papir nylig forenklet, og er nå redusert fra fire til to sider. Dette er selvfølgelig viktig for brukere som ikke har mulighet eller ønsker å benytte digitale løsninger.

I forbindelse med Helse- og omsorgsdepartementets oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak fra våren

2018 om pasientreiseforskriften og pasientreiseordningen, mottok departementet høsten 2020 rapporter fra både Helsedirektoratet og de regionale helseforetakene. Departementet går nå gjennom dette, og vil senere i år sende ut et høringsnotat med forslag til endringer i pasientreiseforskriften. I arbeidet legges det stor vekt på å finne tiltak for å forbedre og forenkle pasientreiseordningen og tilhørende regelverk. Resultatet av dette vil kunne gjøre det enklere for brukerne av ordningen å forstå og benytte seg av sine rettigheter, og samtidig vil det også legge til rette for ytterligere forenklinger i søknadsprosessen.

Når det gjelder det løsningsforslaget som stortingsrepresentant Jenny Klinge tok opp i 2020, så er det pr. i dag ikke planer for å innføre en slik konkret løsning. En viktig forutsetning for å få til slike brukervennlige løsninger er at man i bunnen har etablert en automatisering av pros-

essene basert på forenkling, standardisering og integrerte tilganger til nødvendige data. Dette arbeidet er som nevnt i gang, men det gjenstår fortsatt noe før man kan få flere selvbetjeningsløsninger for pasientene.

Det er videre en forventning til at pasienttransport i større grad skal bli en integrert del av helseforetakenes IKT-systemer, for eksempel inn mot journaløsninger og timebøker. Dette vil medføre at pasientene vil kunne oppleve en bedre sammenheng i sine tjenester, for eksempel ved at pasientreisekontorene vil kunne innhente og lagre flere helseopplysninger som gir grunnlag for å planlegge en riktig og hensiktsmessig reise. Denne ønskede utviklingen underbygges også av at helseforetakene nå har laget en strategi for å integrere pasientreisene med de prehospitaltjenester, for å nettopp sikre en mer helhetlig tjeneste for pasientene.

SPØRSMÅL NR. 1129

Innlevert 29. januar 2021 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth

Besvart 9. februar 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

På hvilket grunnlag fant regjeringen det forsvarlig å ta imot over 3 000 soldater til Nord-Norge for å gjennomføre øvelsen Joint Viking sterkt i strid med advarsler og råd fra helsemyndighetene?

BEGRUNNELSE:

Gjennom flere medieoppslag kan vi lese om advarsler fra både FHI og helsemyndighetene mot unntakende fra smittevernreglene for gjennomføring av øvelsen joint vinter i nord-Norge, advarsler som regjeringen har valgt å ikke følge opp. 3000 soldater ble samlet i Nord-Norge og i dag ble det påvist at to positive koronaprøver av den muterte varianten, hos britisk personell som kom til Norge for å delta i øvelsen. Øvelsen er som kjent avlyst etter at soldatene var på plass i nord.

Svar:

En viktig del av grunnlaget for å ta imot alliert personell til indre Troms er at allierte lands øving og trening i Norge er en grunnleggende del av norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. Norges sikkerhet er avhengig av at vi trener og øver sammen med NATO-allierte som gjennom sin tilstedeværelse viser både vilje, evne og forpliktelse til å fors-

vare Norge. Alliertes vinterøving- og trening og øvelsen Joint Viking er viktig for samvirke med norske styrker og for Forsvarets operative evne. Hoveddelen av det allierte personellet ankom indre Troms i januar. Formålet var å gjennomføre øving og trening under vinterforhold. Som en del av denne allierte øvings- og treningsaktiviteten var det planlagt at deler av det allierte personellet også skulle delta på den fellesoperative øvelsen Joint Viking.

Regjeringen har fortløpende veid sikkerhets- og forsvarspolitiske hensyn opp mot smittevernmessige hensyn og de smittevernfaglige tilrådingene fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet. Regjeringen har på den bakgrunn flere ganger gjort tilpasninger i covid-19-forskriftens bestemmelse om særlige regler om innreisekarantene for militært personell. Da det ble klart at den samlede smittesituasjonen i Norge var blitt mer krevende, blant annet som følge av oppdagelsen av flere tilfeller av det muterte britiske viruset, besluttet regjeringen å avlyse øvelsene Joint Viking og Rein 1 i Indre Troms.

Forsvarets smitteverntiltak er basert på nasjonale bestemmelser som er fastsatt i forskrift. Forsvaret har forholdt seg til det enhver tid gjeldende regelverket. Det er tillatt for alliert personell å gjennomføre karantene i grupper. Andre tiltak er innført for å kompensere for dette. Til forskjell fra sivilt innreisende til Norge har alliert personell vært underlagt Forsvarets kontroll og oppfølg-

ing etter ankomst. Dette for å sikre at testing og karantene faktisk gjennomføres og sikre at alliert personell ikke er i kontakt med norsk militært personell eller lokalbefolkning under karanteneperioden. I forbindelse med innreisetest og påfølgende testing er det blitt oppdaget flere tilfeller av covid-19-smitte blant alliert personell. Dette personellet er blitt isolert og fulgt opp. Så langt er det ikke

konstatert smitteoverføring til norsk militært personell eller lokalbefolkning.

Den sikkerhetspolitiske situasjonen i våre nærområder er den samme som før pandemien startet, og betydningen av å opprettholde alliert aktivitet i Norge er like viktig som tidligere. Det vil derfor fortsatt være alliert aktivitet i Norge, som den amerikanske flystyrken på Ørlandet er et eksempel på.

SPØRSMÅL NR. 1130

Innlevert 30. januar 2021 av stortingsrepresentant Nicholas Wilkinson

Besvart 8. februar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hvilke nasjonale planer har regjeringen for å verne en eller flere av de nasjonale viktige ravinene på Romerike, for eksempel som et naturreservat?

BEGRUNNELSE:

De senere årene har vi sett økende oppmerksomhet omkring landskapsvern knyttet til klima- og miljø-arbeidet.

KULA-registeret for kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i regi av Riksantikvaren er ett slikt tiltak som legger til rette for at kommunene og relevante sektorer kan ivareta viktige landskapsverdier i sin planlegging.

I norsk sammenheng er ravine-landskapene i tidligere marine avsetninger et eksempel på slike landskaper med nasjonal verdi. Vi finner dem særlig på Romerike og i midtre deler av Trøndelag.

På Romerike i dagens Viken fylke finner vi derfor Romerike landskapsvern-område like sør for Gardermoen flyplass i kommunene Nannestad og Ullensaker. Dette ble oppretta i 1985 for å ta vare på nettopp ravine-landskapet.

I seinere tid har kommunene i regionen arbeidet med ravinevern i ulikt omfang. I Lillestrøm finner vi i dag en ravineplan for deler av den nye stor-kommunen og i Nes har en i sammenheng med kommuneplan-arbeidet lagt ravinekart og ravineregister.

Utfordringa i alle kommunene på Romerike er omfanget av båndlegging for vern av denne landskapstypen. På kommunalt nivå trengs det tydelig insentiver fra statlig og fylkeskommunalt hold for å utvikle vernet av ravine-landskapet videre.

Om regjeringen har planer om å verne ravinene, som for eksempel å ha dem i et naturreservat, eller andre plan-

er for å styrke miljøkravene for ravinene, vil jeg gjerne ha en rapport om det.

Svar:

Meld.St.14 (2015-2016) Natur for livet viser at dei ulike naturtypene i Noreg ikkje er riktig representert i dei verna områda. Særleg natur i lågtliggjande område i Sør-Noreg under 300 m.o.h. er dårleg dekkja, medan fjellnatur er overrepresentert. Verneområda fangar heller ikkje i tilstrekkeleg grad opp natur som er truga av utrydding. Det er vurdert at ei samla arealramme på omlag 600 km² nytt vern er naudsynt for å sikre dei aller viktigaste økologiske områda i norsk natur.

Eg følgjer no opp Meld.St.14 (2015-2016), og har starta arbeidet med å bevare verdifull natur for å dekke manglane i norske verneområde. Miljødirektoratet har utarbeidd ei nasjonal oversikt over kandidat område som kan vere aktuelle å vurdere for vern etter naturmangfaldlova for å dekke desse manglane. Denne oversikta er utarbeidd etter innspel frå statsforvaltarane på bakgrunn av naturfaglege kriterium.

Det er statsforvaltarane som på oppdrag frå Miljødirektoratet startar verneplanprosessar etter naturmangfaldlova i dei einskilde områda. Statsforvaltaren i Oslo og Viken er av dei fyrste som har fått dette oppdraget. Statsforvaltaren skal no ha dialog med aktuelle kommunar om kor ein bør starte konkrete verneplanprosessar. Det er førebels ikkje bestemt i kva for område dette vil skje. Det er difor for tidleg å seie om ravinane på Romerike er aktuelle i denne samanhengen.

SPØRSMÅL NR. 1131**Innlevert 30. januar 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 12. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

I forbindelse med koronapandemien ble det i sommer bevilga 13 mill. kroner til påtalejuristene i politiet for å få ned saksrestansene. Dette skulle resultere i 30 ekstra stillinger som vi kunne lese på Rett24 den 28. august. Politijuristene har ved flere anledninger meldt ifra om at disse stillingene ikke blir oppretta.

Kan statsråden fremskaffe SAP-tall som viser utviklinga blant antall ansatte påtalejurister per politidistrikt høsten 2020?

Svar:

I RNB for 2020 (Prop. 127 S (2019-2020)) foreslo regjeringen økte bevilgninger til domstolene, Den høyere påtalemyndighet og påtalemyndigheten i politiet. Bakgrunnen var antall rettsmøter hadde vært sterkt begrenset som følge av smitteverntiltakene, og at politijuristene hadde behandlet og påtaleavgjort mange saker i den perioden domstolene hadde vært lukket. Flere politidistrikt hadde lyktes i å redusere egne restanser og oversendt disse for behandling i domstolene.

De 13 mill. kronene under kap 440 post 01 som representanten viser til, skulle bidra til at politijuristene kunne føre disse sakene for retten høsten 2020 og samtidig unngå at det ble bygget opp en ny beholdning med restanser i påtalemyndigheten i politiet. Midlene ble ikke øremerket til stillinger. Bevilgningen er videreført i 2021 med helårsvirkning (39 mill. kroner) og tilsvarer om lag 30 stillinger. Målet for 2021 er å fortsette å bygge ned restansene i domstolene samtidig som påtalemyndigheten i politiet ikke bygger opp nye restanser.

Årsrapportene fra departementets underliggende etater foreligger ikke ennå, men jeg registrerer at antall påtalejurister i politiet har økt fra 617 til 801 årsverk fra årsskiftet 2013/2014 frem til 31. oktober 2020. Det tilsvarer en økning på 29,9 prosent samlet og 30,9 prosent i de tolv politidistriktene. Antall påtalejurister har økt i samtlige politidistrikter.

Restansene for saker som er mer enn tre måneder gamle (IPA 3) har vist en liten økning på 1,8 prosent i de siste seks månedene, men det er ikke bygget opp en ny beholdning av slike restanser. Saker som er mer enn 12 måneder gamle (IPA 12) – og som ligger nettopp hos påtaleansvarlig jurist – har blitt redusert med 17,5 prosent på landsbasis de siste seks månedene.

SPØRSMÅL NR. 1132**Innlevert 31. januar 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 8. februar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Mener statsråden det fremstår forholdsmessig og i tråd med formålet at bevilget støtte for å avhjelpe kultursektoren gjennom koronapandemien eksempelvis nyttes til å betale millionhonorarer til enkeltaktører for gjennomføring av konsertserie av noen ukers varighet, der forholdsmessigheten blant annet sees opp mot den inntektssikring og kompensasjon som ansatte, frilansere, selvstendig næringsdrivende og andre næringsdrivende kan motta gjennom ulike midlertidige ordninger under koronapandemien?

BEGRUNNELSE:

Stimuleringsordningen for kultursektoren skal etter sitt formål bl.a. bidra til "å nå kulturpolitiske mål og avhjelpe kultursektoren gjennom den pågående covid-19-krise". På Kulturrådets hjemmesider står det bl.a. om stimuleringsordningen for kulturlivet at "Tilskuddet kan avkortes dersom nettokostnaden framstår som uforholdsmessig." Forskriften til ordningen inneholder også regler for stansing og tilbakebetaling av støtte.

I følge VG 30. januar viser regnskapet for en aktør som fikk 13,3 millioner fra stimuleringsordningen til gjennom-

føring av en konsertserie før jul at ca. åtte mill. kroner har blitt brukt på honorarer. Av dette har 5,4 mill. kroner gått til kunstnerisk medvirkende fordelt på seks personer, noe som gir et snitt på 900.000 kr pr person. Ut fra saken fremstår det at honoraret er fordelt ulikt og at enkeltaktører har fått millionbeløp. De samlede billettinntektene fra konsertserien opplyses i VGs sak for øvrig til i underkant av 2,4 mill. kroner. Nevnte konsertserie ble gjennomført i november og desember 2020.

Fra 1. november 2020 har selvstendig næringsdrivende og frilansere en inntektssikring på maks. tilsvarende ca. 360 000 kroner i året og for hver krone man har i inntekt avkortes støttebeløpet med 60%. Det fremkommer for øvrig stadig nye eksempler på store skjevheter i støtte mellom ulike aktører innenfor kultursektoren, og mellom aktører som kommer inn under ulike støtteordninger underlagt ulike departementer.

Svar:

Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak for å trygge arbeidsplasser og avhjelpe situasjonen for bedrifter, arbeidstakere, frilansere og selvstendig næringsdrivende. I tillegg til de generelle ordningene har regjeringen etablert noen målrettede tiltak til sektorer som er særlig hardt rammet, som kultursektoren. De sektorspesifikke tiltakene for kultur er etablert for å bidra til at kulturpolitiske mål kan nås i en svært krevende situasjon.

Arrangementer er både kjernevirksomheten og hovedinntektskilden for flere aktører innenfor kultursektoren, og utgjør en stor andel av økonomien i sektoren. Smitteverntiltak som arrangementsforbud, antalls- og avstands-begrensninger rammer arrangementsvirksomheten og økonomien i kultursektoren hardt. Det leder til omfattende bortfall av oppdrag og inntekter og ikke minst et svært begrenset kulturtilbud til befolkningen. Lavere aktivitet i sektoren vil over tid svekke den kulturelle infrastrukturen og den kulturpolitiske måloppnåelsen.

Som det fremgår av Prop.1 S (2020-2021) har regjeringen som mål å bidra til at vi har et levende og mangfoldig kulturliv mens pandemien pågår, men også når pandemien er over. Min vurdering er at stimuleringsordningen i stort har fungert i tråd med formålet og at den har bidratt til å opprettholde aktivitet og til at befolkningen over hele landet har hatt tilgang til kulturarrangementer, på tross av periodevis, nødvendige nedstenginger og svært strenge smitteverntiltak.

Artistøkonomien er sammensatt og honorar til én artist kan i prinsippet lønne et helt band og bakapparat. Dette varierer fra en artist til en annen. Jeg registrerer at det har kommet reaksjoner på særlig én av de 1389 tildelingene fra stimuleringsordningen som Kulturrådet frem til nå har gjort. I alt kom det i høst inn 2034 søknader til stimuleringsordningen fra store og små kulturarrangører over hele landet. Hittil er det bevilget i alt 670 mill. kroner, hvorav 98 pst. av tildelingene er på under 1 mill. kroner og 92 pst. på under 5 mill. kroner.

Den ene tildelingen representanten viser til gikk til en hel konsertserie, fra Tønsberg i sør til Bodø i nord. Jeg regner med at representanten er enig i at det er en verdi i seg selv at kultur ikke bare kommer til uttrykk i Oslo, men kommer hele landet til gode. Og som det også fremgår av oppslaget i VG 30. januar, som representanten viser til, kom den ene tildelingen en hel rekke underleverandører, konsertlokaler, produksjonsapparat og musikere til gode, i tillegg til de medvirkende artistene. Og ikke minst bidro den til at publikum fikk oppleve julekonserter innenfor trygge smittevernfaglige rammer.

For regjeringen var det viktig å så raskt som mulig få på plass målrettede tiltak for å sikre kulturpolitisk måloppnåelse. Vi har gjort, og vil fortsatt gjøre, nødvendige justeringer for å sørge for at tiltakene treffer så godt som mulig. Og vi vil fortsette å stille opp for kultursektoren for å bidra til at vi har et levende og mangfoldig kulturliv både gjennom og etter at pandemien er over.

SPØRSMÅL NR. 1133

Innlevert 31. januar 2021 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 5. februar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Mener statsråden det er hensiktsmessig at man i utgangspunktet skal måtte identifisere seg med BankID hver

gang man eksempelvis skal kjøpe en bussbillett på nett, mener statsråden det foreligger et større handlingsrom i EU-regelverket enn den praktisering som bankene i Norge

legger til grunn, og vil statsråden ta initiativ til endringer i bankenes praksis og/eller i EU-regelverket?

BEGRUNNELSE:

Nettavisen omtaler 21. januar nye EU-regler som trådte i kraft i Norge fra nyttår, der bankene stiller krav om en ekstra sikkerhetssjekk når man betaler med kort på nett. Dette medfører ifølge saken blant annet at man i utgangspunktet må bruke BankID for å godkjenne betaling av for eksempel en bussbillett, og at dette gjelder uansett hvor i landet man bor og hvilket reiseselskap man benytter seg av.

De fleste banker har aldersgrense på BankID på 13 eller 15 år, mens noen har 18-års aldersgrense. For barn og ungdom som ikke har BankID, så må eventuelt foreldre kjøpe en billett og sende til app-en deres og ikke alle transportselskaper har slik løsning. Noen banker opererer ifølge saken med et minstebeløp for identifisering med BankID på 300 kroner, mens andre banker stiller krav om BankID-identifisering uansett hvor lavt beløpet til betaling er.

Nettavisen referer pressevakt Sofie Bruun i Ruter, som til Avisa Oslo sier at «Vi har stor forståelse for at folk reagerer på dette, men vi kan dessverre ikke gjøre noe med det. Dette ligger hos bankene».

Svar:

Regler som gjennomfører EUs reviderte betalingstjenestedirektiv (PSD2), trådte i kraft i Norge 1. april 2019. Direktivet åpner opp for nye aktører, og har bl.a. som mål å modernisere regelverket i tråd med utviklingen i markedet, åpne opp for nyskaping og mer konkurranse, og å fremme sikre og effektive løsninger.

Flere nye aktører er også etablert i Norge og regjeringen ønsker å legge til rette for bruk av ny teknologi knyttet til finansielle tjenester, herunder «open banking» og utvikling av flere fintech-virksomheter i Norge. Finansdepartementet har i tildelingsbrevet til Finanstilsynet for 2021 understreket viktigheten av å følge opp etablerte finansforetak tilpasning til PSD2.

Det er imidlertid viktig at betalingstransaksjoner kan gjennomføres på en sikker måte, og at det kontrolleres at den som bruker de aktuelle tjenestene, er rette vedkommende. Utfyllende regler til betalingstjenestedirektivet har derfor krav om såkalt sterk kundeautentisering ved elektroniske betalinger, for eksempel ved betaling på internett. Formålet er å beskytte betaleren mot svindel. Med sterk kundeautentisering menes en løsning der det brukes to eller flere elementer for å identifisere kunden. Elementene skal være uavhengige av hverandre, og omfatter blant annet koder, passord, fingeravtrykk og ansiktsgjenkjenning. Dersom ett element kompromitteres, ivaretas sikkerheten av de andre elementene.

Kravene til sterk kundeautentisering har i utgangspunktet vært gjeldende siden september 2019. Det har imidlertid vært en overgangsperiode for kortbetalinger på internett, slik at fristen for å innføre sterk kundeautentisering for slike betalinger var 31. desember 2020.

Regelverket gir imidlertid muligheter for unntak fra kravet til sterk kundeautentisering, for eksempel for gjentatte betalinger eller betalinger med små beløp. Finanstilsynet publiserte 2. februar en grundig artikkel om hvilke unntak som kan være aktuelle.

Unntakene gjelder for tilfeller der det anses å være mindre risiko for svindel og tap for betaleren. Av medieoppslag og annet ser det imidlertid ut til at flere tilbydere av betalingstjenester ikke bruker unntaksmulighetene fullt ut, men f.eks. stiller krav om bruk av BankID for godkjenning av transaksjoner, også der regelverket inneholder muligheter til å gjøre unntak.

Ett av unntakene gjelder betalinger der beløpet er mindre enn det som tilsvarer 30 euro. Et annet unntak er der situasjonen tilsier en økt risiko for svindel og tap for betaleren. Det vil kunne være tilfellet dersom betaleren må taste PIN-koden og passord i trengsel, for eksempel i kø på bussholdeplassen der andre, lettere enn ellers, vil kunne se PIN-koden og passordet. Dersom den reisende abonnerer på reisekort, kan et unntak for gjentakende transaksjoner tenkes å komme til anvendelse. Unntak kan også basere seg på en analyse av transaksjonsrisikoen ved betalingen.

I eksempelet med kjøp av bussbilletter, som representanten tar opp, er det altså fire mulige unntak som tilbydere av betalingstjenester kan vurdere å benytte, og som vil gjøre at reisende kan unntas fra kravet om sterk kundeautentisering ved kjøp av billetter.

På bakgrunn av Finanstilsynets presisering av mulige unntak, legger jeg til grunn at tilbydere av betalingstjenester og ulike tjenesteleverandører - som f.eks. kollektivselskap - finner løsninger som gjør det enklere for brukere å benytte elektroniske betalingsløsninger.

SPØRSMÅL NR. 1134**Innlevert 31. januar 2021 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen****Besvart 5. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Ifølge nærpolitireformen var målet “å sikre tilstedeværelse av et kompetent og effektivt lokalt nærpoliti, der befolkningen bor” og det skulle være “en vesentlig og målrettet forbedring av responstiden frem mot 2020”.

Hvorfor er det i 2021 ikke døgnkontinuerlig bemannet politipatrulje i Sør-Varanger, og hvorfor er responstidkravene i Finnmark opptil det dobbelte som i andre politidistrikt?

BEGRUNNELSE:

I forrige uke skjedde det igjen en alvorlig voldshendelse i Finnmark der ambulanspersonell var første nødetat på stedet i en tragisk hendelse som involverte bruk av våpen. Ambulanspersonellet gikk inn i boligen uten politi-beskyttelse da politiet først måtte rykke ut fra reservetjeneste, kjøre innom politistasjonen for å hente utstyr og deretter kom til stedet 30 minutter etter at de ble varslet om hendelsen. Ifølge politistasjonssjefen var utrykningen innenfor responstidkravene og han sier til avisa Ságat den 27.1:

«Når det gjelder ambulansetjenesten i Norge har myndighetene satt betydelig kortere «veiledende responstidskrav», og de har dermed en bemanning og organisering som er skalert deretter».

Svar:

Siden 2015 har det blitt stilt nasjonale krav til politiets responstid. Politidirektoratet setter responstidskrav til politidistriktene med bakgrunn i flere faktorer, herunder befolkningstetthet og geografiske avstander.

Tall fra Politidirektoratet viser at Finnmark politidistrikt har den høyeste politidekningen av samtlige politidistrikt med 3,27 tjenstepersoner per 1000 innbyggere. Bemanningen i distriktet har samlet økt fra 326,6 årsverk ved utgangen av 2013 til 449,5 årsverk ved utgangen av 2020. Høy politidekning gjenspeiler seg i politiets innbyggerundersøkelse for 2020, som viser at innbyggere i Finnmark politidistrikt i gjennomsnitt er mest enige i at politiet er regelmessig synlig i deres lokalområde. Dette sammenfaller med funn fra politiets kapasitetsundersøkelse, som anslår at patruljepersonellet er ute på patrulje eller i oppdrag i ca. 85 pst. av tiden de er tilgjengelig til politioperativt arbeid.

Patruljene jobber aktivt når de driver med politioperativt arbeid. Når en hendelse inntreffer hender det at patruljene allerede jobber med å løse et oppdrag som har skjedd et annet sted. Da kan det ta noe tid før patruljen ankommer en ny hendelse, og andre nødetater kan være først på stedet. Nødetatene har et nært og godt samarbeid, og har derfor en lang tradisjon for samvirke for å kunne ivareta innbyggernes trygghet og sikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 1135**Innlevert 31. januar 2021 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 9. februar 2021 av næringsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

Hvordan går arbeidet med å følge opp Stortingets vedtak om at virkemiddelapparatet må tilpasses og tilrettelegges slik at det åpnes for å støtte prosjekter som Forestia sitt anlegg for rensing av returtre?

BEGRUNNELSE:

Med økende fokus på bruk av tre, klima, reduksjon av CO2 utslipp og gjenbruk, så har Forestia på Braskereidfoss gjennom flere år arbeidet med å få realisert planer om rensing av returtre. Konseptet med resirkulering av forskjellige materialer er ikke nytt, vi resirkulerer f.eks. både plast og glass, men ikke tre. Følgelig har Forestia lansert et meget spennende og interessant prosjekt hvor de ønsker

å samle inn treavfall og gjenbruke det til produksjon av byggematerialer.

Årlig mengden av returtre i Norge er enorm. Den er på hele 1.3 millioner tonn, noe som er hele 5 ganger mer enn sagflisa fra alle norske sagbruk. Returtre er også den største ressursen innen avfallsbransjen, som ikke går til gjenvinning. Den årlige mengden tilsvarer hele 2 millioner tonn CO₂ ekvivalenter. Det er vesentlig mer enn CO₂ fangsten fra det vanvittig kostbare “Langskipet”.

Returtre prosjektet til Forestia har en kostnadsramme på bare 250 millioner. Selskapet dekker hoveddelen av kostnadene selv, og har bare søkt om 80 millioner i støtte fra det offentlige. Det er en minimal engangskostnad for Staten, sett i lys av at Forestia ønsker å resirkulere 100 000 tonn returtre, noe som betyr en karbonbinding tilsvarende ca. 150 000 tonn CO₂. Anlegget har potensial til å kunne ta unna det dobbelte. I tillegg til den meget positive klimaeffekten, så vil prosjektet bidra til innovasjon, nyskaping, arbeidsplasser og utvikling av ny industri i Norge.

“Alle” partier har snart vært på besøk hos Forestia og alle er positive til prosjektet. Men den offentlige støtten uteblir og Forestia har fått nei til støtte både fra Enova og Innovasjon Norge. Slik vi ser saken så er ikke utfordringen mangel på offentlige midler, men dagens virkemiddelapparat ikke er tilrettelagt for å kunne støtte slike anlegg. Derfor vedtok Stortingsflertallet før jul følgende formulering for Statsbudsjettet 2021:

“K o m i t e e n viser til Forestias prosjekt for rensing av returtre og mener det er viktig å bidra til ny industriutvikling. K o m i t e e n viser til at skogens ressurser i større grad må brukes til å skape produkter og arbeidsplasser, og at gjenvinning av tre bidrar til store klimabesparelser. K o m i t e e n mener derfor at det bør legges til rette for å støtte prosjekter av denne typen.”

Svar:

Staten har ulike næringsrettede virkemidler som er relevante for industrien generelt, også skogindustrien. Gjennom ordningene i det næringsrettede virkemiddelapparatet og gode samlede rammebetingelser legger regjeringen til rette for at skogindustrien kan utvikle produkter med lave utslipp.

Vi arbeider kontinuerlig med å utvikle et mer effektivt og mer brukervennlig virkemiddelapparat. Vi ønsker i den forbindelse å danne oss et bedre bilde av antallet tildelinger til prosjekter med klima- og miljøinnhold i virkemiddelapparatet. Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og Siva har i 2021 fått i oppdrag å etablere en sammenlignbar rapportering om støtte til prosjekter med klima- og miljøinnhold. Kartleggingen skal bidra til en mer enhetlig rapportering om grønne prosjekter og kan gi nyttig informasjon når vi skal videreutvikle de næringsrettede virkemidlene.

Regjeringen arbeider også med en nasjonal strategi for sirkulær økonomi, og dette arbeidet er høyt prioritert. Strategien vil omtale både generelle og bransjespesifikke virkemidler som skal bidra til en mer sirkulær økonomi. I tillegg har regjeringen lagt frem en skogmelding, en bioøkonomistrategi og en egen strategi for skog- og trenæringen. Disse beskriver hvordan vi skal legge til rette for å øke verdiskapingen fra skogen, stimulere etterspørselen etter grønne, trebaserte produkter og styrke forskning, utvikling og innovasjon innenfor næringen. Det er opprettet et eget dialogforum med næringen, ledet av landbruks- og matministeren, som gir et godt grunnlag for å ta tak i muligheter og utfordringer i fellesskap.

Nærings- og fiskeridepartementet kan ikke vurdere enkelttildelinger i private kommersielle prosjekter. Det må vi overlate til virkemiddelaktørene. Nærings- og fiskeridepartementet har vært i kontakt med Innovasjon Norge om denne aktuelle saken. Vi er kjent med at ulike finansieringsløsninger har vært diskutert og at det fortsatt er god dialog mellom Innovasjon Norge og Forestia med sikte på å finne en løsning. Jeg har tillit til at denne dialogen fortsetter i et konstruktivt spor.

SPØRSMÅL NR. 1136**Innlevert 31. januar 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 8. februar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Det er viktig for mediemangfoldet vårt å sikre journalistikk på niseområder.

Bør da slike mediebedrifter uten annen støtte fra staten, likestilles med andre bedrifter ved søknader til Innovasjon Norges Grønne Plattform - eller kan tilsvarende «Grønne plattform» etableres hos Medietilsynet men uten å diskriminere eksempelvis fagmedier fra innovasjonssordninger, og bør nyetablerte mediebedrifter som ikke mottar noen offentlig støtte kunne få tilgang til likviditetsslån hos Innovasjon Norge eller Statens Medietilsyn i oppstartsfasen?

BEGRUNNELSE:

Koronatiden rammer samfunnet hardt. Til tross for harde tider finnes det også gründerbedrifter innen mediesektoren som etableres og hvor det skapes nye arbeidsplasser, som Biogassbransjen.no og Cnytt.no

Disse og flere andre nyetablerte mediebedrifter faller mellom/utenfor de støttetiltakene som er innført - både de som gjelder korona-krisen og de som allment gjelder for gründerbedrifter.

Det kan her nevnes at eksempelvis Innovasjon Norges Grønne plattform har ekskludert digitale mediebedrifter som søker mens offentlige og private virksomheter har blitt definert som søker-gode på relativt like søknader og konsepter.

Svar:

Grønn plattform ble lansert som en del av regjeringens tiltakspakke for grønn omstilling, og skal gi bedrifter med grønne prosjekter en felles inngang til det næringsrettede virkemiddelapparatet. Plattformen bygger på eksisterende ordninger i Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva. Det er også etablert et samarbeid med Enova.

Tiltaket skal fremme omstilling ved å gi støtte til prosjekter gjennom flere stadier, fra grunnleggende forskning til innovasjon og kommersialisering. Det er totalt satt av 1 mrd. kroner fordelt over tre år til Grønn plattform. I 2021 er bevilgningen til Grønn plattform 333 mill. kroner. Midlene under Grønn plattform lyses ut i to trinn. Den 4. november ble det lyst ut forprosjekter med frist 6. januar 2021. Hovedutlysningen vil finne sted til våren. I utlysningen av forprosjekter var det ingen avgrensning knyttet til bransje eller teknologiområde.

Grønn plattform er en del av det næringsrettede virkemiddelapparatet. Virkemiddelapparatet og FoU-virkemidlene skal bidra til å realisere samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter. Det legges derfor stor vekt på prosjektets innovasjonshøyde i søknadsbehandlingen under den enkelte ordning. Grønn plattform er ikke en ny ordning, men bygger på eksisterende ordninger i virkemiddelapparatet. Prosjektsøknader vurderes i henhold til kriteriene og vilkårene som gjelder under de eksisterende ordningene.

Oppstartslån fra Innovasjon Norge er en ordning for kommersialisering av oppstartprosjekter med lavere teknisk risiko eller prosjekter som raskt trenger mye kapital for å styrke veksten og internasjonaliseringen av selskapet. Ordningene gjelder bedrifter i hele landet og alle bransjer.

Etablering av nye støttetiltak hos Medietilsynet må vurderes i lys av Meld. St. 17 (2018-2019) Mangfold og armlengds avstand – Mediepolitikk for ei ny tid (mediestøttemeldingene). Stortingets flertall sluttet seg til regjeringens forslag ved behandlingen av Meld. St. 17 (2018-2019), jf. Innst. 365 S (2018-2019). I mediestøttemeldingen presenteres de overordnede målene for mediestøtten. Mediemangfold er et sentralt mål for regjeringens mediepolitikk og en forutsetning for ytringsfrihet og et velfungerende demokrati. Som varslet i mediestøttemeldingen bør mediestøtten fremme lokalmedier siden lokalmediene er viktige for lokaldemokratiet og fordi de har et stort behov for innovasjon og digital omstilling. Mediestøtten har derfor som mål å legge til rette for lokale medium i hele landet og unngå hvite flekker geografisk. Det er videre et overordnet mål at mediestøtten skal legge til rette for samfunns viktig og undersøkende journalistikk, og redusere tematiske hvite flekker.

Lov om økonomisk støtte til mediene (mediestøtteloven), som trådte i kraft 1. januar 2021, har som formål å legge til rette for et mangfold av redaktørstyrte journalistiske medier over hele landet ved å bidra til forutsigbare økonomiske rammer for mediens virksomhet og en styrket uavhengighet i forvaltningen av mediestøtten. I tilknytning til vedtaket om fireårig styringssignal for mediestøtten, jf. mediestøtteloven § 3, har Medietilsynet, som forvalter tilskuddsordningene for den direkte mediestøtten, fått i oppdrag å gjennomgå de mediepolitiske virkemidlene og vurdere om det er behov for å gjøre justeringer. En del av oppfølgingen innebærer å systematisk følge med på utviklingen i mediemangfoldet gjennom Medietilsynets nye mediemangfoldsregnskap,

der Medietilsynet kartlegger og følger utviklingen langs tre mediemangfoldsdimensjoner: avsender, bruk og innhold. Medietilsynet publiserte en rapport for avsendermangfold i februar i fjor og en rapport på bruksmangfold i januar i år. Medietilsynets første statusrapport om innholdsmangfold, som inkluderer en kartlegging av tematiske hvite flekker, blir publisert senere i år.

Regjeringen er opptatt av mediepolitiske virkemidler skal virke tilfredsstillende i henhold til å realisere de mediepolitiske målene. Hvorvidt nye støtteordninger kan etableres hos Medietilsynet må inngå i den helhetlige gjennomgangen av mediepolitikken og de mediepolitiske virkemidlene.

SPØRSMÅL NR. 1137

Innlevert 31. januar 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 5. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Etter kontakt med kilder i Statens vegvesens Utekontroll har jeg fått klare signaler om at nye krav til vinterdekk på vogntog i 2021 fortsatt ikke gjør utenlandske vogntog med slike dekk egnet til norske forhold. Fagfolk rister på hodet. Dekkene er altså lovlige, men fortsatt svært farlige. Ja, ubrukelige, sies det.

Kan statsråden sjekke direkte med utestasjonene om disse signalene er riktige, og hva vil i så fall statsråden gjøre med dette?

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at det viktigste kravet når det gjelder dekkutrustning er at sjåføren til enhver tid har ansvar for at kjøretøyet hun eller han kjører er godt nok skodd for forholdene. Dette gjelder året rundt for både lette og tunge kjøretøy. Det er videre slik at vegvesenets kontrollører kan ilegge kjøreforbud selv om dekkene har godkjent merking, dersom de mener at dekkutrustningen likevel ikke er tilstrekkelig for føreforholdene på stedet.

Gjeldende krav til vinterdekk er utformet på bakgrunn av faglige vurderinger av hva som er de beste, tilgjengelige vinterdekkene på markedet, i samråd med dekkprodusenter og transportbransjen. Da produksjon av dekk gjøres etter internasjonale regler, for et internasjonalt marked, er det problematisk å etablere egne nasjonale krav til dekkets egenskaper. De nye reglene for vinterdekk på tunge kjøretøy innebærer at alle dekk på drivaksler og fremre styreaksler skal være merket med «3 peak mountain snowflake» (3PMSF) og at øvrige dekk skal være merket med «Mud and Snow» (M+S) eller 3PMSF. Jeg har i forbindelse med spørsmålet vært i kontakt med utekon-

trollavdelingen i Statens vegvesen, som bekrefter at det er store forskjeller på kvaliteten selv på dekk som er merket.

For å få 3PMSF-merket må dekket bestå en internasjonal akselerasjonstest på snøunderlag. Jeg er kjent med at denne testen er vurdert å ha relativt lave krav, slik at det vil være dekk som på tross av merkingen er lite egnet for bruk på norske vinterveger. Vi skulle gjerne sett at det fantes strengere tester, men dette er per i dag den beste internasjonale testen som finnes på dette området. Krav om 3PMSF-merkede dekk er dermed det strengeste formelle kravet vi kan stille til dekkutrustning på norske vinterveger. Jeg viser til at vi har samarbeidet både med dekkbransjen og næringen om innføring av disse kravene. Jeg er ellers kjent med at det jobbes internasjonalt med å gjøre testene som gir 3PMSF-merking bedre, og vi følger selvfølgelig dette arbeidet.

De senere årene har de formelle kravene for dekk på tunge kjøretøy blitt gradvis skjerpet. Det har også blitt innført høyere gebyrtakster for de som ikke oppfyller kravene. Erfaringer fra Statens vegvesens rundt 250 kontrollører landet rundt viser at dette har gitt effekt; dekkutrustningen på tunge kjøretøy har blitt gradvis bedre i takt med at kravene har blitt skjerpet.

SPØRSMÅL NR. 1138**Innlevert 31. januar 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 5. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Det kommer fortsatt sterke signaler fra kontrollatene langs norske veier at innkreving fra utenlandske transportselskaper av gebyrer og gjeld til den norske stat ikke er enkel. For mange forseelser kan bilen ikke holdes tilbake siden det er sjåføren som er ansvarlig, ikke bileieren/selskapet.

Vil statsråden ta initiativet til at det er bileieren som skal betale på stedet for ulovlig kabotasjekjøring, manglende bompengeneinnbetalinger og andregebyr/forelegg slik at bilen kan stanses for videre kjøring før gjelden er betalt?

Svar:

Jeg er kjent med at det kan være utfordringer knyttet til inndriving av bøter og sanksjoner på tvers av landegrensene og det er derfor satt i gang en rekke prosesser for å møte disse utfordringene. Dette var bl.a. bakgrunnen for lovforslaget i Prop. 22 L (2020 – 2021) om tilbakeholdsrett i kjøretøy. Endringen trådte i kraft 1. januar i år. Både vegtrafikkloven og yrkestransportloven har nå hjemmel for å kunne holde tilbake kjøretøy der det er nødvendig for å sikre betaling av bøter eller ilagt for brudd på disse lovene med forskrifter, men altså bare der kjøretøyeier (typisk foretaket) er holdt ansvarlig.

For å sikre at det er foretaket som faktisk holdes ansvarlig i tilfeller der dette er naturlig, er det i forbindelse med et større arbeid om overtredelsesgebyr på vegtrafikklovens område, også foreslått regler om ansvarliggjøring av foretaket. Forslaget var på høring høsten 2020. Det ble foreslått at foretaket og fører ilegges hvert sitt gebyr for flere overtredelser av kjøre- og hviletidsreglene. For en rekke andre overtredelser ble det foreslått å forskriftsfeste at eieren skal være solidarisk ansvarlig med føreren for overtredelsesgebyret. Disse endringene vil sikre at kjøretøyet kan holdes tilbake der det er nødvendig for å sikre betaling. De nye reglene medfører behov for endringer i Statens vegvesens kontrollverktøy VaDIS, som antas å kunne være på plass slik at reglene kan tre i kraft i september 2021.

Et kjøretøy kan også holdes tilbake for å sikre betaling av bøter som eieren er ilagt eller antas å ville bli ilagt. Ved overtredelse av vegtrafikkloven vil i mange tilfeller foretaket kunne anmeldes. Det følger av straffeloven § 28 at et foretak kan straffes der overtredelsen er begått av noen som har handlet på vegne av foretaket, selv om ingen enkeltperson har utvist skyld. Der foretaket er anmeldt, kan

kjøretøyet holdes tilbake for å sikre betaling av boten som foretaket "antas å ville bli ilagt". En større grad av effektivisering kan oppnås ved endringer i praksis knyttet til om det er fører og/eller foretak som faktisk anmeldes der det er hjemmel for å anmelde begge. Departementet vurderer dette nærmere.

Kabotasjereglene er hjemlet i yrkestransportloven. Ved overtredelse av denne loven er det i all hovedsak foretaket som anmeldes, og det er dermed rettslig sett adgang til å holde kjøretøyet tilbake dersom vilkårene for tilbakehold for øvrig er oppfylt. Statens vegvesen vurderer nå mulig behov for endringer i kontrollverktøyet VaDIS før tilbakeholdsretten kan tas i bruk i praksis på dette området. Samferdselsdepartementet og Statens vegvesen jobber også med lov- og forskriftsendringer for å innføre overtredelsesgebyr for brudd på kabotasjereglene. Slike gebyr ilegges av Statens vegvesens kontrollører på stedet, og vil kunne effektivisere håndhevingen og inndrivingen etter brudd på kabotasjereglene ytterligere.

Jeg vil påpeke at kjøretøy bare holdes tilbake der det er nødvendig og forholdsmessig. Et kjøretøy kan altså ikke holdes tilbake der det finnes andre, mindre inngripende måter å sikre betaling. Forholdsmessighetskravet innebærer også at tiltaket ikke kan benyttes der sanksjonen som skal sikres er lav sett i forhold til de økonomiske konsekvensene et tilbakehold kan ha. For enkelte varer kan en forsinkelse av transporten føre til verdiforringelse av lasten, og det kan også være tilfeller der tredjepersoner, for eksempel passasjerer som skal rekke videre transport, vil rammes uforholdsmessig hardt av et eventuelt tilbakehold. Statens vegvesen har for øvrig betalingsautomater på kontrollstedet, slik at det er mulig å gjøre opp for ilagte overtredelsesgebyr.

Tilbakeholdsretten gjelder i dag for betaling av sanksjoner ilagt for brudd på vegtrafikkloven og yrkestransportloven med forskrifter. Innkreving av bompenger er hjemlet i vegloven, som ikke har tilsvarende grunnlag for tilbakehold. Det er dermed ikke hjemmel i dag for å holde tilbake kjøretøy for å sikre betaling av bompenger. Blant annet for å lette bompengeneinnkrevingen overfor utenlandske trafikanter, ble det i 2015 innført krav til bruk av elektronisk betalingsenhet for kjøretøy over 3500 kg. Dette kravet er gitt med hjemmel i vegtrafikkloven. Dette innebærer at myndighetene kan holde tilbake kjøretøy for å sikre betaling av ilagt overtredelsesgebyr for brudd på reglene om obligatorisk brikke/gyldig avtale. Etter innføringen av dette kravet er manglende betaling av bompenger for slike kjøretøyer av begrenset omfang. Statens

vegvesen opplyser at utenlandsregistrerte kjøretøy i takstgruppe 2 (med brikkeavtale) betalte 99 % av fakturert beløp i 2019. Dette er samme andel som for tilsvarende gruppe norske kjøretøy. For utenlandsregistrerte kjøretøy i takstgruppe 2 (uten brikkeavtale), var betalingsandelen 65 %, men dette er en liten gruppe som ikke omfatter næringskjøretøy.

Innkrevning av bompenger fra avtalekunder er en oppgave som er tillagt utstedervirksomheter. Iht. bompengerereformen skal disse virksomhetene skilles fra bompengeselskapene, jf. utstederforskriften. Bompengeselskapene kan drive integrert utstedervirksomhet i en overgangsperiode ut 2021. Utskilelsen er blant annet begrunnet i et ønske om å skjerme bompengene fra risiko knyttet til manglende betaling fra avtalekunder. Utsteder skal betale bompengeselskapene for passeringer foretatt av sine kunder, og krever så etterskuddsvis inn betaling fra kundene. De overtar dermed risikoen for manglende betaling av bompenger fra kundene sine. Utstedervirksomhetene er ikke myndighetsorganer. Innkrevning av

bompenger følger reglene som gjelder om innkrevning av pengekrav, og manglende betaling følges opp gjennom inkassolovgivningen.

Manglende betaling av bompenger vil kunne føre til at utstedervirksomheten sier opp avtalen med kunden.

Departementet arbeider nå med å følge opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 211 (2020-2021)

“Stortinget ber regjeringen utarbeide forslag til en lov- jemmelse som gjør det mulig for norske myndigheter å tilbakeholde kjøretøyer som skylder bompenger, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte”.

De gjennomførte og planlagte lov- og forskriftsendringene, avkriminalisering av visse overtredelser og endringer i rutiner for anmeldelse, samt systemtekniske oppdateringer i kontrollverktøyene vil gjøre håndheving og inndrivning av sanksjonene enklere og mer effektiv. Dette vil bidra til likere konkurransevilkår og forhåpentligvis bedre etterlevelse av regelverket.

SPØRSMÅL NR. 1139

Innlevert 31. januar 2021 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 8. februar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Vil statsråden syte for at alle høringsinnspel, i samband med høyringa på sak om kompensasjon for pelsdyrbud, straks vert lagt ut på departementet sin nettstad?

GRUNNGJEVING:

Det har kome attendemeldingar på at det tek lag tid frå høringsinnspel vert sendt inn til dei vert lagt ut offentleg.

Det er nok mange av høringsinnspela frå pelsdyrbøndene som er både vonde og ubehagelege. Det heng nok saman med at måten regjeringa har handsama pelsdyrbøndene på i denne saka går langt ut over kva folk og familier skal måtte finne seg i.

Svar:

For en del av de mottatte høringsuttalelsene så inneholder de informasjon om personlige forhold som økonomi og helse hos den som har avgitt høringsuttalelse, og i noen tilfeller også hos dennes nærstående. Departementet kan

derfor ikke uten videre offentliggjøre slik informasjon, jf. forvaltningsloven § 13.

Alle høringsuttalelser som det blir vurdert at det er lovlig å publisere vil bli lagt ut på regjeringen.no.

SPØRSMÅL NR. 1140**Innlevert 31. januar 2021 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 5. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Har nærleiken mellom Stavanger kontrollsentral og Hovedredningsentralen ei positiv innverknad på beredskapen?

Svar:

Avinor støtter Hovedredningsentralen (HRS) med flygeledere som er trent i Aircraft Coordinator (ACO)-funksjonen, som er å ivareta sikker og effektiv bruk av luftressurser i et geografisk avgrenset område under en redningsshendelse, herunder håndtering av kompleksiteten knyttet til offshoretrafikken.

HRS har i sin høringsuttalelse fra 6.1.2021 til Avinor uttrykt bekymring for flytting av flygeledere som ivaretar ACO-funksjonen bort fra Sola. HRS mener det vil kunne svekke flysikkerheten i de redningsaksjonene hvor det vil være behov for funksjonen, samt redusere effektiviteten når flere luftressurser er i innsats. HRS mener det har en verdi at funksjonen er fysisk plassert på Sola og at Avinor er representert i HRS sin redningsledelse.

På bakgrunn av at det pågår en utredning om saken på virksomhetsnivå i Avinor finner jeg det ikke riktig å gå inn i saken på nåværende tidspunkt. Jeg vil ved behov følge opp saken med samferdselsministeren på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1141**Innlevert 31. januar 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 8. februar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn****Spørsmål:**

Takk for svar på spørsmål nr. 1048 om forvaltnings- og oppsynsstillinger i de ulike nasjonalparkene og landskapsvernområda. Men jeg spurte ikke om fordeling per nasjonalparkstyre.

Spørsmålet mitt var på personellressurser og økonomiske ressurser per nasjonalpark og landskapsvernområde, og kan jeg få et nytt oppsett spesifisert per NP og LVO?

Storlia NR
Langvassdalen-Ruffedalen NR
Junkerdalsura NR
Blakkådalen NR
Semska-Stødi NR
Dypen NR
Stor Graddis NR

Svar:

Miljødirektoratet tildeler midlar til nasjonalpark- og verneområdestyra, og ikkje til dei einskilde verneområda. Ved tildelinga blir det teke omsyn til mellom anna kor mange verneområde styret har ansvaret for, og kva for utfordringar som er i dei ulike verneområda. Det er styra sjølve som disponerer og prioriterer dei tildelte midlane til tiltak i dei ulike verneområda. Styra gjer dette i samsvar med føremålet til dei aktuelle budsjettpostane. Likeins kan styret sjølve disponere forvaltarane etter kva som til ein kvar tid er naudsynt i dei ulike verneområda styret har ansvaret for.

BEGRUNNELSE:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er behandlet i svaret som om dette skulle vært et verneområde. Dette styret forvalter:

Rago NP
Sjunkhatten NP - Barnas nasjonalpark
Junkerdal NP
Saltfjellet-Svartisen NP
Láhko NP
Saltfjellet LVO
Gåsvatnan LVO

Eg meiner det ikkje er riktig og ynskjer heller ikkje å detaljstyre dei lokalpolitiske styra på korleis dei brukar ressursane dei får tildelt.

SPØRSMÅL NR. 1142

Innlevert 31. januar 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 5. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Viser til den alvorlige utviklingen på Sri Lanka. En av konklusjonene i en ny rapport fra FNs høykommissær for menneskerettigheter er: "Sri Lanka's current trajectory sets the scene for the recurrence of the policies and practices that gave rise to grave human rights violations." Stikk i strid med FNs vurderinger mener UNE det er trygt for dissidenter å dra tilbake til landet.

Er statsråden trygg på at FN-rapporten er lest og forstått av UNE, og kan statsråden garantere menneskerettighetene til familien i kirkeasyl i Finnsnes?

digende behandling eller straff. Etter utlendingslovens bestemmelser er det UDI og UNE som skal vurdere om retur vil være trygt.

Svar:

Jeg viser til mitt svar av 3. desember 2020 på et tidligere spørsmål om familien i Finnsnes. Som det fremgår der, kan jeg ikke gripe inn i enkeltsaker, og familiens sak har vært behandlet av norske domstoler.

Rapporter fra FNs høykommissær er en av flere sentrale landinformasjonskilder som utlendingsforvaltningen skal vektlegge dersom de er relevante for vurderingen av om asylsøkere kan ha et beskyttelsesbehov. Rapporten det vises til er fersk; etter hva jeg kan se er den utgitt 27. januar i år. Som nevnt går jeg ikke inn i enkeltsaker. Det innbefatter at jeg ikke setter meg inn i hvilke landinformasjonskilder som har vært vurdert og vektlagt ved behandlingen av enkeltsaker. Jeg vet heller ikke om familien eventuelt har en omgjøringsanmodning til behandling i UNE nå. Dersom familien mener det foreligger nye opplysninger i saken som ikke tidligere har blitt vurdert, har den mulighet til å anmode UNE om omgjøring av tidligere vedtak.

Vi skal ikke sende noen tilbake til forfølgelse, dødsstraff, tortur eller annen umenneskelig eller nedver-

SPØRSMÅL NR. 1143**Innlevert 31. januar 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 8. februar 2021 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland****Spørsmål:**

Viser til statssekretær Raymond Robertsen, visstnok som privatperson, har deltatt i konflikter i Nordkapp kommune, bla gjennom kontakt med administrasjonen i kommunen som er hans tidligere arbeidsgiver.

Er det uproblematisk for statsråden at egen statssekretær bidrar i en lokalpolitisk konflikt, som privatperson?

BEGRUNNELSE:

Jeg forutsetter at statssekretæren ikke er involvert i saker som kan ha betydning for Nordkapp, og forutsetter at regjeringen ikke har interesse i å bidra til lokalpolitiske konflikter.

Svar:

Jeg har tidligere besvart en henvendelse fra ordføreren i Nordkapp kommune som ble sendt til statsminister-

en om kontakten som har vært mellom statssekretær Raymond Robertsen og ansatte i Nordkapp kommune. Denne kontakten har ikke vært knyttet til hans funksjon som statssekretær i Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Jeg legger til grunn at departementet ikke blander seg inn i interne administrative forhold i en kommune, og at all kommunikasjon mellom departementet og kommuner foregår på en respektfull måte.

Når det gjelder eventuelle saker i departementet som angår Nordkapp, vil jeg vise til at habilitetsreglene i forvaltningsloven også gjelder for statssekretærer, jf. forvaltningsloven § 10. Dette innebærer at en statssekretær vil være inhabil der det foreligger direkte inhabilitetsgrunner etter § 6 første ledd, eller dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet etter § 6 andre ledd. En person som er inhabil vil for eksempel ikke kunne tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en forvaltnings sak.

SPØRSMÅL NR. 1144**Innlevert 1. februar 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 8. februar 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Når kan vi forvente en avklaring om nytt regelverk for grensependlere etter utløp av perioden på to uker, og hva har regjeringen gjort i form av planarbeid og beredskapsforberedelser det siste året for å forhindre at arbeidstakere mister inntekt i det tilfellet at grensene stengte?

BEGRUNNELSE:

Den globale pandemien er nå inne i sitt andre år. Muligheten for at grensene må stenges for de fleste grupper har vært diskutert lenge. Beslutningen om stenge grensene for de fleste grupper har gjort at mange arbeidstakere i praksis er stengt ute fra sin arbeidsplass. Det er uklart om det er mulig å benytte seg av permittering for disse arbeidstak-

erne fordi det ikke er reduksjon i oppgavegrunnlaget som ligger til grunn for at de ikke kan arbeide men at de ikke kan komme seg til jobb. Det er også usikkert om denne gruppen har rett til inntektssikring i form av dagpenger ettersom de ikke har mulighet til å være tilgjengelig for det norske arbeidsmarkedet.

Regjeringen har uttalt at de vil ta en ny vurdering av innstramningene om to uker.

Svar:

De såkalte grensependlerne har, dersom de fyller vilkårene for øvrig, de samme rettighetene til for eksempel dagpenger som andre arbeidstakere, dersom de permitteres av arbeidsgiver. På samme måte vil grensependlere også

ha rett til sykelønn dersom de er syke. Grensependlerne har altså de samme rettighetene som andre norske arbeidstakere, og som andre arbeidstakere fra EØS-området som fyller kravene til for eksempel opptjening og arbeidstid i Norge.

Nedstengningen av grensen er en følge av dagens smittesituasjon med utbrudd av muterte virusvarianter, og er ment som et midlertidig tiltak for å få kontroll på smittesituasjonen. Regjeringen vil innen uke 7 gjøre en vurdering av om tiltaket skal videreføres og i så fall i hvilken form. Samtidig arbeider vi også med hvordan vi skal håndtere situasjonen fremover, når vi sakte og kontrollert skal åpne opp igjen.

Å stenge grensene har store konsekvenser for mange arbeidsplasser i Norge. Regjeringen følger derfor situasjonen på arbeidsmarkedet tett, og vurderer fortløpende behovet for tiltak som kan avhjelpe negative konsekvenser. Vi har hatt en hyppig dialog med partene under hele pandemien, og det vil være nødvendig også i tiden framover. I tillegg har regjeringen arbeidet med ulike fremtidige scenarier for utvikling av pandemien og løpende vurdert konsekvenser, tiltak og ordninger.

Den problemstillingen representanten tar opp kan ikke begrenses utelukkende til grensependlerne, men vil omfatte alle arbeidstakere fra EØS-området som har

opptjent en eller annen rettighet i det norske systemet, det vil si en betydelig gruppe.

Når det gjelder dagpenger, så er det en trygdeytelse ved arbeidsløshet, og folketrygdloven forutsetter derfor at stønadsmottakeren enten har mistet arbeidet eller blitt permittert. For personer som bor i ett land og jobber i et annet, har trygdeforordningen noen særlige regler om hvilket land som i den konkrete saken har ansvaret for dagpengene. Det er avhengig av hvor hyppig vedkommende har pendlet mellom de to landene og om vedkommende er helt ledig, delvis ledig eller permittert.

Adgangen til å permittere er ikke lovfestet, men følger av tariffavtalene eller av ulovfestet rett. Det er partene i arbeidslivet som normalt vil vurdere hva som gir grunnlag for å kunne permittere, og ikke departementet. Selv om permitteringer skal drøftes med de ansatte, er det arbeidsgiver som permitterer. Dersom de ansatte blir permittert, vil Arbeids- og velferdsetaten utbetale dagpenger for de relevante arbeidstakerne, forutsatt at de fyller de generelle vilkårene. De ordinære dagpengereglene legger til rette for det.

Regjeringen arbeider med avklaring av videre rammer for innreise- og karantenerregelverk og ser dette i sammenheng med de økonomiske støtte og kompensasjonsordninger for arbeidsgivere og arbeidstakere som har og blir utformet i denne svært krevende situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1145

Innlevert 1. februar 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 9. februar 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

I forbindelse med byggingen av ny fyllingsdam av grønnstein i Namsvatnet er det fra flere hold reist spørsmål rundt faren for utlekking av tungmetaller til miljøet, både fra selve dammen, fra restmassene og fra slam som er ført ut i elva og lagt seg opp i roligere partier nedover Namsen.

Vil statsråden ta initiativ til å kartlegge miljøkonsekvensene av bruken av grønnstein i damanlegg og hva vil bli gjort for å forhindre spredning av tungmetaller i vassdragene?

BEGRUNNELSE:

Veterinærinstituttet skriver i rapport 6/ 2020:

«Sprengt og knust grønnstein i vann er kjent å kunne ha negative effekter på vannlevende organismer. Både ved at den er lite trykkfast og gjerne produserer mye finpartikulært slam med asbest-lignende fiberstrukturer, og ved at den lett oksiderer og skiller ut tungmetaller til miljøet. Ved etableringen av ny fyllingsdam i Namsvatnet ble det nytt grønnstein. Store mengder slam ble i anleggsperioden ført ut i Namsen og tykke matter av slam har lagt seg opp i flyene og i loner nedover elva. Effekter av tungmetaller og slam på miljø og habitat nedover Namsen er i liten grad kartlagt og dokumentert.»

Svar:

Dam Namsvatn ble bygget tidlig på 1950-tallet som del av reguleringen av Namsenvassdraget i medhold av konsesjon gitt i 1948. NTE, som eies av 19 kommuner i tidligere Nord- Trøndelag fylke, er konsesjonær.

I perioden 2002-2004 ble det avdekket at dam Namsvatn ikke tilfredstilte gjeldende krav til sikkerhet etter damsikkerhetsforskriften.

Norges vassdrags og energidirektorat (NVE) godkjente i 2014 teknisk plan for ny fyllingsdam. Bruk av grønnstein fra nærområdet til dammen framgikk av planen. Ingeniørgeologiske undersøkelser og tester tilsa at damsikkerhetsforskriftens krav til steinmateriale kunne oppfylles med foreslått plassering av steinbrudd og bruk av grønnstein som byggemateriale.

NVE godkjente detaljplan for miljø og landskap i 2015, etter at denne hadde vært på høring hos Fylkesmannen i Nord-Trøndelag (nå Statsforvalteren i Trøndelag), Nord-Trøndelag fylkeskommune og Røyrvik kommune. Ingen av høringspartene tok opp problemstillingen knyttet til mulig forurensningsfare ved bruk av grønnstein i dammen, eller fra det nærliggende steinbruddet.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag ga midlertidig utslippstillatelse i forbindelse med ny dam senere samme år.

Departementet behandlet i 2017 en klage fra en grunneier der slam og mulig forurensning var et tema. Departementet viste til at nødvendig utslippstillatelse er gitt i forbindelse med damanleggsarbeidet og at det er

Fylkesmannen som må gi eventuelle pålegg om tiltak i vassdraget. Fylkesmannen fattet i 2018 vedtak om at NTE måtte gjennomføre fiskebiologiske undersøkelser, samt dokumentere innhold av miljøgifter i bunndyr og fisk for å undersøke vannmiljøtilstand i øvre Namsen nedstrøms Namsvassdammen.

Dersom uttak og bruk av enkelte bergarter medfører økt fare for spredning av tungmetaller i vassdrag, utover det som er naturlige forekomster, kan det stilles krav om undersøkelser og avbøtende tiltak, både av NVE og forurensningsmyndigheten. Spesifikke undersøkelser om forurensning vil normalt pålegges av forurensningsmyndigheten i medhold av utslippstillatelsen for byggeperioden. For driftsfasen kan forurensningsmyndighetene også kreve at det søkes om egen forurensningstillatelse og stille vilkår i den forbindelse, dersom det vurderes som nødvendig.

Forvaltningen har så langt jeg kan se tilstrekkelige virkemidler til å undersøke og pålegge avbøtende tiltak med begrunnelse i forurensning og avrenning i saker der dette er et tema. Jeg ser derfor ikke et behov for en generell kartlegging av miljøkonsekvenser ved bruk av ulike bergarter i damanlegg.

SPØRSMÅL NR. 1146

Innlevert 1. februar 2021 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 9. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Vil Høyres slagord om “Pasienten først” være førende for hvordan statsråden vil vurdere hvilket helseforetak pasientene i regionen skal få sitt tilbud fra?

BEGRUNNELSE:

I Innlandet har styringsgruppa for nytt hovedsykehus sin innstilling skapt stor uro. Etter en lang prosess lykkes daværende styreleder Anne Enger å få enighet om et målbilde og at et nytt hovedsykehus skulle lokaliseres ved Mjøsbrua.

Nåværende styreleder uttalte at han opplever at denne enigheten var en skinnenighet etter at styringsgruppa anbefalte en annen plassering enn det det daværende styret i Sykehuset Innlandet pekte på.

Den foreslåtte plasseringen gjør at deler av Vestoppland vil få kortere vei til flere sykehus i Oslo og Viken, noe

som har ført til at flere kommuner varsler at de vil bytte til et helseforetak som ligger nærmere deres innbyggere om helseministeren følger opp styringsgruppas anbefalinger. Flyttinger til andre foretak er tidligere godkjent da Kongsvinger regionen ble overført til A-hus etter ønske fra kommunene i området.

I et intervju med avisen OA sier direktør for eierstyring i Helse Sørøst, Tore Robertsen – Det er ikke slik at kommuner på egen hånd kan bestemme hvilket helseforetak deres innbyggere skal sokne til.

Svar:

Hovedregelen er at det ligger til de regionale helseforetakenes ansvar å vurdere og avgjøre hva som er mest hensiktsmessig organisering av underliggende helseforetak, og å beslutte deres opptaksområder. Det følger imidlertid av helseforetaksloven §30, pkt 6., at “vesentlige endringer

i opptaksområdet for helseforetak” skal vedtas i foretaksmøte i de regionale helseforetakene, altså av helse- og omsorgsministeren. Det er imidlertid naturlig at de aktuelle kommunene blir rådført og får uttale seg i slike spørsmål.

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten til situasjon i Sykehuset Innlandet HF, hvor styringsgruppen for nytt hovedsykehus har fremlagt rapport som konkretiserer videreutvikling og innretting på det framtidige sykehustilbudet. Dette etter et omfattende utredningsarbeid, hvor det har vært samhandling med kommuner og berørte aktører underveis i arbeidet. Helse Sør-Øst RHF har nylig invitert til en høring rundt den nye sykehusstrukturen i Innlandet. Jeg har også selv invitert til møte med ordførere og fylkesordførere i aktuelle kommuner og fylkeskommunen for å lytte av synspunkter på forslag til ny

struktur. Det er vel kjent og fullt forståelig at det er stort engasjement og mange ulike synspunkter i denne saken. Samtidig er det lagt opp til en involverende prosess som skal sikre tilbakemeldinger og synliggjøre ulike synspunkt i saken.

Å utvikle pasientens helsetjeneste er en helsepolitisk ledestjerne for regjeringens arbeid på helseområdet. Det er også slik at pasienter gjennom Fritt behandlingsvalg-ordningen har mulighet til å velge mellom ulike offentlige og mange private behandlingssteder i Norge, og de er ikke låst til å kun kunne benytte tjenester i helseforetaket de er tilknyttet.

Formålet med arbeidet som nå pågår er å utvikle framtidsrettede og gode spesialiserte behandlingstilbud for hele befolkningen i Innlandet.

SPØRSMÅL NR. 1147

Innlevert 1. februar 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 8. februar 2021 av barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad

Spørsmål:

Hvordan sikrer man at barn som har mistet en av sine foreldre fortsatt kan opprettholde kontakt med familien til sin avdøde forelder hvis den gjenværende forelder hindrer dette?

BEGRUNNELSE:

Selv om et barn mister en forelder vil det i de fleste tilfeller fortsatt være viktig at barnet får opprettholdt god kontakt med resten av familien til den avdøde. Besteforeldre, onkler, tanter og øvrig familie. I noen tilfeller hindrer den gjenlevende forelder slik kontakt noe som i de fleste tilfeller er meget uheldig for barnet.

Svar:

Det er bred enighet om at det er viktig for barn å ha kontakt med begge forelderene. Når en av foreldrene dør, er det naturlig at avdødes foreldre eller andre slektninger ønsker å opprettholde kontakten med barnet. Den gjenlevende forelder kan avtale med besteforeldre eller andre slektninger at barnet skal ha samvær med dem. Barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, har rett til å få informasjon og å uttale seg før det blir tatt avgjørelser

som gjelder deres personlige forhold. Dette gjelder også spørsmål om samvær.

Alle barn og alle familier er ulike, og det er derfor viktig at lovgivningen om barn og samvær er fleksibel for å kunne ivareta ulike hensyn og legge til rette for at behovene til det konkrete barnet blir ivaretatt på en god måte i hver enkelt sak.

Noen ganger greier ikke den gjenlevende forelder og slektningene å komme fram til en avtale om samvær på egen hånd. Vanskelige relasjoner i familien kan påvirke barnet negativt, og kan også være krevende for andre som berøres. Dersom den gjenlevende forelder og slektningene ikke blir enige, kan de oppsøke familievernnet for å få hjelp. Familievernnet kan gi bistand til å løse konflikter og kan legge til rette for at den gjenlevende forelder og besteforeldrene eller andre slektninger gjennom gode samarbeidsforhold kan skape stabile rammer og gode utviklingsmuligheter for barnet.

I noen tilfeller greier imidlertid ikke de berørte partene å komme til enighet. Det følger av barneloven at når én eller begge foreldre er døde, kan slektningene til barnet eller andre som er nær knyttet til barnet, kreve at domstolen fastsetter om de skal ha rett til samvær med barnet og hvilket omfang samværsretten skal ha. Domstolens avgjørelse skal rette seg etter hva som vil være til beste for det konkrete barnet.

Vanligvis blir dommer som er rettskraftige fulgt opp av partene. Dersom ikke partene følger opp en avgjørelse om samvær frivillig, har barneloven regler om tvangsfullbyrdelse. Disse reglene skal sørge for at avgjørelser etter barneloven respekteres og bidra til å stanse samværshindring i konkrete saker.

Det er de samme reglene om tvangsgjennomføring av rettskraftige dommer som gjelder for slektninger, som for foreldre i samværssaker. En dom om samvær kan ikke tvangs-gjennomføres ved tvangshenting, men tingretten kan fastsette tvangsbot som løper hver gang samværsretten hindres. Reglene om tvangsgjennomføring av samvær

ble endret av Stortinget og lovendringer satt i kraft 1. januar 2018, blant annet for å forenkle regelverket om inndriving av tvangsbot.

Barnelovutvalgets utredning NOU 2020:14 Ny barnelov er nå på høring, med høringsfrist 1. mai 2021. Utvalget har foreslått noen endringer i reglene om samvær for andre enn foreldrene og tvangsgjennomføring av samvær. Jeg ser fram til å motta høringsuttalelsene, og vil understreke at det er et mål at en ny barnelov skal bidra til at fastsatt samvær gjennomføres, til å redusere konflikter og til å forebygge samværshindring.

SPØRSMÅL NR. 1148

Innlevert 1. februar 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 8. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Det er for de fleste av oss ganske uforståelig hvordan offentlige tilskudd og gunstige statlige låneordninger kan trikses og fikses så mye med at et barnehagekonsern ender opp med å kunne gjøre milliardinvesteringer i oljevirkosomhet og spanske luksuseiendommer slik Dagbladet nylig har avdekket.

Hva synes statsråden om slike utlån til eierkonsernet for å finansiere andre virksomheter er mulig, og har statsråden tenkt å foreta seg for å sikre at offentlige tilskudd og foreldrebetaling går til de dem var ment for, barna i barnehagen?

BEGRUNNELSE:

Dagbladet kunne forrige uke igjen presentere nyheter om barnehagekjeden Trygge Barnehager (FUS). Denne gangen gjaldt nyheten om at eierne av kjeden har investert tungt i eiendom i milliardklassen i Marbella, sør i Spania. Tidligere har nyhetene vært at overskuddene er blitt brukt til investeringer i oljevirkosomhet. (Aftenposten 2018).

Nå har professor emeritus Atle Johnsen gjennomgått disse transaksjonene. Johnsen konkluderer med at over en milliard kroner er lånt fra barnehageselskapene for å finansiere andre virksomheter i konsernet. Dette er kompliserte eiendomsstrukturer, men det er på det rene at Trygge Barnehager er Husbankens, statens bank for sosial boligbygging, største lånekunde. Med 2,6 milliarder i billige barnehagelån som er en svært gunstige statlig låneordninger. Samtidig som konsernet fikk mesteparten

av inntektene sine fra offentlig tilskudd (og foreldrebetaling).

Svar:

Barnehageloven med forskrifter stiller en rekke krav til driften av barnehagene, og offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal finansiere driften slik at lovens krav blir oppfylt. Det stilles krav om at offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal benyttes til godkjent barnehagevirkosomhet, at transaksjoner med nærstående skal skje på markedsmessige vilkår, og at det benyttes tilstrekkelige ressurser på personalkostnader. Kravene i barnehageloven, som nylig er tydeliggjort, rammer derfor inn at tilskudd og foreldrebetaling i all hovedsak skal benyttes til den godkjente driften.

Etter dagens regelverk kan private barnehageeiere disponere overskuddet fritt, dersom de oppfyller lovens krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling, jf. barnehageloven § 23. Eierne kan velge å betale ut overskuddet i utbytte, eller de kan tilbakeføre overskuddet til virksomheten. Dersom overskuddet tilbakeføres til egenkapitalen til barnehagen, kan disse midlene for eksempel brukes til å dekke ulike typer kostnader eller investeringer i barnehagen de kommende årene.

Private barnehager har behov for å ha årlige overskudd slik at barnehagen har en stabil og sunn økonomi over tid. Jeg mener derfor at det som et utgangspunkt er et sunnhetstegn at private barnehager har oppsparte midler som de velger å plassere i bankinnskudd mv.

Det er ingen krav i regelverket om at opparbeidede midler i barnehagene ikke kan investeres i annen type virksomhet eller gis som lån til øvrige deler av virksomheten. Dersom eierne påtar seg for høy risiko i investeringer i aksjer, eiendom mv, øker dette virksomhetens konkurrisiko, og dermed også risikoen for at kommunen ikke klarer å oppfylle retten til plass. Dette vil ikke være gunstig for kommunen og kommunes innbyggere. I høringen av nye reguleringer for private barnehager, som ble sendt

ut våren 2019, adresseres disse problemstillingene, og det drøftes ulike løsninger som vil kunne bidra til å redusere denne risikoen for kommunen. Departementet jobber nå med å følge opp forslagene, herunder tydeligere krav til regnskap og kontroll med barnehagens økonomi. Jeg er opptatt av at det skal være en rimelig balanse mellom å gi eierne frihet til å disponere frie midler slik de mener er best, og kommunens behov for å sikre stabile velferdstjenester til sine innbyggere.

SPØRSMÅL NR. 1149

Innlevert 1. februar 2021 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 5. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Når en person ønsker å søke norsk statsborgerskap, må vedkommende som første skritt i prosessen få timeavtale med politiet for å levere nødvendig dokumentasjon. Vi har mottatt informasjon som kan tyde på at det er lettere sagt enn gjort, og at det kan være ventetider på opptil ett år for å få slik time.

Er dette et problem statsråden er kjent med, og hva vil statsråden i så fall gjøre for å sikre folks rettigheter til å søke statsborgerskap på en bedre måte enn det som synes å være tilfelle nå?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen sier selv på sine nettsider at «statsborgerskapet er en formalisering av samfunnskontrakten mellom stat og borger». Statsborgerskap er viktig av flere grunner, herunder retten til å stemme ved stortingsvalg. Spørsmålet bygger på en henvendelse fra en enkeltperson, men har generell interesse.

Vedkommende har søkt time hos politiet for å få levert søknad om statsborgerskap, men har ikke fått det. Det er ingen ledige timer. På direkte henvendelse har vedkommende fått beskjed om at det er opptil ett års ventetid. Motivasjonen for vedkommende var å kunne stemme ved stortingsvalget 2021. Ett års ventetid for time må være uholdbart.

Vedkommende er svensk statsborger og ønsker å beholde sitt svenske statsborgerskap i tillegg til det norske. På regjeringens hjemmesider står det at nordiske borgere kan søke statsborgerskap ved såkalt melding, og at statsborgerskap blir innvilget når melding har nådd politiet. Det virker ikke som om vedkommende er blitt informert

om den muligheten. Det virker heller ikke som om informasjon om hvordan man da kan gå fram, er veldig tilgjengelig. Jeg har forsøkt å gå inn på nettsiden for melding for nordiske statsborgere, men havner til slutt her: <https://www.udi.no/ord-og-begreper/timebestilling/> Da virker det som om man er like langt. Et tilleggspoeng er at ikke alle som ønsker å søke statsborgerskap, er digitale.

Det er også uklart hva det betyr at statsborgerskap blir innvilget når melding har nådd politiet. Det krever vel uansett en eller annen form for godkjenning? Når politiet ikke har kapasitet til å innvilge time til oppmøte før om ett år, er det nærliggende å tro at det også er sviktende kapasitet til å håndtere de meldingene som eventuelt kommer inn digitalt?

Vi har også mottatt henvendelse fra en ikke-EØS-borger som heller ikke får registrert søknad om statsborgerskap på grunn av kravet til personlig fram møte hos lokalt politi for å levere søknad og dokumentasjon fysisk (i tillegg til å registrere den på nett, som vedkommende allerede har gjort). Utlendingsseksjonen på stasjonen er stengt for publikum på grunn av korona. Vedkommende får ikke møte opp ved annen stasjon, men har likevel måttet betale gebyr på 3700 kr, selv om saken ikke engang blir lagt i kø, som alt er på ett år, før fysisk oppmøte.

Svar:

Spørsmålet som representant Christoffersen stiller er en problemstilling departementet er kjent med. Jeg viser i den sammenheng til redegjørelsen i Prop. 1S (2020-2021).

Som konsekvens av at prinsippet om ett statsborgerskap ble avvirket i loven fra 1. januar 2020 (jf. Prop. 111 L (2017-2018)), ble det fremmet flere søknader om stats-

borgerskap enn forventet. Sammen med et krav om å møte opp hos politiet i forbindelse med søknad om norsk statsborgerskap, og at politiets publikumsmottak i 2020 har hatt lavere kapasitet enn tidligere på grunn av koronapandemien, økte tallet på ubehandlede saker i 2020. Regjeringen foreslo derfor å øke bevilgningene til politiet for å behandle flere søknader i 2021 med 36 millioner kroner. Forslaget ble vedtatt av Stortinget, og dette er fulgt

opp i departementets tildelingsbrev til Politidirektoratet for 2021.

Det er selvsagt ikke ønskelig at noen opplever svært lange vente- og/eller saksbehandlingstider. Likevel har 2020 og 2021 så langt vært preget av pandemisituasjonen. Det er også grunn til å tro at denne situasjonen vil vedvare i en viss tid fremover med de tiltak det krever av smittevern både hos politiet og i samfunnet mer generelt.

SPØRSMÅL NR. 1150

Innlevert 1. februar 2021 av stortingsrepresentant Cecilie Myrseth

Besvart 9. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Det haster å få på plass ytterligere tiltak for å forbedre trafikksikkerheten på E8 mellom Tromsø og Nordkjosbotn. I 2013 ble det satt opp midtdeler i Lavangsdalen.

Hvilke tiltak vil regjeringen vurdere for å snarlig forbedre trafikksikkerheten på E8, og vil en forlengelse av midtdeleren i Lavangsdalen mot Nordkjosbotn være et slikt tiltak?

Svar:

I 2011 var det en dødsulykke med fem omkomne på E8 i Lavangsdalen. Etter ulykken ble det igangsatt et arbeid for å se på muligheten for økt trafikksikkerhet på strekningen. Statens vegvesen utarbeidet også en trafikksikkerhetsrapport for en lengre del av E8, som anbefalte kortsiktede tiltak, i påvente av større investeringstiltak.

Gjennomførte strakstiltak var:

- Endring av fartsgrense. Fartsgrensen i nordre del av Lavangsdalen var 90 km/t, men satt ned til 80 etter TS-rapporten i 2011. Fartsgrensen i Lavangsdalen var 80 km/t frem til 2018, da ble det gjort mindre tiltak med sideterrenget, slik at fartsgrensen kunne settes opp til 90 km/t der det er midtrekkverk
- Siderekkeverk/sikring av sideterreng
- Siktrydding
- Etablering av kontrollplass

I 2013 ble prosjektet med å breddeutvide vegen og etablere midtrekkverk utført på ca. 10 km av Lavangsdalen. Denne delstrekningen ble valgt fordi den kunne planlegges og utbygges raskt.

Den sørligste delen av Lavangsdalen har ikke midtrekkverk (ca. 2,5 km). Denne delstrekningen ble ikke utbygd samtidig fordi den har krevende grunnforhold og det er behov for ekstra skredsikring. Etablering av midtrekkverk her er ikke mulig uten at vegen legges delvis om i ny trasé. Det forutsetter et eget nytt stort prosjekt som krever omfattende planlegging og egen finansiering før prosjektet eventuelt kan realiseres.

Mulige tiltak på kort sikt på den sørligste delen av Lavangsdalen kan være:

- Endring av fartsgrense
- Sette opp fartstavle
- Fartsmåling: ATK/streknings-ATK
- Forsterket midtoppmerking
- Driftstiltak

Eksempelvis var Rv. 80 mellom Fauske og Bodø den mest ulykkesbelastede strekningen i Nord-Norge i 2006-2011. Denne strekningen hadde tilsvarende utfordringer som i Lavangsdalen. Ettersom det manglet midler til større tiltak her, ble det satt opp ATK, og farten redusert til 70 km/t. Tiltaket har hatt stor effekt på denne strekningen. Dette kan også vurderes som mulig tiltak i den sørligste delen av Lavangsdalen.

Etter den tragiske ulykken 31. januar 2021 har jeg vært i dialog med både Statens vegvesen og Balsfjord og Tromsø kommuner. Jeg har gjennom denne dialogen fått nyttige innspill som Samferdselsdepartementet vil ta med seg i det videre arbeidet. På bakgrunn av de aktuelle tiltakene som det redegjøres for ovenfor vil jeg nå vurdere nærmere hvilke tiltak som bør gjennomføres for å bedre trafikksikkerheten på strekningen. Dette gjelder både tiltak som kan settes i gang relativt raskt, og ev. større tiltak

som vil kreve noe lenger tid å få på plass, f.eks. større utbedringstiltak.

SPØRSMÅL NR. 1151

Innlevert 1. februar 2021 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 9. februar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Hva er begrunnelsen for en slik avgrensning i tildelingen av de 8 mill. som er bevilget til tilskuddsordningen mot rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer, som regjeringen har valgt, mot andre statlige tilskuddsordninger og hvilke organisasjoner omfattes av denne?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen presenterte den 1.2.2021 en ny tilskuddsordning til dette arbeidet. Jfr. pressemeldingen fra Kulturdepartementet nr. 10/21.

Svar:

Målet med tilskuddsordningen er å legge til rette for lokalt, regionalt og nasjonalt engasjement og å støtte initiativer og aktiviteter som har til hensikt å motvirke rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer. Tilskuddsordningen skal bidra til å fremme mangfold og dialog.

Tiltakene skal bidra til å forebygge rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer på grunn av hudfarge, etnisitet, religion og livssyn gjennom økt kunnskap og kompetanse i befolkningen, og utvikle metoder og innsatser for å fremme mangfold og dialogarbeid.

Det er første gang det innføres en egen nasjonal tilskuddsordning på dette området. Ordningen skal blant annet bidra til å følge opp målsetningene i Handlingsplan mot rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion, Handlingsplan mot diskriminering av og hat mot muslimer og innsatsen mot hatefulle ytringer.

Tilskuddsordningen er avgrenset mot andre statlige tilskuddsordninger, blant annet "Tilskudd til integreringsarbeid i regi av frivillige organisasjoner", som forvaltes av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) og 20 utvalgte kommuner. Bufdir ber søkere om å oppgi om de har søkt midler/medfinansiering gjennom andre statlige tilskuddsordninger til tiltaket/prosjektet. Tiltak som i hovedsak hører inn under andre politikkområder og/eller omfattes av andre tilskuddsordninger, prioriteres ikke.

Som en av anbefalingene til søknadene fremheves det at det vil være en fordel å se rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer på grunn av etnisitet, religion/livssyn i sammenheng med ett eller flere av de andre diskrimineringsgrunnlagene, som for eksempel kjønn, alder, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Frivillige organisasjoner, tros- og livssynssamfunn og kommuner kan søke om tilskudd. Aktører oppfordres til å samarbeide om tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1152**Innlevert 1. februar 2021 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 9. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

Vil statsråden gjøre strakstiltak for å utbedre og sikre veien sør for Lavangsdalen til Vollan, og at dette blir en utvidelse av prosjektet sett i sammenheng med ny innfartsvei fra Lavangsdalen til Tromsø?

BEGRUNNELSE:

I helga gikk det dessverre igjen liv tapt på innfartsveien fra Balsfjord til Tromsø. To personer mistet livet i en front mot front kollisjon på E8 i Lavangsdalen søndag kveld.

E8 gjennom Lavangsdalen er dessverre blitt kjent i hele landet for sine mange ulykker. Det er en av Nord-Norges mest trafikkerte veier. For nøyaktig 10 år siden i januar 2011 gikk fem liv tapt og 35 personer ble skadd. Det var det første vendepunktet for denne veien. Etter massivt press om å utbedre veien med nødvendige sikringstiltak ble det gjort vedtak kort tid etterpå om strakstiltak. Arbeidet med utbedringen ble igangsatt samme år, og på strekningen som er utbedret har antall ulykker gått ned med over 90 %.

I årene i ettertid har derimot ytterligere seks liv gått tapt på andre deler av denne veien. Nå er det besluttet at innfartsveien fra nordenden av Lavangsdalen til Tromsø etter mange år med omkamper endelig skal settes i gang neste år, og det er en klar forventning om at det ikke blir ytterligere forsinkelser i dette prosjektet.

Uavhengig av det nevnte igangsatte veiprojektet ovenfor, vil det fortsatt være en utfordring sør for Lavangsdalen og til Vollan. En strekning det har vært flere dødsulykker, og hvor søndagens ulykke fant sted. Det er ingen tvil om at det burde iverksettes utbedring og sikringstiltak også her, og det bør gjennomføres som en utvidelse av utbedringen som er tenkt mellom Tromsø og Lavangsdalen, som uansett skal påbegynnes neste år.

Det ble iverksett tiltak etter ulykka i veien 2011, og midtdelere i Lavangsdalen stod ferdig høsten 2013. Det tok altså et og et halvt år fra planlegging startet til veien stod ferdig. Det bør dermed ikke være veldig mye vanskeligere denne gangen, det handler om politisk vilje og det handler om å redde liv.

Svar:

I 2011 var det en dødsulykke med fem omkomne, fire hardt skadde og to lettere skadde i Lavangsdalen. Etter ulykken ble det igangsatt et arbeid for å se på muligheten for økt trafikksikkerhet på strekningen E8 Nordkjøs-

botn-Tromsø. Statens vegvesen utarbeidet en trafikk-sikkerhetsutredning for strekningen, som også anbefalte kortsiktige tiltak, i påvente av større investeringstiltak.

Gjennomførte strakstiltak var blant annet:

- Endring av fartsgrense. Fartsgrensen i nordre del av Lavangsdalen var 90 km/t, men satt ned til 80 etter TS-rapporten i 2011. (Fartsgrensen i Lavangsdalen var 80 km/t frem til 2018, da ble det gjort mindre tiltak med sideterrenget, slik at fartsgrensen kunne settes opp til 90 km/t der det er midtdeler med rekkverk)
- Etablering av fartstavler
- Siderekkverk/sikring av sideterreng
- Siktrydding
- Etablering av kontrollplass

I 2013 ble prosjektet med å breddeutvide vegen og etablere midtdeler med rekkverk utført på ca. 10 km av Lavangsdalen. Denne delstrekningen ble valgt fordi den kunne planlegges og utbygges raskt. Det ble gjennomført planlegging etter plan- og bygningsloven, prosjektering, utarbeidelse av konkurransegrunnlag og utbygging av en ca. 10 km strekning på ca. 2,5 år.

Den sørligste delen av Lavangsdalen har ikke midtdeler med rekkverk (ca. 2,5 km). Denne delstrekningen ble ikke planlagt og utbygd samtidig med etableringen av midtrekkrekkverk i 2013, i hovedsak fordi den har krevende grunnforhold og det er behov for ekstra skred-sikring. Etablering av midtdeler med rekkverk her er ikke mulig uten at vegen legges delvis om i ny trasé. Det må bli et eget nytt stort prosjekt som krever omfattende og egen finansiering før prosjektet eventuelt kan realiseres.

Tromsø kommune har vedtatt reguleringsplan for E8 Sørbotn - Laukslett (Ramfjorden) i 2020. Prosjektet har fått midler til forberedende arbeider i 2021-budsjettet. Anleggsstart forutsetter stortingsvedtak om oppstart, og politisk prioritering i NTP 2022-2033.

Det er ikke en umiddelbar sammenheng mellom gjennomføringen av prosjektet E8 Sørbotn-Laukslett og forlengelse av midtdeler med rekkverk mot sør i Lavangsdalen, ut over at begge prosjektene vil bidra til en lengre sammenhengende strekning med midtdeler.

Prosjektene ligger et stykke fra hverandre, som gjør at det ikke er noen potensiell stordriftsfordel med å samkjøre disse to prosjektene i en felles kontrakt. Det er for eksempel ikke noe potensiale i å utnytte masser mellom de to anleggene, eller utnytte maskiner og utstyr. Det ligger et mindre potensial for lavere tilriggingskostnader, men

samtidig også en risiko i form av ulik kompleksitet og forskjellige grunnforhold.

Reguleringsplanen for strekningen sør i Lavangsdalen må ferdigstilles før det kan lyses ut et konkurransegrunnlag. Dette må inngå i grunnlaget for en investeringsbeslutning for prosjektet E8 Sørbotn-Laukslett. Dette innebærer at tidspunktet for en slik investeringsbeslutning vil bli vesentlig utsatt dersom disse to prosjektene skal samkjøres i en felles kontrakt.

Statens vegvesen vurderer det derfor til at det samlet sett er liten eller ingen gevinst i å se disse to prosjektene i sammenheng, og det er en vurdering som jeg slutter meg til.

Mulige tiltak på kort sikt på den sørligste delen av Lavangsdalen kan være:

- Endring av fartsgrense
- Sette opp fartstavle
- Fartsmåling: ATK/streknings-ATK
- Forsterket midtoppmerking
- Driftstiltak

Eksempelvis var rv. 80 mellom Fauske og Bodø den mest ulykkesbelastede strekningen i nord i 2006-2011.

Denne strekningen hadde tilsvarende utfordringer som i Lavangsdalen. Ettersom det manglet midler til større tiltak her, ble det satt opp ATK, og farten redusert til 70 km/t. Tiltaket har hatt stor effekt på denne strekningen.

Resten av vegstrekningen mot Nordkjosbotn har forholdsvis god standard ut fra trafikkmengde, med unntak av de siste 1,7 km. Den siste delen som har fartsgrense 60 km/t, Jernberg-Nordkjosbotn er ferdig planlagt. Denne strekningen vil kunne bli vurdert nærmere i arbeidet med å følge opp Nasjonal transportplan 2022-2033 som legges frem for Stortinget om kort tid.

Etter den tragiske ulykken 31. januar 2021 har jeg vært i dialog med både Statens vegvesen og Balsfjord og Tromsø kommuner. Jeg har gjennom denne dialogen fått nyttige innspill som Samferdselsdepartementet vil ta med seg i det videre arbeidet. På bakgrunn av de aktuelle tiltakene som det redegjøres for ovenfor vil jeg nå vurdere nærmere hvilke tiltak som bør gjennomføres for å bedre trafiksikkerheten på strekningen. Dette gjelder både tiltak som kan settes i gang relativt raskt, og ev. større tiltak som vil kreve noe lenger tid å få på plass, f.eks. større utbedringstiltak.

SPØRSMÅL NR. 1153

Innlevert 1. februar 2021 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 8. februar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Troms og Finnmark idrettskrets har tatt til ordet for at det bør foreslås en trafikklysordning for idretten slik som det er for skoleverket.

Er dette en løsning statsråden, og regjeringen vil vurdere?

BEGRUNNELSE:

Idretten har i likhet med hele vårt samfunn vært gjennom tøffe tider med store endringer i nedstenging og gjenåpning i flere omganger i pandemien, og med stadig vekk endring i regler som har vært krevende å forholde seg til for de frivillige ledere og trenere. La meg understreke at smitteverntiltak er noe som er viktig støtte opp om for å bekjempe pandemien.

Idrettslagene har på en forbilledlig måte vært lojale overfor de til enhver tid gjeldene regler og tilrettelagt for godt smittevern i sin aktivitet.

Etter de siste nedstenginger av idretten etter nyttår oppleves det som svært urettmessig og lite forståelig at idretten i hele landet fortsatt skal ha strenge restriksjoner for både treningsaktivitet og arrangement. Idrettens nasjonale restriksjoner er ikke i samsvar med andre aktiviteter og tillatelser i samfunnet. Skjevheten er særlig stor i områder med lavt smittetrykk.

I enkelte deler av landet er det gjort tilpasninger for at treningssentrene fortsatt kan holde åpen, og også drive med organisert gruppetrening innendørs.

Idrettsarrangement som drives utendørs med god avstand og smittevernregler har svært liten fare for smittespredning ifølge helsemyndigheter. Disse har fått stopp i sin aktivitet. Jeg har den siste tiden hatt kontakt med idrettslag i Troms og Finnmark som opplever en stor frustrasjon, og de frykter at flere vil falle fra. I et større samfunnsmessig perspektiv er dette kan dette være alvorlig, særlig for både barn, unge og voksne fysiske og mentale helse.

Svar:

Først og fremst vil jeg uttrykke at jeg deler representantens bekymring over hvilke konsekvenser alle smittevern-tiltakene og nedstengningene har og vil ha for idretten. Jeg kan forsikre om at jeg er svært opptatt av at idretten skal kunne åpne opp for aktivitet og heldigvis kan barn- og unge nå drive aktivitet nesten som normalt innenfor sine idrettslag. Nettopp fordi vi vet hvor viktig idretten er for barn og unge – og spesielt for sårbare grupper - har vår fremste prioritet vært å sørge for at disse gruppene bærer den laveste tiltaksbyrden og i størst mulig grad kan delta i sine aktiviteter og på sine møteplasser.

Vi har løpende dialog med både helsemyndighetene og idretten om disse problemstillingene. Jeg er kjent med at Norges idrettsforbund jobber med et forslag til trafikkløysmodell for idretten. Trafikkløysmodellen lå til grunn for smittevernveilederen for idretten da denne ble ut-

viklet, men helsemyndighetene gikk vekk fra denne løsningen høsten 2020. Det ble vurdert som for komplisert å ha trafikkløysmodellene innenfor ulike sektorer. F.eks. kunne det være gult nivå på skole, men rødt for idrettslaget. Idrettslagene favner, som kjent, ofte over flere skoler og kommuner og det ble utfordrende å ha oversikt.

Når det gjelder breddeidrett for voksne er målet at vi skal kunne komme i gang så snart det er smittevernmessig forsvarlig. Per i dag vurderer imidlertid helsemyndighetene per risikoen for ytterligere forverring av smittesituasjonen som for høy til at vi foreløpig kan åpne for breddeidrett for voksne.

La meg til slutt forsikre representanten om at jeg følger denne situasjonen svært tett og er opptatt av å finne gode løsninger. Regjeringen støtter også opp om idretten økonomisk slik at lag og foreninger står best mulig til å gjenoppta sin aktivitet når det kan gis klarsignal til det.

SPØRSMÅL NR. 1154**Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 9. februar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Norsk kulturfond fikk redusert bevilgningen med 10 mill. kroner etter budsjettenighet mellom Regjeringen og Frp.

Har kuttet i bevilgningen til Norsk kulturfond medført at tilskuddsmottakere som opprinnelig lå inne i budsjettforslaget for 2021 under kap. 320, post 74 og 75 ikke får tildelt støtte, hvis så er tilfellet hvilke aktører gjelder det?

Svar:

Siden dette spørsmålet gjelder tilskuddsmidler som forvaltes av rådet for Norsk kulturfond har jeg forelagt spørsmålet for dem.

I følge rådet for Norsk kulturfond har reduksjonen på 10 mill. kroner i Kulturfondet medført at årets prosentvise økning på fondets fagområder er svært lav, men det har ikke rammet tiltakene på driftsstøtteordningen.

SPØRSMÅL NR. 1155**Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 8. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide****Spørsmål:**

I sitt innspill om Langtidsplan for toganskaffelser skriver Norske Tog at «fornyelsen av togflåten de siste årene har på tross av store investeringer vært for lav i forhold til etterspørselsveksten». Når Follobanen er klar til bruk, vil altså den gamle banen mellom Oslo og Ski fortsatt ha problemer med regularitet pga. manglende togsett med ERTMS.

Hvor mener statsråden feilen ligger for at vi ikke har tilstrekkelig med nye togsett klare når skinnekapasiteten blir mye bedre i 2022, og hvilke grep vil han ta i denne situasjonen?

BEGRUNNELSE:

Norske Tog skriver i sitt innspill om Langtidsplan for toganskaffelser, følgende:

«Fornyelsen av togflåten de siste årene har på tross av store investeringer vært for lav i forhold til etterspørselsveksten. Tog som etter planen skulle vært faset ut har derfor blitt holdt i drift lengre enn planlagt, og gjennomsnittsalderen på flåten har gradvis økt til 18,8 år i 2019. Bak gjennomsnittstallene skjuler det seg imidlertid tog som er over 40 år gamle, og som verken fra et kunde- eller kostnadsperspektiv er egnet fremover».

Se:

<https://www.norsketog.no/assets/files/200526-Langtidsplan-innspill-NT.pdf>

I sin årsrapport for 2019 sier Norske Tog:

«I Statsbudsjettet for 2020 fikk Norske tog en investeringsramme for å bestille 30 nye lokaltog, med en opsjon på ytterligere 170 tog. De første 30 togene skal trafikkere lokaltogstrekningen Ski – Oslo – Stabekk. Fra det bestilles nye togsett tar det omtrent fire år til det første kjøretøyet kan leveres».

(min utheving).

Svar:

Den samlede kjøretøykapasiteten i jernbanesektoren er tilstrekkelig for å kunne produsere det planlagte tilbudet frem til og med 2024. Nye lokaltog vil innføres fra 2025 og utover, i første omgang for å erstatte de eldste lokaltogene (Type 69). Samtidig som det foregår en betydelig oppgradering av kjøretøyparken, gjennomføres det en total utskifting av signalsystemet på det norske jernbanenettet (innføring av ERTMS). I denne forbindelse må alle eksisterende kjøretøy bygges om for å kunne kjøre på det nye signalsystemet.

Jeg er opptatt av at potensialet i de investeringene som er gjort, blir utnyttet maksimalt. De gamle lokaltogene (Type 69) holdes derfor i drift ut levetiden, men oppdateres ikke med ombordutstyr som kreves for å kunne kjøre på det nye signalsystemet. For å håndtere driften på strekningen Oslo–Ski etter at denne strekningen går over til ERTMS, vil lokaltogene som i dag opererer på Hovedbanen (Type 72) flyttes fra Hovedbanen for å benyttes på strekningen Oslo–Ski. Type 72-togene er ferdig ombygget med ombordutstyr for å kunne kjøre på det nye signalsystem i løpet av 2023.

Det er flere store infrastruktur- og kjøretøyprosjekter som skal gjennomføres og spille sammen i årene som kommer. Samferdselsdepartementet har derfor gitt Jernbanedirektoratet, sammen med Bane NOR SF og Norske tog AS, i oppdrag å etablere et program som skal koordinere anskaffelser av kjøretøy og de kommende forbedringer i infrastrukturen. Dette programmet skal sikre at anskaffelser av kjøretøy blir gjennomført i tide til å realisere planlagt tilbudsforbedring som følge av de store investeringene som nå gjøres i infrastrukturen.

SPØRSMÅL NR. 1156**Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Hanne Dyveke Søttar****Besvart 8. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Under budsjettbehandlingen før jul ba utdannings- og forskningskomiteen, enstemmig, departementet om å vurdere løsninger for finansiering av Narviksenterets register over norske personer som deltok i kampene i Norge under 2. verdenskrig.

Hvor langt har departementet kommet i sine vurderinger, og når kan man forvente at finansieringen er på plass?

BEGRUNNELSE:

Narviksenteret er ett av våre freds- og menneskerettighetsentre, og senteret har siden 2019 søkt om midler for å få etablert ett nasjonalt deltakerregister. Et register over deltakere under kampene om Norge i 1940 vil være en viktig læringsressurs til skoler og andre. Vi vet at tilknytning og nærhet til historiske hendelser gir en betydelig økning i motivasjon for læring. Gjennom å finne ut at en slektning eller en sambygding deltok aktivt i kampene får man et mer personlig forhold til stoffet og det legges bedre til rette for læring. Det planlegges for utvikling av egne læringsopplegg for skolene knyttet til registeret.

Narviksenteret har betydelig kompetanse på feltet og hjelper til så langt de kan, selv om dette er et ressurskrevende arbeid. De mottar allerede støtte for å drive opplæring om menneskerettigheter og demokrati, blant annet basert på historien om 2. verdenskrig og har derfor godt grunnlag for å utvide dette arbeidet.

De ønsker å etablere et web-register over norske soldater, for å øke kunnskapen om, og hedre minnet til, de norske soldatene som kjempet for Norge, da dette ble krevd av de.

De siste årene har krigsseiler-registeret, krigsseiler-registeret.no, løftet frem og satt fokus på de norske krigsseilerne, mens krigsgraver.no er i ferd å utvikle en nær komplett oversikt over utenlandske falne i Norge under krigen. Registeret skal bygges opp etter samme mal som disse og fanger.no

Dette er viktige og gode tiltak som bidrar til å fortelle historier og hedre innsatsen til disse gruppene. Samtidig må vi ikke glemme å løfte frem de av våre egne som stod opp og kjempet for landet da det ble krevet.

Fra komiteens innstilling: Komiteen anerkjenner at det er et stort og sammensatt materiale som skal finnes og struktureres, og at dette er et langsiktig arbeid. Samtidig er komiteen kjent med at den kommende spillefilmen om kampene om Narvik som skal ha premiere høsten 2021,

vil gi en betydelig markedsføringseffekt og mye interesse fra publikum. Komiteen ber derfor departementet vurdere løsninger for finansiering.

Svar:

Narviksenteret er ett av syv freds- og menneskerettighetsentre finansiert av Kunnskapsdepartementet, som driver med formidling, dokumentasjon og forskning på konflikt og menneskerettigheter. Utgangspunktet for senteret er det tyske angrepet på Narvik i 1940, kampene i Nord-Norge og den påfølgende okkupasjonen, men senteret har de siste ti årene utviklet seg i retning av å være et bredere fredssenter som også tar opp dagsaktuelle problemstillinger i det pedagogiske arbeidet. Dette arbeidet setter vi fra regjeringens side stor pris på, og mange elever får ny innsikt i møte med flinke forelesere ved senteret. Derfor prioriterte vi også i 2020 å kompensere senteret for bortfall av billettinntekter som følge av covid-19-pandemien, slik at dette ikke skulle gå ut over det viktige arbeidet rettet mot elever.

Narviksenteret har søkt om 2,2 mill. kroner for å etablere et digitalt nasjonalt register over norske soldater som kjempet for Norge. Senteret skriver i søknaden at registeret vil bidra til betydelig økning i motivasjon og læring.

Det er ikke satt av midler til et slikt register i statsbudsjettet for 2021, jf. Prop. 1 S (2020–2021) og Innst. 12 S (2020–2021). Ved behandling av budsjettet ba utdannings- og forskningskomiteen Kunnskapsdepartementet vurdere løsninger for finansiering av registeret. Departementet vil følge opp merknaden fra komiteen i den ordinære budsjettprosessen.

SPØRSMÅL NR. 1157**Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Runar Sjøstad****Besvart 9. februar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad****Spørsmål:**

Vil landbruks- og matministeren lytte til bondeorganisasjonene og politikere i Finnmark som krever at distribusjonstilskuddet må fjernes?

BEGRUNNELSE:

Styret i Tine konsernet besluttet denne uke å videreføre dagens struktur med to meieri i Finnmark. Det er svært gledelig. Behovet for å sikre forutsigbarhet og gode rammebetingelser for meieriene i Finnmark er imidlertid fortsatt til stede.

Tines tilstedeværelse i Finnmark gjør at melkebøndene i fylket er garantert avsetning for melka. Uten samvirkemodellen med henteplikt for melk uavhengig av avstander og geografi hadde det ikke vært eksistensgrunnlag for industrivirksomheten Tine Tana som produserer all Kesam i Norge. Offentlige subsidier og konkurransepolitiske virkemidler må ha som formål å sikre produksjon, mottak og videreforedling i de områdene der markedet ikke ligger til rette for det.

Distribusjonstilskuddet i prisutjevningsordningen fungerer stikk motsatt, det vil si at det bidrar til sentralisering av meieristrukturen. Ordningen er utformet på en måte som favoriserer store meierier som henter melk fra de billigste bøndene nærmest de mest befolkningstette markedene. Det er helt urimelig overfor Tine som henter melk på steder som for eksempel Bekkarfjord og Pasvik.

Spørsmålet har vært grundig utredet av Landbruksdirektoratet og det foreligger dermed et godt kunnskapsgrunnlag for å gjøre de nødvendige endringene.

Svar:

Granavoldenerklæringen slår fast at produsentenes ansvar for markedsbalanseringen der produsentsamvirkene står for markedsbalanseringen videreføres. Tine har som markedsregulator for melk plikt til å hente melk fra alle melkebruk i landet med godkjent melkevot. Denne plikten gjelder i Finnmark, så vel som i resten av landet. Jeg har stor tillit til at Tine vil oppfylle sine forpliktelser som markedsregulator.

Prisutjevningsordningen for melk har som formål å regulere prisdifferensieringen av melk som råvare til ulike anvendelser, og samtidig gi melkeprodusenter muligheter for å kunne realisere jordbruksavtalens målpriser på melk, uavhengig av melkeanvendelse og lokalisering av produksjonen.

Prisutjevningsordningen for melk består av tilskudd og avgifter for ulik anvendelse av melk, tilskudd til konkurransefremmende tiltak og en innfraktordning. Det betales ut om lag 470 millioner kroner i året over innfraktordningen. Dette tilskuddet jevner ut innfraktkostnader fra bonde til meieri, og er derfor et virkemiddel som bidrar til målet om landbruk over hele landet.

Det har vært stor politisk enighet på Stortinget om at konkurransen i melkesektoren må styrkes. Det er et gode for både bonden og forbrukeren at industrien drives effektivt, og at meieriene gjør hverandre gode til å få fram nye produkter som kan bidra til å øke melkesalget.

Gjennom prisutjevningsordningen for melk (PU) ytes det konkurransefremmende tiltak til Tines konkurrenter. Tiltakene virker, og vi observerer nå at Tines konkurrenter har økt sine markedsandeler på flytende melkeprodukter betydelig, og deres markedsandeler er nå på 40–50 prosent i områder som Østfold, Vestfold, Oslo, Akershus, Buskerud og Oppland.

De konkurransefremmende tiltakene består av spesiell kapitalgodtgjørelse, differensierte tilskudd og avgifter i ordningen, og et særskilt distribusjonstilskudd for flytende produkter. I 2019 ble det til sammen utbetalt 183 millioner kroner i konkurransefremmende tilskudd gjennom PU, herav 51 millioner kroner i distribusjonstilskudd. Det særskilte distribusjonstilskuddet ble opprettet i 2004 for å dekke faktiske ekstrakostnader som uavhengige aktører hadde på distribusjon sammenlignet med Tine.

Det er Landbruksdirektoratet som forvalter de konkurransefremmende tiltakene i PU. Direktoratet har i 2020 utredet distribusjonstilskuddet, samt at de i 2017 evaluerte alle elementene i de konkurransefremmende tiltakene.

Jeg registrerer at det er mange meninger omkring de konkurransefremmende tiltakene i PU både fra Finnmark og fra andre miljøer. Jeg lytter til alle innspill og har nå rapportene fra Landbruksdirektoratet på bordet til vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1158**Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 10. februar 2021 av olje- og energiminister Tina Bru****Spørsmål:**

Hvor mange revisjoner av eldre vannkraftkonsesjoner har NVE til behandling; hva var gjennomsnitt saksbehandlingstid for 2020, og hva gjøres for å få ned saksbehandlingstiden?

Svar:

Konsesjonsvilkårene for eldre vannkraftkonsesjoner kan revideres etter 50 år, og etter hvert etter 30 år. Hovedformålet med en revisjon vil være å bedre miljøforholdene i tidligere regulerte vassdrag. Dette må avveies mot formålet med konsesjonen som er kraftproduksjon.

NVE har nå 40 revisjonssaker til behandling. I tillegg har mitt departement 9 innstillinger fra NVE til behandling. 13 revisjonssaker er avsluttet.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for revisjonssaker er vanskelig å anslå. Sakene berører mange interesser

og krever derfor en grundig saksbehandling som ofte tar flere år.

Behandlingen starter normalt med at kommunene fremmer krav på vegne av allmenne interesser. Deretter fatter NVE vedtak om åpning av revisjon. Konsesjonæren utarbeider så et revisjonsdokument som sendes på bred høring.

NVE gjennomfører befarings- og stiller i noen saker krav om tilleggsutredninger. NVE avslutter sin behandling ved å sende en innstilling til Olje- og energidepartementet. Departementet forbereder deretter saken før endelig vedtak skjer ved kongelig resolusjon.

Departementet har i tildelingsbrevet for 2021 bedt NVE prioritere arbeidet med revisjon av eldre reguleringskonsesjoner med særlig vekt på at godkjente miljømål i vannforvaltningsplanene skal oppnås innenfor fastsatte tidsfrister.

SPØRSMÅL NR. 1159**Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 8. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

De norske utenlandsskolene står overfor flere utfordringer som GNUF (Godkjente Norske Utenlandsskolers Forening) har luftet overfor UDIR. Det trengs avklaringer rundt lovverk dersom Friskolene ikke skal oppfattes som offentlige virksomheter. Utfordringene er knyttet til forvaltningsloven og § 9a, barnevern og diagnoser.

Har statsråden vurdert hvordan disse utfordringene kan løses, og når vil de lovmessige avklaringene vil komme?

BEGRUNNELSE:

Forvaltningsloven og § 9a

- PT foreligger det ikke noen avklaring i forhold til hvilket/hvilke lovverk som veier tyngst av bl.a. norsk forvaltningslov eller lokale lands lovverk, så lenge friskolene

ikke oppfattes som offentlige virksomheter. F.eks. kan dette gi et utslag som at det fra Statsforvalteren (Fylkesmannen) kommer med forventninger om å opprette en § 9a-sak med tiltak som potensielt kan være ulovlig etter det lokale landet skolen ligger i sitt lovverk. Videre etterspørres det avklaringer om dette også vil gjelde for Lov om behandling av personopplysninger, Forvaltningsloven generelt og/eller andre lovverk (evt. der det kan forekomme konkurrerende lovtekster).

- § 9-a kan være et utfordrende område fordi det er relativt store forskjeller på hvordan de ulike lands lovverk og Friskoleloven regulerer skolens handlingsrom knyttet til elevens rett til et trygt psykososialt miljø. I saker der det f.eks. er konflikter mellom elever, stilles det spørsmål til håndteringen av mobbing, vold eller andre saker der elever opplever seg som krenket. Det kreves gjerne også mer av norske skolers håndtering og saksgang i § 9-a saker

enn det som kreves av de lokale skolene i landet. Det er ikke alt som er mulig å få håndtert godt og etter norsk lov, da en kan oppleve å ikke ha samme tverrfaglige samarbeidsapparat og begrensede muligheter for samarbeid med barnevernet.

-Dersom lokal lov veier tyngre enn friskoleloven, vil fortsatt Fylkesmannen fungere som klageinstans? Vil dette gjelde alle saker; § 9-a saker, karakterer, retten til opplæring generelt (spesialundervisning, timetall)? Hvilket lovverk kan man da klage evt. på grunnlag av?

-Dersom friskolene ikke er offentlige virksomheter, kan da UDIR føre tilsyn på etterlevelse av Forvaltningsloven?

Barnevern

- Angående barnevern er også dette en utfordring som bør avklares og settes fokus på. Et eksempel fra en skole:

«Det oppleves at det er vanskelig å få til et samarbeid med barnevern fordi saksgangen med barnevernsaker virker uforutsigbar og utfordrende å forholde seg til. Saker blir ofte sendt frem og tilbake mellom ulike nivåer og det resulterer i at det er vanskelig å få tatt tak i sakene raskt og å holde oversikt over hvem det skal kommunisere med. I tillegg kan det synes som det er noen kulturelle forskjeller som det kan være utfordrende å forholde seg til.

Eksempel: Ved meldt bekymring om vold i hjemmet, sier politiet - ved 2 anledninger, 2 forskjellige saker og forskjellige representanter fra politiet - at det ikke var nødvendig å involvere barnevernet. I slike tilfeller har de bedre erfaringer med å sende uniformert politi hjem og «stramme opp» foreldrene. Normalt slutter de da å slå.»

-Hvordan skal skolene forholde seg til brytningspunktet av å følge opp norsk lov i møte med lokale instanser?

Diagnoser

Det er ikke alle land som anerkjenner f.eks. ME som diagnose. Dette kan by på utfordringer da det forekommer henvendelser fra foresatte med barn med ME som ønsker å søke seg inn på utenlandsskole. De fleste sier at barnet har legeerklæring på at det ikke skal gå på skole. Skolen har ikke nødvendigvis lov å «nekte» noen norske barn plass, og dersom det er elever som ikke går på skole skal dette rapporteres inn til den lokale kommune, da det kan eksistere skoleplikt for alle barn mellom 6 og 16 år. Dette betyr at skolen må gi elevstatus til et barn som foresatte mener ikke klarer og ikke skal gå på skolen, med begrunnelse i en norsk legeerklæring på en diagnose som det lokale landet ikke anerkjenner.

- Hvordan skal disse sakene håndteres. Hvilket handlingsrom har utenlandsskolene i slike saker?

Svar:

Friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstav e) gir hjemmel til godkjenning av norske grunnskoler i utlandet. Det er for tiden godkjent og i drift ni slike skoler, hvorav fem er lokalisert i Spania, to i Belgia, én i England og én i Kenya. Skolene mottar statstilskudd etter friskoleloven § 6-1.

Jeg viser til at godkjente friskoler er underlagt et omfattende regelverk for å sikre at elevene får oppfylt sin rett og plikt til opplæring. Elever ved friskoler, også i utlandet, har blant annet samme rett til et trygt og godt skolemiljø og til spesialundervisning som elever ved skoler i Norge. Det er styret ved den enkelte friskole som har ansvaret for at friskolelovens bestemmelser følges og at elevenes rettigheter oppfylles.

Forvaltningsloven gjelder for et hvert organ for stat eller kommune. Også private rettssubjekter kan regnes som forvaltningsorgan i saker hvor det treffes enkeltvedtak, jf. forvaltningsloven § 1. Som utgangspunkt vil ikke friskoler, verken i Norge eller i utlandet, være omfattet av forvaltningsloven. For å trygge elevenes rettsikkerhet er det derfor regulert direkte i friskoleloven hvilke avgjørelser som en friskole fatter som skal regnes som enkeltvedtak, med de rettigheter som da følger av forvaltningsloven. Eksempler på dette er avgjørelser om inntak og bortvisning, jf. friskoleloven §§ 3-1 og 3-10.

Jeg kan opplyse at friskolene ikke er «offentlig virksomhet». Skolene må overholde de krav som følger av friskoleloven, samt forvaltningslovens regler om blant annet saksbehandling og klage der friskoleloven har fastsatt at disse gjelder.

Godkjente Norske Utenlandsskolers Forening (GNUF) peker på at det ofte kreves mer av norske skoler i skolemiljøsaker enn det som kreves av de lokale skolene etter vertslandets regelverk. Jeg er ikke kjent med hva det konkret siktes til når GNUF viser til at tiltak i skolemiljøsaker kan være ulovlig i det landet skolen ligger.

Jeg vil vise til at skolen har et stort ansvar for barn og unges læring, omsorg og utvikling, og skal sørge for at alle elever har det trygt og godt på skolen. Jeg kan vanskelig se at det vil være ulovlig for en norsk friskole i utlandet å gjøre mer i en skolemiljøsak enn hva tilfelle er ved de lokale skolene i vertslandet. Norske skoler i utlandet må forholde seg til friskoleloven, selv om dette medfører at de må gjøre mer enn en lokal skole. Dersom det likevel skulle oppstå uavklarte situasjoner vil jeg oppfordre til dialog mellom elev, foreldre, skolen, lokale myndigheter og statsforvalteren for å finne gode løsninger.

Utdanningsdirektoratet fører tilsyn med friskolene. Utdanningsdirektoratet fører ikke tilsyn med forvaltningsloven generelt. I de tilfeller der friskoleloven har fastsatt at forvaltningsloven gjelder, kan imidlertid Utdanningsdirektoratet føre tilsyn også med skolens saksbehandling av disse avgjørelsene.

Når det gjelder opplysningsplikt, må norske friskoler i utlandet forholde seg til at de kan ha opplysningsplikt etter friskoleloven og etter regelverket i vertslandet. Friskoleloven vil ikke være til hinder for at skolen oppfyller en lovbestemt opplysningsplikt også etter vertslandets regelverk.

Jeg vil til slutt vise til at Statsforvalteren i Oslo og Viken har fått delegert veiledningsansvaret overfor de norske

skolene i utlandet, og kan bistå med å avklare de spørsmål

utenlandsskolene har knyttet til forståelsen av bestemmelser i friskoleloven.

SPØRSMÅL NR. 1160

Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Jorodd Asphjell

Besvart 18. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby

Spørsmål:

Hotell og restauranter er stort sett nedstengte under koronakrisen. Det skaper store utfordringer for yrkesfagelever som treng arbeidserfaring, og som vil gjøre et godt inntrykk på framtidige arbeidsgivere, slik at de får læreplass.

Hva vil statsråden gjennomføre av strakstiltak for å avhjelpe situasjonen som yrkesfagelever, skoler, opplæringskontorer og næringsliv står midt oppe i, slik at elevene kan gjennomføre utdanningen sin på en faglig og forsvarlig måte og at de får et fullverdig fagbrev som fagarbeidere?

BEGRUNNELSE:

Mange elever som i dag går på restaurant- og matfag er bekymret for at de ikke får praktisert eller vise seg fram for arbeidsgivere, slik at de kan få en læreplass og får fullført utdanningen sin på en god faglig måte og at de blir stolte fagarbeidere. Når hoteller og restauranter er nedstengte så har de som har valgt kokk- og servitørfag blitt ekstra sterkt rammet av koronakrisen. Yrkesfagelever som nå skulle vært ute i praksisperioden, som utgjør hele 30 prosent av skoleåret må praktisere på medelever og lærere på de enkelte skolene. Vi ser at praktiske linjer på videregående skoler har problem med å sikre elevene praksisplasser under koronapandemien.

På restaurant- og matfag ved Strinda VGS i Trondheim forsøker de nå å kompensere for tapt praksis ute i arbeidslivet med skoleundervisning for elevene. Skolen håper de kan gi elevene tilstrekkelig med praktisk erfaring før de skal søke læreplass.

Det å kunne være ute i arbeidslivet å praktisere det en har lært på skolen er en stor del av opplæringen og det med å få læreplass. Gjennom utplasseringsperiodene får elevene mulighet til å vise sin kunnskap og praktisere yrket sitt på en faglig god måte under kyndig veiledning av gode opplæringsbedrifter.

Det er vanskelig for bedriftene å ta imot elever fra videregående skoler på grunn av nedstenging, smittevern og permitteringer. Det skaper store utfordringer for yrk-

esfagelever som treng arbeidserfaring, og som vil gjøre et godt inntrykk på framtidige arbeidsgivere, slik at de får læreplass. Det er viktig at regjeringen har en offensiv politikk til hvordan en skal komme ut av denne situasjonen og at dagens og morgendagens yrkesfagelever kan søke seg til disse fagene med trygghet om å få fullført utdanningen på en ordinær måte.

Vi ser at rekrutteringen til disse fagene har vært nedgående i de siste årene. Derfor er det svært viktig at regjeringen gjennomfører kraftige tiltak som er med på å snu den negative utvikling, slik at vi for fremtiden kan utdanne mange fagarbeidere innenfor et fagområde med lange og stolte tradisjoner.

Det er viktig at regjeringen følger opp situasjonen og treffer nødvendige tiltak, slik at den negative utviklingen med lav rekruttering til disse fagene snur og at vi sikrer god tilgang på fagarbeidere i fremtiden.

Svar:

Jeg vil først vise til at skoleeier skal sikre et godt opplæringsstilbud og progresjon i elevenes læring uavhengig av nivå på smittevernstiltakene. Kunnskapsdepartementet har i midlertidig forskrift gitt utfyllende bestemmelser om plikten til å sørge for opplæring. Dersom skolene har redusert åpnings- eller oppholdstid på grunn av smitteverntiltak, skal skoleeiere sørge for at alle elever på alle trinn jevnlig og hver uke får et tilbud på skolen. I slike situasjoner må skoleeier sørge for at elevene så langt det er mulig får den opplæringen de skal ha. Det vil blant annet være viktig at praktisk opplæring som forutsetter utstyr mv., legges til de dagene og timene elevene er på skolen. Jeg vil understreke at dersom elever ikke får læreplass, har fylkeskommunen en plikt til å tilby et Vg3-tilbud slik at eleven skal få fullført sin opplæring.

Tall fra Utdanningsdirektoratet viser at antallet permitterte lærlinger har gått gradvis ned fra den høyeste målingen i uke 18 i 2020, da 4379 lærlinger var permitterte, til 429 permitterte lærlinger per uke 5 i 2021. 16 prosent av lærlingene innen restaurant- og matfag er permittert og

spesielt er kokkfaget hardt rammet. Totalt fikk 76 prosent av søkerne en lærekontrakt og startet i lære i løpet av 2020. Det er 2 prosentpoeng lavere enn i 2019. Samtlige utdanningsprogram har en nedgang i andel søkere som får lærekontrakt. Nedgangen er størst i restaurant- og matfag. Som representanten skriver i sitt spørsmål viser dette at særlig mat- og restaurantfagene kan ha problemer med å skaffe nok praksisplasser og læreplasser.

Regjeringen er opptatt av at ingen skal bli hengende etter i sitt planlagt opplæringsløp. Våren 2020 lanserte regjeringen Utdanningsløftet 2020, en storstilt satsing for å utvide kapasiteten og øke gjennomføringen i videregående opplæring, ved fagskoler, høyskoler og universiteter. Satsingen ble forlenget i statsbudsjettet for 2021. Målet er at flere skal få den kompetansen som arbeidsmarkedet krever og dermed styrke tilknytningen til arbeidsmarkedet på sikt, også blant dem som er blitt permittert eller arbeidsledige som følge av pandemien.

I Utdanningsløftet 2020 bevilget Stortinget 350 millioner til tiltak for lærlinger. Det inkluderte 175 millioner kroner som fylkeskommunene kunne bruke til å rekruttere lærebedrifter eller andre stimulerings tiltak for hardt rammede lærefag. Det ble også bevilget 170 millioner kroner til å øke lærlingtilskuddet for alle kontrakter høsten 2020. I tillegg ble det bevilget 5 millioner kroner til organisasjonen WorldSkills for gjennomføring av aksjonen "Læreplassjeger".

Regjeringen viderefører Utdanningsløftet i 2021 med tiltak for lærlinger. Blant annet bevilget Stortinget 170

millioner til den ekstraordinære økningen av lærlingtilskuddet våren 2021 og 150 millioner til et utvidet tilbud for elever som ikke får læreplass, fagbrev som elev. I Prop. 79 S (2020–2021) foreslår regjeringen ytterligere styrking av tiltak i Utdanningsløftet, herunder 100 mill. kroner til tiltak for lærlinger.

Jeg vil også vise til at regjeringen har vedtatt flere midlertidige dispensasjoner fra noen av kravene knyttet til gjennomføringen av læretid og fag- og svenneprøver for å bidra til at så få som mulig blir forsinket i opplæringsløpet. For å avhjelpe læreplassituasjonen høsten 2020, fremmet regjeringen i Prop. 102 L (2019-2020) forslag som legger til rette for enklere tilgang til påbygningsløsninger for yrkesfagelevne og lærlingene. Loven ble vedtatt av Stortinget og trådte i kraft 26. mai 2020. Formålet med disse endringene er å sikre mer forutsigbarhet og fleksibilitet i en vanskelig tid for mange. Ved behandlingen av Prop. 8 L (2020–2021) fikk departementet en forskriftshjemmel til å ved behov fastsette samme unntaksordninger for påbygging til generell studiekompetanse skoleåret 2020–2021.

Regjeringen følger utviklingen i antall permitterte lærlinger og er i dialog med partene i arbeidslivet og fylkeskommunene. Med økt smitte og nye restriksjoner kan det føre til ny økning i antall permittert lærlinger og vanskeligheter med å skaffe praksisplasser og læreplasser. Jeg vurderer hele tiden behovet for endringer i gjeldende virkemidler og nye virkemidler for å sikre at alle elever og lærlinger skal få gjennomført sin planlagte opplæring.

SPØRSMÅL NR. 1161

Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Ulf Isak Leirstein

Besvart 9. februar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Over 3 millioner kyllinger kvernes levende hvert år. Samtidig så vet vi at det nå finnes alternativ til avliving, nemlig å fastslå kjønnet i god tid før klekking. Dagens praksis vil vel de fleste være enig i ikke er forenlig med god dyrevelferd.

Vil statsråden ta initiativ til å få endret dagens system, og bidra til en bedre dyrevelferd på dette området?

Svar:

Det er riktig som representanten påpeker at hanekyllinger av verperaser blir avlivet innen 24 timer etter at de blir klekket. Avlivingen av hanekyllingene skjer på rugeriene og metoden som brukes kalles «maserasjon». Reglene krever at kyllingene skal dø «øyeblikkelig», det er derfor ikke nødvendig med krav om bedøvelse. Ved maserasjon roterer innretningen tusen ganger i minuttet for å sikre momentant avliving.

Ulike metoder for å sortere ut hanekyllinger på eggstadiet er under utprøving, men ingen av disse teknologiene har foreløpig kommet langt nok til å tas i bruk i

kommersiell produksjon i Norge. Metodene har ulike begrensninger. Noen fordrer at fjørdrakten er brun, eller at fosteret er kommet så langt i fosterutviklingen at nervesystemet og evnen til å føle smerte er utviklet, andre har for høy feilmargin.

Egg som er kjønnssortert kalles FCC-egg (Free of Chick Culling) og er nå å få kjøpt i begrenset utvalg i supermarkeder i Tyskland, Nederland og Frankrike. Det er uklart hvor stort omfanget av FCC-egg er, men det synes foreløpig svært begrenset. Det er to egg-sorteringsmetoder som har vist seg brukbare. Den ene er langt på vei ferdigutviklet og har bekreftet sin høye kapasitet i praksis. Denne metoden er likevel bare for brune høner, og altså så sent i rugeprosessen som den 13. dagen. I Norge har vi i all hovedsak hvite verpehøner, og metoden er dermed ikke egnet for vår produksjon. Den andre kommersielt

tilgjengelige metoden som kan brukes på alle verperaser, uavhengig av fjørdrakt, har enda mangler på kapasitet og økonomi. Altså trengs det både mer tid og mer ressurser før vi har en løsning. Derfor utsetter også flere land å innføre forbud mot avliving av hanekyllingene.

Som foreløpig eneste europeiske land planlegger Tyskland å forby maserasjon per 2022, og de blir da det første landet i verden til å forby denne metoden. Fjørfebransjen i Norge følger nøye med på utviklingen. På dette området er næringa avhengig av at store internasjonale aktører leder an siden det er snakk om utvikling av svært komplisert og kostbar teknologi. I Tyskland alene er det blitt brukt mer enn 100 millioner kroner på dette de senere årene. De store ressursene som brukes innen privat og offentlig forskning vil gi resultater, men det er likevel ikke mulig å sette en tidsfrist for dette per nå.

SPØRSMÅL NR. 1162

Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 11. februar 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Vil statsråden redegjøre for Stortinget om hvilke vurderinger som ble gjort da regjeringen så bort fra faglige råd om å avlyse øvelsen «Joint Viking»?

BEGRUNNELSE:

I løpet av de siste dagene har flere medier, deriblant Filter Nyheter, kommet med oppsiktsvekkende opplysninger om omstendighetene rundt øvelsen «Joint Viking».

På tross av gjentatte advarsler fra FHI og Helsedirektoratet, valgte regjeringen å legge til rette for at den omfattende militærøvelsen skulle gjennomføres. Først etter flere uker med et urovekkende høyt antall smittetilfeller blant de allierte soldatene, som ankom Norge i stort antall, ble det gjort en ny vurdering. Etter avlysningen er det også påvist tilfeller av den muterte virusvarianten blant de utenlandske soldatene.

FHI og Helsedirektoratet har ifølge mediene gitt regjeringen en rekke advarsler, og også fremmet kritikk av det smittevernsregimet som ble satt opp for å kunne gjennomføre øvelsen.

Det er, etter denne representantens syn, tvingende nødvendig at statsråden kommer til Stortinget å redegjøre for hvilke vurderinger som ble gjort da disse ikke ble tatt til følge.

Svar:

Øvelse Joint Viking er en nasjonal fellesoperativ øvelse med bred alliert deltakelse som avholdes annet hvert år. Den er en viktig arena for samøving mellom norske og allierte styrker, og bidrar til å styrke allierte styrkers evne til å operere særlig i Nord-Norge og til økt operativ evne for norske styrker. Allierte lands deltakelse i øvelsen er en del av en mer omfattende alliert trenings- og øvingsaktivitet i Norge i vintermånedene.

Regjeringen besluttet 25. januar at øvelsene Rein 1 og Joint Viking skulle avlyses. Beslutning ble fattet på basis av en samlet vurdering av utviklingen i smittesituasjonen i Norge på det tidspunkt, herunder at det var konstatert flere tilfeller av den britiske virusmutasjonen.

Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet har gitt faglige tilrådinger om hvordan gjennomføring av innreisekarantene for alliert personell som ankommer Norge for å trene og øve, skal gjennomføres, herunder om bruken av og størrelsen på karantenekohorter. Regjeringen har fortløpende veid sikkerhets- og forsvarspolitiske hensyn opp mot smittevernmessige hensyn og har i flere omganger gjort tilpasninger i covid-19-forskriftens bestemmelse om særlige regler om innreisekarantene for militært personell.

Forsvarets smitteverntiltak er basert på nasjonale bestemmelser som er fastsatt i forskrift. Forsvaret har forholdt seg til det til enhver tid gjeldende regelverk, fastsatt av regjeringen. Det er tillatt for alliert personell å gjennomføre karantene i grupper. Andre tiltak er innført for å kompensere for dette. Til forskjell fra sivilt innreisende til Norge har alliert personell vært underlagt Forsvarets kontroll og oppfølging etter ankomst. Dette for å sikre at testing og karantene faktisk gjennomføres, og sikre at

alliert personell ikke er i kontakt med norsk militært personell eller lokalbefolkning under karanteneperioden. I forbindelse med innreisetest og påfølgende testing er det blitt oppdaget flere tilfeller av covid-19-smitte blant alliert personell. Dette personellet er blitt isolert og fulgt opp. Så langt jeg kjenner til er det så langt ikke konstatert smitteoverføring til norsk militært personell eller lokalbefolkning.

SPØRSMÅL NR. 1163

Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 8. februar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Vil justisministeren ta et initiativ ovenfor politiet slik at andre alternativer enn avliving vurderes i slike saker?

BEGRUNNELSE:

De senere år har vi sett flere saker hvor politiet har konkludert med avlivning av hunder. Disse sakene har skapt mye engasjement blant hundeeiere og dyrevenner. Spørsmålsstiller har den siste tiden mottatt en rekke henvendelser angående «Teddy-saken» som et eksempel på dette. Flere av de som tar kontakt frykter dagens rettstilstand i påvente av ny hundelov.

Dagens lovverk gir muligheter for å vurdere andre alternativer enn det mest inngripende som er avliving.

Svar:

Forvaltningsansvaret for Lov om hundehold (hundeloven) ble i statsråd den 1. mars 2019 overført fra Justisdepartementet til Landbruks- og matdepartementet. Landbruks- og matdepartementet startet høsten 2019 opp arbeidet med gjennomgang av loven i henhold til anmodningsvedtak nr. 882 (13. juni 2017) fra Stortinget. Det har blitt avholdt et innspillsmøte om hvordan hundeloven fungerer, og departementet har mottatt 360 skriftlige innspill.

Det er åpenbart at regelverket om hundehold har stor betydning for mange av landets innbyggere, og trykket for å sikre hunders rettsvern har økt. Hundehold har et klart sikkerhetsmessig aspekt, samtidig er det også viktig at dyrevelferd og dyrs egenverdi blir ivaretatt.

Lovgjennomgangen har avdekket et behov for å endre hundeloven på enkelte punkter for bedre å balansere sikkerhetsaspektet opp mot dyrevelferd og hundeeieres rettsikkerhet. I tillegg til lovendring vil veiledning for hundeeiere, kommuner og politi kunne bidra til en bedre balanse. Bruken av de opptrappende virkemidler som ligger i loven, er også et sentralt punkt som vurderes i det videre arbeidet.

Landbruks- og matdepartementet arbeider med et endringsforslag, som vil sendes på høring våren 2021. Det tas videre sikte på å fremme en lovproposisjon til Stortinget våren 2022.

SPØRSMÅL NR. 1164**Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 8. februar 2021 av kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup****Spørsmål:**

Kan statsråden klargjøre at det er de juridisk bindende planene, vedtatt av kommunestyret som skal brukes av forvaltningen og ikke planprosesser som er lagt bort?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med etablering av oppdrettsanlegg Golta i Øygarden kommune i Vestland har jeg, av kommunens utvalgsleder for plansaker Svein Otto Jackobsen, blitt orientert om en sak der forvaltningen har forholdt seg til et planarbeid som er lagt vekk. Sund kommune som nå er gått inn i nye Øygarden kommune hadde en juridisk bindende arealdel til kommuneplanen. Før kommunesammenslåingen hadde kommunen en prosess med rullering som ikke ble fullført og lagt bort. Likevel blir deler av materiellet (høringsutkastet) til denne rulleringen brukt av andre instanser i prosesser knyttet til godkjenningen av anlegget på Golta.

Svar:

Det følger av plan- og bygningsloven at kommuneplanens arealdel fastsetter fremtidig arealbruk for den enkelte kommune. Ved kommunestyrets vedtak er arealdelen

bindende for alle nye tiltak etter plan- og bygningsloven. At det foreligger en slik overordnet og bindende arealdel, gir ikke et rettskrav til at kommunen følger opp arealbruken med vedtak om mer detaljerte reguleringsplaner. I senere planarbeid kan kommunen gjøre nye vurderinger av arealbruken det var lagt opp til i kommuneplanens arealdel, for eksempel på grunnlag av ny kunnskap, og nye vurderinger av arealbruken. Selv om kommunen har truffet vedtak om bindende arealplaner, kan et tiltak også være avhengig av at det gis et eget samtykke eller tillatelse etter en sektorlov. For eksempel kan et tiltak også være avhengig av utslipps-tillatelse etter forurensningsloven.

Regjeringen vil fortsette arbeidet med å forbedre og effektivisere plan- og byggesaks-prosessene. I den sammenheng vil vi også se på samordningen mellom sektorlover og plan- og bygningsloven. Dette arbeidet skal sikre bedre og mer effektiv planlegging, og bidra til å unngå unødig dobbeltbehandling etter ulike lovverk, og styrke kommunens rolle som planmyndighet.

Den nevnte saken i Øygarden kommune gjelder vedtak etter forurensningsloven, og departementet er informert om at saken er klaget inn for Sivilombudsmannen. Jeg finner det derfor ikke riktig å kommentere denne konkrete saken.

SPØRSMÅL NR. 1165**Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 11. februar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

Et velfungerende skattesystem er en grunnpilar i den nordiske samfunnsmodell. Skattesnyteri undergraver velferdsstaten og er konkurransevridende. Nordisk råd har spurt de ulike skattemyndigheter om tiltak som kan motvirke skatteunndragelse og bedt Nordisk Ministerråd følge opp.

Mener statsråden at det nordiske skattesamarbeid bør styrkes ytterligere og på hvilke måte vil han følge opp?

BEGRUNNELSE:

I notat fra Skatteministeriet i Danmark datert 1. oktober fikk Nordisk råd svar på status for nordisk skattesamarbeid og innspill på tiltak.

Det vises til Nordisk Agenda som ble etablert i 2010 og er et samarbeid mellom skatteadministrasjonene i de nordiske land, der formålet er økt effektivitet, bedre service og forenkling, samt styrking av den nordiske deltakelsen i internasjonalt samarbeid. Samarbeidet er i utgangspunktet svært godt, men kriminelle miljøer utvikler

stadig mer avanserte metoder og skattemyndighetene må hele tiden være i utvikling.

I Notatet pekes det på følgende forbedringssmuligheter:

- forbedre kvaliteten på opplysningene, spesielt de fra utlandet
- bedre utnyttelse av data via risikobaserte analyser og teknologisk utvikling
- automatisk utveksling av skatteopplysninger. gi løpende tilbakemelding til avsenderland ved feilaktig eller ufullstendige opplysninger av skatteyder eller skattepliktig. Det er spesielt utfordrende med opplysninger fra utlandet. Finland har inngått et samarbeid med Estland om sanntidsutveksling som reaksjon på økende internasjonal skatteunndragelse.
- automatisk utveksling av opplysninger i henhold til bistandsavtaler. opplysningene er ofte basert på de ulike landenes skattelovgivning
- mangel på effektive krypteringsverktøy spesielt ved utveksling av skatteopplysninger etter anmodning. det bør utvikles mer enhetlige dataplattformer og søkeverktøy
- behov for mer operasjonelle prosesser for internasjonalt samarbeid for deling av informasjon. for eksempel regler om fortrolighet, krav til utlevering av skatteopplysninger til utlandet og begrensninger på bruk av opplysninger mottatt fra en annen stat.
- behov for tredjepartskontroll for eksempel opplysninger fra bank, eller kontroll av utenlandske finansielle institusjoner overholder rapporteringsplikten i henhold til CRS.
- det bør arbeides for en felles plattform som gir rask tilgang på andre lands skatteregler, praksis og prosedyrer om innholdet i skatter, innkreving osv. En slik plattform ville også kunne bedre rettsikkerheten og gjøre det enklere å være skatteborger i Norden.

Svar:

Regjeringen arbeider aktivt for økt åpenhet og internasjonalt samarbeid på skatteområdet. I en stadig mer digitalisert økonomi er internasjonalt samarbeid for å hindre skatteunndragelser på tvers av landegrensene viktigere enn noen gang. Skatteunndragelser utgjør en trussel mot det norske velferdssamfunnet, og skatteunndragelser virker generelt hemmende på folks skattemoral. Regjeringen har lenge prioritert arbeidet med å sikre at norske skattemyndigheter har de nødvendige verktøyene for å oppnå en effektiv og riktig skattlegging.

Samarbeidet mellom skatteadministrasjonene i Norden er svært godt og velfungerende. Det er generelt en god løpende dialog mellom de nordiske landene, og det er etablert en rekke samarbeidsforum både på skatteadministrasjonsnivå og mellom departementene.

Selv om det nordiske samarbeidet er meget godt og effektivt, jobbes det kontinuerlig for å forbedre og videreutvikle dette samarbeidet. De fleste utfordringene knyttet til samarbeid mellom skatteadministrasjoner er imidlertid ikke begrenset til samarbeid mellom de nordiske landene, men gjelder generelt. Innenfor Norden er det allerede utviklet løsninger eller samarbeidsforum for å møte flere av utfordringene. Dette gjelder blant annet utfordringer knyttet til effektive krypteringsverktøy, hvor det innenfor Norden allerede er utviklet sikre kanaler for slik utveksling.

Det er viktig å finne gode løsninger for et effektivt samarbeid mellom de nordiske landene. Der utfordringene er av generell karakter, f.eks. utfordringer knyttet til kvalitet av opplysninger mottatt fra utlandet, mener jeg det også er nødvendig å finne gode løsninger utenfor det nordiske samarbeidet. Gjennom OECD er det igangsatt et arbeid for å evaluere og videreutvikle standardene for automatisk utveksling av finansielle kontoopplysninger og land-for-land rapporter. Dette arbeidet vil øke kvaliteten og effektivisere bruken av slike opplysninger generelt, også mellom de nordiske landene.

For enkelte utfordringer kan det likevel være hensiktsmessig å utvikle særløsninger innenfor det nordiske samarbeidet. Dette gjelder blant annet utfordringer knyttet til gjennomføring av tredjepartskontroller i utlandet. Videre kan utfordringer knyttet til begrensninger i bruk av opplysninger mottatt fra et nordisk land og muligheten til å videreformidle slike opplysninger også være egnet til særskilt regulering innenfor Norden. Den nordiske bistandsavtalen, som gir grunnlag for administrativt samarbeid mellom de nordiske landene på skatteområdet, er fra 1991. Norge har flere ganger tatt initiativ til å reforhandle denne avtalen. Forhandlingene har pågått over lengre tid, og en reforhandlet avtale vil forhåpentligvis inneholde egnede mekanismer for å kunne løse enkelte utfordringer som de nordiske skatteadministrasjonene opplever i dag. Jeg vil derfor fortsette å arbeide for å ferdigstille reforhandlingen av denne avtalen.

Avslutningsvis vil jeg fremheve at jeg ser positivt på mulighetene for en større grad av harmonisering av regelverk og rapportering av skatteopplysninger, særlig gjennom utarbeidelse av internasjonale standarder for innhenting og utveksling av opplysninger. På enkelte områder er det likevel viktig med nasjonale særløsninger for tredjepartsrapportering og andre opplysningsplikter for å sikre at nasjonale rapporteringskrav korresponderer med nasjonale skatteregler.

SPØRSMÅL NR. 1166**Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen****Besvart 10. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva er status på tannhelseprosjektet det ble satt av midler til i enigheten om statsbudsjett for 2021?

BEGRUNNELSE:

Det ble gjennom budsjettenigheten for 2021 mellom regjeringen og Fremskrittspartiet bevilget 42 millioner kroner til et tannhelseprosjekt. Pengene skulle gå til prøveprosjekt for å styrke tannhelsetilbudet til eldre som mottar hjemmesykepleie eller bor på sykehjem. Det ble presisert og lagt til grunn at prosjektene skulle løses ved å ta i bruk private tannhelsetilbydere, samt at pengene skal gå til å opprette prøveprosjekter i Agder fylke og på Romerike i Viken fylke. Undertegnede ønsker en redegjørelse fra statsråden på hva status for prosjektet er.

Svar:

Stortingets ekstrabevilgning til tannhelseprosjektet i Agder fylkeskommune og på Romerike i Viken fylke-

skommune har som formål å styrke tannhelsetilbudet til personer med rettigheter etter § 1-3 første ledd bokstav c i tannhelsetjenesteloven, dvs. beboere på institusjon og personer som mottar hjemmesykepleie, ved å ta i bruk private tannhelsetilbydere.

Det har vært politisk kontakt mellom departementet og fylkeskommunene, hvor fylkeskommunene, i tråd med komiteens merknad, ble forespurt om de ønsket å delta i prosjektet. Dette ble det gitt positive tilbakemeldinger på. Videre har departementet avholdt administrativt møte med tannhelsetjenesten i Viken og Agder fylkeskommuner samt Helsedirektoratet.

Departementet arbeider nå, i samarbeid med de ovennevnte med å utdype rammen, målene, innretningen og en plan for iverksettingen av tannhelseprosjektet. Det er etablert et godt samarbeid på administrativt nivå om tannhelseprosjektet, inkl. en felles forståelse av Stortingets intensjon med ekstrabevilgningen.

SPØRSMÅL NR. 1167**Innlevert 2. februar 2021 av stortingsrepresentant Åshild Bruun-Gundersen****Besvart 8. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva gjør statsråden for å sikre få fortgang i bruken av de øremerkede midlene til kjøp av privat kapasitet i spesialisthelsetjenesten, for å redusere helsekøene?

BEGRUNNELSE:

Gjennom budsjettforliket for 2021 mellom regjeringen og Fremskrittspartiet ble det bevilget 250 øremerkede millioner kroner til kjøp av privat kapasitet for å redusere helsekøene. Dette kommer i tillegg til de 600 millionene som ble bevilget i revidert nasjonalbudsjett for 2020. Fremskrittspartiet er svært misfornøyd med hvor lite av penger som ble brukt til kjøp av privat kapasitet i koro-

na-året 2020, til tross for at vi også da fikk forhandlet inn midler til dette. Det er derfor viktig for oss å påse at årets midler raskt går til det formålet det er tiltenkt.

Svar:

Det er riktig som representanten skriver, at bevilgningene til de regionale helseforetakene er økt med 250 mill. kroner i 2021 for å øke omfanget av kjøp av tjenester hos private aktører for å redusere ventetider. Jeg har fulgt opp dette gjennom å gi de regionale helseforetakene i oppdrag å øke omfanget av kjøp av tjenester fra private sammenliknet med 2020 minst tilsvarende dette beløpet, målt i faste priser. Oppdragsdokumentet for 2021 ble lagt fram

14. januar 2021. De regionale helseforetakene må disponere midlene basert på vurderinger av befolkningens behov for spesialisthelsetjenester, den tilgjengelige kapasiteten i egne helseforetak og eksisterende avtaler med private, samt kapasiteten i det private markedet.

Jeg viser til at Stortinget har bedt regjeringen redegjøre for bruken av disse midlene i forbindelse med frem-

leggelsen av revidert nasjonalbudsjett for 2021. Jeg har derfor bedt de regionale helseforetakene om å i forkant av dette redegjøre skriftlig for departementet for hvordan bevilgningsøkningen knyttet til kjøp fra private benyttes, samt for budsjettet for kjøp av tjenester fra private i 2021 som helhet.

SPØRSMÅL NR. 1168

Innlevert 3. februar 2021 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 10. februar 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

Hva gjør regjeringen nå, eller planlegger å gjøre, for å utrede Haslemoen som supplement til rekruttskolen på Terningmoen, og vil statsråden sørge for at en utredning av Haslemoen er med i grunnlaget for vurderingene av hvilke investeringer som skal gjøres på Terningmoen?

BEGRUNNELSE:

I behandling av ny langtidsplan for Forsvaret (Prop. 14 S) vedtok Stortinget 1. desember 2020 i Vedtak 131:

«Stortinget ber regjeringen utrede å benytte Haslemoen og Drevjamoen som supplement til rekruttskolen som lokaliseres på Terningmoen, og på egnet måte komme tilbake til dette i forbindelse med Prop. 1 S (2021–2022).»

22. januar omtalte Østlendingen samling av rekruttskole på Terningmoen, hvor rekruttutdanningen i Hæren skal skje med noe innkjøringshjelp av Rena leir. Med en økning i rekrutter vil det være ca. 1 200 sengeplasser for lite på Terningmoen, og man må øke kapasiteten fra dagens ca. 450 sengeplasser til 1 700. Dette er en økning som vil medføre behov for investeringer i betydelig utvidet bygningsmasse; ikke da bare forlegningsbygg, men også undervisningsbygg, messer, lager, kontorer, osv.

På spørsmål om Haslemoen leir vil kunne bli brukt i rekrutt opplæringen, opplyser sjef for Hæren følgende:

“Forsvarssjefen har først og fremst pekt på Terningmoen, men får vi nye føringer vil også Haslemoen kunne bli brukt.”

Det er foreløpig bygget en plasthanar for å huse rekruttene inntil det er investert mer i sengeplasser på Terningmoen, ifølge Østlendingen.

Svar:

Regjeringen vil innenfor den økonomiske rammen av langtidsplanen følge opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 131 (2020-2021) om å utrede og benytte Haslemoen og Drevjamoen som supplement til rekruttskolen som lokaliseres på Terningmoen. Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget om dette i forbindelse med Prop. 1 S (2021–2022).

SPØRSMÅL NR. 1169**Innlevert 3. februar 2021 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 10. februar 2021 av kunnskaps- og integreringsminister Guri Melby****Spørsmål:**

Kan statsråden vise til hvilke lovbestemmelse som er hjemmelsgrunnlaget for den nye forskriftsregelen om bruk av hjemmeopplæring som ikke er begrunnet i smittevern (3a, tredje ledd)?

BEGRUNNELSE:

Den midlertidige loven om tilpassing av opplæringsloven gir regjeringen hjemmel til å gi forskrift om bruk av hjemmeopplæring, men både i § 7 og § 8 knyttes adgangen til nødvendige tilpassinger til at skolen er stengt eller driver med begrensninger etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i smittevernloven. Med den nye forskriftsbestemmelsen, § 3a, tredje ledd, åpner regjeringen for at hjemmeopplæring også kan tas i bruk uten at det er nødvendig som følge av lokale smitteverntiltak. Heller ikke i høringsnotatet omtales hjemmelsgrunnlaget for forskriftsregler om hjemmeopplæring som ikke er begrunnet ut fra smittevernlovgivningen.

Svar:

Jeg legger til grunn at spørsmålet gjelder den nye regelen om hjemmeopplæring i midlertidig forskrift 26. mai 2020 nr. 1061 om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19 § 3 tredje ledd. Denne forskriftsregelen åpner for at skoleeiere på skoler med mye fravær knyttet til covid-19 over tid, kan beslutte å gi mindre deler av opplæringen hjemme til elever på ungdomstrinnet og i videregående opplæring i en begrenset periode dersom hensynet til elevenes samlede opplæring gjør det nødvendig. I forskriften er det videre fastsatt at opplæringen bare kan gis hjemme dersom det er pedagogisk forsvarlig, og at elevenes beste skal være et grunnleggende hensyn i vurderingen av om deler av opplæringen skal gis som hjemmeopplæring. Dette er altså en snever åpning til å bruke noe hjemmeopplæring dersom dette er nødvendig av hensyn til elevene.

Forskriftsregelen er fastsatt med hjemmel i midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 52 om tilpasninger i barnehage-loven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 § 7 andre ledd første setning. Denne bestemmelsen gir departementet hjemmel til å gi forskrift om hvilke elever som skal få tilbud på skolen selv om skolen eller trinnet ellers er stengt eller har redusert åpnings- eller oppholdstid, og hvilke elever som

skal ha opplæring hjemme selv om skolen eller trinnet er åpent. I Prop. 102 L (2019–2020) punkt 3.3.2.2 framgår det at bakgrunnen for at det i loven ble fastsatt en forskriftshjemmel om hjemmeopplæring, i stedet for at reglene ble tatt inn i loven, var nettopp at det kunne bli behov for å endre disse reglene.

Det er ut fra forarbeidene klart at hensikten med forskriftsreglene skal være å avhjelpe ulemper av vedtak etter smittevernloven (smitteverntiltak), og at skolens plikt til å gi opplæring på skolen og hjemme skal kunne tilpasses de smitteverntiltakene som gjelder for skolene til enhver tid.

Reglene i den midlertidige loven var opprinnelig vedtatt i forskrift med hjemmel i koronaloven. Smittevernveilederne ble utgitt rett før lovforslaget ble fremmet og er endret en rekke ganger etter loven ble vedtatt. Trafikklysmodellen ble innført etter at loven ble vedtatt. Det har også vært ulike anbefalinger om bruk av karantene. Disse endringene har betydning for hvordan skolene kan organisere opplæringen, og dermed hvilke regler som bør gjelde for opplæring hjemme og på skolen.

Formålet med den midlertidige loven er at barn, unge og voksne i størst mulig grad skal kunne få ivaretatt sine rettigheter etter barnehage-loven, opplæringsloven og friskoleloven, samtidig som det tas hensyn til hva som er mulig når barnehager og skoler er stengt eller er underlagt begrensninger av smittevernhensyn som følge av utbruddet av covid-19.

En negativ konsekvens av smitteverntiltakene er at ikke alle elever og lærere kan komme på skolen. Dersom dette gjelder mange og over tid, kan det gå ut over mulighetene til å gi elevene en god opplæring. Hensikten med forskriftsregelen i § 3 tredje ledd er å legge til rette for at elevene kan få best mulig opplæring. Den situasjonen som er alternativet i de tilfellene forskriftsregelen gjelder, er kombinerte opplegg der noen av elevene er på skolen og noen er hjemme, endringer fra dag til dag, bruk av ukvalifiserte lærere og mye selvstendig arbeid. I slike tilfeller kan adgangen til å gi noe hjemmeopplæring gi større forutsigbarhet, bedre planlagte opplegg og bruk av kvalifiserte lærere som elevene har en trygg og personlig relasjon til.

Forskriftsreglene skal altså å avhjelpe negative konsekvenser for elevene og dermed i større grad realisere elevenes rett til opplæring. Dette er i kjernen av formålet med den midlertidige loven.

Jeg vil avslutningsvis vise til at det samtidig med den nye forskriftsregelen i § 3 tredje ledd ble innført en plikt for skoleeiere til å melde fra til statsforvalteren ved

beslutninger om hjemmeopplæring. Dette vil gi oss bedre

oversikt over bruken av hjemmeopplæring, og jeg vil følge situasjonen nøye.

SPØRSMÅL NR. 1170

Innlevert 3. februar 2021 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 10. februar 2021 av næringsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å gjøre endringer i kompensasjonsordningen som tar høyde for lokale nedstengninger?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med spredningen av den engelske mutasjonen av koronaviruset på Østlandet har regjeringen innført kraftigere tiltak i flere kommuner. Sarpsborg og Halden er «ring 1-kommuner». Her er det omfattende tiltak frem til 10. februar. Eksempelvis skal kjøpesentre og varehus holdes stengt, med enkelte unntak. I Halden er i tillegg serveringssteder, som restauranter, kafeer, barer, puber og utested pålagt stengt.

Butikker og næringsliv er pålagt stengt, men får ikke dekket alle utgifter dette medfører. Enkelte må på grunn av nedtegningen og omfattende smitteverntiltak kaste varelagre.

Det fremstår som urimelig å ikke dekke utgiftene til bedrifter som er pålagt nedstengt.

Svar:

Regjeringen har gjort en rekke grep for å støtte næringslivet under pandemien. Ulike støtteordninger, låneordninger, reduserte skatter og avgifter har vært viktig for å avhjelpe den krevende likviditetssituasjonen som deler av næringslivet har kjent på. Kompensasjonsordningen for næringslivet er den viktigste støtten for bredden av bedrifter som opplever stort omsetningsfall som følge av koronapandemien.

I utformingen av kompensasjonsordningen har det blitt vektlagt at kostnadsgrunnlaget som inngår i ordningen, skal være klart definert, og at kostnadene enkelt kan dokumenteres og kontrolleres. Det har vært avgjørende for å få automatikk i saksbehandlingen, og for å sikre at utbetalingene kan skje så raskt som mulig.

Å kompensere basert på om man er pålagt stengt vil kunne gi urimelige utslag. Det vil f.eks. være leverandører til bedrifter som er stengt, som også vil oppleve stort om-

setningsfall uten at de formelt er pålagt stengt. Å avgrense etter bransjer ved hjelp av næringskoder har vist seg å føre til vanskelige grensdragninger, og også vilkårlighet siden det ikke alltid er samsvar mellom næringskode og faktisk aktivitet. Inngangsvilkåret i ordningen er at man har minst 30 prosent omsetningsfall. Og jo større omsetningsfall, jo større blir støtten. Dette gjør at bedrifter som er pålagt stengt, vil oppleve større omsetningsfall enn andre og derfor bli ekstra kompensert. Jeg mener vi skal holde fast ved denne kompensasjonsformen i stedet for å innføre tidsavgrensede lokale eller bransjevise tilpasninger som vil kunne gi urimelige utslag og komplisere ordningen.

Jeg har forståelse for at de som må kaste varelagre på grunn av plutselig nedstenging, anser det som rimelig å bli kompensert for det. I Prop. 79 S (2020–2021) varsler Nærings- og fiskeridepartementet at vi vil utrede spørsmål knyttet til varebeholdning nærmere. Arbeidet har nettopp startet, og det er ikke trukket noen konklusjon.

Regjeringen vil fortsette å støtte næringslivet med tilpassede tiltak så lenge pandemien varer. Vi er opptatt av å lage treffsikre ordninger og av å redusere usikkerhet for næringslivet framover.

SPØRSMÅL NR. 1171**Innlevert 3. februar 2021 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 12. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til en app eller annen enkel informasjonsløsning som kan gi oppdatert informasjon om gjeldende råd, regler, anbefalinger og forbud/påbud?

BEGRUNNELSE:

God og tydelig krisekommunikasjon er et sentralt verktøy i beredskapsarbeidet. Smittevernråd og -regler er i hyppig endring og mange innbyggere uttrykker at det er vanskelig å holde tråden i hva som gjelder til enhver tid. Flere medier melder om stor forvirring knyttet til tiltakene.

Mange er usikre på om man kan krysse kommunegrensene for å dra på jobb. Til tross for felles regler for ring 1-kommunene, var det i tillegg et særegent hytteforbud for innbyggere fra Nordre Follo. Kl. 22.45 2. februar melder NRK at ishockeyhallene i "ring 1-kommunene" ikke kan åpne som planlagt dagen etter likevel, men det er ikke spor av denne beslutningen i regjeringens informasjon som er oppdatert 3. februar.

Det er behov for lett tilgjengelig og enkelt forståelig informasjon om hva som gjelder, basert på bosted, livssituasjon og arbeidsforhold.

Tiltakstrøtthet er trukket fram som en vesentlig risikofaktor i Folkehelseinstituttet sitt verstefallsscenario. Da er det viktig å redusere frustrasjon og forvirring knyttet til hvilke tiltak som faktisk gjelder til enhver tid.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at det skal være enkelt å finne frem til råd og tiltak som gjelder for den enkelte. I fjor høst ba derfor regjeringen Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet om å etablere en samlet og oppdatert oversikt over alle koronatiltak, uavhengig av om de er nasjonale eller kommunale, på den nasjonale helseportalen helsenorge.no.

Alle nasjonalt bestemte tiltak ligger i sin helhet på helsenorge.no. Helsedirektoratet vurderte også om det skulle opprettes en sentral oversikt over alle kommunalt bestemte tiltak på helsenorge.no. Fordi vi har 356 kommuner i landet, og både kommunenes lokale forskrifter og anbefalinger kan endre seg svært raskt, ble risikoen for å ha utdatert informasjon på helsenorge.no vurdert som for stor. Helsedirektoratet mente derfor at helsenorge.no heller burde lenke til kommunenes ulike koronasider og etablerte en kommuneoversikt for å gjøre det enklere for innbyggerne å finne fram til kommunenes nettsider. Regjeringen fulgte Helsedirektoratets klare råd om dette. Helsedirektoratet arbeider nå med å utvikle en felles mal for å sikre at de ulike kommunale koronasidene tilbyr informasjon til innbyggere med en lik visuell fremstilling, innholdskategorisering og begrepsbruk.

Jeg har stor forståelse for at mange synes tiltakene endrer seg fort og at det er vanskelig å følge med. Men det skal kun være to nettsider man må besøke for å få en oversikt over alle tiltak som gjelder deg: Helsenorge.no og nettsiden til kommunen du bor i eller skal besøke.

SPØRSMÅL NR. 1172**Innlevert 3. februar 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 10. februar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja****Spørsmål:**

Vil medieministeren ta avstand fra NRK-programlederens antisemittiske ytringer, og hva tenker statsråden om NRKs bidrag til å motarbeide antisemittisme i Norge?

BEGRUNNELSE:

I beste sendetid i radioprogrammet «Shaun på P13» kunne vi høre programleder Shaun Henrik Matheson spre sine antisemittiske holdninger ut til lytterne. Han sa blant annet:

«Det er nesten så jeg skulle ønske at vaksinen ikke virka»
(Koronavaksinen i Israel)

«Israel er en okkupasjonsmakt, det er et apartheid-regime der noen mennesker er mer verdt enn andre mennesker, og der disse andre blir utsatt for systematisk undertrykkelse.»

Først da mediene begynte å skrive om saken valgte statskanalen å fjerne innslaget og beklage utsagnet.

Et av regjeringens satsingspunkter i Handlingsplanen mot antisemittisme har vært å «følge med på antisemittisme på internett og i media». Jeg mener uttalelsene i NRK-programmet har vært et tilbakeslag i så måte.

Svar:

Kamp mot all type rasisme – der du jobber, der du bor – diskriminering og fordommer på grunn av etnisitet, religion eller livssyn er en sentral del av denne regjeringens plattform. Like sentralt står arbeidet for ytringsfrihet, mediemangfold og frie, uavhengige medier. Begge deler er viktig, både for denne regjeringen og for samfunnsutviklingen i Norge som sådan.

Regjeringen ønsker å bygge et samfunn basert på høy tillit mellom ulike befolkningsgrupper, hvor mennesker med ulik hudfarge, religion, opphav, kan leve i sameksistens med hverandre. Religiøst mangfold og etnisk mangfold er et gode for Norge og det norske samfunnet, det gjør oss sterkere, og regjeringen bygger opp under et samfunn hvor det er tillit mellom ulike grupper. Regjeringen vil bekjempe all type hat og diskriminering, herunder antisemittisme og rasisme.

Å bygge et godt og trygt samfunn for alle borgere av Norge må gjøres både nedenfra og opp, og fra toppen og ned. For sistnevnte metode, er retorikken til politikere, både statsråder, stortingspolitikere og lokalpolitikere helt avgjørende for å bygge opp under mangfold og gjensidig tillit. Men retorikken kan også være splittende. Den kan ødelegge for et gjensidig tillitsfullt samfunn, og være med på fremme hatefulle holdninger og legge grunnlaget for at våre norske verdier kan komme under press. Regjeringen vil bekjempe både eksisterende fordommer og myter, og ikke minst bekjempe innholdet i den splittende retorikken som fremmer og skaper fordommer og myter.

For regjeringen hviler arbeidet på grunnleggende norske verdier som vi aldri vil gå på akkord med. De verdiene som regjeringen og jeg som kulturminister jobber etter er helt sentrale i Norge og i det norske, og vi kjenner dem som ytringsfrihet, religionsfrihet, likestilling, mangfold og likeverd. Splittende retorikk er en trussel mot disse verdiene, som jeg anser for å være norske.

Hat kommer i mange former. Like fullt er en av likhetene mellom antisemittisme, rasisme og muslimhat – hatet i seg selv. Regjeringen vil bekjempe både hathandlinger, hatytringer og hatefulle holdninger uansett hvem som fremmer det og er avsender, og uavhengig av hvem som er mottaker.

Når det er sagt, er det åpenbart at som eier og generalforsamling i NRK så er det ikke min oppgave å felle dom over NRKs redaksjonelle virksomhet. NRKs virksomhet skal preges av høy etisk standard. NRK skal også være uavhengig av politisk styring for å kunne utføre oppdraget sitt. Ansvar for det NRK publiserer ligger hos kringkastingsjefen, og publikum kan fremme klager på NRKs tilbud til Kringkastingsrådet. Medietilsynet fører tilsyn med hvordan NRK oppfylder forpliktelsene sine. I denne konkrete saken registrerer jeg at NRKs ledelse har foretatt en vurdering og kommet med en beklagelse. Det bygger opp under tilliten til NRK at de foretar slike vurderinger og både evner og har vilje til å komme med en slik beklagelse. Dette vil jeg som ansvarlig statsråd rose NRK for.

NRK er finansiert av fellesskapet og sørger for et mangfoldig tilbud av innhold som er tilgjengelig for hele befolkningen. Det ligger i NRKs oppdrag å levere innhold og tjenester av høy kvalitet, for både brede og smale grupper. NRK skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen og ha et godt lokalt tilbud. Et stort flertall i befolkningen er fornøyd med NRK. 89 prosent av de over 12 år bruker ett eller flere av NRKs tilbud daglig. Tilfredsheten er høy. Tall fra NRKs profilundersøkelse viste i 2019 at 90 prosent mener NRK oppfylte målene om å sende troverdige nyhets-, informasjons- og dokumentarprogrammer “ganske” eller “meget godt”. 78 prosent er meget/ganske enig i at NRK er viktig for samfunnet. Ifølge en tillitsundersøkelse Kantar gjennomførte på vegne av Medietilsynet i mars 2020 hadde 83 prosent svært høy eller ganske høy tillit til nyhetene fra NRK1. I motsetning til enkelte som ønsker å kutte statsstøtten, dele opp NRK og selge det til høystbydende, er jeg sterk tilhenger av NRK. Verdien av pålitelige medier med høy tillit har til fulle vist seg under koronapandemien, og utspill om å dele opp NRK og selge det til høystbydende er noe jeg mener ikke hører hjemme i Norge. En statlig finansiert allmennkringkaster er et demokratisk gode.

I slutten av januar presenterte regjeringen en videreføring av Handlingsplan mot antisemittisme frem til og med 2023. Handlingsplanen er del av regjeringens brede innsats mot rasisme og diskriminering. Denne innsatsen bidrar til å fremme likestilling og hindre diskriminering, slik likestillings- og diskrimineringsloven forutsetter. I tillegg til en egen handlingsplan mot antisemittisme, omfatter innsatsen blant annet Handlingsplan mot rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion (2020–2023), Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme, Handlingsplan mot diskriminering av og hat mot muslimer (2020–2023) og arbeidet mot hatefulle ytringer. Dette koordineres på politisk nivå av et eget statssekretærutvalg. Den brede innsatsen er et uttrykk for at denne regjeringen anerkjenner og tar på alvor at rasisme og diskriminering rammer mange ulike grupper i det norske samfunnet. Samtidig som utfordringene ulike grupper møter kan være ulike, har de også noen fell-

estrekke. Det er dypt problematisk når gruppefiendtlige holdninger får etablere seg i befolkningen, uavhengig av hvilken gruppe holdningene er rettet mot.

Med tiltakene i handlingsplanen mot antisemittisme fortsetter regjeringen innsatsen med å motvirke og forebygge antisemittisme, med mål om å redusere antisemittisme her i landet. Ikke bare har denne regjeringen mål å

redusere antisemittisme, vi har også mål om å bekjempe hat mot muslimer, rasisme og diskriminering basert på blant annet hudfarge, religion, etnisk opphav, fødselsopphav, kjønn, alder og seksuell legning. Disse målene føler jeg meg trygg på at kringkastingssjefen deler, og at hele det norske politiske systemet, herunder spørsmålsstiller, gjør det samme.

SPØRSMÅL NR. 1173

Innlevert 3. februar 2021 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 10. februar 2021 av finansminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere endringer i Sentralbankloven for å sikre at taushetsplikt ikke er et til hindre for at Etikkrådet kan begrunne sine råd tilstrekkelig i offentlige dokumenter.

BEGRUNNELSE:

Av Etikkrådets retningslinjene fremgår det at rådene skal være godt opplyst og offentliggjøres. Fra 1.1. 2020 ble Etikkrådets taushetsplikt etter sentralbankloven utvidet til å omfatte «andres forretningsmessige forhold» uavhengig av hvordan informasjonen tilflyter Etikkrådet (§ 5-2 annet ledd)

Etter den tidligere sentralbankloven § 12 første ledd hadde Etikkrådet taushetsplikt for slike opplysninger som rådet mottok fra Norges Bank. Informasjon Etikkrådet mottok fra andre enn Norges Bank, var omfattet av forvaltningsloven pålegger taushetsplikt for:

«tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår.»

Taushetsplikten omfatter ikke bare opplysninger Etikkrådet får direkte fra selskapene, men kan også omfatte opplysninger fra andre kilder. I vurderingen av brudd på arbeidstakerrettigheter baserer Etikkrådet seg f.eks. på intervjuundersøkelser, dokumentinspeksjon etc.

Den omfattende taushetsplikten som Etikkrådet nå er pålagt, gjør at selskapene kan dele informasjon med Etikkrådet i fortrolighet, men gjør det samtidig vanskelig for Etikkrådet å begrunne sine råd til Norges Bank i offentlige tilrådninger. Opplysningene kan forelegges selskapene og deles med Norges Bank, men kan være til hinder for

at Etikkrådet kan inkludere dem i tilrådningene som skal være offentlige.

Etikkutvalget (NOU2020:7) har nylig anbefalt at Etikkrådet også i fremtiden skal gi grundige, faktabaserte råd til Norges Bank om observasjon og utelukkelse av selskaper. Etikkrådet er bekymret for at den utvidete taushetsplikten kan stå i veien for at Etikkrådet kan begrunne sine råd tilstrekkelig i offentlige dokumenter.

Etikkrådet ønsker derfor at rådets taushetsplikt etter sentralbankloven for «andres forretningsmessige forhold» innskrenkes til å omfatte informasjon mottatt fra Norges Bank, og at forretningsmessige forhold for øvrig omfattes av forvaltningsloven.

I brev til departementet foreslår rådet at hvis en slik unntakshjemmel innføres samtidig som den nye bestemmelsen i sentralbankloven oppheves, gir dette også større åpenhet om rådets virksomhet enn i dag ettersom det ikke er anledning til å gi mer innsyn i taushetsbelagte opplysninger.

Svar:

Departementet mottok 3. november 2020 brev fra Etikkrådet for Statens pensjonsfond utland om saken du tar opp. Endringen i taushetsplikten, som omtales, kom inn som ledd i arbeidet med ny sentralbanklov og er omtalt i Prop. 97 L (2018-2019) kapittel 10.3. Endringen innebærer at taushetsplikten for departementet, Etikkrådet for Statens pensjonsfond utland og Finanstilsynet tilsvarende den taushetsplikten Norges Bank selv har.

Departementet vil vurdere behov for lovendring og eventuelt høre et slikt forslag på vanlig måte. Momentene Etikkrådet peker på i sitt brev, herunder om taushetsplikt kan stå i veien for det Etikkrådet anser å være en tilstrekkelig begrunnelse for sine råd, inngår i departementets

saksbehandling. Departementets vurderinger vil fremgå i en eventuell høring av saken.

SPØRSMÅL NR. 1174

Innlevert 3. februar 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 11. februar 2021 av fiskeri- og sjømatminister Odd Emil Ingebrigtsen

Spørsmål:

Vil fiskeriministeren sørge for at sesongarbeidere til fiskeindustrien kan klassifiseres som samfunnskritisk personell under årets vinterfiske og dermed kunne få unntak for gjeldende innreiseforbud, eller kan ministeren se andre muligheter for å få utenlandske sesongarbeidere inn for å gjennomføre vinterfiske som planlagt, samtidig som at det sørges for at det straks sees på kriterier som kan bidra til at koronatesten fortsatt kan tas 72 timer før ankomst til grensen?

BEGRUNNELSE:

Lofotfisket, vinterfisket, er ett av våre viktigste sesongfiskerier. I 2020 ble det levert fisk over kai med en første-håndsverdi på over en milliard kroner. Sesongen er kort og behovet for arbeidskraft er stort.

Dagens situasjon med stor andel utenlandske sesongarbeidere viser at det er stort behov for å få til langsiktige og strukturelle endringer for rekrutteringen til fiskeindustrien. Fremover må det bli fokusert på tiltak som gir en høyere andel lokal arbeidskraft. En slik satsing vil gi positive resultater på sikt, men det er viktig å understreke at næringa er i en kritisk situasjon nå og at gode løsninger må finnes straks. Fiskeindustrien i Lofoten har planlagt å ta inn over 300 utenlandske sesongarbeidere nå.

Det var nok riktig at grensene stengte ned for å redusere spredningsfaren av Covid-19 viruset, men det er nå ikke mulig å gjennomføre innfasing av utenlandsk arbeidskraft som planlagt i sammenheng med sesongfisket. Det blir også vanskelig å legge nye planer for innfasing, da det pr. nå ikke er noen garanti for hva som er gjeldende regler om to uker. Skulle grensen åpnes for innreise, etter to uker, betyr det at man er kommet kritisk langt ut i februar før arbeiderne er ferdig med karantenetiden. For mange av bedriftene i Lofoten er det i denne tida at hovedtyngden av utenlandsk arbeidskraft kommer.

På lang sikt er det selvsagt viktig å få flere faste, helårige arbeidsplasser i norsk fiskeindustri. Men situasjonen nå er at bedriftene i utgangspunktet har gjort sitt beste for

å tilpasse seg situasjonen og tatt inn betydelig mer norsk arbeidskraft enn vanlig. Men flere bedrifter har ikke lyktes med å få dekket behovet for kvalifisert arbeidskraft. Utilstrekkelig kapasitet i mottakerapparatet på land vil kunne resultere i at deler av flåten ikke får levert fisk, og den yrkesgruppen som vil rammes hardest er kystfiskerne. Utilstrekkelig arbeidskapasitet vil føre til redusert produksjon, som igjen vil føre til permitteringer på land større deler av året.

23. januar ble det gjort justeringer som innebærer at det som tidligere var regelen om at koronatest skulle tas innen 72 timer - nå skal være tatt senest 24. timer - før ankomst. Konsekvenser av denne endringen er at det for mange ikke er praktisk mulig å rekke frem til grensa før attesten er utgått.

Svar:

Jeg er enig med representanten at det bør arbeides for å få flere faste og helårige arbeidsplasser i fiskeindustrien. Været og skreiens vandringsmønster kan vi ikke gjøre noe med, men vi skal legge til rette for stabile og gode rammevilkår for sjømatindustrien gjennom regjeringens generelle økonomiske politikk og regjeringens strategi for helårige arbeidsplasser i fiskeindustrien som ble lagt fram ifm. kvotemeldingen i juni 2019. I tillegg har regjeringens betydelige satsing på marin forskning bidratt til innovasjon og utvikling av ny teknologi, som åpner spennende nye muligheter for fiskeindustrien og helårige arbeidsplasser.

Jeg har siden mars 2020 hatt regulære møter med sjømatnæringens organisasjoner i et eget koronautvalg for å diskutere tiltak for å møte pandemien. Jeg er derfor svært godt kjent med den situasjonen som fiskeindustrien står overfor i forbindelse med det forestående vinterfisket, og vi erkjenner at det kan bli en ekstra krevende sesong som følge av koronapandemien, nødvendige smittetiltak og usikre markedsutsikter bl.a. som følge av pandemien.

Vi har oppfordret til å benytte tilgjengelig arbeidskraft som allerede er i Norge, siden grensene nå er stengt

for utenlandske sesongarbeidere. Jeg har siden i høst derfor gjennomført en rekke møter med næringen samt statlige, regionale og lokale myndigheter for å identifisere og iverksette tiltak som kan sikre en trygg gjennomføring av vinterfisket.

Samtidig har jeg forståelse for at en ikke over natten kan erstatte utenlandske sesongarbeidere som kjenner arbeidet fra tidligere sesonger, med for eksempel arbeidstakere som er permittert/arbeidsledige, men som ikke har tilsvarende erfaring fra fiskeindustrien. En må også ha både respekt og forståelse for at en rekke bedrifter allerede har inngåtte avtaler med utenlandske arbeidere.

Regjeringen har besluttet å videreføre innreiserestriksjoner frem til og med 28. februar 2021. Unntaket for disse restriksjonene gjelder kun for utlendinger hvis innreise er strengt nødvendig for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner. Unntaket gjelder derfor ikke automatisk for utenlandske sesongarbeidere til fiskeindustrien, selv om fiskeri- og havbruk er en viktig del av den kritiske samfunnsfunksjonen forsyn-

ingssikkerhet. For å bøte på situasjonen går regjeringen bl.a. inn for en midlertidig ordning der dagpengemottakere som tar seg jobb som sesongarbeider, kan føre halvparten av timene de jobber, på meldekortet, noe som i praksis betyr at de som tar seg jobb i fiskeindustrien, skal tjene mer på det. Det skal også snarlig etableres en ordning hvor det kan søkes om unntak fra innreiserestriksjonene. Dette skal være en snever "sikkerhetsventil", og det jobbes nå med å utarbeide kriterier og retningslinjer. Ordningen ventes å være i drift fra 20. februar 2021. Jeg har notert meg problemstillingen om at det kan være vanskelig å gjennomføre en test 24 timer før grensepassering. Obligatorisk testing, krav om attest for negativ test tatt 24 timer før ankomst til Norge, reiseregistrering, karantene, og karantenehotell vil i utgangspunktet fortsatt gjelde for dem som er unntatt innreiserestriksjonene. Det vil være en fornyet gjennomgang av de unntakene som gjelder her, for å se på ytterligere innstramminger og enda bedre kontrollmekanismer.

SPØRSMÅL NR. 1175

Innlevert 3. februar 2021 av stortingsrepresentant Nina Sandberg

Besvart 9. februar 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim

Spørsmål:

19. mai 2020 uttalte statsråden at «Universitetene og høyskolene har jobbet bedre med forvaltning av eiendommene sine de siste årene, og jeg ser ingen grunn til å frata dem det ansvaret.» God eiendomsforvaltning defineres gjerne som å gi brukerne gode og effektive bygg til lavest mulig kostnad.

Hvilken grunn er det som plutselig nå rettfærdiggjør at regjeringen foreslår å frata Universitetet i Oslo forvaltningsansvaret for det kommende Livsvitenskapsbygget?

BEGRUNNELSE:

Arbeiderpartiet har, siden Høyre-regjeringen i 2019 foreslo at de selvforvaltende universitetene skulle fratas råderetten over egne bygg, sagt tydelig nei til sentralisering av eiendomsforvaltningen. Bygg og infrastruktur er viktige strategiske ressurser for forskning og høyere utdanning. Ikke minst er dette tydelig i planene for det kommende Livsvitenskapsbygget ved Universitetet i Oslo.

Dette er p.t den største og viktigste satsingen til universitetet. Bygget peker framover, som en ramme om

det moderne universitetets samfunnsoppdrag. Her skal kunnskap, innovasjon og nye arbeidsplasser og næringer utvikles tverrfaglig og i samspill. Derfor er Livsvitenskapsbygget utformet med integrerte funksjoner, der områder og aktiviteter henger sammen.

Det er uheldig at regjeringen plutselig går inn for at Statsbygg, og ikke universitetet, skal ha ansvaret for eiendomsforvaltningen. Senest i mai 2020 la regjeringen bort sitt eget forslag om å overføre forvaltningsansvaret for statens eiendommer ved NMBU, UiB, UiO, UiT og NTNU til Statsbygg, etter massive protester både i Stortinget og fra en samlet universitets- og høgskolesektor. Det har ikke gått ni måneder enda, så foreslår regjeringen den samme modellen, på tvers av standpunktet til både sektoren og stortingsflertallet.

Regjeringen har gjentatte ganger foreslått sentralisert eiendomsforvaltning i universitets- og høgskolesektoren, men neppe med så kort intervall som dette. Forslaget, som fremmes i forbindelse med regjeringens krisepakke, vitner om liten tillit til at selvforvaltende universitet kan ha ansvaret for egne bygg.

I Arbeiderpartiet mener vi det er svært viktig både for universitetet selv, for Oslo og nasjonen, at bygget realiseres. Men det er verken nødvendig eller ønskelig å bytte eiendomsforvaltningsmodell for å få videreført arbeidet.

Svar:

Jeg vil innledningsvis gjøre stortingsrepresentanten oppmerksom på at regjeringen ikke har fremmet forslag om at eiendomsmassen ved selvforvaltende universiteter skulle overføres til statens husleieordning. Dette var et forslag i områdejennomgangsrapporten fra Capgemini og som regjeringen valgte å legge bort.

Jeg deler stortingsrepresentant Sandbergs syn på at nytt bygg for livsvitenskap er en svært viktig satsing for nasjonen. Oppføringen av bygget møtte som kjent på utfordringer i 2020. Usikkerhetsanalyser gjennomført medio 2020 viste tydelig at det ikke ville være mulig å holde kostnadsrammen som Stortinget har vedtatt uten å kutte vesentlig i prosjektet og dermed redusere ambisjonene for hva vil ønskes å få ut av dette bygget. Regjeringen besluttet derfor at det skal arbeides for å innplassere deler av Oslo universitetssykehus (OUS) i deler av bygget, samt i tilbygg. Samlokaliseringen av disse to aktørene vil styrke nytt bygg for livsvitenskap som et anlegg for utstrakt tverrfaglig samhandling, teknologisk avansert utstyr, og utvikling av fremragende forskningsmiljø på tvers av fagområder og disipliner. Dette er en løsning regjeringen har stor tro på. Samtidig har denne løsningen skapt behov

for å avklare nye juridiske, styringsmessige og finansielle problemstillinger som følge av at det blir flere involverte aktører og et mer komplisert prosjekt.

For å bidra til kontroll på økonomien i byggeprosjektet har regjeringen besluttet at brukerne, dvs. Universitetet i Oslo (UiO) og Helse Sør-Øst/OUS, må dekke kostnader utover gjeldende kostnadsramme. Det har vært vurdert ulike finansieringsordninger for hvordan kostnader ut over dagens kostnadsramme kan dekkes. Å innlemme bygget i statens husleieordning gir klare rammer for finansiering og for det videre arbeidet. Regjeringen legger for øvrig til grunn at UiO får full husleiekompensasjon for leieutgiftene opp til gjeldende kostnadsramme som utgjør om lag 6,2 mrd. kroner.

UiO er i motsetning til et helseforetak, ikke et selvstendig rettssubjekt. Eier av bygningsmassen er staten, enten det forvaltes av UiO eller Statsbygg. Prinsippbeslutningen fra våren 2020 innebærer at universitetet fortsatt skal ha hovedansvar for å forvalte sine egne bygg. Det utelukker ikke at også de selvforvaltende institusjonene kan leie av Statsbygg og av private. Databasen Statens lokaler viser at av de om lag 540 00 kvm UiO disponerer, utgjør ca. 15 % leide lokaler, og at UiO leier fire bygg av Statsbygg i dag, som for eksempel Domus Medica.

Jeg ser på innlemming av Livsvitenskapsbygget i statens husleieordning som en praktisk løsning for å håndtere et svært komplisert prosjekt, og ikke som en omkamp på prinsippbeslutningen som regjeringen fattet i mai 2020.

SPØRSMÅL NR. 1176

Innlevert 3. februar 2021 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 9. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Hva mener statsråden skal til for at politikontaktene skal fungere mer etter intensjonen og mener statsråden ordninga kompenserer godt for nedlagte lensmannskontor og manglende styrking av patruljetjenesten i landet?

BEGRUNNELSE:

Romsdals Budstikke skrev 3/2 om en studie ved Høgskolen i Molde, som har tatt for seg hvordan politikontaktene har fungert. Der kommer det fram at aktører som «flyktingtjenesten, ungdomsskoler og barnevernet visste knapt hva politikontaktens funksjon var».

Trøndelag forskning og utvikling foretok ei kartlegging knytta til politikontaktordninga i Trøndelag som ble publisert i 2020. Denne avdekker blant anna at kommunenes SLT-koordinatorer mener at tilgjengeligheten til politiet gikk ned fra 2018-2019.

Senterpartiet ønska å opprettholde lensmannskontor og politistasjoner selv om vi også gikk inn for ei politireform. Politikontakter er en funksjon som stortingsflertallet oppretta som en slags kompensasjon for at mange kontor forsvant. Politikontaktene bør således fungere så godt som mulig.

Svar:

Politiets samhandling med kommunene er fulgt opp i tråd med Stortingets flertallsvedtak til Prop. 61 LS (2014-2015) ved at politiråd og politikontakter er på plass i alle kommuner. Utviklingen av politikontakene og politirådene har vært sentrale grep for å styrke samarbeidet mellom politi og kommuner. Politikontakten er det daglige kontaktleddet med kommunene, og er rådgiver innen kriminalitetsforebyggende arbeid. Det er i tillegg etablert en ordning med radikaliseringskontakter i samtlige politidistrikter. Politiet har også næringslivskontakter, og noen distrikter har en egen mangfoldskontakt.

Jeg har etter mine mange reiser rundt i landet et klart inntrykk av at samarbeidet mellom politiet og kommunene jevnt over oppleves som svært godt. Den positive oppfatningen av samarbeidet støttes av Direktoratet

for forvaltning og økonomistyrings følgeevaluering av politireformen, jf. DFØ-rapport 2020:4. Der fremgår at

«Operasjonssentralene er blitt mer profesjonelle, politikontakene og politirådene får til god samhandling med kommunene og politipatruljen jobber på nye måter gjennom politiarbeid på stedet. Disse tre funksjonene er kommet lengst i sitt utviklingsarbeid.»

DFØ viser til en spørreundersøkelse til kommunedirektørene hvor det fremgår at de er fornøyd med samarbeidsavtalene, og at de er særlig fornøyd med avtalene mht. politiråd, men også når det gjelder SLT (samordning av lokale forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet), politikontakt og forventninger til samarbeid.

I budsjettet for 2021 økes bevilgningen til politiet med om lag 578 mill. kroner. Økningen skal i hovedsak gå til å styrke de geografiske driftsenhetene i politiet, og vil gi økt lokal tilstedeværelse og mer politikraft der folk bor og ferdes.

SPØRSMÅL NR. 1177

Innlevert 3. februar 2021 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 11. februar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Statsråden har et tydelig uttalt mål om en kulturell og geografisk mangfoldspolitikk på kulturfeltet som jeg deler. Kulturrådet er et direktorat og forvaltningsorgan, og dermed underlagt utredningsbestemmelser etter forvaltningsloven.

Mener statsråden rådet tilfredsstiller likebehandling etter utredningsplikten i behandling av søknader, og kan han gi en oversikt over fylkesvis fordeling av flerårige tildelinger siste tiår?

Svar:

Kulturrådet er en statlig virksomhet og ledes av en direktør underlagt departementets instruksjonsmyndighet. Kulturrådet omfatter også de tre kollegiale organene som styrer hhv. Norsk kulturfond, Fond for lyd og bilde og Statens kunstnerstipend. Disse ordningene forvaltes etter prinsippet om armlengdes avstand og de kollegiale organene er derfor ikke underlagt departementets instruksjonsmyndighet og kan ikke instrueres når det gjelder enkeltvedtak om fordeling av tilskudd og stipend/garantiinntekter.

I tillegg til å levere sekretariatstjenester til de tre kollegiale organene nevnt over, har Kulturrådet en rekke utviklings- og forvaltningsoppgaver på kulturområdet. Dette innebærer blant annet tilskuddsforvaltning, statistikk og analyse, oppgaver knyttet til nasjonal museumsutvikling og utvikling av kulturell og kreativ næring, ansvar for internasjonalt samarbeid på kulturfeltet og rollen som nasjonal koordinator for økt mangfold, inkludering og deltakelse i kultursektoren.

Slik representanten har formulert spørsmålet, legger jeg til grunn at spørsmålet gjelder tilskudd fra Norsk kulturfond.

Fra Kulturfondet gis det tilskudd til rundt 3 000 prosjekter hvert år. Tilskuddene gis gjennom 30 ulike tilskuddsordninger, som igjen er fordelt på fagfeltene musikk, litteratur, scenekunst, visuell kunst og allmenne kulturformål. Vedtak om tilskudd fra fondet fattes av rådet som kollegialt organ etter følgende kriterier, jf. forskrift om tilskudd fra Norsk kulturfond § 7:

Rådet fatter vedtak om tilskudd på grunnlag av kunst- og kulturfaglig skjønn innenfor de overordnede føringer som er gitt av Stortinget og departementet.

Tildelingene skal baseres på en helhetsvurdering av de innkomne søknadene. Kvalitetsmessige kriterier skal legges til grunn.

Norsk kulturfond har hele landet som virkeområde, herunder Svalbard, og rådet skal tilstrebe god geografisk spredning av tilskuddsmidlene. [...]

I tillegg til det forskriftsfestede kravet om at rådet skal tilstrebe god geografisk spredning av tilskuddsmidlene i kulturfondet, følger det av målene Kulturdepartementet setter for Kulturrådets bevilgninger at rådet må arbeide for å bidra til at kunst- og kulturtilbudet oppleves som tilgjengelig, representativt og relevant.

Rådet sier i sin strategi at de skal utvikle støtteordninger som er i stand til å fange opp og legge til rette for nye og ukjente stemmer, som ivaretar sjangermessig og geografisk bredde, og som ikke minst når ut til nye aktører og publikumsgrupper.

Vedtak om tildelinger fra kulturfondet gjøres i hovedsak av egne fagutvalg for de ulike fagfeltene og ordningene. Fagutvalgene oppnevnes av rådet, og er bredt sammensatt både med tanke på geografi, mangfold og kompetanse. Utvalgsmedlemmene skiftes jevnlig ut for å

sikre at søknader vurderes med ulike blikk, innsikter og kunstsinn.

Likebehandling av søkerne sikres ved at kravene til søknadene kommer tydelig fram av retningslinjene for den enkelte ordning, og ved at alle søknader vurderes på grunnlag av det innholdet som framkommer av søknaden med vedlegg. Er søknaden mangelfull sikrer veiledningsplikten at søkere får anledning til å ettersende informasjon, slik at beslutningsgrunnlaget blir tilstrekkelig.

Kulturrådet publiserer årlig tall som viser hvordan tildelingene fra Norsk kulturfond fordeler seg fylkesvis. Fondet har ingen ordninger der det kun bevilges flerårige tilskudd, men har flere ordninger der det gis både ettårige og flerårige tilskudd. Eksempler på dette er musikkfestivalordningen, arrangørordningene for musikk, scenekunst og visuell kunst, tilskuddsordningen tidsskrift og kritikk og flere av fondets produksjonsordninger. Fordi det hvert år bevilges både ettårige og flerårige tilskudd fra ordningene, opplyser rådet at det ikke føres særegen statistikk over fylkesvis fordeling av de flerårige tilskuddene.

Nedenstående tabell viser fylkesvis fordeling av alle tilskudd (unntatt innkjøpsordningene for litteratur) fra Norsk kulturfond i perioden 2014-2020:

Fylke	Antall søknader	Antall tildelinger	Tildelingsprosent i fylke	Andel nasjonale tildelinger	Søknadssum	Tildelt sum	Tildeling av søknadssum (i prosent)	Andel nasjonal tildelings-sum
Agder	1 293	535	41 %	3 %	318 272 621	120 069 053	38 %	3 %
Innlandet	1 865	699	37 %	4 %	524 560 234	145 358 300	28 %	3 %
Møre og Romsdal	726	286	39 %	2 %	351 412 899	84 950 500	24 %	2 %
Nordland	1 178	490	42 %	3 %	397 333 051	166 031 400	42 %	4 %
Oslo	17 728	7 210	41 %	44 %	5 590 884 544	2 071 518 695	37 %	47 %
Rogaland	1 632	623	38 %	4 %	570 708 694	188 466 500	33 %	4 %
Svalbard	17	11	65 %	0 %	10 052 593	2 380 000	24 %	0 %
Troms og Finnmark	1 929	822	43 %	5 %	813 081 183	259 290 666	32 %	6 %
Trøndelag	2 962	1 184	40 %	7 %	967 478 004	369 689 100	38 %	8 %
Utlandet	579	205	35 %	1 %	96 915 353	22 945 500	24 %	1 %
Vestfold og Telemark	2 099	717	34 %	4 %	570 034 240	148 374 100	26 %	3 %
Vestland	5 233	2 034	39 %	12 %	1 776 548 473	581 426 315	33 %	13 %
Viken	4 938	1 677	34 %	10 %	1 223 130 973	278 247 476	23 %	6 %
Totalt	42 179	16 493	39 %	100 %	13 210 412 862	4 438 747 605	34 %	100 %

Vi vet at en stor andel kunstnere og kulturarbeidere bor og virker i områdene rundt de største byene og da særlig Oslo, det kommer derfor svært mange søknader til fondet fra disse områdene. Innvilgelsesprosenten sett i forhold til antall søknader og tildelingssum fordeler seg

likevel nokså jevnt over landet. Rådet opplyser at de har et uttalt mål om å øke søkermengden fra fylker som er underrepresentert når det gjelder antall søknader. Jeg er enig i at dette bør være en prioritet også framover.

Parallelt med dette opplyser rådet at de kontinuerlig jobber med å evaluere tilskuddsordningene for å se hvor godt de oppfyller formålet. Eksempler på dette er evalueringen av basisfinansieringen for scenekunst fra 2018, av

innkjøpsordningene for litteratur fra 2020, og det nylig igangsatte arbeidet med å evaluere Kulturfondets musikkfestivalordning.

SPØRSMÅL NR. 1178

Innlevert 3. februar 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 10. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Er statsråden fornøyd med at de ideelle tappes for egenkapital mens RHFene bruker lang tid på å finne løsninger, samt at de kommersielle har fått sitt oppgjør for 2020?

BEGRUNNELSE:

Under pandemien har mange ideelle helseaktører slitt pga. tapte inntekter og kjøp av tjenester fra spesialisthelsetjenesten. De kommersielle har Regjeringen sikret inntektstapet for men ikke for de ideelle. Noe som framstår underlig sett at Regjeringen har et uttalt mål og krav til de ulike RHFer om økt bruk/kjøp av tjenester fra de ideelle. De ideelle aktørene må selv gå en og en i møter med helseforetagsledelse og fremme sine krav om økonomisk kompensasjon. Mange ideelle melder tilbake at de enda ikke har fått kompensert for tapte inntekter og økte utgifter i 2020. Statsråden har gitt RHF'ene beskjed - men det følges ikke opp, eller det lar vente på seg noe som er svært alvorlig for de enkelte ideelle aktører.

Svar:

Jeg har innhentet informasjon fra alle de fire regionale helseforetakene om status og prosess for håndtering av kompensasjon for økonomiske konsekvenser av pandemien hos deres avtaleparter. Alle regioner har hatt både muntlig og skriftlig dialog med sine avtaleparter om dette fra et tidlig tidspunkt i pandemien. Som følge av at virksomhetene i til dels svært ulik grad har vært berørt av pandemien, at det foreligger ulike avtaler med de enkelte virksomhetene og av hensynet til en åpen dialog rundt den enkelte virksomhets situasjon, har møter som har vedrørt konkret grunnlag og innretning på kompensasjonen naturlig nok blitt gjennomført kun med representanter fra det regionale helseforetaket og den aktuelle virksomheten.

Smittesituasjonen og dens innvirkning på daglig drift hos de ulike virksomhetene har vært både uforutsigbar og varierende gjennom 2020, noe som har bidratt til at det har vært nødvendig å følge utviklingen over tid for å kunne ta stilling til både behov, innretning og beregning av kompensasjon til de private ideelle. Alle regioner bekrefter imidlertid at de i utgangspunktet har betalt ut månedlige akontobeløp til virksomhetene i tråd med den opprinnelige ytelsesplanen for 2020, med mindre annet har blitt avtalt mellom virksomheten og det regionale helseforetaket. Virksomhetene er følgelig hovedsakelig blitt tilført likviditet underveis i året uavhengig av eventuell aktivitetssvikt (dvs. som i et normalår). Informasjon fra Helse Sør-Øst RHF tilsier at de er i ferd med å ferdigstille avregningen for 2020 i disse dager, mens de øvrige tre regionene langt på vei har ferdigstilt arbeidet med kompensasjonen for 2020. Flere av regionene påpeker at de ikke kjenner seg igjen i beskrivelsen av situasjonen i stortingsrepresentantens spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 1179**Innlevert 3. februar 2021 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 10. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

Hva kan og vil statsråden gjøre for at organisasjoner som ROS kan få økt økonomisk støtte til å hjelpe barn og unge samt voksne med spiseforstyrrelser i pandemien?

BEGRUNNELSE:

Det gjør sterkt inntrykk at så mange barn og unge sliter i pandemien. For mange vil kontakt med lavterskelhjelp være viktig. Organisasjoner melder om rekordmange henvendelser i pandemien. ROS Rådgivning om spiseforstyrrelser har en økning på 55 % på sin chat fra juli-des. 2020. I januar 2021 besvarer de 581 henvendelser på chat og det er en økning på 118 % sammenliknet med januar i 2020. Dette er den mest travle måned siden organisasjon startet sin chat i 2015. Januar 2021 har en andel på henvendelser på barn mellom 9-18 økt med 163 %, individuelle samtaler økt med 32 % og alle sentrene i Norge har venteliste. Dette i kombinasjon med at helsesykepleiere, frisklivs-sentraler samt poliklinikker for overvekt ønsker kontakt med ROS for råd og kompetanseheving. Organisasjonen melder om langt alvorligere henvendelser enn tidligere og dette i sum gjør arbeidsbelastningen høy for ansatte og frivillige. Organisasjonen får ikke økt støtte fra f.eks. Stavanger og Trondheim, selv med mye høyere aktivitet enn tidligere. Dvs. "corona-midler" fra Regjeringen finner ikke veien inn i denne type organisasjon som nå jobber beinhardt for å hjelpe flest mulig på lavest mulig nivå.

Svar:

Jeg deler representantens bekymring for at mange barn og unge har det vanskelig under pandemien. De strenge smittevernstiltakene har snudd hverdagen på hodet for de fleste, og for de som er sårbare fra før er situasjonen ekstra belastende. Helsedirektoratet melder blant annet om økt omfang av alvorlig sykdom blant barn og særlig unge som kommer til behandling i psykisk helsevern barn og unge. Det gjelder blant annet alvorlige spiseforstyrrelser. Det er urovekkende.

Det viktigste vi kan gjøre, er å sørge for en mest mulig normal hverdag for barn og unge. Barn og unge derfor er vår fremste prioritet når vi vurderer lettelser i smittevernstiltak. Jeg har også hele veien vært tydelig på at tjenester til barn og unge skal – så langt det lar seg gjøre – være fysisk tilgjengelige. Kommunene og helseforetakene har fått klare anbefalinger om at barn og unge som har behov for behandling og oppfølging i helse- og omsorgstjenesten

skal sikres helsetilbud også under koronaepidemien. Regjeringen har blant annet bidratt med 75 millioner kroner i 2020 for å øke tilgjengeligheten i helsestasjons- og skolehelsetjenesten, samt 50 millioner kroner for å opprettholde, gjenåpne og etablere viktige lavterskel aktivitets- og behandlingstilbud i kommunene for personer med psykiske problemer og rusavhengighet. Fredag 29. januar foreslo regjeringen også å bevilge 10 millioner kroner ekstra i 2021 for opprettholdelse av lavterskeltilbud og helhetlige tjenester til barn og unge med psykiske plager og lidelser.

Frivillige organisasjoner på psykisk helse-, rus- og voldsfeltet, herunder ROS – Rådgivning om spiseforstyrrelser, bidrar også med viktige lavterskeltilbud i en svært krevende tid.

Regjeringen støtter opp om dette viktige arbeidet gjennom tilskuddsmidler til bruker- og pårørendeorganisasjoner på feltet. Gjennom pandemien har det blitt bevilget ekstra midler til frivilligheten for å avhjelpe psykisk og sosial belastning. I 2020 ble det blant annet satt av 75 millioner kroner til etablering av et nytt program for å stimulere til tiltak i regi av frivillige organisasjoner som bidrar til å redusere de negative konsekvensene av smitteverntiltak. Programmet fortsetter inn i 2021 med ytterligere 75 millioner kroner. Midlene forvaltes av Stiftelsen Dam, og har foreløpig bidratt til å støtte om lag 70 organisasjoner og mer enn 170 prosjekter. Regjeringen har også styrket alarmtelefonen for barn og unge og flere av hjelpetelefonene på psykisk helsefeltet. Mental helse og Kirkens SOS har blitt styrket med 15 millioner kroner under pandemien.

Jeg viser for øvrig til merknad fra helse- og omsorgskomiteen i Innst. 11 S (2020–2021). Komiteen har bedt regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett med forslag til hvordan ROS kan bli et landsdekkende tilbud.

SPØRSMÅL NR. 1180

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 11. februar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hva har det kostet å bruke helikopter til avliving av rovdyr de siste fem årene, fordelt på år, art og formål?

Svar:

All avliving av rovdyr ved bruk av helikopter blir gjennomført av Statens naturoppsyn. Eg har henta inn ein oversikt over kostnadane med slik bruk av helikopter i samband med avliving av rovdyr frå Statens naturoppsyn.

Tabellen under syner dei årlege kostnadane til bruk av helikopter til ekstraordinære uttak av store rovdyr i perioden frå 2016 til 2020. Kostnadane er fordelt på år og art. Formålet med helikopterbruken i oversikten har vore ekstraordinære uttak for å stanse eller førebygge skade på husdyr og tamrein etter vedtak fatta av Miljødirektoratet.

År	Jerv	Ulv	Bjørn	Sum år
2016	kr 2 630 000	kr 65 000	kr 70 000	kr 2 765 000
2017	kr 3 160 000		kr 100 000	kr 3 260 000
2018	kr 1 670 000	kr 300 000	kr 100 000	kr 2 070 000
2019	kr 1 870 000	kr 26 000	kr 50 000	kr 1 946 000
2020	kr 1 840 000			kr 1 840 000
Sum for perioden	kr 11 170 000	kr 391 000	kr 320 000	kr 11 881 000

SPØRSMÅL NR. 1181

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 15. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvorfor har ikke helsemyndighetene hatt klare beredskapsplaner om hvilke ressurser som er tilgjengelige for å analysere prøver og avdekke muterte virus, og hvorfor benytter man ikke ledig kapasitet som kan gi svar i løpet av kun 24 timer?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har lenge kommunisert at man frykter muterte virusvarianter av covid-19. Den siste tiden har dette handlet om muterte virusvarianter fra Storbritannia og Sør- Afrika. Etter utbruddet av mutantvirus i Nordre Follo kommune har man konstatert at viruset har kommet til landet. Likevel har det tatt svært lang tid for kommuner som mistenker muterte varianter å få svar på prøvene. Nordre Follo kommune måtte vente i 13 dager

og Oslo kommune helt opp i 19 dager. Dette er uakseptabelt.

Det er viktig å avdekke mutante varianter av koronaviruset raskt. Da er det overraskende at FHI først etter nyttår kontaktet aktører som kunne bistå med å analysere prøvene og at det tok flere uker før man hadde på plass en avtale. Spørsmålsstiller får også henvendelser fra private aktører som Nordic Nurse AS. De har kapasitet til å analysere opp mot 3000 prøver om dagen. Nordic Nurse AS benytter en metode som kan gi svar på analysene i løpet av bare 24 timer. Etter det vi får opplyst er denne metoden en del av den danske innsatsen mot koronaviruset.

I en pandemi er tid en nøkkelfaktor, og spørsmålsstiller seg undrende til at man ikke benytter seg av metoder som gir raskere svar og at man ikke har hatt beredskapsplaner for å kunne øke kapasiteten på kort varsel.

Nordic Nurse AS hadde denne metoden tilgjengelig før jul, og stilte seg disponible for myndighetene i januar, men har fortsatt ikke fått tilbakemelding. Den norske innsatsen burde for lengst sørget for avtaler med både offentlige og private aktører og hatt beredskapsplaner klare for å håndtere dette på en best mulig måte.

Svar:

Overvåking av virusmutasjoner gjøres for å identifisere endringer som kan få konsekvenser for pandemiens utvikling. Å avdekke mutasjoner kan gjøres ved bruk av ulike laboriemetoder. Sekvensering innebærer å kartlegge virusets gener; enten fullstendig kartlegging av alle gener (såkalt helgenomsekvensering) eller delvis kartlegging, gjerne med fokus på kjente mutasjoner.

Sentralt i beredskapen er den nasjonale overvåkingen ved referanselaboratoriet for koronavirus ved Folkehelseinstituttet. Folkehelseinstituttet har under hele pandemien overvåket SARS-CoV-2-viruset ved å sekvensere virusprøver fra hele landet, og da med hovedfokus på utbruddssituasjoner. Formålet med denne overvåkingen er å oppdage spredning av muterte virus. Overvåkingen skal være av tilstrekkelig omfang for å plukke opp tilfeller av virusvarianter og ved funn av mutasjoner intensiveres testingen rundt de positive tilfellene. Tilfeller av den britiske varianten ble hurtig oppdaget i Norge 27. desember 2020, før de fleste andre land. Norge har, også i internasjonal sammenheng, sekvensert en høy andel av positive virusprøver. Det europeiske smittevernbyrået ECDC

anbefaler nå at land screener eller sekvenserer minst 500 prøver ukentlig. Norge undersøker flere prøver enn dette. Regjeringen ga raskt beskjed om å øke kapasiteten på sekvensering i Norge og etter dialog fra 12. januar fikk Folkehelseinstituttet 19. januar oppdrag med å redegjøre for hvordan ytterligere oppskalering kan gjennomføres. Total kapasitet til hel- eller fullsekvensering hos FHI er i dag 1000 prøver i uken.

I tillegg til den generelle overvåkingen har det vært behov for å screene aktivt for virusvariantene. Dette kan gjøres ved å bruke såkalt real-time PCR-teknikk. Denne metoden vil raskt kunne analysere et mye høyere antall prøver sammenliknet med sekvensering, og FHI distribuerte 2. februar denne til landets mikrobiologiske laboratorier, og noen er allerede i gang med å bruke denne. Regjeringen har innført en takst som laboratoriene kan bruke til dette formålet. Målet er at alle positive prøver vil screenes for kjente mutasjoner ved helseforetakene. Da Nordic Nurse henvendte seg var Folkehelseinstituttet allerede i gang med oppskaleringen og hadde startet med å utføre en hurtigere screeningmetode med delvis sekvensering og vurdering av PCR hurtigscreeningmetoder. Videre er det på plass en avtale mellom FHI og Oslo Universitetssykehus om å skalere opp helgenomsekvenseringen ytterligere. Ikke alle laboratorier kan håndtere smitteførende materialer eller har lisens til å drive diagnostikk, og dette må være på plass for å sikre systemer for overføring av personsensitive data.

SPØRSMÅL NR. 1182

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 16. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Regjeringen har flere ganger uttalt at barn og ungdom skal prioriteres og hensyntas i vurderingen av ulike smitteverntiltak.

Vil statsråden vurdere å endre regelverket slik at personer under 20 år kan trene på treningssenter, også selv om treningssenteret ligger i en annen kommune enn bostedskommunen?

BEGRUNNELSE:

En elev som bor i Lillestrøm kommune og går på idrettslinje på videregående skole i nabokommunen Aurskog-Høland kan ikke trene på treningssenter sammen med skolekameratene i nabokommunen etter skoletid. Likeså har en elev som bor i Nes kommune, på grensa til Lillestrøm kommune, og som går på videregående skole i Lillestrøm kommune, heller ingen anledning til å trene med sine skolekamerater etter skoletid på treningssenter i Lillestrøm. Dagens regler for kommuner i den såkalte ring 2 varer til 10. februar. Ungdom bosatt i regionen går ikke

nødvendigvis på videregående skole i hjemkommunen. For mange unge er det uforståelig at de kan være sammen med skolekameratene hele dagen på skolen, og til og med trene sammen i skoletida, men de kan ikke trene sammen med de samme skolekameratene på treningssenter etter skoletid.

Svar:

Representanten viser til inngripende tiltak iverksatt i kjølvannet av smitteutbruddet i Nordre Follo kommune og hvor omkringliggende kommuner også naturlig nok er berørt. Strengt tiltak ble besluttet iverksatt både i ring 1-kommuner og i ring 2-kommuner med formål å kunne slå ned og hindre spredning av de mer smittsomme virusvariantene.

I Lillestrøm kommune, slik som i de øvrige omkringliggende kommuner, er treningssentre ifølge covid-19-for-

skriften § 19a stengt, likevel slik at tilbudet til de som er bosatt i kommunen kan holde åpent. Dette betyr at treningstilbudet i dette tilfellet er tilgjengelig for de som er bosatt i Lillestrøm kommune. Av hensyn til alle dem som trener på sentrene i sin hjemkommune – unge, voksne og eldre, er det for det første viktig at de kan fortsette med treningen sin – og ikke minst at de kan trene i så trygge omgivelser som mulig.

Vi er fortsatt i en periode der det er nødvendig med strenge tiltak for å slå ned og hindre at de smittsomme muterte virusvariantene sprer seg og i neste omgang får feste. Situasjonen tilsier at vi alle må begrense mobilitet og sosial kontakt så mye som mulig. Da er det også nødvendig å sette noen geografiske grenser selv om de, slik representanten bemerker, kan gi noen utslag som kan fremstå som lite rimelige.

SPØRSMÅL NR. 1183

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 16. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

I statsbudsjettet for 2021 er det henvist til tunnelutbedringsprogrammet og hvilke tiltak som iverksettes på TEN-T-vegnettet. Det gjenstår etter dette 28 tunneler. Det vil si at Norge ikke innfrir fristene ESA har satt. Begrunnelsen i statsbudsjettet er at utbedringstiltakene er mer komplisert og dyrere enn forutsatt.

Hvordan løses det at Norge ikke har overholdt fristen, og er det en dialog med ESA om dette?

Svar:

Tunnelsikkerhetsdirektivet (Direktiv 2004/54/EF) fastsetter minimumskrav til sikkerhet i tunneler på over 500 meter på det transeuropeiske vegnettet (TEN-T). Den 15.5.2007 ble direktivet implementert i norsk rett gjennom fastsettelsen av forskrift om minimum sikkerhetskrav i visse vegtunneler ("tunnelsikkerhetsforskriften").

I henhold til direktivets artikkel 11 skulle oppgradering av tunneler som var åpne for trafikk den 01.12.2006 vært gjennomført innen 30. april 2019. Norge har det største omfanget av vegtunneler i Europa, og det er knyttet store ressurser og kostnader til å implementere nye

krav i en meget krevende infrastruktur. Arbeidet har vist seg å være mer omfattende enn tidligere antatt, og kostnadene har vært undervurdert. Samferdselsdepartementet har i Prop. 1 S (2020-2021) redegjort for Stortinget om status for tunnelutbedringsprogrammet. I januar 2021 var det 57 TEN-T tunneler som ikke var oppgradert i samsvar med direktivet. Ved utgangen av 2021 vil det gjenstå 49 tunneler. Av disse tunnelene er det 20 tunneler som ikke vil bli oppgradert. Disse vil etter planen bli erstattet av nye vegforbindelser (E16 Hylland-Sleen i Vestland, E16 Voss-Arna i Vestland og E6 Megården-Mørsvikbotn i Nordland). Framdriften for disse prosjektene er imidlertid avhengig av prioriteringer i kommende Nasjonal transportplan 2022-2033. Dermed vil det være 29 tunneler som gjenstår å utbedre etter 2021. Avviket fra rapporteringen i Prop. 1 S skyldes noen justeringer i framdriften for utbedringene.

Samferdselsdepartementet rapporterer jevnlig til EF-TAs overvåkingsorgan (ESA) om status for gjennomføringen av tiltak i henhold til direktivet, og ESA er godt kjent med de særnorske forholdene, med et betydelig antall tunneler og krevende topografi. På de gjenstående strekningene er det stor konsentrasjon av tunneler med behov for omfattende utbedringer, og strekningene utgjør nas-

jonale hovedakser for næringslivstransport. Kolonnekjøring om vinteren forsterker denne problematikken og medfører en rekke sikkerhetsutfordringer. Timingen for oppgraderingsarbeidet og stengingen av tunnelene må derfor balanseres opp mot hensynet til sikkerhet og fremkommelighet.

Departementet har i desember 2020 mottatt en grunnlagt uttalelse fra ESA ang. Norges manglende overholdelse av tunnelsikkerhetsdirektivets frist for oppgradering av tunneler som omfattes av direktivets virkeområde. Det jobbes nå med en tilbakemelding til ESA. Ut over de 20

tunnelene som vil bli avløst av nye vegforbindelser, er det planlagt utbedringer av alle de resterende tunnelene, og det vil i 2021 være satt i gang utbedring eller forberedende arbeider i samtlige av disse, med unntak av E16/E39 Fløyfjellstunnelen. For sistnevnte man er avhengig av andre tiltak i Bergen sentrum for å kunne stenge eksisterende tunnel for utbedringsarbeidet. Statens vegvesen vurderer kontinuerlig behovet for iverksettelse av midlertidige avbøtende eller risikoreducerende tiltak i påvente av tunneloppgradering, samt der tunnelene er tenkt å erstattes med nye prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 1184

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 18. februar 2021 av olje- og energiminister Tina Bru

Spørsmål:

Vil statsråden gå i dialog med ConocoPhillips for å skape større ringvirkninger langs Helgelandskysten og i Nordland?

BEGRUNNELSE:

Rett før jul gjorde ConnocoPhillips et viktig oljefunn i Norskehavet. Teknisk Ukeblad skrev 22. desember at «Funnet er på mellom 75,5 millioner og 201 millioner fat olje – som gjør det til årets største funn».

Oppbyggingen av den norske olje- og gassindustrien har vært en historisk suksess. Takket være dyktige fagfolk og kloke beslutninger tatt av generasjonene før oss, har våre olje- og gassressurser gitt Norge enorme muligheter. Vi har hatt lang tradisjon for at olje- og gassutvinning skal skape ringvirkninger og arbeidsplasser på land. For å sikre størst mulig ringvirkninger, er det nødvendig at regjeringen har en aktiv og framoverlent holdning og sikrer tett dialog med oljenæringen.

Svar:

Jeg er helt enig med representanten i at oppbyggingen av den norske olje- og gassindustrien har vært en suksess. Petroleumsnæringen er en viktig distriktsnæring som gir grunnlag for mange og lønnsomme arbeidsplasser, bidrar med teknologiutvikling og innovasjon i hele økonomien og skaper store verdier til fellesskapet. Dette er resultat av den langsiktige og forutsigbare petroleumspolitikken vi

har etablert i Norge, og som er forankret i brede flertall på Stortinget.

Som grunneier er det viktig for staten å føre en politikk som gjør at oljeselskaper fortsetter å lete etter nye funn, da nye funn er avgjørende for å nå målene i petroleumspolitikken. Som representanten viser til, kunngjorde operatøren ConocoPhillips rett før jul at de hadde gjort et oljefunn i prospektet Slagugle i Norskehavet. Slagugle er ett av 14 funn som ble gjort på norsk kontinentalsokkel i 2020.

Rettighetshaverne for nye funn, som Slagugle, vil typisk trenge å gjøre ytterligere arbeid for å avklare blant annet funnets størrelse, produksjonsegenskaper, mulige utbyggingsløsninger og lønnsomhet. Et slik ytterligere arbeid er nødvendig for å klargjøre om et forretningskonsept er teknisk gjennomførbart, har en håndterbar usikkerhet, oppfyller regelverkskravene og er lønnsomt. Myndighetene følger systematisk opp funn i planleggingsfasen.

Dersom rettighetshavernes arbeid med videre modning av funn gjør at de beslutter å bygge det ut, skal de utarbeide en plan for utbygging og drift. Slike planer, også for en evt. utbygging av Slagugle, krever godkjenning fra departementet. Forhold knyttet til ringvirkninger, herunder effektiv drift og forsyninger og bruk av baser, er blant temaene som omfattes som del av arbeidet med en utbyggingsplan. Ved utbygging av nye, større drivverdige funn følges det videre opp at det legges til rette for ringvirkninger gjennom tiltakene beskrevet i Meld. St. 28 (2010-2011) En næring for fremtiden.

Utbygging og drift på norsk kontinentalsokkel skaper store ringvirkninger på fastlandet. Ved å videreføre en aktiv petroleumspolitikkk legger vi best grunnlag for fortsatt

store, positive ringvirkninger fra næringen også langs Helgelandskysten og i Nordland.

SPØRSMÅL NR. 1185

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 11. februar 2021 av kultur- og likestillingsminister Abid Q. Raja

Spørsmål:

Vil statsråden sikre at evalueringen av insentivordningen for filmproduksjon (som Norsk Filminstitutt har blitt bedt om å bestille) blir ferdig i tide til å legge grunnlag for en eventuell styrking av ordningen i revidert statsbudsjett 2021?

nasjonalbudsjett i utgangspunktet skal begrenses til forslag til justeringer av bevilgninger på statsbudsjettet på kort sikt, på grunnlag av ny informasjon og den økonomiske utviklingen siden statsbudsjettet ble vedtatt i desember.

BEGRUNNELSE:

For 2021 søkte 11 film og tv-serieprosjekt insentivordningen for film og tv-serier. Sammenlagt ville prosjektene lagt igjen over 1 milliard i internasjonal kapital i Norge. Nivå på tilsagnsfullmakten for ordningen i 2021 dekker ikke denne muligheten. Flere norske kommuner og distrikt, sammen med en sterkt preget næring går nå glipp av sårt tiltrengte inntekter.

Internasjonale film og tv-serieproduksjoner som søker seg mot Norge kommer distriktene til gode. Det er ofte her de finner de særegne lokasjoner de søker etter. Undersøkelse viser at 67 pst. av omsetning fra film og serieproduksjon tilfaller næringer utenfor filmindustrien.

Familie og kulturkomiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, har også tidligere påpekt fordelene og vist til ordningens suksess.

Norsk filminstitutt er bedt om en evaluering av ordningen. Denne er ennå ikke lagt ut på anbud.

Svar:

I Kulturdepartementets budsjettproposisjon for 2021 varslet regjeringen at den ville vurdere behovet for en evaluering av insentivordningen i 2021. Norsk filminstitutt (NFI) har i tildelingsbrevet for 2021 fått i oppdrag å gjennomføre en slik evaluering. NFI legger evalueringsoppdraget ut på anbud om kort tid, og det er lagt opp til at evalueringen vil bli ferdigstilt i løpet av første halvår 2021.

Evalueringen skal etter planen legge grunnlag for politiske beslutninger om insentivordningen, med et langsiktig perspektiv ut over 2021. Jeg viser til at revidert

SPØRSMÅL NR. 1186**Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 11. februar 2021 av arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

Vil statsråden se nærmere på denne saken og sørge for at NAV skal ta hensyn til innspillene fra brukerorganisasjonen FFO, som ønsker å ha en delt løsning som i dag med en sentral i hver av de tidlige fylkene, for å sikre nærheten til brukerne?

BEGRUNNELSE:

I avisa Varden kunne vi den 2. februar 2021 lese at NAV nå vurderer å legge ned hjelpemiddelsentralene i Skien og Sandefjord. Det foreslåes at kontorene skal samlokaliseres til et felles kontor i Larvik. Dette er stikk i strid med det NAV har valgt å gjøre i flere andre regioner, hvor man har valgt en todelt løsning slik man i dag også har i Vestfold og Telemark. Funksjonshemmedes fellesorganisasjonen (FFO) har støttet at man kan slå i sammen hjelpemiddelsentralene i Vestfold og Telemark i en enhet, men er veldig tydelige på at de vil ha 2 lokasjoner for å sikre nærheten til brukerne. Jeg har også fått informasjon som peker på at leiekostnadene vil øke mye i forhold til husleiene man har i dag, i tillegg til at dette også vil gjøre at det blir enda lengre reisevei for mange av brukerne/kundene enn det de har i dag.

Svar:

Denne saken handler om at Arbeids- og velferdsetaten nå vurderer å legge ned hjelpemiddelsentralene i Skien

og Sandefjord. Det er utredet og anbefalt at hjelpemiddelsentralen i Vestfold og Telemark skal samlokaliseres etter regionreformen med et felles kontor i Larvik.

I forbindelse med regionreformen ble også Arbeids- og velferdsetaten regionalisert etter de samme inndelinger som den fylkeskommunale regionreformen, bortsett fra opprettelsen av Øst-Viken og Vest-Viken regioner. I forbindelse med disse omorganiseringene er det også utredet videre struktur og tjenestetilbud innen den enkelte region. Disse vurderingene er gjort ut fra faglige hensyn, og det er konkludert noe ulikt i ulike regioner. Arbeids- og velferdsetaten er en svært desentralisert organisasjon med mange kontorer og lokasjoner rundt om i landet. Vurderingene og beslutningene om hvor etaten skal være lokalisert er Arbeids- og velferdsdirektoratets ansvar i henhold til NAV-loven.

Jeg er i denne aktuelle saken forsikret om at beslutning om organisering og lokalisering er gjort ut fra faglige hensyn der både tilgjengelighet, effektivitet og ikke minst kvalitet er vurdert nøye. Jeg er også forsikret om at disse hensynene og vurderingene er formidlet og tatt opp med brukerorganisasjonene ved flere anledninger, og at de faglige vurderingene fra etatens side tar hensyn til innspill fra brukerorganisasjonene, bl.a. gjennom bruk av mobile tjenester. Målet med faglig utvikling, organisering og lokalisering er å gi tilgjengelige og kvalitativt bedre tjenester.

SPØRSMÅL NR. 1187**Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim****Besvart 10. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

Hvilke kostnader har påløpt det offentlige for saks- og domstolsbehandling i den såkalte «Farida-saken», og mener statsråden det er riktig å bruke betydelige summer på klage- og domstolsbehandling av avslåtte asylsøknader i

en tid der 79,5 millioner mennesker er på flukt med akutt behov for hjelp og ressurser?

BEGRUNNELSE:

Den såkalte «Farida-saken» er nå behandlet i høyesterett to ganger, og Utlendingsmyndighetenes vurdering opprettholdes. Norske asylsøkere har i Norge rettigheter og klagemuligheter som går langt utover anbefalingene i internasjonale konvensjoner. En asylsøker kan få behandlet saken sin hos UDI, har mulighet til å klage til UNE, og har rett til å fremsette et ubegrenset antall omgjøringsbegjæringer.

I tillegg har asylsøkere med avslag mulighet til å ta saken sin inn for domstolene. Både tingretten og lagmannsretten har eksempelvis behandlet Farida-saken, og saken har nå gått to ganger for høyesterett. De unødvendig vide klagemulighetene koster samfunnet betydelige summer, penger som ville kunne hjulpet tusenvis av flyktninger i flyktningleirer.

Politikk handler om prioriteringer, og saker må også få en avslutning innen rimelig tid. Dagens endeløse klagemuligheter på asylfeltet skaper usikkerhet, gir enkelte falske forhåpninger, og er unødvendig dyrt. Spørsmålstiller understreker at penger som i dag brukes på klagesaksbehandling i Norge ville utgjort en stor forskjell for verdens flyktninger og disse pengene i stedet hadde gått til å finansiere flyktningleirer.

Svar:

Etter forvaltningsloven kan man alltid påklage et vedtak som forvaltningen har fattet. Det kan også bes om omgjø-

jøring av tidligere vedtak dersom den vedtaket gjelder, mener vedtaket er uriktig fordi det foreligger opplysninger i saken som ikke tidligere har vært vurdert. I utlendingsaker kan Norge ikke sende noen tilbake til forfølgelse, dødsstraff, tortur eller umenneskelig behandling eller straff. Fordi forholdene i et land kan endre seg etter endelig avslag, eller etter avslag på en omgjøringsanmodning, kan vi ikke nekte muligheten til å fremsette omgjøringsanmodninger.

Forvaltningens vedtak kan overprøves av domstolene dersom en part mener at et vedtak er ugyldig. Dette er den ordningen vi i norsk rett har etablert for å sikre rettsikkerhet for den enkelte og for at forvaltningen skal treffe avgjørelser innenfor rammen av norsk lov, som Stortinget har vedtatt.

I den konkrete saken du viser til, har Høyesterett avgjort rettslige tvilsspørsmål som har betydning utover den enkeltsaken som er behandlet. Dommen og den lovforståelsen Høyesterett mener er riktig, vil bli lagt til grunn og fulgt av utlendingsmyndighetene i fremtidige og sammenlignbare saker. Jeg nevner for øvrig at Farida og hennes familie har fått medhold i sine anførsler i enkelte av de tidligere dommene, og at også staten i dette tilfellet har påanket domsavgjørelser til høyere rettsinstanser.

Jeg vet ikke hvilke kostnader som er påløpt i saken, det er forhold avgjort av andre enn Justis- og beredskapsdepartementet. Jeg mener for øvrig at vi i Norge har gode og balanserte rettigheter for den enkeltes mulighet til å påklage vedtak truffet av myndighetene.

SPØRSMÅL NR. 1188

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 10. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Hvordan virker budsjettering av enkeltprosjektet i statsbudsjettet under «flerårige riksvegprosjekter» for å sikre fullføring av oppstartet arbeid?

BEGRUNNELSE:

Under behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2020 ble der bevilget 2 millioner kroner til E134 Husøyvegen på Karmøy. Dette var planleggingsmidler under flerårige riksvegprosjekter som skulle brukes i 2020.

Innspillene fra FrP i saken var et ønske om en fullfinansiering av 110 millioner kroner. Dette lot seg ikke gjøre da det kun ble bevilget penger som skulle kunne brukes i inneværende år. Likevel ble det presisert at prosjektet skulle fullføres.

Under et planleggingsmøte med involverte parter og SVV i januar 2021 kommer det frem at arbeid rundt prosjektet knapt nok er kommet i gang og at det kun er de samme 2 millioner som er disponible. Bare planleggingen av prosjektet vil kreve langt mer enn 2 mill., og en vil da komme i en fare for at en bruker 2 millioner på en plan

som ikke kan fullføres og som heller ikke kan brukes i et-tertid.

Hvordan virker budsjettering av enkeltprosjektet i statsbudsjettet under «flerårige riksvegprosjekter» for å sikre fullføring av oppstartet arbeid.

I samme budsjett ble der også bevilget 32 mill. til E134 Espelandssvingene i samme kategori som «flerårig riksvegprosjekt». Dette er også et prosjekt som vil kreve betydelig større bevilgninger for å fullføres, men hvor nødvendige tilleggsbevilgninger kom automatisk.

Svar:

Som en del av avtalen mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet om revidert nasjonalbudsjett 2020 og “fase 3” av økonomiske tiltak i møte med virusutbruddet ble det besluttet å sette av 30 mill. kr til oppstart av E134 Espelandssvingene i Rogaland og 2 mill. kr til planlegging av E134 Husøyvegen–Karmsund havn i Rogaland.

I budsjettsammenheng skiller vi mellom prosjekter som er i planleggingsfasen og i anleggsfasen. Før et prosjekt kan starte opp må det foreligge tilstrekkelig pla-

navklaring, samt at styringsunderlag og kostnadsoverslag må ha tilstrekkelig god kvalitet. Når anleggsarbeidene er i gang på et prosjekt prioriteres det midler i de årlige budsjettene for å sikre rasjonell anleggsdrift.

E134 Espelandssvingene hadde tilstrekkelige avklaringer til at det var mulig med anleggsstart i 2020. Anleggsarbeidene startet opp i desember 2020, og det er ventet at prosjektet åpner for trafikk høsten 2022.

Prosjektet E134 Husøyvegen–Karmsund havn hadde ikke tilstrekkelige avklaringer til at det var mulig med anleggsstart, og det ble satt av midler til planlegging i budsjettet for 2020. Statens vegvesen har startet arbeidet med å avklare behovet for reguleringsplan, og det er innledet dialog med lokale myndigheter. Dette arbeidet videreføres i 2021, med mål om at prosjektet i løpet av 2021 kan få tilstrekkelige avklaringer til at det kan prioriteres med oppstart i budsjettsammenheng. Prioritering av prosjektet må vurderes i forbindelse med ny Nasjonal transportplan 2022-2033 og i arbeidet med de årlige statsbudsjettene.

SPØRSMÅL NR. 1189

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 12. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Vil statsråden imøtekomme ordførerne på Nord-Jæren sitt ønske om å forskottere utbyggingen av veistrekingen E39 Osli-Hove?

BEGRUNNELSE:

Vi er gjort kjent med at Samferdselsdepartementet har fått en henvendelse fra ordførerne på Nord-Jæren om E39 Osli-Hove og et ønske om å forskottere denne veistrekingen, som ligger inne i Bypakke nord-Jæren, og som er et “gryteklart” prosjekt. Grunnen til dette ønsket er at entreprenørene i regionen sliter med sysselsettingen. Grunnen til dette er at flere prosjekter er utsatt eller enda ikke avklart. Dette ble kjent i en artikkel i Stavanger Aftenblad den 1.februa, med tittelen “Nå må myndighetene få rauå i gir”. Ordene ble uttalt av Bjørn Risa, leder i Risakonsernet, som er et av regionens største entreprenørselskap. De, og Stangelandkonsernet varsler i artikkelen at de nå må vurdere permitteringer i påvente av de store prosjektene

de har bygget seg opp imot. Som eksempel på forsinkede prosjekter kan nevnes E39 Ålgård-Hove, E39 Smiene-Harestad og Rogfast.

Svar:

I brev datert 2. februar 2021 viser de lokale partene i Bymiljøpakken til at det i styringsgruppemøte 16. desember 2020 ble besluttet å dele prosjektet E39 Hove-Ålgård i tre. Det er ønske om at strekingen E39 Osli-Hove forskutteres og settes i gang så raskt som mulig. De øvrige strekingene vil være aktuelle senere.

I den sammenheng vil jeg nevne at det som følge av manglende balanse mellom inntekter og utgifter i Bymiljøpakken har vært en prosess lokalt, hvor styringsgruppen i nevnte styringsgruppemøte vedtok effektiviseringstiltak i pakken som gir balanse. Vedtaket forutsetter at partene i avtalen arbeider aktivt med å realisere kutt framover. Departementet legger til grunn at dette følges tett opp av styringsgruppen. Byvekstavtalen er målstyrt, og det forut-

settes fra statens side at den justerte porteføljen vil gjøre det mulig å nå nullvekstmålet i avtalen gjennom god porteføljestyling. Det har senere blitt varslet ytterligere kostnadsoverskridelser i flere prosjekter, som gir ytterligere underskudd. Det vil derfor trolig være behov for ytterligere effektiviseringstiltak, ut over det som ble besluttet i desember 2020. SD har i brev til Statens vegvesen av 5.2.21 bedt om at arbeidet prioriteres, og at styringsgruppen gjør nytt vedtak om effektiviseringstiltak senest innen 30.6.21.

I tillegg til at det må gjennomføres nødvendige effektiviseringstiltak, vil en evt. forskottering av prosjektet E39 Osli-Hove kunne gi økte kostnader dersom dette innebærer økt låneopptak. Det er for tidlig å si om dette er aktuelt pr nå. Dette må det tas stilling til når prosjektet evt. legges fram i budsjettet ifm. oppstart. Samferdselsdepartementet er nå i slutfasen av arbeidet med ny Nasjonal transportplan for perioden 2022-2033. Prioritering av nye riksveiprojekter er en sentral del av dette arbeidet. Jeg har i den forbindelse merket meg vedtakene i styringsgruppen for Bymiljøpakken. Vi vil komme tilbake til vi-

dere prosess for E39 mellom Hove og Ålgård etter at transportplanen er behandlet i Stortinget denne våren.

Stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen viser til at den krevende situasjonen i den regionale bygg- og anleggsbransjen tilsier at prosjektet bør settes i gang raskt. Jeg har forståelse for bransjens ønske om å unngå permitteringer. Jeg vil gjøre oppmerksom på at en av de første kontraktene for E39 Rogfast ble lyst ut i januar 2021. Det er planlagt flere etterfølgende kontrakter i dette prosjektet som bør kunne ha interesse for regionale entreprenører. Jeg vil imidlertid understreke at en utlysning må følge gjeldende regler for offentlige anskaffelser.

Gjennom 2020 satte regjeringen og Stortinget av ekstra midler til blant annet vedlikehold av riks- og fylkesveier. Det ble også sikret ekstra midler til asfaltering og mindre investeringstiltak gjennom budsjettavtalen om 2021-budsjettet. Jeg har stor forståelse for at situasjonen er krevende for bransjen, og jeg mener budsjettiltakene vil bidra til større aktivitet.

SPØRSMÅL NR. 1190

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 12. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Politireformen sentraliserer basene. Reformen påvirker gjennomføring av passkontroll ved mannskapsbytte på supplyfartøy. Etter reformen opplever rederiene at kontroll av pass i Sandnessjøen er mer utfordrende å få gjennomført, sammenlignet med basen i Kristiansund. Dette viser at en reform på ett område, virker ødeleggende også for aktivitet på et annet område.

Er det tilsiktet at politireformen også skulle sentralisere oljeselskapenes basebruk, eller er det ingen i regjeringa som tar ansvar for en helhetlig politikk?

BEGRUNNELSE:

Det må gis tydelige signaler fra regjeringa til olje- og gasindustrien om at oljeleting og utbygging i nord må gi ringvirkninger på land i nord. Dette gjelder både igangsatte prosjekt, og prosjekt i prosess. Leteselskap kan ikke få utfordre omforent basestruktur, og unngå å bruke baser i nord. Funnene på norsk sokkel i 2020 utenfor Helgelandskysten må føre til ringvirkninger hos leverandørin-

dustrien i Nordland, og at basene i Brønnøysund og Sandnessjøen blir brukt.

Petroleumsinfrastrukturen i Nord-Norge må ha sammenlignbare rammebetingelser med resten av landet, også tilgang på gode transportløsninger og annen infrastruktur. Det er derfor viktig at regjeringa ser helheten.

Svar:

Det framgår av utlendingsloven § 14 andre ledd at «Enhver som kommer til riket, skal straks melde seg for grensekontrollen eller nærmeste politimyndighet. Enhver som reiser fra riket, er underlagt utreisekontroll og skal ved utreisen melde seg for grensekontrollen eller nærmeste politimyndighet.»

Nærmeste politimyndighet er i denne sammenhengen knyttet til det godkjente grenseovergangsstedet med tilhørende anløpssteder. Disse er spesifisert i vedlegg 16 til utlendingsforskriften. For basen i Sandnessjøen er Mosjøen det godkjente grenseovergangsstedet, mens Sandnessjøen er godkjent anløpssted. Mannskapet som skal

byttes, fremstiller seg derfor for grensekontroll på politistasjonen i Mosjøen.

Nordland politidistrikt har imidlertid valgt en løsning der politiet reiser til Sandnessjøen for å gjennomføre grensekontrollen på kai dersom det er flere av- eller påmønstrende sjømenn enn det antallet det er plass til i en drosje for transport til politistasjonen. Mindre grupper av- eller påmønstrende sjømenn tar drosje til Mosjøen for grensekontroll der. Denne løsningen har Nordland politidistrikt hatt gode erfaringer med. Politiet har stilt

opp på kai i Sandnessjøen de tilfeller det har kommet en forespørsel fra basen i Sandnessjøen. Jeg har fått opplyst at Nordland politidistrikt ikke har fått klager på denne ordningen.

Situasjonen i Kristiansund er annerledes fordi det godkjente grenseovergangsstedet ligger i Kristiansund. Dette har imidlertid ingen sammenheng med politireformen, men er en konsekvens av plasseringen av de godkjente grenseovergangsstedene hjemlet i utlendingsforskriften.

SPØRSMÅL NR. 1191

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 12. februar 2021 av samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Flere representanter fra regjeringspartiene går nå ut i det offentlige ordskifte og hevder at Nye Veier til nå har spart samfunnet for 59 mrd. kroner.

Er dette riktig, og hvordan kan i så fall Nye Veier bygge 80 km vei 59 mrd. billigere enn Statens Vegvesen?

BEGRUNNELSE:

Kostnadsoverslag på et prosjekt kan umulig være grunnlaget en vurderer besparelse fra. Det kan heller ikke være riktig at samfunnsøkonomisk nytte blir definert som sparte midler som vi kan bygge andre veier for. Hvis der er slik så vil det si at det å øke fartsgrensen som jo øker samfunnsnyttan vil gi oss flere kilometer veg for de samme pengene. Kostnadsbesparelse må være hvor mye billigere en bygger vei pr. meter veg.

Svar:

Regjeringen har siden 2013 gjennomført en storstilt satsing for å bygge ut norsk samferdselsinfrastruktur, men til tross for et historisk høyt bevilgningsnivå, er det mange planlagte veiprojekter som ikke har blitt bygget ut slik som planlagt. En viktig årsak til dette er at kostnadsveksten i sektoren over mange år har vært for høy.

Regjeringen har gjennom flere reformer i transportsektoren vist at det ved endret organisering og nye kontraktsformer, er mulig å redusere kostnadene vesentlig.

Meld. St. 25 (2014-2015) På rett vei, reformer i veisektoren, la grunnlaget for etablering av Nye Veier AS (Nye Veier). Meldingene omfattet også et endret system for

bompengeinnkreving og en plan for offentlig privat samarbeid (OPS) i sektoren.

Nye Veier ble etablert som et heleid statlig aksjeselskap med den begrunnelse å ivareta nasjonal veiinfrastruktur og bidra til en raskere, mer effektiv og helhetlig utbygging av deler av riksveinettet, enn hva som kan oppnås gjennom utbygging i tradisjonell forstand. Dette oppnås blant annet gjennom en annen organisering og andre rammebetingelser enn hva Statens vegvesen har.

Stortingsmeldingen fastla hvordan selskapets resultater når det gjelder kostnadsreduksjon skal måles. For å «sikre et best mulig grunnlag for et omforent bilde av kostnader og risiko mellom selskapet og staten knyttet til de utbyggingsoppgaver som legges til utbyggingselskapet» ble Statens vegvesen bedt om å lage et kostnadsoverslag for alle prosjekt som skulle overføres til utbyggingselskapet. Statens vegvesen benyttet sin egen metode for å beregne kostnadene, og i løpet av 2016/2017 ferdigstilte Statens vegvesen sitt estimat for utbyggingskostnadene. Dette estimatet har senere fått navnet «null-estimatet» for utbyggingen. Null-estimatet var, basert på Statens vegvesens beregninger, beregnet til 148 mrd. 2016-kroner for utbygging av hele Nye Veiers oppstartsportefølje, slik denne ble fastsatt gjennom ovennevnte stortingsmelding.

Nye Veier gjennomførte tidlig analyser av hva som skal til for å bygge ut norsk veiinfrastruktur mer effektivt. Ved å sammenligne med veibygging i utlandet, og ved å analysere planlagte prosjekt i utbyggingsporteføljen, fant selskapet store besparelsesmuligheter. Sammenlignet med null-estimatet satte Nye Veier seg som mål å redusere utbyggingskostnadene med 20 prosent for oppstartsporteføljen.

Det er riktig som spørsmålsstilleren antyder at dette er mål og således ikke er besparelser som fullt ut er realisert. Likefullt la Stortinget denne målsetningen til grunn da selskapet i 2019 fikk ansvaret for å bygge ut tre nye utbyggingsstrekninger, uten at det ble lagt opp til å øke de statlige bevilgningene til selskapet.

Nye Veier har dokumentert høy grad av måloppnåelse. På de første tre store utbyggingsprosjektene, som til sammen utgjør 81 km motorvei som selskapet har åpnet, har besparelsene vært på 19 prosent, som altså er svært nær målet om 20 prosent kostnadsreduksjon.

I tillegg til å jobbe aktivt for å redusere kostnadsnivået i veisektoren har Nye Veier også et klart oppdrag om å prioritere sine utbygginger ut fra samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Når selskapet ble startet opp forelå det ikke sammenlignbare samfunnsøkonomiske lønnsomhetsberegninger for porteføljen. Nye Veier etablerte derfor tidlig beregningsmodeller for samfunnsøkonomisk lønnsomhet av hele oppstartsporteføljen. Til dette arbeidet benyttet selskapet modellverktøy utarbeidet i felleskap av de ulike transportetatene. Økt verdi for veibrukeren oppnås ved god planlegging. Nye Veier har beregnet at de

tiltakene som selskapet legger opp til å gjennomføre vil gi økt nytte for samfunnet på 34 mrd. kr. I en leveranse høsten 2019 til Samferdselsdepartementet knyttet til arbeidet med Nasjonal transportplan 2022-2033 beregnet selskapet kostnadsreduksjoner og nytteøkninger på til sammen 59 mrd. kr for selskapets nåværende portefølje. Det er da nærliggende å anta at tallet representanten Leirtrø referer til stammer fra denne leveransen. Dette tallet viser altså ikke til kostnadsbesparelser knyttet til de veistrekkninger selskapet allerede har bygget ut, men til forventet og beregnet økt samfunnsøkonomisk lønnsomhet for utbygging av hele porteføljen som er tildelt selskapet.

Nye Veier har vist at det er mulig å redusere kostnadene ved utbygging av viktige hovedveier for landet samtidig som verdien av ny vei for brukerne øker. Erfaring fra de første tre store veiprosjektene som selskapet har ferdigstilt viser at målene om reduserte kostnader og økt nytte er realistiske å kunne oppnå.

Nye Veiers arbeidsmetode og gode resultater benyttes allerede som inspirasjon for endring hos de øvrige transportvirksomhetene. Målet er mer infrastruktur for pengene i hele transportsektoren.

SPØRSMÅL NR. 1192

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 19. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden håndtere den reduserte vaksineleveransen fra AstraZeneca i kombinasjon med mangelfull dokumentasjon om effekt på risikogrupper – og hvilke endringer vil dette medføre for vaksinestrategien?

BEGRUNNELSE:

Forventede vaksineleveranser fra AstraZeneca har vært en del av det uttalte målet om å vaksinere risikogrupper innen påsken 2021, men AstraZeneca fikk i forrige uke kritikk for å levere færre vaksinedoser til EU enn det som var planen. Antallet AstraZeneca-doser som Norge kan forvente å få er betydelig nedjustert – fra 1.12 millioner til 193 000 i februar. I tillegg påpekte EMA, ved behandling av godkjenningssøknaden, at det manglet data for å vite hvor effektiv AstraZeneca-vaksinen er for eldre. På pressekonferansen sier Stoltenberg at Norge ikke vil anbefale bruk av vaksinen for dem som er eldre enn 65 år eller risikogrupper med underliggende sykdommer (med

særlig risiko for alvorlig forløp av covid-19) uavhengig av alder. Vi antar at denne konklusjonen vil få konsekvenser for distribueringsmodellen som prioriterer nettopp eldre over 65 år og risikogrupper med underliggende sykdommer.

Svar:

Gjennom EU-samarbeidet som Norge er en del av, har vi startet vaksinering mot covid-19 raskere enn mange hadde turt å håpe på. Tilgangen til vaksiner er fortsatt begrenset, og vaksinering skjer i henhold til gjeldende prioriteringer. Prioriteringsrekkefølgen vil tilpasses pandemiens forløp, vaksinenes egenskaper, graden av smitte i samfunnet og graden av kontroll og press på helsetjenesten.

AstraZeneca vaksinen ble godkjent av legemiddelmyndighetene 29.1. Norge mottok noen dager senere den første leveransen. Vi forventer nå at i underkant av 200 000 doser sendes fra produsent til Norge i februar. Nedjusteringen av leveranser fra om lag 1 millioner doser

i februar får betydning for vaksinasjonstempoet i innværende måned.

Imidlertid vil den nye vaksineavtalen mellom EU og BioNTech og Pfizer innebære at Norge kan sikre seg ytterligere anslagsvis 2,24 millioner doser og en opsjon på 1,12 millioner doser. En økning på 840 000 doser allerede i april, mai og juni bidrar til at vi raskt kan vaksinere flere personer. AstraZeneca planlegger også å øke sine leveranser med 50 % i april, mai og juni, noe som vil innebære omtrent 1 500 000 doser.

Samtidig er det håp om at flere vaksiner snart kan godkjennes av legemiddelmyndighetene slik at det totale volumet av vaksiner vil øke i tiden fremover.

Folkehelseinstituttet anbefaler at vaksinen fra AstraZeneca brukes til personer under 65 år. Det er ulike årsaker til at man ikke vil benytte vaksinen for denne alders-

gruppen eller til personer med alvorlige underliggende sykdommer. For de eldre, er det manglende datagrunnlag som er årsak. For yngre med visse alvorlige sykdommer, er det forskjellen på effekt mellom AstraZeneca-vaksinen og vaksinene fra BioNTech/Pfizer og Moderna som er årsaken.

36 000 doser AstraZeneca-vaksine sendes nå til vaksinasjon av helsepersonell i helseforetakene og i kommunene. Ettersom AstraZeneca-vaksinen anbefales til personer under 65 år kan dette medføre at noen i yngre aldersgrupper vaksineres før de eldste. Omfanget av dette avhenger dels av leveranser av de ulike vaksinene i tiden fremover og dels av faglige vurderinger. Folkehelseinstituttet har løpende kontakt med kommuner og helseforetak om disse leveransene.

SPØRSMÅL NR. 1193

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 10. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hvilke grep har helseministeren gjort, for å få en bedre oversikt rundt hvorvidt de inngripende sosiale tiltakene knyttet til koronaepidemien har konsekvenser for antall selvmord og selvmordsforsøk, og har statsråden nå en løpende eller månedvis oversikt over selvmordstallene siden mars 2020?

BEGRUNNELSE:

I skriftlig spørsmål dokument nr. 15:1602 (2019-2020) utfordret jeg statsråden på hvordan antall selvmord og selvmordsforsøk hadde utviklet seg i etterkant av at man hadde innført inngripende tiltak i forbindelse med bekjempelse av koronaviruset fra den 12. mars 2020.

Helseministeren ga da tilbakemelding om at det ikke var mulig å si noe om utviklingen i antall selvmord. Dette skyldtes at statistikken i Dødsårsaksregisteret var basert på dødsmeldinger om dødsårsak som ble sendt inn av leger, supplert med opplysninger fra obduksjonsrapporter. I de fleste tilfeller ble meldingene fortsatt sendt inn på papirskjemaer med postgang som skulle innom flere andre aktører før de ble mottatt i Dødsårsaksregisteret. Det kunne ta flere måneder før disse meldingene nådde FHI. Imidlertid pekte statsråden på at en elektronisk løsning da var under utrulling.

Siden mai 2020 har vi måttet leve med nye inngripende tiltak, som blant annet har begrenset folks sosiale liv drastisk. En fersk undersøkelse gjennomført av Opinion viser at hver tredje nordmann synes hverdagen er psykisk belastende på grunn av endringene som har fulgt med koronautbruddet. Hjelpetelefonene melder om vesentlig økt trykk og mange samtaler rundt selvskadning og selvmordstanker. Behovet for å ha en løpende oversikt over situasjonen når det gjelder folks psykiske helse og selvmord, har med andre ord økt vesentlig siden mai, i takt med varigheten til de inngripende koronarestriksjonene.

Svar:

Mange synes hverdagen er mer psykisk belastende under koronapandemien. Det tar jeg på stort alvor og regjeringen har derfor hele tiden rettet stor oppmerksomhet mot tiltaksbyrden av de tiltakene vi iverksetter, og søker kontinuerlig å veie smittevernens opp mot belastninger for befolkningens psykiske helse og livskvalitet. Jeg er særlig oppmerksom på og bekymret for en eventuell økning i selvmord.

Dødsårsaksregisteret publiserte 22. september foreløpig statistikk for dødsårsaker i perioden mars til mai 2020, herunder også selvmord. Resultatet viste at færre

nordmenn tok sitt eget liv i månedene mars, april og mai. Sammenlignet med samme periode de fem årene før hvor snittet var 160 selvmord, tok 140 personer sitt eget liv i disse tre månedene i 2020. Dødsårsaksregisteret opplyser imidlertid at dette tallet kan stige og at det er for tidlig å si noe sikkert om det reelt sett har vært færre selvmord i denne perioden. De mener likevel at det ikke er noen indikasjon på at det har vært flere selvmord enn tidligere år.

Det har likevel vært en bekymring forbundet med selvmordsproblematikk, slik det har fremkommet blant annet i tilbakemeldingene fra hjelpetelefonene. Helse- og omsorgsdepartementet tok derfor kontakt med Folkehelseinstituttet/ Dødsårsaksregisteret i desember 2020 for å undersøke muligheten for å få en ny oversikt for perioden september – november 2020, tilsvarende den som ble gjort for perioden mars - mai 2020.

Folkehelseinstituttet kommuniserte til departementet at de ekstraordinært ville kunne få ut foreløpige tall for perioden september- november tidligst i mars 2021. De mente likevel at de heller ikke da vil ha høyt nok an-

tall dødsmeldinger for å gi et dekkende bilde, og at de sannsynligvis vil mangle et vesentlig antall obduksjonsresultater. Obduksjoner er svært viktig for å fastsette riktig dødsårsak, ikke minst gjelder dette ved selvmord. Instituttet skriver at de har planlagt en tidlig publisering av full 2020-årgang fra Dødsårsaksregisteret i juni 2021.

Siden desember har Dødsårsaksregisteret fortløpende gjennomgått tall hver 14. dag. Så langt er tilbakemeldingen at det ikke er bevegelse i tallene som har vekket bekymring.

En mer sikker oversikt over selvmord for 2020 får vi altså i juni. Uansett er det viktig at de inngrepene mot smittespredning ikke forverrer livssituasjonen til allerede sårbare mennesker. Regjeringen la derfor frem en tiltakspakke på 158 millioner kroner rettet mot sårbare grupper og mennesker som er rammet av ensomhet og isolasjon den 10. november. Fredag 29. januar ble det lagt frem en ny tiltakspakke for barn og unge, studenter og eldre, med foreslåtte tiltak til 2,2 milliarder kroner.

SPØRSMÅL NR. 1194

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 9. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

Avinor Flysikring har startet et arbeid med å vurdere samlokalisering av kontrollsentralene i Røyken og på Sola. Kontrollsentralen på Sola er viktig i beredskap- og sikkerhetsammenheng i samarbeid med Hovedredningssentralen på Sola. I Stavanger Aftenblad fredag 15. jan. -21, samt i et par artikler i samme avis 13. og 30. nov -20, så omtales dette arbeidet som et arbeid for «å velge et alternativ som er bærekraftig og kostnadseffektivt».

Vil statsråden ta grep for å hindre nedleggelse eller flytting av kontrollsentralen på Sola?

BEGRUNNELSE:

Avinor Flysikring er et datterselskap av Avinor, som driver flygeledertjeneste i Bodø, i Røyke og på Sola. Denne løsningen har ved flere anledninger blitt vurdert, for å se om en evt. samlokalisering kan gjøre tjenesten bedre. I 2008 ble det fastslått at 3-delingen var den optimale løsningen, da forslaget var å legge ned Røyken. I 2011 var det et forslag om å legge ned Sola, men det ble aldri noe av. Nå er altså spørsmålet oppe igjen. I en artikkel i Stavanger Af-

tenblad fra 13. november, uttaler Avinor at en utredning skal «bidra til at det velges et alternativ som er bærekraftig og kostnadseffektivt». Ingen uttalelser som offentligheten kjenner til omtaler den beredskapsmessige siden av tjenesten på Sola, før man i en artikkel i samme avis den 15. januar 2021 får opplysninger fra tillitsvalgt ved Sola-stasjonen, der det pekes på den viktig rollen flygelederne på Sola har, i samvirke med Hovedredningssentralen på Sola (HRS). De assisterer ved store og små hendelser i hele landet, der det er behov for assistanse fra luftfartøyer, senest nå ved katastrofen i Gjerdrum. Det kan nevnes utallige operasjoner der deres nærhet til HRS og kompetanse på komplekse operasjoner har vært avgjørende for å redde liv. Også forliset til «Viking Sky» og helikopterulykken ved Turøy nevnes i denne anledningen. Mange bekymrer seg for at det skal være slik at den beredskapsmessig viktige rollen som kontrollstasjonen på Sola har, ikke skal veie tungt i avgjørelsen av valg av løsning. Bekymringen blir heller ikke mindre dersom kostnader i denne situasjonen risikerer å bli vurdert i lys av Covid-19. Fagforbundet IndustriEnergi og LOs helikopterutvalg har, på sin nettside, den 3. februar i år bl.a. uttalt følgende:

«Konklusjonen er klar, en flytting av kontrollsentralen fra Sola til Røyken på Østlandet vil slå negativt ut både for helikoptersikkerheten og beredskapen på kontinentalsokkelen». Videre skriver de at «På Sola finnes et av verdens sterkeste fagmiljø for offshore helikoptersikkerhet. Her finnes helikopterselskapene, oljeselskapene, hovedredningssentralen, 330. skvadron, kontrollsentralen og simulatorsenter. I tillegg møtes en rekke relevante fagmiljø her jevnlig gjennom Samarbeidsforum for helikoptersikkerhet, Sikkerhetsforum, LO helikopterutvalg og Solakonferansen.»

Svar:

Ansvaret for Avinor ligger hos samferdselsministeren. Avinor støtter Hovedredningssentralen (HRS) med flyge-

ledere som er trent i Aircraft Coordinator (ACO)-funksjonen, som er å ivareta sikker og effektiv bruk av luftressurser i et geografisk avgrenset område under en redningshendelse, herunder håndtering av kompleksiteten knyttet til offshoretrafikken.

HRS har i sin høringsuttalelse fra 6. januar 2021 til Avinor uttrykt bekymring for flytting av flygeledere som ivaretar ACO-funksjonen. HRS mener det vil kunne svekke flysikkerheten i de redningsaksjonene hvor det vil være behov for funksjonen, samt redusere effektiviteten når flere luftressurser er i innsats. HRS mener det har en verdi at funksjonen er fysisk plassert på Sola og at Avinor er representert i HRS sin redningsledelse.

På bakgrunn av at det pågår en utredning om saken på virksomhetsnivå i Avinor finner jeg det ikke riktig å gå inn i saken på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1195

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 12. februar 2021 av landbruks- og matminister Olaug Vervik Bollestad

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at flertallets syn og Stortingets klare intensjon blir fulgt opp slik at Norsk Rikstoto får de reglene som vedtaket og merknadene i saken var ment å ivareta?

BEGRUNNELSE:

Da Stortinget behandlet Dokument 8:126 (2019-2020) den 11. desember 2020 ble følgende flertallsmerknad vedtatt: Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti, er også innforstått med at regjeringen legger opp til en smidig innføring av det nye tapsgrensesystemet, slik at reglene som gjelder for inkludering av tidligere gevinster også får anvendelse for gevinster vunnet før 1. januar 2021. Noe som også vil ivareta ferdighetsspillerene. Sitat slutt. Nå viser det seg at Norsk Rikstoto er pålagt å anvende andre regler for beregning av tidligere gevinster for 2020 enn de som er innført fra 2021. Stortinget var opptatt av at det skulle være samme regler, for å ivareta ferdighetsspillerenes interesser. Dette viser seg å ikke ha blitt fulgt opp og nå ser man stor omsetningssvikt hos Norsk Rikstoto ved at ferdighetsspillerene forlater Norsk Rikstoto og mest sannsynlig velger å bruke utenlandske

spilltilbydere. En slik utvikling tjener ikke formålet om kanalisering.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet hevdes det at "Norsk Rikstoto er pålagt å anvende andre regler for beregning av tidligere gevinster enn de som er innført fra 2021."

Departementet ga i brev til Norsk Rikstoto 16. september 2020 tilslutning til at Norsk Rikstoto kunne innføre en modell for tapsgrenser som innebærer en tapsgrense på 20 000 kroner pr. måned, rullerende over en periode på 90 dager. All gevinst kan tillegges tapsgrensen, rullerende over en periode på 365 dager.

Etter det jeg har fått opplyst fra Lotteritilsynet er det Norsk Rikstoto selv som har valgt den modellen for innføring av tapsgrensene som ble iverksatt fra 1. januar 2021. Norsk Rikstoto ønsket etter det jeg har fått opplyst å fase inn tapsgrensene ved at spillere som tidligere hadde hatt personlig månedlig tapsgrense på 20.000 kroner eller mer, kunne starte 2021 som om de ikke hadde tapt noe i november og desember, dvs. med en overført ubrukt tapsgrense på 40.000 kroner, og at de i tillegg kunne overføre positiv gevinstsaldo fra 2020 til 2021. Lotteritilsynet hadde ikke merknader til dette.

Så er jeg kjent med at Norsk Rikstoto i brev til Lotteritilsynet 15. januar i år ba om tilslutning til at merknadene fra komiteen måtte kunne forstås slik at brutto gevinst vunnet i 2020 kan legges til tapsgrensene, uavhengig av hva spilleren måtte ha tapt i 2020. Departementet er gjort kjent med at Lotteritilsynet besvarte denne henvendelsen i brev 19. januar 2021. Lotteritilsynet ga der uttrykk for at den innfasingsordningen Norsk Rikstoto allerede hadde gjennomført var en vid tolkning av kravet om total tapsgrense.

Jeg antar at en eventuell innfasing av tapsgrensene der brutto gevinster vunnet i 2020 skulle kunne tillegges tapsgrensen, uavhengig av hva en spiller i sum hadde tapt i 2020, ikke ville være i tråd med komitéflertallets merknad. Den ville heller ikke oppfylle intensjonen med tapsgrensene. Som et eksempel kan vi tenke oss en spiller som i 2020 spilte for 12 millioner kroner, fikk gevinster på 10 millioner kroner, og netto tapte 2 millioner kroner. Denne spilleren ville med en slik modell kunne ta med seg 10 millioner kroner inn som tillegg til tapsgrensen i 2021. Spilleren ville altså i 2021 – i tillegg til tidligere års nettotap - kunne ha et netto tap på mer enn 10 millioner kroner før tapsgrensen slår inn.

Jeg oppfatter komitéflertallets merknad, og også det som anføres i begrunnelsen for spørsmålet, slik at det må være de reglene som gjelder i det innførte taps-

grenseregimet som også må få anvendelse for gevinster vunnet før 1. januar 2021. Det innebærer at alle gevinster vunnet i 2020 i utgangspunktet teller med, men at det på hensiktsmessig måte må tas hensyn til hvilke innsatser og eventuelt netto tap som er knyttet til disse gevinstene.

Om den tapsgrensemodellen Norsk Rikstoto har innført og måten de valgte å fase denne inn på kan sies fullt å oppfylle det som følger av Stortingets flertallsmerknad avhenger, slik departementet ser det, primært av hvilken praktisk løsning man mener er riktig for håndtering av tidligere gevinster opp mot tapsgrensen. Altså om en spiller først "må spille bort" tidligere gevinster før tapsgrensen belastes, eller om man skal kunne ha tidligere gevinster "i reserve" og at spill belastes tapsgrensen først. Slik jeg forstår det har Lotteritilsynet lagt til grunn at tapsgrensen ikke belastes før gevinstsaldoen er brukt opp.

Svaret på spørsmålet som representanten Lauvås stiller, er altså ja. Den måten Norsk Rikstoto har valgt for å fase inn tapsgrensene er ifølge Lotteritilsynet i tråd med Norsk Rikstotos eget forslag. Jeg ser imidlertid at det kan være grunn til å se nærmere på praktiseringen av totalgrensen og hvordan denne best kan ivareta hensynet til ferdighetsspillerne, for eksempel med tanke på den praktiske utregningen av tapsgrensen. Jeg vil ha dialog med Norsk Rikstoto og Lotteritilsynet om dette.

SPØRSMÅL NR. 1196

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 12. februar 2021 av distrikts- og digitaliseringsminister Linda Hofstad Helleland

Spørsmål:

I forbindelse med innstillinga om dagligvarekonkurranse (Innst. 185. S 2020-2021) fremkommer det at regjeringen planlegger å gjennomføre en ekstern gjennomgang av Merkur-programmet, som skal se på avgrensninger og innhold i programmet, både når det gjelder formålet og virkningene av tilskuddsordningene.

Vil det i den forbindelse også være aktuelt å vurdere om butikker i distriktene som i dag ikke har tilstrekkelig egenkapital eller mulighet til å opparbeide et tilstrekkelig overskudd for medfinansiering kan få investeringsstøtte?

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet er sammen med de fleste partier en varm tilhenger av støtteordningen for små matbutikker i dis-

triktene. Merkur-programmet har vært viktig for å opprettholde matbutikker i distriktene. Det er derfor gledelig at det er flertall på Stortinget å utvide ordningen til bensinstasjoner og kiosker. Gjennomgangen skal også se på andre ting som kan forbedre ordningen uten at det er spesifisert nærmere.

Sp fremmet følgende forslag i Distrikts meldinga som var til behandling før jul.

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan MERKUR-ordningen kan utvides til også å gjelde dem som ikke har egenkapital og ikke vil kunne opparbeide tilstrekkelig overskudd og derfor ikke har midler til å medfinansiere tiltak.»

Selv en vurdering ville ikke mange da være med på, merkelig nok. Nå ser jeg et håp om at tilslutningen til gjennomgangen av ordningen som er oppstått noen uker

senere kan føre til at også butikker som ikke klarer å stille tilstrekkelig egenkapital eller overskudd til egenandelen vil havne innunder ordningen om investeringsstøtte når denne er ferdig. Målet til en samlet næringskomite er nemlig å forsterke ordningen. Det er da interessant å vite om regjeringen nå også vil få dette vurdert.

Svar:

Om kort tid vil det bli utlyst en ekstern gjennomgang av Merkur-programmet, både når det gjelder avgrensninger av og innhold i programmet, med tanke på formål og virkninger av tilskuddsordningene.

Målet for Merkur-programmet ligger fast; "å sikre innbyggjarane i distrikta tilgang til ein nærliggande daglegvarebutikk med god kvalitet og med tilleggstenester som aukar omsetnaden, som sikrar vidare drift og gjev innbyggjarane i lokalsamfunnet betre tenester." Gjennomgangen skal bidra til å justere de virkemidlene Merkur rår over i dag, og vurdere avgrensningene av ordningen. Siktemålet er å styrke og videreutvikle Merkur-programmet de kommende årene.

Det har hele tiden vært et bærende prinsipp for investeringsstøtteordningene at det skal være et spleiselag mellom Merkur-programmet og driveren av butikken. Kravet til egenfinansiering er en av problemstillingene som vil bli nærmere vurdert, på grunnlag av gjennomgangen av ordningen.

Merkur-programmets økonomiske virkemidler har økt betydelig de siste årene. Det er svært mange Merkur-butikker som nå får hjelp til å fornye og utvikle sine butikker, slik at de kan gi et godt dagligvaretilbud i distriktsområder.

Enkelte Merkur-butikker har utfordringer med svak lønnsomhet, og med å tilfredsstillende krav til egenkapital. Derfor ble det for noen år siden gjort en endring i regelver-

ket for Merkur-programmet. Merkur-butikker som har en omsetning opp til 8 mill. kroner i dagligvareomsetning, kan få inntil 75 % av investeringen dekket av Merkur-programmet, mens det for Merkur-butikker som har høyere omsetning, er støttesatsen på inntil 50 % av investeringen.

Merkur-programmet har også en egen ordning som kalles servicestøtte. Butikker med opptil 4 mill. i årlig dagligvareomsetning kan få 100 000 kroner i årlig støtte, om de oppfyller nærmere definerte regler, bla knyttet til tilleggstenester butikken yter for lokalsamfunnet. Dette er en ordning som innebærer at butikkene ikke trenger å bidra med egenkapital, og hvor midlene ofte brukes til mindre investeringer og renoveringer.

Merkur-programmet har ikke fullstendig oversikt over hvor mange butikker som ikke har mulighet til å benytte seg av de støtteordningene programmet tilbyr, pga. manglende egenkapital. Ca. halvparten av butikkene i Merkur-programmet mottar investeringsstøtte i dag. Majoriteten av butikkene som ikke mottar støtte har enten for høy omsetning, for mange husstander, eller for kort avstand til nærmeste innkjøpsalternativ.

Pr. i dag er ikke butikken sin soliditet et kriterium for å kunne søke om eller få innvilget støtte. I et fåtall saker blir investeringsprosjektet stanset før søknaden blir ferdigbehandlet, fordi en stiller spørsmål ved soliditeten til butikken. I slike saker blir Merkur-konsulenten involvert, og det blir satt i gang et omstillingsarbeid for å forbedre den økonomiske situasjonen til butikken. Prosjekt som har blitt stanset et år, vil kunne innvilges når den økonomiske situasjonen er stabilisert, og butikken har forutsetninger for å kunne gjennomføre investeringene.

Merkur-programmet er i nær dialog med de butikkene som deltar i Merkur-programmet, med sikte på å finne gode løsninger som sikrer videre drift, og utvikler butikkene.

SPØRSMÅL NR. 1197

Innlevert 4. februar 2021 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 11. februar 2021 av klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn

Spørsmål:

Hvilket mandat har SNO nå i forhold til oppfølging av det utplasserte Deisjø-paret, og kan statsråden bekrefte eller avkrefte myndighetenes bruk av helikopter i oppfølgingen av disse ulvene?

BEGRUNNELSE:

For om lag en måned siden ble to ulver, det såkalte Deisjøparet, flyttet til Østfold fra Hedmark.

I ettertid har det kommet utallige rapporter om myndighetenes aktivitet i området. Det meldes om både representanter fra SNO, Miljødirektoratet og politiet.

I dag, torsdag 4/2, ble det observert ulv flere steder i tidligere Hobøl-kommune. Flere av disse observasjonene er observert og dokumentert både gjennom film der en enslig ulv vandrer gjennom et gårdstun og bilder av et par i et anleggsområde.

Ifølge representanter for SNO kan det ikke bekreftes av paret er det såkalte Deisjø-paret. Likevel varsles det fra flere hold om økt aktivitet fra SNO i området, blant annet bruk av helikopter.

Svar:

Statens naturoppsyn (SNO) sitt mandat for å følge opp ulveparet som vart flytta frå det tidlegare Deisjøreviret er i utgangspunktet ikkje annleis enn for andre ulvepar eller flokkar, og gjennomførast i tråd med nasjonalt over-

vakingsprogram for rovvilt. I alle område med ulvepar/ulveflokkar blir det gjort eit arbeid for å avdekke kva for område dei brukar, kva for individ som held til der og kor mange individ det er tale om. Likevel er det særleg to ting som gjer at ein følger ekstra godt med på ulveparet som vart flytta. Det eine er at hannulven i paret er eit genetisk verdifullt individ, og derfor også svært viktig for heile den sør-skandinaviske ulvebestanden. Det andre er at det har vore meningsutvekslingar på sosiale medium der det blant anna har vorte oppfordra til kriminelle handlingar. Det ligg innanfor kjerneoppgåvene til forvaltninga å førebygge slik miljøkriminalitet. SNO har derfor i samråd med politiet hatt auka nærvær i området.

Når det gjeld det konkrete spørsmålet om bruk av helikopter til å følge ulveparet som vart flytta, så kan eg avkrefte det. Helikopter er ikkje eit verkemiddel som er hensiktsmessig i overvaking av ulv, og dette arbeidet blir gjennomført på bakken.

SPØRSMÅL NR. 1198

Innlevert 5. februar 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 9. februar 2021 av justis- og beredskapsminister Monica Mæland

Spørsmål:

I forbindelse med utfasing av Sea King redningshelikopter har Jærmuseet sendt to søknader om overtakelse av en maskin for utstilling i museumshangaren til Flyhistorisk museum Sola, en søknad i 2016 og en i 2019. Ingen av søknadene har til nå blitt besvart.

Vil statsråden ta initiativ til at det opprettes dialog mellom Forsvarsmateriell og Jærmuseet, med sikte på å finne en løsning?

BEGRUNNELSE:

Sea King har stor tilknytning til Sola, og har helt siden innfasingen i 1973 vært stasjonert her på Sola, hvor også Hovedredningscentralen Sør-Norge ligger. Sea King er ett av Jærmuseets høyest prioriterte innsamlingsobjekter, blant annet på grunn av historien rundt den dramatiske redningsaksjonen under Alexander L. Kielland katastrofen i 1980.

Flyhistorisk museum Sola ble startet i 1983 av en gruppe lokale entusiaster, og fikk tillatelse til å ta i bruk den gamle tyske hangaren i Sola Sjø. Fra starten var det en venneforening som drev museet, men museet er nå blitt

en del av Jærmuseet, som står for driften av museet mens venneforeningen driver med restaurering og reparasjoner. Museet har etter hvert fått en stor samling av militære fly, blant annet alle jettfly det norske Luftforsvaret har hatt.

Svar:

Arbeidet med å innfase de nye redningshelikoptrene pågår. Sea King utgjør en god redningshelikopterberedskap, og det legges opp til at denne fortsatt skal utgjøre hovedkapasiteten frem til alle de nye helikoptrene er på plass. Sea King skal etter planen fases ut, og til slutt avhendes, etter hvert som SAR Queen fases inn.

Forsvarsdepartementet ved forsvarssektoren utdanner, trener og bemanner redningshelikoptrene og sørger for vedlikehold på Sea King-maskinene og er i dag totalleverandør av tjenesten. Justis- og beredskapsdepartementet har fag- og budsjettansvaret for den offentlige redningshelikoptertjenesten og har gitt tilslutning til at arbeidet med å avhende Sea King-maskinene kan igangsettes under forutsetning om at beredskapen kan opprettholdes iht. fremdriftsplanen for innfasing av SAR Queen. Det medfører at klargjøring til avhending og den formelle

avhendingsprosessen av Sea King gjennom Forsvarsmateriell har startet. Det skal fremlegges en helhetlig plan for avhendingen for Justis- og beredskapsdepartementet så snart det lar seg gjøre. Denne er foreløpig ikke motatt. Justis- og beredskapsdepartementet er kjent med at

det har fremkommet ønsker fra ulike hold om at enkelte helikopterindivider kan avhendes til museumsbruk, opplæringsformål o.l. Sea King er gjennom sin mangeårige operasjon over hele landet et ikon og minnesmerke, og avhending til slike formål skal også tas med i vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 1199

Innlevert 5. februar 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 12. februar 2021 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

I forbindelse med utfasing av F-16 har Jærmuseet nylig sendt søknad om overtakelse av en maskin for utstilling i museumshangaren til Flyhistorisk museum Sola. De har også uttrykt ønske om å bytte F5, fra den en-seterstypen de har utstilt, til en to-seters som var den opprinnelige typen som var stasjonært på Sola.

Vil statsråden ta initiativ til at det opprettes dialog mellom Forsvarsmateriell og Jærmuseet, med sikte på å finne en løsning?

BEGRUNNELSE:

Flyhistorisk museum Sola har per i dag en omfattende flysamling, hvor det i en verneverdig hangar er utstilt ca. 30 fly. Blant de utstilte fly er samtlige jetjagerfly Luftforsvaret har operert frem til innføringen av F-16, og det er derfor

ønskelig å komplimentere jetjagerflysamlingen med F-16 når flytypen går ut av operativ tjeneste.

Svar:

Forsvarsmateriell er for tiden i prosess med å avhende F-16 systemet, og forhandlinger med ulike aktører pågår. Foreløpig er det uvisst hvor mange fly som vil bli tilgjengelig for museumsvirksomhet. Det er stor interesse for disse flyene og Forsvarsmateriell vil gjøre en helhetlig vurdering av de ulike søknadene de mottar. En tilbakemelding til Jærmuseet og Flyhistorisk museum vedrørende F-16 må avvete denne gjennomgangen.

Jeg er også gjort kjent med at Jærmuseet allerede har sendt en søknad til Forsvarsmateriell, som vil behandle både et bytte av F-5 og en eventuell overtakelse av F-16. Slik jeg ser det er dermed dialogen allerede opprettet.

SPØRSMÅL NR. 1200

Innlevert 5. februar 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 10. februar 2021 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

Hva tenker statsråden om at Sputnik V kan få europeisk godkjenning og dermed bli godkjent for bruk i Norge i løpet av kort tid, og vil regjeringen da vurdere å inkludere Sputnik V i den norske vaksinestrategien?

BEGRUNNELSE:

Samtidig som vaksineringsen av Norges befolkning møter utfordringer ved at AstraZeneca leveransene til Norge er sterkt redusert – og vaksinen i tillegg ikke kan brukes for å vaksinere eldre og risikogrupper – har The Lancet nylig publisert resultater av studier på den russiske koronavak-

sinen «Sputnik V» som har vist en vaksineeffekt på 91,6 prosent. Sputnik V har blitt godkjent i flere land og det er sendt søknad til European Medicines Agency (EMA) for godkjenning. Legemiddelverket har uttalt at dataene om effekt er svært gode nyheter og at vaksinen er lovende, samt at en godkjenning kan komme ila en eller to måneder.

Svar:

En rekke vaksinekandidater har vært under utvikling mot koronaviruset, og tre vaksiner har allerede fått godkjenning for bruk i Europa. For flere andre vaksinekandidater publiseres det nå lovende effektdata. Den russiskutviklede vaksinekombinasjonen av to adenovirusvaksiner som har fått tilnavnet «Sputnik V» er en av disse. Det er gode nyheter at det nå kommer lovende data fra et bredt spekter av ulike vaksiner. Det er utelukkende positivt at vaksinedata deles i fagfelleverderte tidsskrifter og med regulatoriske myndigheter, og det er lovende å se at det rapporteres om gode effektdata også for denne vaksinen.

Den russiskutviklede vaksinekombinasjonen Sputnik V inngår i dag ikke i EUs portefølje av vaksiner. Vaksiner som er godkjent av EMA for bruk i Europa vil imidlertid kunne bli aktuelle for bruk også i Norge. Det er legemiddelmyndighetenes vurdering av kvalitet, sikkerhet og effekt som er det avgjørende for om en vaksine eventuelt vil kunne tas i bruk i Norge, ikke opprinnelsesland.

Tett samarbeid med EU er hovedstrategi for tilgang til vaksiner for egen befolkning. EU har inngått avtaler med en bred portefølje av vaksinekandidater, noe som vil gi god tilgang til vaksiner til Norge. Vi forventer at takten i vaksineleveransene til Norge vil øke betydelig i andre kvartal sammenlignet med første kvartal. Dette skyldes økende volum i leveransene fra allerede godkjente vaksiner, og en forventning om godkjenning og leveranser også fra andre vaksinekandidater.

